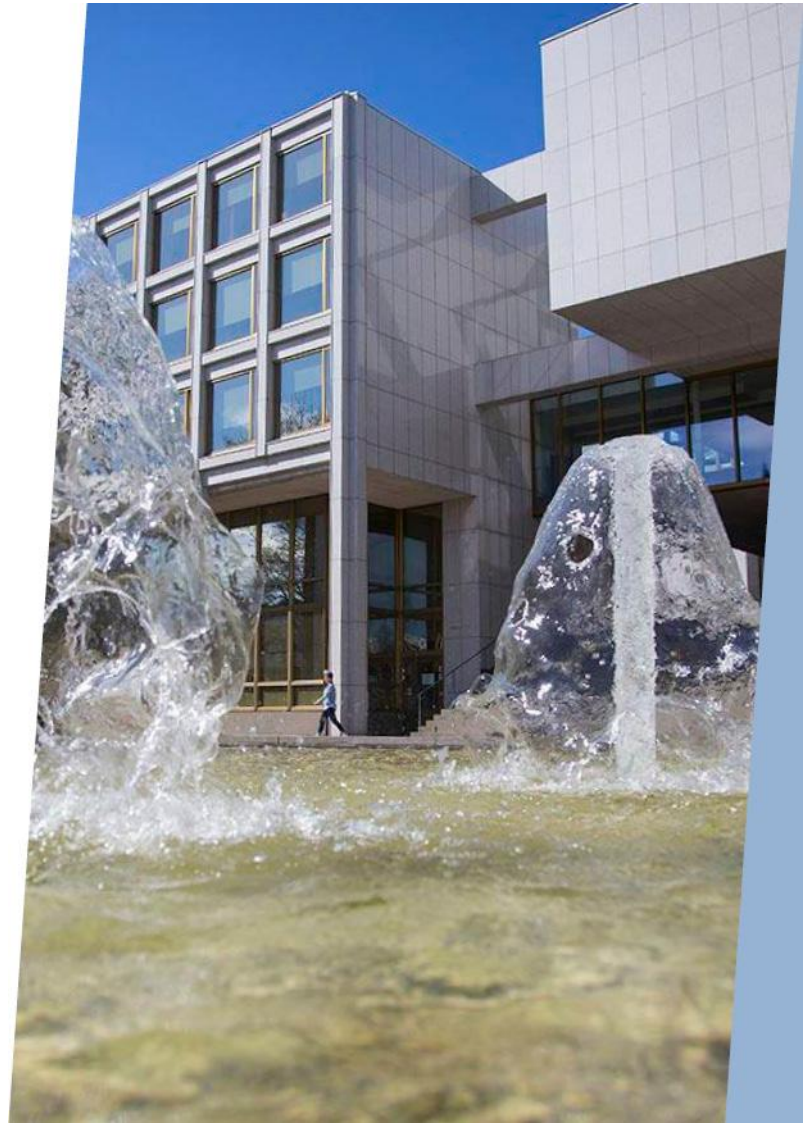

KOUVOLA

Tilinpäätös 2024

Kouvolan kaupunki

Kaupunginhallitus 31.3.2025

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	3
1.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2	Kaupungin hallinto	5
1.1.3	Yleinen ja Kouvolan alueen taloudellinen kehitys	7
1.1.4	Olellaiset muutokset Kouvolan toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5	Henkilöstö	18
1.1.6	Ympäristötekijät	21
1.1.7	Muut ei- taloudelliset asiat	23
1.1.8	Arvio tulevasta kehityksestä	23
1.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	24
1.2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä	28
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	31
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	31
1.3.2	Toiminnan rahoitus	34
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	37
1.5	Kokonaistulot ja -menot	42
1.6	Konsernin toiminta ja talous	43
1.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	63
1.7.1	Tilikauden tuloksen käsittely	63
1.7.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	63
2	Talousarvion toteutuminen	64
2.1	Tavoitteiden toteutuminen	64
2.2	Käyttötalousosan toteutuminen	65
2.2.1	Konsernipalvelut	65
2.2.2	Sivistys	75
2.2.3	Tekniikka ja ympäristö	84
2.2.4	Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta	93
2.3	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	94
2.4	Investointiosan toteutuminen	97
2.5	Rahoitusosan toteutuminen	105
2.6	Talousarvion ja määrärahojen toteutuminen	108
3	Tilinpäätöslaskelmat	109
3.1	Kaupungin tuloslaskelma	109
3.2	Kaupungin rahoituslaskelma	110
3.3	Kaupungin tase	111
3.4	Konsernilaskelmat	113

3.5	Kaupungin ja konsernin tunnusluvut	117
4	Liitetiedot	118
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	118
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	120
4.3	Taseen liitetiedot	122
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot...	128
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot ...	131
5	Eriytetyt laskelmat.....	134
5.1	Kilpailulain edellyttämät laskelmat	134
6	Luettelot ja selvitykset.....	138
6.1	Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista.....	138
6.2	Luettelo tositelajeista	138
7	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	140
7.1	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	140
7.2	Tilinpäätösmerkintä	140
8	Liitteet.....	141
8.1	Investointien seurantalomakkeet	141

7 miljoonasta käytettiin viime vuonna vasta runsas miljoona rakentamisvaiheen viivästyisestä johtuen. Kokonaiskustannusarviot pysyivät ennallaan. Tekniikka- ja ympäristö -toimialan investoinnit jäivät noin kaksi miljoonaa euroa budjetoitua pienemmiksi. Investointimenomme per asukas olivat edelleen reilusti keskimääräistä alhaisemmat ja lainakantamme samaa tasoa kuin saman suuruusluokan kunnissa.

Henkilöstökulut pienentyneet

Kouvolan kaupunki on tällä valtuustokaudella vähentänyt henkilöstöä hallitusti ja suunnitelmallisesti hyödyntämällä eläkepoistumaa ja muuta lähtövaihtuvuutta. Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt runsaalla 180:llä kuluneen neljän vuoden aikana. Luvusta on vähennetty toteutettujen liikkeen luovutusten vaikutukset. Vähemmän vaikutus näkyy henkilöstökuluissa, jotka ovat neljä miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2023. Eläkepoistumasta ja muusta lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty keskimäärin 26 prosenttia.

Edunvalvonnassa onnistumisia

Määrätietoinen edunvalvontatyö on tuonut myönteisiä tuloksia. Kaupunki teki aktiivista edunvalvontaa erityisesti valtatie 15:n rahoituksen saamiseksi sekä Ratamon yöpävyytyksen säilyttämiseksi. Näissä molemmissa päästiin myönteiseen lopputulokseen. Rahoitusta saatiin myös valtatielle 12. Yöpävyytyksen säilyttämiseksi tehtiin edunvalvontaa ja laajasti yhteistyötä niin poliittisella puolella kuin yhteistyössä hyvinvointialueen ja eri viranomaistahojen kanssa. Ilahduttavaa oli Kouvolan asukkaiden aktivoituminen puolustamaan palvelujaan.

Lisäksi edunvalvontaa ja yhteistyötä tehtiin alueen koulutustarjonnan parantamiseksi, riittävän sähköinfran turvaamiseksi tärkeille elinvoimainvestoinneille ja jatkettiin Itäradan edistämistä.

Kärkihankkeet tuovat elinvoimaa

Käyrälammen kehittämishanke on infrastruktuurin osalta lähes valmis. Hankkeella lisätään alueen virkistyskäyttöä sekä matkailuun liittyvän yritystoiminnan sijoittumista alueelle. Kaupungin kehittämistoimet tukevat yksityisiä investointeja ja luovat edellytyksiä yrittäjien toiminnalle. Alueen tunnettuutta, brändiä ja tapahtumallisuutta edistetään hankkeiden avulla tiiviillä yhteistyöllä VisitKouvolan sekä Käyrälammen yrittäjien välillä.

Kouvola on ollut rakennemuutosaluetta, mutta käynnissä oleva teollisuuden murros on avaamassa lupaavia kehityskulkuja suunnan muuttamiseen. Uusia yritysalueita on kaavoitettu tähän mennessä noin 38 hehtaaria. Kouvola kiinnostaa erityisesti datakeskustoimijoita, uusiutuvaan energiaan ja vetytalouteen liittyviä toimijoita ja elintarvikesektoria. Meneillään olevat datakeskusinvestoinnit ovat edenneet hyvään suuntaan. Suuren mittakaavan aurinkoenergiantuotanto mahdollistaa merkittävän uusiutuvan energian lisäämisen ja useita hankkeita on vireillä.

Tulevaisuuteen luottavaisin mielin

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen, mutta positiivisempi kuin vuotta aiemmin ennakoitiin. Parhailaan on käynnissä erilaisten skenaarioiden pohdinta Kouvolan ja Kymenlaakson tulevaisuuskuvasta, joissa isolla rintamalla keskitytään maakunnan vahvuuksien lujittamiseen.

On aika analysoida, kuinka päättyvällä valtuustokaudella toteutettiin Kouvola – Kaakkois-Suomen keskus -kaupunkistrategiaa. Sitä on toteutettu kaupungin perustoiminnassa sekä kehittämishankkeiden ja verkostoyhteistyön kautta. Monessa asiassa on onnistuttu, mutta kehittämistä on edelleen. Siksi kaupungin tulee keskittyä yritysten arjen kehittämisen tukemiseen monin keinoin ja hyödyntää kaupunkikonsernin kaikkia toimijoita.

Suunta on siis oikea. Olemme tehneet määrätietoisesti työtä palvelujen ja palveluverkkojen uudistamiseksi. Samalla kaupungin henkilöstömäärää on sopeutettu hallitusti suhteessa muutoksiin, uusiin palvelujen tuottamistapoihin sekä toimintojen kehittämiseen. Valtuustokaudella tehtiin merkittäviä päätöksiä, jotka vievät Kouvola eteenpäin.

Marita Toikka
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuusto vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin päätösvaltaa.

Kaupunginvaltuustoon kuuluu 59 jäsentä. Valtuusto kokoontui vuoden 2024 aikana 7 kertaa (6 kertaa vuonna 2023).

Kaupunginvaltuuston kokoonpano 2024:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Paula Werning (SDP), I varapuheenjohtajana Ville Kaunisto (Kok.), II varapuheenjohtajana Mikko Jaanu (8.5.2024 ero PS ryhmästä, 6.6.2024 liittyminen KD ryhmään) sekä III varapuheenjohtajana Jenny Hasu (Kesk.).

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut (valtuustoryhmä suluissa):

Ahola Nita (Kok.)	Leppänen Jouko (Kok.)
Aikio Jenni (Vihr.)	Lindström Leo (SDP)
Bamberg Ukko (PS)	Melkko Sari (SDP)
Byman Mika (Vas.)	Nyberg Jukka (SDP)
Carpelan Christa (Kok.)	Pahkala Janne (8.5.2024 ero PS ryhmästä, 6.6.2024 liittyminen KD ryhmään)
Hasu Anne (Kok.)	Pakkanen Markku (Kesk.)
Hovi Henna (SDP)	Palmros Juhani (PS)
Huhtala Juha (Juha Huhtalan ryhmä)	Patjas Janne (PS)
Huuhilo Manu (SDP)	Peltola Pulla (Kok.)
Hyttinen Jyrki (Mainio Kouvola)	Pilli-Sihvola Iida (Vihr.)
Hyytiäinen Sari (Vihr.)	Pyötsiä Johanna (KD)
Hämäläinen Tiina (KD)	Raunio Milla (Kok.)
Jacksen Sanna (SDP)	Rautiainen Aimo (PS)
Jokiranta Kimmo (Kesk.)	Relander Camilla (SDP)
Karvonen Tapio (Kok.)	Ripattila Juha (PS)
Kekki Kirsi (SDP)	Silén Jukka (Kok.)
Korpivaara Pekka (Kok.)	Spies Kaisa (Vihr.)
Kuutti Heikki (SDP)	Tiainen Esa (ryhmiin kuulumaton)
Laakso Sheikki (PS)	Tähtinen Anssi (Mok)
Laine Raimo (SDP)	Tähtinen Sanna (SDP)
Lakka Marjo (SDP)	Uljas Laila (Kesk.)
Lammi Maria (Kok.)	Uttala Jarmo (PS)
Larikka Jari (Kok.)	Vainikka Toni (PS)
Lehmusmetsä Timo (Vas.)	Vainio Vesa (KD)
Lehtomäki Maija (Kesk.)	

Varjola Liisa (Kesk.)

Wall Janne (Kesk.)

Vesala Katriina (Kok.)

Witting Miia (Kok.)

Villikka Anni (PS)

Ylä-Outinen Mia (Kesk.)

Kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen alaiset jaostot

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä edustaa kaupunkia työnantajana ja vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Kaupunginhallitus vastaa myös sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitukseen kuuluu 13 jäsentä. Kaupunginhallitus kokoontui 22 kertaa vuonna 2024 (23 kertaa vuonna 2023).

Kaupunginhallituksen kokoonpano 2024:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Jouko Leppänen (Kok.), I varapuheenjohtajana Jukka Nyberg (SDP) ja II varapuheenjohtajana Ukko Bamberg (PS).

Kaupunginhallitukseen ovat lisäksi kuuluneet seuraavat jäsenet:

Karvonen Tapio (Kok.)

Patjas Janne (PS)

Raunio Milla (Kok.)

Villikka Anni (PS)

Witting Miia (Kok.)

Varjola Liisa (Kesk.)

Huuhilo Manu (SDP)

Pakkanen Markku (Kesk.)

Kekki Kirsi (SDP)

Aikio Jenni (Vihr.)

Kaupunginhallituksen alaisena on toiminut vuonna 2024 elinvoimajaosto.

Lautakunnat ja niiden alaiset jaostot

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Kymen jätelautakunta

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

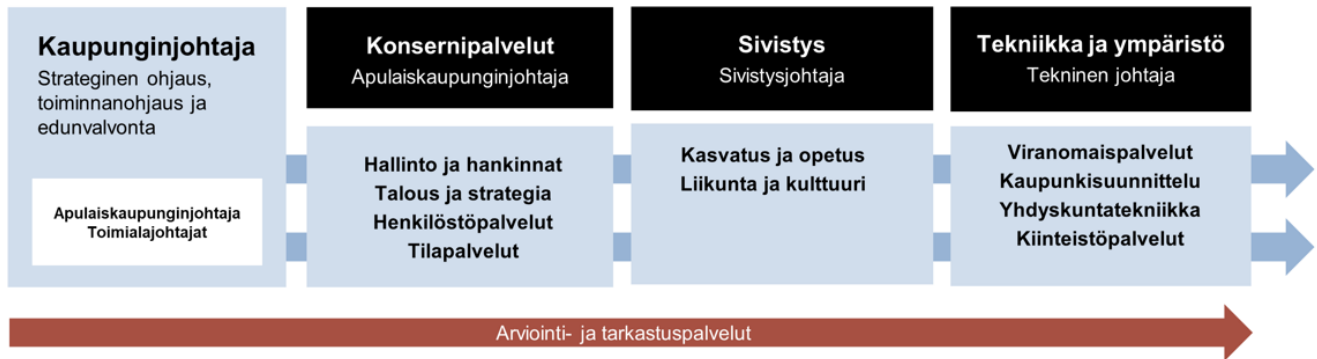
Tarkastuslautakunta

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan lupajaosto

Palveluorganisaatio 31.12.2024

Kaupungin palveluorganisaatio on koostunut kolmesta toimialasta: konsernipalvelut, sivistys sekä tekniikka ja ympäristö.

1.1.2.1 Palveluorganisaatio

1.1.3 Yleinen ja Kouvolan alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2024 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous on kasvamassa hieman aiempaan taantumaan nähden. Ennusteen mukaan vuonna 2025 bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Merkittävimmin kasvua heikentävät vaikutukset tulevat rakentamisen vähyydestä sekä yksityisen kulutuksen alenemisestä. Investointien ja kulutuksen arvioidaan kääntyvän kasvuun ensi vuonna inflaation hidastumisen sekä korkojen laskun myötä. Suomen viennin kasvu tapahtuu odotettua hitaammin. Työmarkkinoilla odotetaan käännettä parempaan vuonna 2025 ja vuosina 2026 ja 2027 työllisyystilanne kohenee entisestään. Julkisen talouden ennakoitaan pienenevän kohenevan talouskasvun sekä hallituksen toimenpiteiden johdosta. Velkasuhteen arvioidaan kasvavan edelleen 82 prosentista 87 prosenttiin vuonna 2029. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 24, 19.12.2024.)

Suomen talouskasvuun merkittävimmin vaikuttavat väestön ikääntyminen sekä työn tuottavuuden kasvun taantuminen. Suomen bruttokansantuote asukasta kohden laskettuna ei ole kasvanut finanssikriisin jälkeisenä aikana. Kansainvälisissä vertailuissa Suomen sijoitus on pudonnut. Työikäisen väestön supistuminen, pienevät ikäluokat sekä väestön ikääntyminen vaikuttavat negatiivisesti julkisen talouden kestävyysasteeseen sekä pitemmän aikavälin kasvuodotuksiin. Nämä luovat painetta koulutuksen lisäämiseen, osaajien maahanmuuttoon sekä uuden teknologian investointeihin. (Suomen pankin ennuste Suomen taloudesta, 31.1.2025.)

Finanssialan kokoamien vuoden 2025 alussa julkaistujen eri laatijoiden talousennusteiden mukaan bruttokansantuote kasvaisi vuonna 2025 1,0–1,7 prosenttia ja muutos vuonna 2026 olisi hieman korkeampi eli 1,5–2,0 prosenttia. Tilastokeskuksen mukaan työllisten määrä väheni ja työttömien määrä kasvoi vuonna 2024. Työttömyysaste oli 8,4 % ja työttömyys kasvoi eniten nuorilla. (Finanssiala, Suomea koskevat uusimmat talousennusteet, 12.2.2025; Tilastokeskus, työvoimatutkimus 2024, 6.3.2025.)

Kuntien ennakkollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous heikkeni odotetusti edellisestä vuodesta, mutta aiemmin arvioitua vähemmän. Kuntien tilikauden tulos heikkeni toiminnan ja investoinnin rahavirran, tilikauden tuloksen sekä vuosikatteen osalta. Myös lainaa kunnat ottivat aiempia vuosia enemmän. Menojen osalta kustannusten kasvu pieneni edellisen vuoden 11 prosentista noin kahteen prosenttiin. Kustannuksia kasvatti palkkatarkaisu, hallituksen uudistukset sekä korkotason nousu. Positiiviseen suuntaukseen vaikutti kuntien tekemä sopeuttamistyö, jonka tulokset ovat nähtävissä menokasvun supistumisessa. Kertaluonteiset myyntivoitot näkyivät muutamissa isoissa kaupungeissa merkittävästi tilikauden tuloksissa. Kuntien erilaisuus näkyy myös

niiden taloudessa, jonka liikkumavara on erittäin niukka. Epävarmuus kuntatalouden suunnasta on kuntakentän yhteinen. (Suomen Kuntaliitto, Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024 – pudotus odotettua pienempi, pääekonomistin blogi 14.2.2025.)

Euroopan keskuspankin pitkästä aikaa ensimmäinen koronlasku tapahtui kesäkuussa 2024, kun EKP laski rahapolitiikkalinjan kannalta keskeistä talletuskorkoaan 25 korkopisteellä tasolle 3,75 %. Sen jälkeen loppuvuonna seurasi vielä kolme 25 korkopisteen laskua, niin että vuoden 2024 lopussa talletuskorko oli 3,00 %. Tammikuussa 2025 tapahtuneen 25 korkopisteen koronlaskun jälkeen markkinat ennakoivat, että alkukesään 2025 mennessä olisi tulossa vielä kahdesta kolmeen 25 korkopisteen koronlaskua, jolloin EKP:n talletuskorko olisi lähellä neutraalia 2 %:n tasoa.

Pitkiä korkoja hyvin kuvaava 10 vuoden SWAP-korko oli euroalueella vuoden 2024 osalta alimmillaan 9.12, tasolla 2,10 %. Korkeimmillaan 10 v. korko kävi 10.6., tasolla 2,88 %. Lyhyiden korkojen osalta vuoden 2024 tammikuussa 3 kk:n euribor oli korkeimmillaan tasolla 3,96 % ja vuoden alin taso 2,68 % oli 30.12.

Euroopan keskuspankin keskeisenä pyrkimyksenä on pitää kiinni hintavakaustavoitteesta. Inflaation kehitys määrää tällä hetkellä pitkälti euroalueen tulevat korkojen laskut. Inflaation pitkäaikaisena tavoitetasona EKP:llä on 2 prosenttia. Kuluvan vuoden aikana euroalueen koroissa on laskupainetta lähinnä lyhyemmissä maturiteeteissa. Pitkissä koroissa laskupotentiaali alkaa olla huomattavasti lyhyitä maltillisempi.

BKT:n vuosimuutos euroalueella v. 2024 oli +0,9 % ja Suomen osalta vaivaiset +0,4 %. Kuluttajahintainflaation vuosimuutos päättyi euroalueella 2,5 prosenttiin ja Suomessa vastaava luku oli 1,6 %. Vuoden 2025 alussa korkomarkkinat ovat hakeneet suuntaa protektionismiin liittyvien kasvu- ja inflaatoriskien välillä. Tullinokittelu voi itse asiassa olla suurempi ongelma euroalueen kasvulle kuin inflaatio.

Kymenlaakson näkymät

Kymenlaakson tulevaisuuden skenaariot on päivitetty loppuvuodesta 2024. Tulevaisuuden skenaariot kuvaavat kolmea vaihtoehtoista tulevaisuutta vuosien 2024-2050 välillä sekä skenaarioiden sisältämien paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten ilmiöiden vaikutusta Kymenlaakson maakunnan näkökulmasta.

1. Kriisien aikakausi

Blokkiutuvan, polarisoituvan ja kriisiytyvän tulevaisuuden maailma, jossa kansainvälisiä suhteita säätelee suurvaltojen kyyninen valtopolitiikka. Kymenlaakso ajautuu rajamaakunnaksi kahden blokin välillä, korostaen turvallisuuteen liittyviä аспекteja ja investointeja, mutta heikentäen muita alueen toimintoja. Kymenlaakson työpaikkojen määrä vähenee 6 000 kappaleella eli 10 prosentilla vuoteen 2050 mennessä. Skenaario kuvaa tulevaisuutta, jossa blokkipolitiikka, tullimuurit, kauppasodat ja kasvava jännittyneisyys samalla korostaa kansallista huoltovarmuutta, mutta haastaa etenkin vientiteollisuuden toimintaa. Alueen elinkeinorakenne muuttuu odottamattomalla tavalla. Haasteelliset lähtökohdat vahvistuvalle kehitykselle, etenkin globaalille markkinoille suuntaava toiminta heikkenee.

2. Talous edellä

Talouden kilpailukykyä ja jatkuvaa kasvua voimakkaasti korostava maailma, jossa kasvu ja tehokkuus ylittävät muut arvot. Kymenlaakson suuret, kilpailukykyiset toimijat pärjäävät ja vahvistuvat, mutta tehokkuuteen perustuva kilpailu kurittaa muita alueen yrityksiä. Alueiden ja ihmisten välinen epätasa-arvo kasvaa. Kymenlaakson työpaikkojen määrä vähenee 3 300 kappaleella eli 5,6 prosentilla. Skenaariossa voimakas taloudellisen kilpailukyyn korostuminen ja osittainen "race to the bottom" tuottaa osin arvaamattomia vaikutuksia aluetalouteen ja työpaikkakehitykseen. Kilpailukykyiset alat ja toimijat pärjäävät tai jopa

kukoistavat, mutta yksinkertaisten taloudellisten mittareiden valossa tehottomien toimintojen kehitys on hyvin heikkoa. Julkisen sektorin työllistävä vaikutus vähenee merkittävästi, etenkin jo ennestään heikosti pärjäävät kunnat jäävät hyvin ahtaalle. Osin palveluntuotanto korvaantuu yksityisellä sektorilla. Valtion tuki alueille vähenee ja tietyt toiminnot keskittyvät Kymenlaakson ulkopuolelle. Alueen työpaikkakehitys vahvistuu suurten yritysten ja investointien vetämänä. Alueen kuntien ja asukkaiden taloudellinen tila voi kuitenkin heikentyä, jos kasvu saavutetaan palkkoja ja etuuksia rapauttamalla. Pienet ja taloudellisesti tehottomat toimijat katoavat, vaikka näillä olisi tärkeitä yhteiskunnallisia rooleja. Vaikka osalla aloista työpaikkakehitys vahvistuisi skenaariossa 2. varsinaisia uusia kasvualoja maakuntaan ei synny.

3. Yhteisymmärryksen ehdoilla

Maailmankuva, jossa merkittäviin globaaleihin konflikteihin löytyy tyydyttäviä ratkaisuja, vahvistaen kansainvälisen yhteistyön edellytyksiä ja toimivuutta. Vihreä siirtymä realisoituu, luoden merkittävästi uusia mahdollisuuksia Kymenlaaksoon, mutta myös haastaen osaa perinteisistä toiminnoista. Kymenlaakson työpaikkojen määrä kasvaa 2 400 kappaleella eli 4 %. Skenaariossa lyhyen aikavälin muutokset ovat ehkä hillityimpiä kolmesta skenaariosta, mutta pitkällä aikavälillä etenkin ilmastonmuutokseen liittyvä sääntely pakottaa jopa rajuihin elinkeinorakenteen muutoksiin, jossa Kymenlaaksolla on sekä hävittävää että voitettavaa. Vihreä siirtymä pakottaa alueen elinkeinorakenteen muuttumaan, joka sekä hävittää että synnyttää merkittävästi uusia työpaikkoja. Kymenlaakson työpaikkakehitys todennäköisesti vahvistuu kohtuullisesti ja aluetta tuetaan elinkeinorakenteen murroksessa aiempaa enemmän.

Kaikki skenaarioissa sosiaali- ja terveyspalveluiden työpaikkojen osuus kasvaa väestön ikääntymisen vuoksi. Teollisuuden alalla kokonaisuutos on hillitty, mutta tarkemmilla toimialoilla erot ovat suuremmat: kaikissa tulevaisuuden kuvissa Kymenlaakson täytyy varautua maakunnan teollisuuden rakenteen murrokseen. Murroksen vaikutus toimialoittain kuitenkin vaihtelee voimakkaasti skenaarioista ja globaaleista tapahtumista riippuen. Maa- ja metsätalous sekä tukku- ja vähittäiskaupan alat kehittyvät heikosti. Maa- ja metsätaloudessa tilakoon kasvu ja hyvin voimakas eläköitymispaine haastavat kehitystä, vähittäiskaupan alalla taas työn tehostuminen ja automatisaatio syövät työpaikkakehitystä, jota myös alueen väestöpohjan lasku voimistaa. Työpaikkojen suhteellinen kehitys on työikäistä väestöä vahvempaa. Kansallisesti merkittävien kasvualojen informaation ja viestinnän sekä ammatillisen ja tieteellisen toiminnan aloilla skenaarioiden välille muodostuu myös merkittäviä eroja. Aiemmin Kymenlaakso on jäänyt paitsi näiden alojen kasvusta, mutta tulevaisuudessa keskeinen kysymys näiden alojen kehityksen kannalta on maakunnan kyky kasvattaa alueen inhimillistä pääomaa sekä ylläpitää (ja laajentaa) alueellista korkeakoulutustoimintaa.

Väestöpohja uhkaa supistua voimakkaasti kuolleiden enemmyyden takia kaikissa skenaarioissa. Maakunnan onkin mielekästä varautua ja sopeutua supistuvan väestöpohjan toimintaympäristöön tulevien vuosien aikana. Lyhyellä aikavälillä täytyy sopeutua voimakkaasti supistuvaan lasten ja koululaisten määrään sekä pitkällä aikavälillä merkittävästi kohoavaan iäkkään väestön osuuteen. Suurin liikkumavara maakunnalla on työikäisten ryhmässä, jonka kehitys myös määrittää maakunnan demografista tulevaisuutta. Jos työikäisen väestön supistuminen jatkuu voimakkaana, maakunnan väestöpohja jatkaa kroonista vähenemistä. Vahvistuva työikäisen väestön kehitys taas alkaa hillitsemään väestön vähenemistä ja luo pohjaa myös demografisen kehityksen tasaantumiselle tai mahdolliselle kasvulle pitkällä aikavälillä. Kymenlaakson eläköitymispaine on erittäin suuri. Maakunnan nykyisestä työllisestä työvoimasta puolet on 20 vuoden sisällä eläkeiässä. Osuus on merkittävästi maan keskitasoa korkeampi ja tuottaa huomattavaa supistumispainetta työvoimalle.

Kouvolan kehitys uhkaa jäädä erityisen haastavaksi iäkkään väestön, heikon vetovoiman ja vähäisen maahanmuuton takia. Kaupungissa etenkin haja-asutusalueiden väestöpohja voi kutistua erittäin merkittävästi; keskustaajaman kehitys jäänee hillitymmäksi.

Kaikissa skenaarioissa on syytä varautua;

- ilmastonmuutokseen ja luontokatoon
- huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden vahvistamiseen
- osaamisen, TKI-toiminnan ja innovaatioiden kehittämiseen
- työperäisen maahanmuuton ja alueellisen vetovoiman edistämiseen
- talouden monipuolistamiseen ja investointien houkutteluun
- yhteistyöhön ja kumppanuuksien rakentamiseen
- tietopohjan ja ennakkoinnin vahvistamiseen
- EU-rahoituksen ja kansainvälisen tuen hyödyntämiseen (Kymenlaakson liitto)

Väestö

Väestön väheneminen on pienentynyt maahanmuuton voimakkaasta kasvusta johtuen. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli vuoden 2024 lopussa 78 399 asukasta, mikä on 472 asukasta vähemmän kuin vuoden 2023 lopussa. Väestö vähenee edelleen, koska luonnollinen väestönlisäys ja kuntien välinen nettomuutto ovat negatiivisia. Viime vuonna syntyi lapsia 389 eli vähemmän kuin koskaan, kuolleita oli 1 116 eli luonnollinen väestönlisäys oli -727. Kouvolaan muutti muualta Suomesta 2 130 henkilöä ja Kouvolasta muualle Suomeen 2 471 henkilöä eli kuntien välinen nettomuutto oli -342. Maahanmuutto kasvoi vielä edellisvuodesta ollen 676 ja kun maastamuutto pieneni ollen 79, nettomaahanmuutto oli ennätyksellinen 597.

Työ

Kouvolassa oli joulukuussa 2024 työttömänä 4 969 henkilöä. Työttömien määrä on kasvanut Kouvolassa vuodentakaisesta 12 %, kun koko Kaakkois-Suomessa työttömyys kasvoi vuodentakaisesta 8 %. Joulukuussa 2024 työttömien osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Kouvolassa 14,1 %, kun se edellisen vuoden joulukuussa oli 12,4 %. Kymenlaaksossa työttömyysaste oli joulukuussa 2024 14,6 %, Kaakkois-Suomessa 14,6 % ja koko maassa 12,0 %.

Joulukuussa alle 25-vuotiaita nuoria oli Kouvolassa työttömänä 573, missä kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on 15 %. Yli 50-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut vuodentakaiseen 16,9 % ja on nyt 2 004 hlöä. Pitkäaikaistyöttömiä eli yli 12 kk työttömänä olleita oli Kouvolassa joulukuussa 1 365 eli noin 27,5 % kaikista alueen työttömistä. Edelliseen vuoteen verrattuna pitkäaikaistyöttömiä oli 23 % enemmän.

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä on pysynyt noin samana vuodentakaiseen. Joulukuussa 2024 lomautettuja oli 143, mikä on noin 2,9 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Vuotta aiemmin vastaavaan ajankohtaan lomautettuja oli suhteellisesti juuri saman verran. Kouvolassa 3,2 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Lomautettujen määrä on Kouvolassa kasvanut 10 % ja 14 henkilöä. Koko Kaakkois-Suomessa lomautettujen määrä on vähentynyt vuoden takaiseen 3 %.

Joulukuun lopussa Kouvolassa oli avoinna 229 työpaikkaa. Määrä on 52 % pienempi kuin vuosi sitten. Avoimien työpaikkojen lukumäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien tilastojen kanssa johtuen työmarkkinatorin työpaikkaosion ilmoitusmuutoksista, joista johtuen edes kaikki työmarkkinatorilla julkaistut työpaikat eivät näy näissä tilastoissa.

Lomautusten lisäksi vuoden 2024 aikana käytiin useita muutosneuvotteluita, jotka johtivat irtisanomisiin. Merkittävimpiä irtisanomisia olivat Fazerin Korian tehdas 61 henkilöä, Stora Enson

Anjalankosken tehtaas 45 henkilöä, Ulkoministeriön Kouvolan lupayksikön lopetus 35 henkilöä, Hedin Automotiven Kouvolan liikkeen lopetus 16 henkilöä, Gigantin Kouvolan toimipaikan lopetus 10 henkilöä, Elcoline Powerin Voikkaan toimipisteen lopetus 10 henkilöä, Mailia Pron irtisanomiset 10 henkilöä ja TR-Rakenteen konkurssi 13 henkilöä.

Myös konkurssien määrä on edelleen kasvussa. Kun vuonna 2023 Kouvossa konkurssiin hakeutui 25 yritystä, niin vuoden 2024 aikana konkurssimenettelyyn hakeutui 32 yritystä. Konkurssit osuivat monille toimialoille, joista rakentaminen oli erityisesti edustettuna (Lähde: www.konkurssit.com).

Kokonaisuutena vuonna 2024 Kouvossa kuten valtakunnallisestikin suhdannetilanne heikkeni selvästi ja olemme yhdessä koko 2000-luvun synkimmässä suhdannevaihteessa juuri vuoden vaihtuessa. Tämä näkyy vahvasti työllisyystilastoissa ja yritysten muutos- ja konkurssitilanteissa. Ilman yritysten parempaa menestymistä on vaikea nähdä Kouvolan työllisyyden paranevan. Siksi kaupungin tulee työllisyyttä edistääkseen keskittyä yritysten arjen kehittämisen tukemiseen mahdollisimman monin keinoin ja hyödyntäen kaupunkikonsernin kaikkia toimijoita.

TE24-uudistuksen valmistelu eteni suunnitellusti. Laki työvoimapalvelujen järjestämiseksi (380/2023) hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023. Työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Kaikkiaan siirtyviä lakisääteisiä tehtäviä on noin 80. Valmistelussa on keskitytty uudenlaisen toiminnan varmistamiseen, joka kytkeytyy sujuvasti osaksi kaupungin elinvoimatyötä. Palveluita ei siirretty sellaisenaan valtiolta kaupungille, vaan palvelusta pyrittiin luomaan valmistelun aikana vahva ja tuloskykyinen palveluyksikkö kaupungille. Kaupungin elinvoiman ollessa heikko kaupungin työllisyys- ja yrityspalveluiden painopistettä keskitetään työnvälityksen, työllisyyden ja elinvoiman edistämiseen.

Kouvolan TE24-uudistuksen valmistelua tukee 1.4.2023 käynnistynyt kaupungin hallinnoima Vaikuttavat työllisyyspolut -hanke (ESR+ -osarahoitteinen) Hankkeen päätavoitteena on luoda työllisyyden palveluekosysteemi, jonka varaan työvoimapalvelut siirtyvät vuoden 2025 alussa. Palveluekosysteemin rakentamiseen liittyvällä kehittämistyöllä parannetaan asiakasprosessia ja vahvistetaan sitä kautta työllisyyttä ja elinvoimaa. Hanke jatkaa toimintaansa 30.9.2025 saakka.

Vuoden 2024 aikana monet rakenteet muuttuivat työmarkkinoilla niin työttömyyden ehtojen, työlainsäädännön, sopimisen kuin sosiaaliturvankin osalta. Näillä muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia myös kaupungin työmarkkinoihin ja yritysten toimintaan. Muutosten vaikutuksia on hyvin vaikea erottaa yleisestä heikosta kysyntäsuhdannetilanteesta ja varsinkin kun muutoksilla on sekä suhdannetta pahentavia että lieventäviä vaikutuksia. Suhdannetta entisestään heikentävät kulutuskysyntää alentavat toimet (esim. pienituloisten kulutusmahdollisuuksien heikentäminen) ja toisaalta yritysten kustannusrakennetta keventävät toimet saattavat pitää osan yrityksistä elossa heikossa suhdanteessa.

Uusi työllisyys- ja yrityspalvelut -palveluyksikkö aloitti elinvoimapalveluissa vuoden vaihteessa ja sen tavoitteena on tukea työnhakijoita pääsemään paremmin töihin työnvälityksen ja räätälöidyn tuen keinoin sekä auttaa yrityksiä arjessa tunnistamaan omat liiketoiminnan tarpeensa, löytämään tukioorganisaatio tarpeiden ratkaisemiseksi ja lisäksi palveluyksikkö keskittyy ratkaisemaan työvoiman saatavuus- ja rahoitustarpeita yrityksissä. Lisäksi työllisyys- ja yrityspalvelut pyrkivät tukemaan pitkäaikaistyöttömiä löytämään polkuja työelämään moninaisin keinoin yhdessä hyvinvointialueen, Kelan ja järjestöjen kanssa. Palveluyksikköön keskitetyt nuorten työpaja- ja ohjaamotoiminnat integroidaan tulevan vuoden aikana toiminnallisesti yhteen muiden palveluyksikön palveluiden kanssa ja tätä kautta saadaan nuorille työttömille aiempaa vahvempaa tukea työllistymiseen. Nuorille tarjotaan myös työmahdollisuuksia kaupungin kesätyöpaikkojen ja kesätyöseteleiden turvin.

Asuminen

Vuoden loppuun mennessä on myönnetty rakennuslupa 11 uudelle omakotitalolle ja yhdelle paritalolle. Uusille rivitaloille tai kerrostaloille ei ole myönnetty rakennuslupia. Vuonna 2024 luovutettiin 5 uutta pientalotonttia, voimassa olevia tonttivarauksia on 2 kpl. Kaksi rantaosayleiskaavaa on saatettu hyväksymiskäsittelyyn. Muita rantayleiskaavoja on edistetty suunnitellun mukaan.

1.1.4 Olennaiset muutokset Kouvolan toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2024 oli toinen sote-uudistuksen jälkeinen vuosi, ja ensimmäinen vuosi, jolloin julkinen rahoitus oli uudella tasolla. Vuonna 2023 verotulot ja valtionosuudet olivat poikkeuksellisen suuret eli vielä osin vanhan järjestelmän mukaisia, joten niiden kertymät olivat suuremmat kuin jatkossa tulee olemaan. Vuonna 2024 verotulot ja valtionosuudet olivat noin 30 milj. euroa pienemmät kuin edellisellä vuonna.

Verotulot toteutuivat vuonna 2024 yhteensä 4,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua paremmin. Kouvolan tuloveroprosenttia korotettiin vuoden 2023 8,61 prosentista 8,9 prosenttiin. Merkittävien poikkeama oli kunnan tuloveroissa, jotka toteutuivat 7,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Tähän vaikutti sekä ennakonpidätysten kasvu että positiivinen ansiotulokehitys. Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot kasvoivat yhteensä 2,7 % ja koko maan tasolla 3,5 %. Ennakonpidätysten määrä kasvoi Kouvolassa 4 prosenttia, koko maan kasvun ollessa 4,2 prosenttia. Verovuoden 2024 arvioitu maksettava kunnallisvero ei siis muuttunut merkittävästi syksyn ennusteista. Korkea ennakonpidätys tarkoittaa käytännössä sitä, että vuoden 2024 veronpalautukset olisivat verrattain suurempia tai jäännösverot pienempiä. Lisäksi kunnallisveron verovuoden 2024 jako-osuuteen tehtiin joulukuussa vajaan 150 milj. euron positiivinen oikaisu. On mahdollista, että vuoden 2024 jako-osuuteen tehdään negatiivinen oikaisu, kun verotus valmistuu, jolloin sillä olisi pienentävä vaikutus vuoden 2025 verotuloihin.

Vuonna 2024 yhteisöveroja kertyi 1,9 milj. euroa talousarviota vähemmän eli 20,1 milj. euroa. Yhteisöveroihin vaikuttaa kuntaan kertyvien verotulojen lisäksi yleinen taloudellinen kehitys. Kouvolan yhteisöverojen jako-osuus aleni edellisestä vuodesta 8 prosenttia. Jako-osuus muodostuu kahden vuoden keskiarvosta kunnan laskentaeristä. Yhteisöveroihin liittyy merkittävää epävarmuutta yleisen taloudellisen tilanteen takia.

Myös kiinteistöverot jäivät talousarviossa ennakoidusta 1,2 milj. euroa. Maksettava kiinteistövero vuodelta 2024 sekä talousarviosumma olivat 31,3 milj. euroa, mutta tilitetyt kiinteistöverot olivat yhteensä 30,1 milj. euroa. Kaikki verotulot kirjataan maksuperusteisesti eli niistä saatavien tilitysten mukaisesti.

Kouvolan vuoden 2024 valtionosuudet olivat negatiiviset eli Kouvolan maksoi valtiovarainministeriölle kuukausittain laskujen mukaan yhteensä 5,3 milj. euroa vuodessa. Talousarviossa 2024 summaksi oli arvioitu -4,1 milj. euroa, mutta marraskuussa 2023 julkaistut valtionosuuslaskelmat sisälsivät sote-uudistuksesta johtuvia lisäleikkauksia. Merkittävin osuus Kouvolan valtionosuuksista on sote-uudistuksesta johtuva leikkaus, joka oli yhteensä Kouvolan osalta 26,2 milj. euroa vuonna 2024. Kouvola haki aiempien vuosien tapaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, mutta vuonna 2024 ei saanut sitä. Syksyllä 2023 käynnistetty kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen eli peruspalvelujen valtionosuuden uudistus piti alun perin tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Uudistus on siirtynyt vähintään vuodelle eteenpäin eli tämän hetken tietojen mukaan se tulisi voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistukseen liittyvä lakiluonnos pitäisi tulla kuntiin lausunnoille keväällä 2025. Kouvolan tavoitteena uudistuksessa on ns. sote-erien poisto sekä turvata väestöään menettävien kuntien kykyä selvitä peruspalveluiden tuottamisesta. Jos sote-erät jäävät pysyviksi elementeiksi kuntien valtionosuusjärjestelmään, eriarvoistaa se kuntia entisestään. Kouvola tekee aktiivisesti edunvalvontaa valtionosuusjärjestelmän uudistustyössä.

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne

Manner-Suomen kuntien toimintakate Valtiokonttorin keräämien tilinpäätösarvioiden mukaan oli 2 602 euroa asukasta kohden ja 50 000–100 000 asukkaan kunnissa 2 427 euroa/asukas. Kouvolan toimintakate oli alle näiden keskiarvojen eli 2 325 euroa/asukas. Toimintakatteen muutos oli keskimäärin 1,6 prosenttia ja 50 000–100 000 asukkaan kunnissa -0,6 %, Kouvolassa -2,4 %. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska kuntien tavat järjestää toimintaa ovat erilaisia esimerkiksi toisen asteen koulutuksen järjestämisestä. Vertailut kertovat siitä, että Kouvolassa tehdyt talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat tuottaneet tulosta. Manner-Suomen kuntien lainakanta oli keskimäärin 3 491 euroa/asukas, ja 50 000–100 000 asukkaan kunnissa 3 963, Kouvolassa 3 975 euroa asukasta

kohden. Investointimenot asukasta kohden olivat Kouvolassa edelleen alhaiset 317 euroa/asukas, kuntien keskiarvon ollessa 801 ja 50 000–100 000 asukkaan 673 euroa.

Vuoden 2024 alun tilanteessa Kouvolalla oli taseessa kertynyttä ylijäämää noin 19,3 milj. euroa. Vuoden 2024 talousarvio oli -10,3 milj. euroa alijäämäinen, jolloin kertynyt ylijäämä olisi ollut noin 9 milj. euroa. Vuosi 2024 toteutui kuitenkin ennakoitua paremmin alijäämän ollessa -2,4 milj. euroa. Kumulatiivinen eli kertynyt ylijäämä pysyikin lähes 17 milj. euron tasolla.

Ulkoinen tuloslaskelma milj. e	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama TP-TA	Tot-% TP/TA
Toimintatulot	47,5	42,7	46,6	3,9	109,1
Valmistus omaan käyttöön	1,8	1,9	1,3	-0,6	69,5
Toimintamenot	-236,1	-231,4	-230,2	1,2	99,5
Toimintakate	-186,8	-186,8	-182,3	4,5	97,6
Verotulot	212,6	201,8	206,4	4,6	102,3
Valtionosuudet	18,1	-4,1	-5,3	-1,3	130,6
Rahoitustulot ja -menot	3,7	6,3	5,5	-0,8	86,8
Vuosikate	47,6	17,2	24,2	7,0	140,9
Poistot ja arvonalentumiset	-27,9	-27,6	-26,7	0,9	96,8
Tilikauden tulos	19,7	-10,4	-2,5	7,9	23,8
Tilinpäätöserät	0,1	0,1	0,1	0,0	100,6
Tilikauden yli/alijäämä	19,8	-10,3	-2,4	7,9	23,3
Kertynyt yli-/alijäämä	19,3	9,0	16,9	7,9	

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kouvolassa on tehty pitkäjänteistä työtä talouden sopeuttamisen suhteen ja tulokset ovat nähtävissä. Vuoden 2024 toimintakate oli 4,5 milj. euroa eli 2,4 prosenttia edellistä vuotta alhaisempi. Tämä kertoo merkittävistä toimenpiteistä, joilla on vaikutettu talouden kehitykseen positiivisesti. Palvelujen osto lukuun ottamatta kaikki muut tiliryhmät toteutuivat alle talousarvion. Vuoden 2024 talousarvio sisälsi merkittävästi sopeuttamistoimenpiteitä ja näiden lisäksi vuoden aikana tehtiin laajaa palveluanalyysityötä, jossa vertailtiin Kouvolan kustannuksia vertailukuntiin. Lisäksi tarkasteltiin palvelujen tuottamisen kustannuksia valtakunnallisten palveluluokkatilastojen perusteella. Edellä mainittujen perusteella kartoitettiin toimenpide-ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi. Vaikka tähän mennessä tehdyt toimenpiteet tuottavat jo tulosta, tulee työtä edelleen jatkaa. Kouvolan merkittävimpana haasteena on pienenevä väestö erityisesti nuorissa ikäluokissa ja suurimmat ikäluokat ovat vanhenevaa väestöä. Kustannusvertailut ja talouden sopeuttaminen tulopohjaan sekä vähenevään väestöön otetaan osaksi jatkuvaa taloussuunnittelua.

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä asetetut talouden sopeuttamistoimenpiteet toteutuivat pääosin. Yleisistä toimenpiteistä toteutuivat veronkorotuksen tuomat verotuottojen lisäys ja osinkotuottojen lisäys. Kaikkia toimialoja koskevista toimenpiteistä toteutui henkilötöyvuosien väheneminen, mikä näkyy henkilöstökulujen toteutumassa sekä vertailussa edelliseen vuoteen. Avustusmenojen vähennykset toteutuivat kaikilla toimialoilla. Maksujen ja taksojen korotukset toteutuivat valtuuston päätöksen mukaisesti. Palveluverkkoon liittyvistä muutoksista toteutui Pilkanmaan, Hirvelän ja Kaipiaisten koulujen lakkauttaminen, Sippolan ja Pohjois-Valkealan osalta ratkaisut toteutuvat vuonna 2025. Varhaiskasvatuksen osalta Haanojan alueella ulkoinen vuokrasopimus päättyi 31.12.2024 ja vuorohoidon keskittämistä tehdään asteittain joka vuosi. Kinnon palvelusopimuksen 0,25 milj. euron vähennys toteutui. Rakennuksia myytiin yhteensä 18 000 m², myyntivoittoja ja -tappiota kertyi suunnilleen sama summa, säästöä tullaan saavuttamaan ylläpitokustannuksista, erityisesti

energiasta. Myös toteutuneet rakennuksien purut sekä energiatehokkuusinvestoinnit vähentävät energiakustannuksia. Joukkoliikenteen palvelutason lasku sekä myyntituottojen kasvu toteutuivat, myyntituotot kasvoivat huomattavasti enemmän kuin arvioitiin. Liikenne- ja puistoalueiden laatutason laskua on tehty, mm. lumenajoa on vähennetty. Peltojen ja metsien myynti toteutui suunnitellusti, vaikka summat jäivät hieman arvioitua pienemmiksi. Kymenlaakson opiston ostopalvelusopimus päättyi, kirjaston tilajärjestelyt eivät vielä toteutuneet. Merkittävin osa muista liikuntaan ja kulttuurin vuodelle 2024 kohdistuneista säästötoimenpiteistä toteutui.

Strategiset hankkeet

Kaupunkistrategiaa on toteutettu kaupungin perustoiminnassa sekä kehittämishankkeiden ja verkostoyhteistyön kautta. Kehittämisen ja sopeuttamistarpeista huolimatta erityisesti on kiinnitetty huomiota taloussuunnittelukauden 2024-2027 painopistealueiksi tunnistettuihin kohteisiin;

- Kaupunkikeskustan kehittäminen
- Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen
- Digitalisaation edistäminen
- Yritystonttien tarjonnan lisääminen ja sijoittumismarkkinointi
- Lukiokoulutuksen kilpailukykyyn kehittäminen
- Korkeakoulutuksen kehittäminen Kouvolassa
- Liikkuva Kouvola – kehityskokonaisuus
- Kulttuurikortteli

Kaupungin hankesalkun arvo oli vuoden lopussa 7,4 milj. euroa, josta ulkopuolisen rahoituksen osuus oli 5,5 milj. euroa eli 74 %. Kaupungin omarahoitusosuus 1,9 milj. euroa on katettu pääosin henkilöstön työpanoksella.

Edunvalvontasuunnitelma

Kouvolan kaupungilla on käytössä vuosittain hyväksyttävä ja päivitettävä edunvalvontasuunnitelma. Kouvolan kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on edistää kaupunkistrategian ja sen keskeisten ohjelmien tavoitteita ja tuoda sitä kautta hyvinvointia ja elinvoimaa Kouvolalle ja sen asukkaille. Edunvalvonnalla edistetään kaupunkistrategian visiota: Kaakkois-Suomen keskus; aktiivisten kaupunki keskel kaikkee -visio asemoi Kouvola Kaakkois-Suomen suurimpana kaupunkina sekä logistisesti helposti saavutettavana ja erinomaisten yhteyksien päässä olevana kaupunkina. Samalla vahvistetaan ja luodaan edellytyksiä kaupunkistrategian yhteisille kasvukärjille, joita ovat lapset, nuoret ja yritykset.

Keskeiset edunvalvontakohteet sisältyvät seuraaviin teemoihin; Yritykset, työpaikat ja osaaminen, Liikenneväylät ja logistiikka sekä Valtionhallinto ja lainsäädäntöuudistukset. Edunvalvontasuunnitelman läpileikkaaviin teemoihin on lisätty Vihreän siirtymän lisäksi kaupunkistrategian mukaiset toiminnan linjaukset (hallittu ja vakaa talous sekä sujuvat ja toimivat palvelut). Syksyn 2024 aikana edunvalvontasuunnitelmaan ja edunvalvontakortteihin tehtiin päivityskierros, jossa edunvalvontakorttien määrä väheni priorisoinnin ja korttien yhdistämisen myötä. Muita merkittäviä lisäyksiä ja päivityksiä edunvalvontasuunnitelmaan olivat taloudellisten vaikutusten arviointi, kaupunkistrategiayhteyden selkeämpi avaaminen sekä yhteistyön ja verkostojen merkitys vaikuttavan edunvalvonnan toteuttamisessa.

Edunvalvontahankkeet

Kouvola on tehnyt aktiivista edunvalvontaa vuoden 2024 aikana erityisesti seuraavissa asioissa: valtatie 15, valtiosuusjärjestelmän uudistus sekä Ratamon yöpöytäyhteyksien säilyminen. Lisäksi

edunvalvontaa ja yhteistyötä on tehty alueen koulutustarjonnan parantamiseksi sekä pyritty turvaamaan ja mahdollistamaan riittävä sähköinfra alueen tärkeille elinvoimainvestoinneille niiden edellyttämässä aikataulussa. Itärata-hankeyhtiön toiminta on käynnissä ja edennyt suunnitelman mukaisesti.

Itärata suunnitellaan siten, että se on mahdollista toteuttaa 2030-luvun loppuun mennessä. Itärata on kesällä 2024 hyväksytty laajennettuun Euroopan laajuiseen liikenteen ydinverkkoon (TEN-T). Päätöksen myötä Itärata Oy voi hakea ratahankkeen suunnitteluun merkittävää EU-rahoitusta. Kaupunki on jatkanut aktiivista edunvalvontaa Itäradan eteen yhdessä muiden omistajakuntien ja hankeyhtiön kanssa. Tavoitteena on, että Itärata etenee määrätietoisesti suunnittelusta kohti toteutusta. Itäradan lisäksi tehdään edunvalvontaa Savon ja Karjalan ratojen parantamiseksi. Niiden osalta tavoitteena on rataverkon parantaminen ja nykyisten pullonkaulojen poistaminen, liikenteen sujuvoittaminen ja matka-aikojen lyhentäminen. Kaupungin tavoitteena on myös huolehtia, että lähijunaliikenteen (Kotka-Kouvola ja Lahti-Kouvola) järjestämiselle on edellytykset ja riittävä valtion rahoitus myös tulevaisuudessa.

Valtatie 15 on Kymenlaakson tärkein etelä-pohjoissuuntainen Kotkan ja Kouvolan välinen päätieyhteys, joka on elintärkeä Kymenlaakson suurteollisuudelle, elinkeinoelämälle ja terveydenhuollon hälytysajoneuvoliikenteelle. Se on lisäksi Kymenlaakson kaupunkiseutujen työmatkaliikenteen pääväylä. Vt 15:n toteuttamiselle ehdotettiin syksyn hallituksen budjettiriihessä 122 milj. euron rahoitusta ja vuodelle 2025 1,0 milj. euron määrärahaa. Hankkeen tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta sekä kuljetusten ja henkilö- ja työmatkaliikenteen sujuvuutta. Tie hyödyttää erityisesti elinkeinoelämää. Sen vaikutusalueella on mm. Suomen suurin satama HaminaKotka. Kyseessä on myös huoltovarmuuden kannalta keskeinen yhteysväli. Kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on ollut, että kunnostushankkeen toteuttaminen saadaan käynnistettyä mahdollisimman pian. Tärkeää on myös, että tien kunnostus saatetaan loppuun suunnitelmien mukaisesti koko laajuudessaan ja toisen vaiheen kunnostuksen saadaan 46 milj. euron määrärahat.

Lisäksi Kouvolan ja Lahden välinen vt 12 sai hallituksen budjettiriihessä valtuuden 92 milj. euron rahoitukseen sekä miljoonan euron määrärahaan vuodelle 2025. Rahalla korjataan Mankalan ja Tillolan välistä tieosuutta. Valtatien 12 yhteysväli Lahti–Kouvola on tärkeä osa itä-länsi-suuntaista valtatieverkkoa ja merkittävä yhteys elinkeinoelämän kuljetuksille. Näiden parannusten myötä Kouvolan saavutettavuus paranee merkittävästi ja vahvistaa kaupungin asemaa logistiikkakaupunkina. Molemmat kunnostushankkeet (vt 15 ja vt 12) tukevat E16-tien jatkamista Suomeen ja vahvistavat siten Suomen liikenneverkon yhdistämistä osaksi länsimaista liikennejärjestelmää. Muiden tihankkeiden osalta Kouvolan kaupunki odottaa valtiolta valtatie 6 Kouvolan kohdan aktiivista kehittämistä. Tavoitteena on, että vt 6 Kouvolan kohdan parannukset toteutettaisiin vaiheittain vt 15 toteuttamisen jälkeen ja nostettaisiin Väylän investointiohjelmaan. Vt 6 parannuksien toteuttaminen voitaisiin aloittaa Keltin ja Puhjon liittymien välillä sisältäen Keltin sillan.

Terveydenhuollon yöpäivystys oli esitetty lakkautettavaksi hallituksen 16.4.2024 kehysriihen linjauksen mukaan Kouvolassa viimeistään 31.12.2025. Lakkauttamisen tavoitteena oli tasapainottaa julkisia menoja ja vastata terveydenhuollon henkilöstöpulaan. Kumpikaan tavoite ei olisi kuitenkaan toteutunut Kymenlaaksossa lakkauttamalla yöpäivystys Kouvolassa. Päätösehdotuksen pyörtämisen eteen tehtiin valtava määrä edunvalvontaa ja laajasti yhteistyötä niin poliittisella puolella kuin yhteistyössä hyvinvointialueen ja eri viranomaistahojen kanssa. Myös Kouvolan asukkaat aktivoituivat hienosti puolustamaan omaa yöpäivystystään, olivat aktiivisia somessa ja järjestivät useita mielenilmauksia Kouvolassa ja jopa eduskuntatalolla asti. Onnistuneen edunvalvonnan ja yhteistyön tuloksena Kouvolan Ratamokeskuksen yöaikainen päivystys sai luvan jatkaa tietyin muutoksin.

Kaupunki tekee edunvalvonnan osalta myös paljon verkostomaista yhteistyötä. Kasvukaupunkien yhteistyöverkosto aloitti toimintansa virallisesti vuoden 2024 alusta. Keskinäinen sopimus kehittämissyhteistyöstä ja sopimus valtion kanssa vahvistaa kaupungin edunvalvontaa yhteistyössä 15 muun kasvukaupungin kanssa. Kasvukaupunkien verkosto on yhteisesti valmistellut valtion kanssa solmittavaa teemasopimusmallia, joka sisältää kaksi kärkiteemaa alatoimenpiteineen: uudistuva

teollisuus/vihreä siirtymä sekä kulttuuri ja siihen perustuva veto- ja pitovoima. Tavoitteena on luoda verkostomaiseen kehittämiseen perustuva kumppanuus kasvukaupunkien välillä ja ratkaista kasvua hidastavia pullonkauloja yhteistyössä valtion kanssa. Muita edunvalvontaan liittyviä uusia verkostoja ovat vuonna 2024 perustettu itäisen Suomen neuvottelukunta, joka edistää Itäisen Suomen ohjelmatyön toimenpiteitä ja tavoitteita sekä 7 itäisen Suomen keskuskaupungin välinen edunvalvontayhteistyö.

Kärkihankkeet

Käyrälammen kehittämishanke on infrastruktuurin osalta lähes valmis. Vuoden 2025 aikana tehdään vielä joitain viimeistelyitä. Hankkeen tavoitteena on edesauttaa matkailuun ja virkistykseen liittyvän yritystoiminnan sijoittumista Käyrälammen alueelle. Kaupungin tekemät kehittämistoimet tukevat yksityisiä investointeja ja luovat edellytyksiä myös luonnon virkistyskäyttöön tukeutuvien pienyritysten toiminnalle.

Käyrälammen alueesta on tarkoitus kehittää virkistyskeidas asukkaille sekä yksi Kouvolan vetovoimaisimmista matkailukohteista ja ainutlaatuinen paikka tapahtumille veden äärellä. Tarjolla on niin majoitusta kuin monipuolisia liikunta- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia lähellä kaupungin keskustaa ja sen palveluita.

Alueella on lisätty liikuntamahdollisuuksia, parannettu esteettömyyttä ja huomioitu erilaisten tapahtumien tarpeet. Sen suunnittelussa on huomioitu kaikenikäiset ja -kuntoiset käyttäjät. Uimarannalle on rakennettu lasten leikkialue, viihtyisiä oleskelupaikkoja sekä esteetön kulku pysäköintialueelta uudelle laiturille ja uimarampille. Lisäksi alueella on moderni ulkokuntosali, kaksi uutta pelikenttä sekä valaistu koira-aitaus.

Uusi esteetön Käyrälammen ulkoilureitti on kuuden kilometrin mittainen. Sen varrella on infotauluja luonnosta ja historiasta sekä tulisijoin varustettuja taukopaikkoja. Käyräjoen ylittävä kevyen liikenteen silta Lautaron ja Saarenmaan välillä täydentää Käyrälammen virkistys- ja matkailumahdollisuuksia. Sen kautta muodostuu rengasreitti, joka tuo Käyrälammen aiempaa helpommin saavutettavaksi Valkealan suunnasta ja sitoo Käyrälammen pohjoispuolen tiukemmin aluekokonaisuuteen.

Kouvolan Viestintä- ja VisitKouvola-yksikössä käynnistyi vuonna 2024 kaksi hanketta, joiden tavoitteena on vahvistaa Käyrälammen tunnettuutta, brändiä ja tapahtumallisuutta. Työ on edennyt suunnitelmallisesti monikanavaisen markkinoinnin keinoin tiiviissä yhteistyössä VisitKouvolan sekä Käyrälammen yrittäjien kanssa. Hankkeet jatkuvat myös vuonna 2025 osana kaupungin elinvoimaisuuden ja matkailun kehittämistä.

Yritysalueet-kärkihanke on edennyt ohjausryhmän linjausten ja hankesuunnitelman mukaisesti. Kärkihankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Hanke kestää vuoden 2027 loppuun asti. Talousarvioon on varattu erilliset investointimäärärahat maanhankintaa sekä yhdyskuntatekniikan investointeja varten.

Hankeeseen kuuluvien osa-alueiden suunnittelua ja rakentamista on edistetty Teholassa, missä on rakennettu ensimmäinen vaihe Kultasuontiestä. Teholan Kullasvaara 3-asemakaava on saanut lainvoiman. Tällä hetkellä Teholassa ovat työn alla Karjalankadun ja Paunolantien asemakaavat. Tervaskankaan asemakaava sai lainvoiman elokuussa. Korian Hiivurin asemakaava on etenemässä hyväksymiskäsittelyyn ja alueelta on tehty jo tonttikauppoja. Maanhankintaneuvottelut etenevät muilla alueilla.

Hankkeessa on tähän mennessä saatu uusia yritysalueita vajaa 38 hehtaaria, joista 27 ha toimitilarakennusten alueita, 4,8 ha liikerakennusten alueita ja 6 ha teollisuusalueita. Vireillä olevassa kaavassa on vajaa 24 hehtaaria teollisuusaluetta.

Yritysalueiden kuvaukset on tarkennettu ja yritystonttien monipuolisempi esittely kaupungin karttapalvelussa on tehty. Yritystontit kärkihankkeen ohjausryhmässä on korostettu laajojen, jopa 50 ha laajuisten tonttien tarvetta. Hyötyvirta-alueen laajentamista teolliseen toimintaan on lisätty

Yritystontit -kärkihankkeeseen. Tulevaisuuden teollisuuden tarpeisiin tarvitaan erityisesti teollisuus- tai varastorakennusten alueita, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem).

Kouvola Innovation Oy:n (Kinno) **sijoittumispalvelu** on vuoden 2024 aikana tehnyt 20 sijoittumistarjousta ja tarjonnut sijoittumisneuvontaa yhteensä yli 60 yritykselle. Kouvola on ollut rakennemuutosaluetta, mutta käynnissä oleva teollisuuden murros on avaamassa lupaavia kehityskulkuja suunnan muuttamiseen. Kaupunki kiinnostaa tällä hetkellä erityisesti datakeskustoimijoita, uusiutuvaan energiaan ja vetytalouteen liittyviä toimijoita ja hankkeiden kehittäjiä, elintarvikesektoria sekä erilaisia palveluntarjoajia.

Datakeskusinvestoinnit ovat edenneet hyvään suuntaan. Sekä AtNorth että Hyperco ovat aloittelemassa rakentamista ja laajentamassa maa-alueitaan. Kouvola kiinnostaa myös aurinkovoimatoimijoita. Suuren mittakaavan aurinkoenergiantuotanto mahdollistaa merkittävän uusiutuvan energian lisäämisen ja useita hankkeita on parhaillaan vireillä. Ilmatar Solar Developmentille on myönnetty suunnittelutarveratkaisu Hatin alueelle, UPM Solar Oy:n entisillä turvetuotantoalueilla Haukkasuolla ja Kiikunsuolla on alkamassa kaavoitus aurinkovoimaa varten ja Fu-Gen Energialle on myönnetty suunnittelutarveratkaisu kaupungin kaakkoiskulmalla Lakiasuon alueella.

Kouvolalaisia yrityksiä nostettiin esiin sijoittumisen vuoden 2024 valtakunnallisessa B2B kampanjassa, jossa kaupungin vahvuuksista kerrottiin yrittäjien äänellä. Kampanjassa oli mukana Teräspyörän, Rosavillan, Papulaarin, Littlebit Designin ja Palvilihan yrittäjät. Kutsu Kouvolaan -kampanjan toteuttavaksi kumppaniksi oli valittu Troot Finland Oy. Kampanjan tuotanto ja kampanja toteutettiin kesän ja syksyn aikana. Kutsu Kouvolaan -kampanjan puitteissa oli järjestetty kaksi tapahtumaa, joista toinen toteutettiin Business Kouvola -seminaarin ja toinen KooKoo-Tapparan kotipelin yhteydessä. Kouvolassa järjestettäviin kampanjan tapahtumiin osallistui yhteensä 15 eri toimijaa.

Merkittävät poikkeamat talousarvioon

Käyttötalousoosassa määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on toimielimen/lautakunnan toimintakate. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.9.2024 käyttämättä jäävien palkkatukimäärärahojen siirron kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta kasvatus- ja opetuslautakuntaan perusopetukseen avustajaresurssien palkkaamiseen.

Kaupunginhallitus, vähennys 199 999 euroa, muutettu toimintakate -34 095 369 euroa

Kasvatus- ja opetuslautakunta, lisäys 199 999, muutettu toimintakate -104 432 012 euroa

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan toimintakate toteutui 5,1 milj. euroa ennakoitua paremmin Toimintatuotot toteutuivat 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin. Suurimmat poikkeamat ovat muissa toimintatuloissa sekä tuissa ja avustuksissa. Toimintakulut alittuivat 4,2 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden, merkittävimpinä tekijöinä oli työllistämistukipalkkojen ennakoitua alhaisempi toteutuma, energiakustannusten pysyminen maltillisena sekä ulkoisten vuokratulujen ennakoitua alhaisempi toteutuma.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 1,5 milj. euroa (1,0 %). Toimintatuottojen kertymä oli 0,4 milj. euroa ennakoitua parempi, merkittävin poikkeama oli saatujen tukien ja avustusten ennakoitua parempi kertymä. Toimintakulujen ylitys oli 1,9 milj. euroa. Henkilöstökustannusten ylitys, 0,7 milj. euroa, johtui mm. kasvun ja oppimisen tuen sekä varhaiskasvatuksen määräaikaisten ja sijaisten kustannuksista. Palvelujen ostojen ylitys oli 1,6 milj. euroa mm. ICT-palvelujen, muiden palvelujen sekä palveluseteliostojen kasvun takia.

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui 0,6 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden paremmin. Toimintatuottojen ylitys oli 1,7 milj. euroa. Merkittävin kasvu oli yhdyskuntatekniikan myyntituloissa (0,5 milj. euroa), rakennusvalvonnan maksutuloissa (0,3 milj. euroa) sekä

joukkoliikenteen myyntituloissa (0,8 milj. euroa). Toimintakulujen ylitys oli 0,8 milj. euroa, mikä johtuu runsaslumisista talvikuukausista.

Verotuloja kertyi 4,6 milj. euroa ennakoitua enemmän. Valtionosuuksien kertymä oli 1,3 milj. euroa ennakoitua heikompi.

Rahoitustuottojen ja -kulujen kertymä toteutui 0,8 milj. heikommin kuin talousarviossa oli ennakoitu. Korkotulot toteutuivat 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä ja korkomenot 1,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Muut rahoitustuotot, 13,1 milj. euroa, toteutuivat 1,1 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Merkittävimmät poikkeamat olivat osinkotuottojen sekä arvopapereiden luovutusvoittojen (1,9 milj. euroa) ennakoitua paremmassa kertymässä. Muut rahoitusmenot ylittyivät 0,2 milj. euroa talousarvioon nähden. Poikkeama johtuu arvopapereiden luovutustappioista ja arvonalentumisista sekä Kiinteistö Oy Asentajankatu 9 fuusiotappiosta.

Investointeihin tehtiin useita talousarviomuutoksia, jotka vähensivät talousarvion nettoinvestointimenoja noin 0,5 milj. eurolla. Investointimenot toteutuivat 10,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja investointitulojen toteuma oli noin 2,7 milj. euroa ennakoitua suurempi.

Olenneisimmat investointimäärärahojen poikkeamat olivat:

Kaupunginhallitus

Konsernipalvelut, aineettomat hyödykkeet: määrärahan alitus 0,7 milj. euroa

Konsernipalvelut, tilapalvelut: määrärahan alitus 7,2 milj. euroa

- Kouvolan jäähalli: määrärahan ylitys 0,8 milj. euroa
- Marjoniemen yhtenäiskoulu: määrärahan alitus 0,9 milj. euroa
- Uusi uimahalli: määrärahan alitus 6,5 milj. euroa

Tekninen lautakunta

Maa- ja vesialueet: määrärahan alitus 1,3 milj. euroa

Muut pitkävaikutteiset menot: määrärahan alitus 0,6 milj. euroa

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet: määrärahan alitus 0,4 milj. euroa

Tilikauden päättymisen jälkeen tapahtuneet toiminnan ja talouden muutokset

TE-palvelut on aloittanut osana kaupungin toimintaa. Kouvolan kaupunki on oma työllisyysalue. TE-palveluiden toiminta on kasvattanut kaupungin kustannuksia 11,6 milj. euroa, joka on kompensoitu valtionosuuksissa. Kaupungin rahoitusvastuu työttömyyden kustannuksista laajeni uudistuksessa.

1.1.5 Henkilöstö

Päätyneeltä tilikaudelta laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa käsitellään laajemmin henkilöstöä koskevia tunnuslukuja ja kehittämistoimenpiteitä.

Henkilöstöohjelma

Henkilöstöohjelmalla tuetaan kaupunkistrategian toteutumista. Kaupunginhallitus hyväksyi 17.5.2021 kaupungin henkilöstöohjelman vuosille 2021–2024. Ohjelmassa on määritelty henkilöstöjohtamisen visioksi ”Rakkaudesta lajiin – me teemme Kouvolaan”. Henkilöstöohjelman yhteydessä on määritelty hyvän johtamisen periaatteet Kouvolan kaupungilla, ja mitä ne tarkoittavat toimintatapoina ja johtamisen tekoina. Hyvän johtamisen periaatteet ovat: luomme selkeän suunnan yhdessä, toimimme arvostavasti, innostamme vaikuttamaan ja uudistamme asiakaslähtöisesti.

Henkilöstöohjelmassa on asetettu kolme henkilöstöjohtamisen tavoitetta, jotka ovat osaava ja riittävä henkilöstö, hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö sekä hyvä johtaminen ja osallistuva

työyhteisö. Ohjelmassa määritellään jokaista tavoitetta koskevat linjaukset ja mittarit sekä niiden saavuttamiseksi tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Henkilöstöohjelman visio, painopisteet ja tavoitteet on esitetty alla olevassa kuvassa.

Henkilöstöohjelman lisäksi laaditaan vuosittain työturvallisuuslain (738/2002) 9 §:n mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Kaupunkistrategiaa toteuttaa myös kaupunginhallituksen hyväksymä Kouvolan kaupungin henkilöstöä koskeva suunnitelma tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Henkilöstö toimialoittain

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 2507 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2082, määräaikaisia 387 ja tukitoimenpitein työllistettyjä 38. Henkilöstömäärän kehitystä on seurattu myös osavuosi- ja kuukausikatsauksissa. Kaupungin henkilöstömäärä laski edellisvuodesta 225:llä eli 8,2 prosentilla. Kouvolan kaupungilta siirtyi 1.10.2024 yhteensä kahdeksan vakinaista sote-kohteissa ja paloasemilla työskentelevää puhtauspalvelujen työntekijää liikkeen luovutuksella Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:n (Kymen Tuki) palvelukseen. Toimialakohtaisiin vertailulukuihin vaikuttaa se, että liikuntapaikkapalvelut (yhteensä 72 viranhaltijaa/työntekijää) siirtyi vuoden 2024 alussa sivistyksestä tekniikka ja ympäristö -toimialalle. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee toiminnallisista syistä eri kuukausina. Henkilöstö jakautui toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Henkilöstö 31.12.2024	Henkilöstö 31.12.2023
Konsernipalvelut	108	24	3	135	149
Sivistys	1 499	312	14	1 825	2 022
Tekniikka ja ympäristö	475	51	21	547	561
Yhteensä	2 082	387	38	2 507	2 732
Henkilöstö 31.12.2023	2 178	422	132	2 732	
Henkilöstö 31.12.2022	2 280	457	178	2 915	

Vuonna 2024 eläkkeelle siirtymisen vuoksi vapautuneista 60 virasta ja tehtävästä jätettiin täyttämättä 18 eli 30 prosenttia. Muusta syystä vapautuneesta 90 virasta ja tehtävästä jätettiin täyttämättä 21 eli 23 prosenttia. Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) otetaan huomioon, on 150 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä yhteensä 39 eli 26 prosenttia.

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina

Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan koko vuoden kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Osan vuotta, osa-aikaisesti työskentelevän sekä palkattomalla virka-/työvapaalla olleen työpanos on laskettu tehdyn työajan suhteessa. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai muita palkallisia poissaoloja. Henkilötyövuodet ovat vähentyneet edellisvuodesta

yhteensä 136,12:llä eli 5,2 prosentilla. Toimialakohtaisessa vertailussa tulee ottaa huomioon, että liikuntapaikkapalveluja koskeva toimialamuutos on lisännyt tekniikan ja ympäristön henkilötyövuosia 70,18:lla ja vähentänyt vastaavasti sivistyksen henkilötyövuosia. Henkilötyövuodet jakautuvat toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Tot. 1-12/2024	Tot. 1-12/2023
Konsernipalvelut	102,89	27,42	7,47	137,78	161,67
Sivistys	1 321,69	418,83	43,16	1 783,68	1 916,92
Tekniikka ja ympäristö	446,54	83,54	46,36	576,44	555,44
Yhteensä	1 871,12	529,79	96,99	2 497,90	2 634,02
HTV 31.12.2023	1 934,45	543,57	156,00	2 634,02	
HTV 31.12.2022	2 005,12	564,23	177,41	2 746,77	

Henkilöstökulut

Kaupungin henkilöstökulut tilikaudelta olivat 135,2 milj. euroa. Henkilöstökulut jakautuivat toimialoittain seuraavasti:

Henkilöstömenot 1000 euroa	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Tot. 12/2023	Tot. 12/2024	Muutos-% 2023/2024	Tot.-%
Konsernipalvelut	-13 774	-13 420	-13 220	-13 774	-12 342	-10,4	93,4
Sivistys	-101 425	-96 723	-96 923	-101 425	-97 296	-4,1	100,4
Tekniikka ja ympäristö	-24 021	-26 935	-26 935	-24 021	-25 577	6,5	95,0
Kaupunki yhteensä	-139 219	-137 078	-137 078	-139 219	-135 215	-2,9	98,6

Henkilöstökulut vähenivät edellisvuodesta noin 4,0 milj. eurolla eli 2,9 prosentilla. Palkat ja palkkiot vähenivät edellisvuodesta 1,6 prosentilla. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 1,9 milj. eurolla eli 1,4 prosentilla. Kunta-alan nykyiset sopimukset astuivat voimaan 1.5.2022. Vuonna 2024 kunta-alan sopimuskorotukset toteutettiin pääsääntöisesti 1.6.2024 alkaen. OVTES:n piirissä toteutettiin yleiskorotus myös 1.5.2024 alkaen. Vuonna 2024 palkkakustannukset nousivat kunta-alalla noin 2,99 % vuoden 2023 vuosikeskiarvoon verrattuna. Palkkaperusteisen eläkemaksun yhteydessä perittävä työkyvyttömyyseläkemaksu on KuELin piirissä 1,09 prosenttia (v. 2023: 1,37 %) ja VaELin piirissä 0,85 prosenttia (v. 2023: 1,62 %).

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2024 keskimäärin 19,1 kalenteripäivää/henkilötyövuosi, joten tunnusluku pieneni edellisvuodesta 0,9 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Vaikka sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisvuodesta, ne ovat edelleen koronaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla. Sairauspoissaolot jakautuivat toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Kpv täys- palkallinen	Kpv osa- palkallinen	Kpv palkaton	Kpv yhteensä	Kpv/htv 2024	Kpv/htv 2023	Muutos kpv/htv
Konsernipalvelut	1 107	203	3	1 313	9,5	10,2	-0,7
Sivistys	28 715	4 499	1 073	34 287	19,2	19,5	-0,3
Tekniikka ja ympäristö	8 374	2 727	931	12 032	20,9	24,6	-3,7
Yhteensä	38 196	7 429	2 007	47 632	19,1	20,0	-0,9
Vuonna 2023	41 511	8 100	3 054	52 655	20,0		
Vuonna 2022	49 912	9 160	3 251	62 323	22,7		

Henkilöstöohjelman mukaisia hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö -tavoitteeseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä on toteutettu vuonna 2024. Kouvolan kaupungilla on ollut käynnissä

Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu myös Kevan työelämän kehittämisrahaa yhteensä 25000 euroa. Tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaiselle eläkkeelle siirtymistä. Samalla kehitetään työurajohtamista. Hankkeen yhteistyökumppaniksi valittiin kilpailutuksen perusteella KOHO Consulting Oy. Keväällä toteutettiin työkykyjohtamisen auditointi, jonka tarkoituksena oli muodostaa kokonaiskuva nykyisen työkykyjohtamisen prosessin toimivuudesta ja työterveysyhteistyöstä sekä tuottaa konkreettisia kehittämisohjeita. Työkyvyn toimintamalli uudistettiin syksyn aikana. Syyslokakuussa järjestettiin kaikkien esihenkilöiden työkykyjohtamisen valmennukset. Korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle on edistetty vuoden 2024 aikana. Työhyvinvointikysely uudistettiin alkuvuodesta, ja uusi kysely toteutettiin ensimmäisen kerran maaliskuussa. Kolme kertaa vuodessa henkilöstön työhyvinvointia mitataan Fiilis-mittarilla.

1.1.6 Ympäristötekijät

Osana lakisääteistä tilinpäätösinformaatiota kuvataan kunnan ympäristöasioita kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksen mukaisesti. Tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva kunnan ympäristönsuojeluun käyttämistä resursseista ja saaduista taloudellisista hyödyistä. Ympäristötekijöiden kuvaus valottaa taloudellisesta näkökulmasta Kouvolan ympäristöohjelman tavoitteita, joita on mm. energia- ja resurssitehokkuuden parantamiselle.

Ympäristötalouden luvut kootaan kirjanpidosta. Kirjanpitojärjestelmä ei mahdollista täysin kattavaa ympäristötilinpitoa, sillä ympäristönsuojelua edistäviä toimia sisältyy kaupungin toimintoihin monin eri tavoin. Esim. kaavoituksen luontoselvitykset tai ekotukihenkilöiden työpanos ovat kuluja, jotka eivät näy ympäristötilinpidossa. Toisaalta kaikkia ympäristötoimilla saatuja säästöjä ei kirjanpidossa voida suoraan osoittaa; esimerkkinä nurmikoiden muuttaminen niityiksi, mikä vähentää viheralueiden hoitokustannuksia samalla, kun luonnon monimuotoisuus lisääntyy. Erillisinä projekteina toteutetut toimet saadaan kirjanpidosta näkyviin, jos hankkeen ensisijainen tarkoitus on edistää ympäristönsuojelua. Sama koskee investointeja.

Toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja täydentävät ympäristöohjelman seurantatiedot, joissa esitellään ympäristökuormitukseen, ympäristön tilaan ja toimintatapoihin liittyvät tulokset. Ympäristöohjelman seuranta on nähtävissä verkossa ns. ympäristövahti-palveluna. Seurantatieto mahdollistaa myös erilliset koosteet, jotka kuvaavat ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit koostuvat seuraavista osa-alueista: Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu, vesiensuojelu ja jätevesien käsittely, jätehuolto ja roskaantumisen, maaperän ja pohjaveden suojeleminen, melun ja värinän torjunta, luonnonsuojelu ja maisemansuojelu, ympäristönsuojelun viranomaistehtävät ja ympäristönsuojelun edistäminen.

Vuonna 2024 ympäristötuotot olivat 1,9 milj. euroa ja ympäristökulut 4,5 milj. euroa. Tuotot olivat 4,2 % kaupungin toimintatuotoista ja kulut vastaavasti 1,9 % toimintakustannuksista. Investointeja ympäristönsuojelun edistämiseksi tehtiin 1,0 milj. eurolla, mikä on noin neljä prosenttia kaupungin kaikista investoinneista.

Ympäristötalous, 1000 euroa	Tuotot	Kulut	Investoinnit
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	14	639	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	626	0
Jätehuolto ja roskaantumisen ehkäisy	263	1 270	0
Maaperän ja pohjaveden suojeleminen	1 011	1 043	0
Melun ja värinän torjunta	0	0	21
Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	17	118	0
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	103	678	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	447	88	1 028
Yhteensä	1 856	4 463	1 049

Suurimmat kulut aiheutuivat jätehuollosta ja roskaantumisen ehkäisystä 1,3 milj. euroa sekä maaperän ja pohjaveden suojelusta 1,0 milj. euroa.

Jätehuollon kulut jakautuvat kaupungin kiinteistöjen jätteiden keräykseen ja kuljetukseen sekä ulkoalueiden puhtaanapitoon (roskien siivous, roska-astioiden tyhjennys, siivoukset viheralueilla, pysäkeillä ym. rakenteilla, kasvijätteen yms. materiaalien poiskuljetus ja hävittäminen). Lisäksi kuluja tuli vanhojen kaatopaikkojen jälkihoidosta ja romu- tai hylättyjen ajoneuvojen siirroista. Jätehuollon tuottoja saatiin pääasiassa kertakäyttömuovidirektiivin (SUP-direktiivi) myötä laajentuneen tuottajavastuun kautta.

Maaperän ja pohjaveden suojelun kulut muodostuvat valtaosin Moreenitie 2 tontin maaperän puhdistuksesta. Kyseessä on kaupungille vuonna 2020 ostettu tontti, josta osa on myyty edelleen vuonna 2023. Tontti sijaitsee pohjavesialueella ja maaperästä on puhdistettu pohjaveden laadun vaarantavia jättejakeita (savi, asfaltti, betoni, villa, humus, puu ja muovi). Puhdistuksen kustannukset lankeavat alueen aiemmalle omistajalle, joten kulut on kirjattu saataviksi. Muut kulut koostuvat maaperän mahdollisen pilaantuneisuuden tutkimuksista Kanervistontie 36 (Kouvola) ja Kiviaidantie 4 (Elimäki). Pilaantuneisuutta ei havaittu kummassakaan kohteessa.

Ulkoilman ja ilmastonsuojelun kulut koostuvat ilmanlaadun tarkkailusta, hiekoitushiekan ja katupölyn poistosta ja kevyen liikenteen edistämisestä (kaupunkipyöräjärjestelmän hankinta), yhteensä 0,6 milj. euroa. Ilmanlaadun tarkkailun laskutettavat tulot muilta osapuolilta olivat 14 000 euroa.

Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kulut (0,6 milj. euroa) muodostuvat kaupungin jätevesimaksuista ja vesiensuojeluyhdistyksen jäsenmaksusta.

Melun ja tärinän torjuntaan liittyy vuonna 2025 toteutettavan investoinnin suunnittelukuluja 21 000 euroa vt6:n varrelle Tykkimäen kohdalle rakennettavasta melusuojauksesta.

Luonnon- ja maisemansuojelun kulut noin 0,1 milj. euroa koostuvat vieraslajitorjunnasta ja niittyjen hoidosta. Niittyjen osuutta viheralueista on lisätty paitsi luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi myös vähäisempien hoitokustannusten vuoksi. Tuottoja (17 000 euroa) muodostuvat maisematyölupamaksuista. Lupia myönnettiin vuoden aikana 41 kappaletta, suurin osa puiden kaatamiseen.

Ympäristönsuojelun viranomaistyön kustannukset olivat yhteensä noin 0,7 milj. euroa. Viranomaistyön ympäristötuotot 0,1 milj. euroa koostuvat lupa- ja muista maksuista.

Ympäristönsuojelun edistämistä toteutettiin mm. energiatehokkuusinvestoinneilla kaupungin kiinteistöihin ja katuvalaistukseen. Kiinteistöjen energiatehokkuusinvestoinnit (0,9 milj. euroa) koostuvat teknisistä parannuksista useissa kohteissa: rakennusautomaatioon, sähkö- ja lvi-järjestelmiin tehdyillä uudistuksilla on tehostettu rakennusten energian käyttöä. Vuoden aikana jatkettiin myös rakennusten energiakatselmointia, mikä antaa tarvittavat tiedot tulevien energiatehokkuusinvestointien suunnitteluun. Investointeihin ja katselmointiin saatiin avustuksia Business Finlandilta ja ARA:n asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskukselta yhteensä noin 0,4 milj. euroa.

Katuvalojen osalta vanhoja SpNa-valoja vaihdettiin LEDeiksi Kuusankosken alueella. Investointeja tehtiin tältä osin noin 0,1 milj. eurolla.

Muita ympäristönsuojelun edistämistoimia oli mm. Kestävä koulu -hanke, joka saatiin päätökseen 31.5.2024. Hankkeella edistettiin käytännön läheisesti perusopetuksen kestävyys- ja ympäristökasvatusta. Lisäksi varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustyö on kiinteä osa Kouvolan varhaiskasvatusta.

Kaiken kaikkiaan ympäristönsuojelun edistämisen toimintakuluja kertyi 88 000 euroa ja tuloja erilaisina avustuksina saatiin 0,4 milj. euroa. Investointien kokonaismäärä oli 1,0 milj. euroa.

1.1.7 Muut ei- taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunnasta lakien (mm. laki kunnallisesta viranhaltijasta, rikoslaki, työsopimuslaki) lisäksi on huolehdittu kaupungin ajantasaisella ohjeistuksella, joita ovat mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, hankintaohje ja ohjeet vieraanvaraisuudesta, edustamisesta ja lahjoista.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen, vaikka tilinpäätöksen 2024 jälkeen tilanne on positiivisempi kuin vuotta aiemmin ennakoitiin. Talouden sopeuttamisessa on nähtävissä tuloksia, kun kustannustasoa on onnistuttu hillitsemään ja toimintakate on alentunut edelliseen vuoteen nähden.

Kaupungin haasteena on negatiivinen väestökehitys sekä ikääntyviin painottuva väestörakenne. Tällä on suora vaikutus kaupungin tulorahoitukseen. Valtionosuuksien perusteet ovat monelta osin asukaslukuperusteiset eli rahoitus pienenee väestön vähetessä. Lisäksi rahoitus painottuu nuorimmille ikäluokille. Sote-uudistuksesta johtuvat valtionosuusleikkaukset ovat Kouvolalle merkittävä summa. Valtionosuus uudistus on meneillään, mutta sen voimaantulo on siirtynyt vähintään yhdellä vuodelle eteenpäin alkuperäisen vuoden 2026 sijaan.

Väestön vähetessä tulisi pystyä alentamaan kustannuksia, mutta tällä hetkellä palveluverkko on laaja muun muassa perusopetuksen, varhaiskasvatuksen sekä liikuntapaikkojen osalta. Palveluverkkoja uudistamalla pystytään optimoimaan tarvittavat resurssit, niin henkilöstön kuin tilojen osalta. Uudistamiseen tarvitaan investointeja, joiden avulla saavutetaan pysyviä käyttötaloussäästöjä sekä luodaan elinvoimaa alueelle. Investointeja haastaa yleinen taloudellinen tilanne ja mahdollinen Ukrainan jälleenrakentaminen sekä korkotaso. Vaikka korkotaso on laskenut syksyn 2024 tilanteesta, on se edelleen aiempia vuosia huomattavasti korkeampi. Investointien rahoittamisessa Kouvola käyttää muutamissa kohteissa vaihtoehtoisia rahoitusmuotoja, esimerkiksi kiinteistöleasingia. Näin kustannusvaikutukset jaksottuvat eri tavalla ja pidemmille ajanjaksoille. Kaikkia investointeja tarkastellaan erittäin kriittisesti ja lisäksi pyritään maksimoimaan ulkopuolisen rahoituksen määrä niissä hankkeissa, joihin sitä on mahdollista saada.

Työllisyys- ja yrityspalvelujen siirto valtiolta kaupungin hoidettavaksi on merkittävä tekijä kustannusten näkökulmasta. Kaupungin onnistumisella työllistämässä ja työpaikkojen luomisessa on merkittävät taloudelliset vaikutukset kaupungin talouden lisäksi kuntalaisiin, yrityksiin sekä alueen elinvoimaan. Uudistuksessa kaupungin rahoitusvastuu työttömyysturvaan laajeni. Tämä kompensoitiin osana valtionosuuksia pysyvällä, kiinteällä elementillä, joka kannustaa työttömyyden onnistuneeseen hoitoon.

Erilaiset lainsäädännölliset uudistukset ja velvoitteet haastavat kaupungin toteuttamaan ne mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tehtävien kompensointi valtionosuuksissa toteutetaan laskennallisesti, joka ei välttämättä vastaa kunnalle niiden tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Myös valtakunnalliset palkkaratkaisut ovat viime vuosina olleet korkealla tasolla ja suuntauksen voidaan odottaa jatkuvan.

Verotulojen kehityksen ennakoidaan alkuvuodesta 2025 olevan heikko koko maassa vuonna 2025. Tämä heijastuu myös seuraavan taloussuunnitelman laatimiseen.

Kaupungin laatimat taloussuunnitelmat sisältävät merkittävän määrän erilaisia toimenpiteitä, joilla pystytään omin päätöksin vaikuttamaan talouden myönteiseen kehittymiseen. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen tulee tehdä määrätietoisesti. Pitkäjänteistä työtä talouden tasapainottamiseksi tulee edelleen jatkaa samanaikaisesti kehittämällä toimintaprosesseja. Elinvoiman lisäämiseen ja lainsäädännöllisiin uudistuksiin vaikuttavan edunvalvontatyön tulee olla aktiivista ja määrätietoista.

Taloudellinen tilanne kriisikuntakriteerien näkökulmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa tai jos konsernitilinpäätöksen alijäämä euroa/asukas on 1. vuonna > 500 ja 2. vuonna > 1 000 tai jos alla mainittujen neljän kriisikuntakriteerin raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Kouvolan kaupungin kriisikuntakriteerien toteutuminen voimassa olevien kriisikuntakriteerien näkökulmasta. Konsernin lainat ja vuokravastuut määrän vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 tietoa. Taulukoihin on merkitty kriisikuntakriteerien raja-arvot ja osoitettu niiden tilanne toteutumiseen nähden seuraavasti:

√ = kriteerin raja-arvo ei täyty X = kriteerin raja-arvo täyttyy Δ = kriteerin raja-arvo lähenee

Kriisikuntakriteerit 2023 alkaen	Raja-arvo	2023	Tilanne 2023	2024	Tilanne 2024
Kattamaton alijäämä (tuloksenkäsittelyerät huomioituna)	4 vuotta	19,3 (20,3)	√	16,9 (17,9)	√
Konsernialijäämä asukasta kohden	1.vuonna > 500 2. vuonna > 1 000	+1 585	√	+1 879	√
Konsernin vuosikate poistoista	< 80 %	240,0	√	162,9	√
Tuloveroprosentti	kuntien ka. + 2,0 (7,46 + 2,0)	8,61	√	8,9	√
Konsernin lainat ja vuokravastuut	kuntien ka. + 50 % (8 069 + 50 %)	6 188	√	6 975	√
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	< 0,8	1,8	√	1,3	√

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan keskeisin tarkoitus on strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistaminen. Riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, jotka voivat aiheuttaa epäonnistumisen toiminnassa tai tavoitteiden toteutumisessa, tai merkittäviä vahinkoja. Kaupunkikonsernin riskit on luokiteltu neljään luokkaan: strategiaan, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Alle on koottu tiedot kuntakonsernin ulkoisista ja sisäisistä riskeistä sekä niiden mahdollisesta vaikutusalueesta (vaikutusalueet on merkitty sulkuihin):

Ulkoiset riskit

Ulkoiset strategiset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Maine ja imago (statuksen kasvun heikentyminen)
- Kansalaisten aktiivisuus, hyvinvointi ja liikkumisen vähentyminen (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
- Euroopan turvallisuustilanteen yleinen heikentyminen, monimuotoiset ja osin vaikeasti ennakoitavat heijastusvaikutukset (elinvoiman kasvun heikentyminen, hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)

Ulkoiset toiminnalliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Asiakaslähtöinen palvelu (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)

Ulkoiset vahinkoriskit ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Ympäristövahingot: luonnonilmiöistä johtuvat, pohjaveden laatu (statuksen kasvun heikentyminen)
- Rakennusten ja infran kunto, osittain myös taloudellinen riskitekijä (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)

Ulkoiset taloudelliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Tuloperusteiden väheneminen, hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset (elinvoiman kasvun heikentyminen, hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
- Sopimus- ja vastapuoliriskit (elinvoiman kasvun heikentyminen)
- Rahoitusriskit (elinvoiman kasvun heikentyminen)
- Yleinen kustannusten nousu (elinvoiman kasvun heikentyminen)

Sisäiset riskit

Sisäiset strategiset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Strateginen päätöksenteko ja johtaminen (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Avainosaaminen ja osaavan työvoiman saatavuuden vaikeudet (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Sisäiset toiminnalliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Digitaalisen turvallisuuden toiminnalliset riskitekijät (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Työhyvinvointi (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Työtapaturmat (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Sisäiset vahinkoriskit ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Digitaalisen turvallisuuden toimintaympäristön riskit (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Omaisuusvahingot (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Sisäiset taloudelliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Menojen hallinta ja kustannuskehitys (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Velkaantuminen (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Strategiset riskitekijät

Strateginen päätöksenteko ja johtaminen: Valtuustokauden alussa on päivitetty kaupunkistrategia. Strategiaa tukevia asiakirjoja eli ohjelmia, suunnitelmia ja linjauksia on päivitetty tarpeen mukaan. Strategissa asiakirjoissa esitettyjen tavoitteiden toteuttaminen vaatii priorisointia resurssien näkökulmasta. Strategian toteuttaminen ja toimintojen priorisointi edellyttää virkamiesjohdon näkemyksen lisäksi myös laajaa poliittista tukea.

Maine ja imago: Mainejohtaminen on kuntien markkinoinnin avainkysymyksiä. Mainejohtaminen ei vielä ole riittävällä tasolla ja työtä tulee jatkaa. Imagoon ja vetovoimaan vaikuttavat kaupungin

kärkihankkeet. Niiden strategista poliittista johtamista vahvistetaan, jotta toimeenpano saa riittävän tuen. Strategisesti tärkeille investoinneille määritellään myös poliittiset ohjausryhmät. Työhön tarvitaan koko kaupunkiyhteisö, yhteinen tahtotila ja hyvä yhteishenki.

Kuntakonsernin kokonaisuus: Tytäryhtiöiden toiminnan varmistaminen on kaupungin edun mukaista. Yhtiöiden kanssa on yhä tiivistetty strategiatyötä sekä riskienhallintaa. Tytäryhtiöt ovat toimittaneet omat riskianalyyseinsä konsernin riskien ehkäisemiseksi ja toimintaympäristön muutosten tuomien mahdollisuuksien realisoimiseksi.

Avainosaaminen: Kaupungin henkilöstömäärää on vähennetty viime vuosien aikana huomattavasti. Henkilöstön siirtyminen eläkkeelle on suurta ja myös muu lähtövaihtuvuus on selvästi kasvanut. Talouden sopeuttamistarpeet ja henkilöstön väheneminen ovat lisänneet huomattavasti avainhenkilöriskiä. Samanaikaisesti, kun henkilöstömäärää on sopeutettava, on hankittava uutta osaamista. Riskiksi voi muodostuva pula osaavasta henkilöstöstä. Erityisesti digitalisaation edellyttämään osaamiseen on panostettava. Henkilöstöjohtamista ja sen kehittämistä ohjataan henkilöstöohjelman mukaisesti. Johtajat vastaavat avainhenkilöiden tunnistamisesta, tiedon jakamisesta sekä sijais- ja varahenkilöjärjestelyistä.

Toiminnalliset riskitekijät

Asiakaslähtöinen palvelu: Hyvinvointialueen aloittaminen vuoden 2023 alusta on haastanut kaupungin ja hyvinvointialueen rakentamamaan uudenlaiset yhteistyörakenteet muuttuneessa toimintaympäristössä. Riskinä on se, että toimintarakenteita ei saada toimiviksi ja oleellinen tieto ei kulje toimijoiden välillä. Kouvolan on tärkeää huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista ja ajaa edunvalvonnallisesti Kouvolan etua. Riskinä voidaan nähdä eri toimijoiden erilaiset näkemykset edunvalvonnasta ja nopeasti muuttuva maailmantilanne, joka voi luoda vaativaa painetta kunnille.

Digitaalisen turvallisuuden toiminnalliset riskitekijät: Jatkuvuuden sekä päivittäisen toiminnan kannalta riskiuhkaa on aiheuttanut epävarma maailmantilanne konkretisoiden palvelunestohyökkäysuhkan sekä tietomurtouhkan tietojen kalastelun yleistyttyä. SOC/SIEM-palvelun avulla poikkeamien nopea havainnointi ja niihin reagointi on estänyt haittavaikutuksia. Jatkuvuuden varmistamiseksi on olemassa jatkuvuussuunnitelma, jonka mukaisesti toimitaan jatkossa poikkeustilanteissa. Tietoaineistojen, tietovarantojen ja tietojärjestelmien dokumentointia on kehitetty ja riskienhallintaa on toteutettu tunnistamalla ja arvioimalla olennaisia riskejä, vähentämällä riskien todennäköisyyttä ja vaikutuksia hyväksyttävälle tasolle (jäännösriskit). Jatkossa digitalisoinnin vahvistamisen myötä tulee varautua tietojärjestelmä- ja integraatoriskien kasvuun.

Työhyvinvointi: Henkilöstön sairauspoissaolot ovat selvästi vähentyneet edellisvuodesta, mutta ne ovat edelleen koronaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla. Työkykyriskejä pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Haasteena on edelleen sairauspoissaolojen pitkittyminen, mikä ennakoii työkyvyttömyysriskiä. Työkykyjohtamista kehitetään proaktiiviseksi hankkeella, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Sirius -terveysjohtamisen järjestelmän avulla seurataan työkykyprosessien toimivuutta ja oikea-aikaisuutta. Työterveyshuoltoyhteistyötä tehostetaan. Tavoitteena on tarvelähtöinen ja kaupungin toimintaa tukeva työterveyshuolto. Työn vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa korostetaan psykososiaalisten kuormitustekijöiden tarkastelua. Vuosittain toteutetaan työhyvinvointikysely, jonka avulla kartoitetaan henkilöstön näkemyksiä työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä ja valitaan työyksikkökohtaiset kehittämistoimenpiteet. Työhyvinvointikysely on uudistettu ja se toteutus on siirretty alkuvuoteen. Kolme kertaa vuodessa työhyvinvointia mitataan fiilismittarin avulla. Henkilöstöä tuetaan muutostilanteissa erilaisella muutosvalmennuksella ja työyhteisöviestintään panostamalla.

Työtapaturmat: Työtapaturmia ehkäistään työpaikkakohtaisesti työn vaarojen selvityksillä ja arvioinneilla, työterveyshuollon työpaikkaselvityksillä ja työturvallisuusjärjestelyin. Kemikaaliturvallisuuden hallintaan on hankittu oma järjestelmä, jonka avulla jokainen voi katsoa yksikön käytössä olevat kemikaalit ja niiden riskien arvioinnit.

Taloudelliset riskitekijät

Menojen hallinta ja kustannuskehitys: Merkittävimmät taloudelliset riskitekijät kohdistuvat tuloperusteiden eli verotulojen ja valtionosuuksien kehittymiseen, joihin vaikuttaa mm. Kouvolan negatiivinen väestökehitys. Hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat valtionosuuksien pysyvät vähenevät tarkoittavat Kouvolalle merkittävää sopeuttamistarvetta, jos valtionosuusuudistuksessa ei ko. eria muuteta. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on toteutettu useina vuosina ja niitä jatketaan edelleen. Vuoden 2024 talousarvio sisälsi merkittäviä sopeuttamistoimenpiteitä noin 15 milj. euroa ja suunnitelmakaudella 2024-2027 summa kasvaa yli 20 milj. euroon. Mikäli esitettyjä palveluverkkomuutoksia sekä muita kustannuksia alentavia sekä tuloja lisääviä toimenpiteitä ei toteuteta, kaupunki ei pysty tasapainottamaan talouttaan ilman merkittäviä veronkorotuksia. Palveluprosesseja sekä -verkkoa tulee edelleen tarkastella kriittisesti ja sopeuttaa vastaamaan toimintaympäristön muutoksia, esimerkiksi väestökehityksen osalta.

Velkaantumisen: Kouvolan kaupungin lainakanta asukasta kohden on ollut valtakunnallisesti maltillisella tasolla konsernin osalta. Tulevien investointien myötä lainakanta tulee kuitenkin kasvamaan. Velkamäärää tulee pystyä hallitsemaan, jotta se ei jää pysyvästi korkealle tasolle. Investointien tulee joko tuoda kaupungille pysyviä käyttötaloussäästöjä tai luoda uutta elinvoimaa. Lainanhoitokustannukset tulee hallita riittävällä tulorahoituksella.

Sopimus- ja vastapuoliriskit: Oman palvelutuotannon lisäksi kunta hankkii palveluita ostopalveluilla. Sopimushallintaa on yhtenäistetty ottamalla käyttöön sähköinen sopimushallintajärjestelmä, jonka avulla toimialat voivat hallinnoida sopimustensa koko elinkaarta tehokkaasti. Sopimusriskien hallinta vaatii kuitenkin edelleen sopimushallinnan kehittämistä asettaen painopisteen sopimusten laadintaan. Sopimuksissa on sovittava muun muassa vastapuolen vastuista tietosuojakysymyksissä sekä poikkeus- ja häiriötilanteissa.

Riskejä ovat taseen ulkopuoliset taloudelliset vastuut kuten leasingvastuut, vastuusitoumukset (takaukset) sekä sopimusvastuut. Kaupunki on myöntänyt antolainoja, joissa on selvitetty etukäteen vastapuolien taloudelliset riskitekijät sekä noudattamalla kuntalain 129 §. Kouvolan kaupungilla on myönnettyjä takauksia 115 milj. euroa jäljellä olevaa pääomaa sekä myönnettyjä lainoja noin 58,8 milj. euroa jäljellä olevaa pääomaa. Suurin osa takauksista (94,6 %) ja lainoista (92,7 %) kohdistuu konserniyhteisöihin. Sopimusvastuihin sisältyy muun muassa sitoumuksia avustuksiin, yhteistyö- ja kumppanuussopimuksia, palvelusopimuksia sekä vuokravastuita.

Rahoitusriskit: Alle vuoden mittainen rahoitus turvataan konsernitilin luottolimiitillä (16 milj. euroa) ja kuntatodistusohjelmalla (150 milj. euroa). Pitkäaikaisen rahoituksen perusinstrumentit ovat velkakirja- ja joukkovelkakirjalainat sekä leasingrahoitus. Lainojen hallinnan osalta korkoriski liittyy markkinakorkojen muutoksiin, johon on varauduttu hajauttamalla rahoitussopimukset ja säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta. Lainasalkun suojausaste 31.12.2024 oli noin 33 %. Sijoitusten hintariskiä pienennetään hajauttamalla varat omaisuuslajien ja yksittäisten arvopaperien kesken. Kaupungin pitkän sijoitussalkun perusallokaatio on suhteellisen varovainen (35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % vaihtoehtoiset sijoitukset). Maksimissaan osakepaino saa sijoitussuunnitelman mukaisesti olla enintään 50 %.

Vahinkoriskit

Yhdyskuntatekniikan rakenteiden ja infran kunto vaikuttaa moneen asiaan, kuten korjausvelkaan ja käyttäjäkokemukseen. Merkittävin vahinkotilanne on katurakenteiden vauriot ja niistä johtuvat omaisuusvahingot tienkäyttäjien ajoneuvoille. Merkittäviä uhkatilanteita ovat vedenpuhdistusprosessin häiriöt, ruokamyrkytyspäily, epidemia ja pandemia.

Rakennuksiin kohdistuu merkittävä korjausvelka, joka luo riskiä rakennusten käytettävyyteen. Rakenteiden kunto vaikuttaa myös kykyyn torjua vahinkoja tai varautua niihin. Merkittäviä, joskin todennäköisyydeltään pieniä, uhkatilanteita ovat mm. tulipalo ja rakenteiden romahtamiset. Vahinkoriskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Rakentamiseen liittyviä teknisiä

riskejä, esim. vesivuodot, jäätymiset, ja toiminnan keskeytysriskejä kuten tulipalot, ilkivalta, pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla sekä turva- ja automatiikkajärjestelyin. Korjausvelkaa saadaan supistettua kiinteistöjen aktiivisilla myynneillä ja puruilla. Lisäksi kiinteistöihin kohdistuviin riskeihin, kuten vaarallisen aineen vuoto tai sähkökatkokset, varaudutaan valmiusharjoituksin, -suunnittelulla ja riskikartoituksella.

Kaupunki on varautunut valmiussuunnittelussaan normaalista poikkeaviin tilanteisiin niin teknisen vikaantumisen kuin ulkoisen tekijän aiheuttaman häiriön hallitsemiseksi. Edelleen energian hintavaihteluiden, jopa sähkön säännöstelyn hallitsemiseksi on yhteistyö alueen energia- ja vesihuoltotoimijoiden välillä ollut säännöllistä. Yksittäiset hintavaihtelut vuoden lopulla eivät vaatineet merkittäviä koko konsernia koskevia toimenpiteitä.

Digitaaliseen toimintaympäristöön kohdistuvat uhat ovat kasvaneet merkittävästi. Tietomurronuhka on ollut todellinen ilmentyen tietojen kalasteluna. Palvelunestohyökkäysriski on myös jatkuvuudenhallinnan kannalta todellinen uhka, jonka vaikutukset voivat yltää useisiin sähköisiin palveluihin. Maailmantilanteesta johtuen informaatiovaikuttamisen kohdentumisen riski on ollut todellinen ja toteutunut hyvin lievästi johtuen käytössä olevista teknisistä palveluista ja henkilöstön kyvykkyydestä toimia oikein. Palvelujen digitalisoituessa toimintaympäristöön kohdistuvien uhkien tunnistamisen ja riskienhallinnan avulla pyritään säilyttämään luottamus digitaalisten palvelujen turvallisuuteen ja varmistamaan jatkuvuus. Teknologia ja järjestelmähankintojen osalta on varmistettu jo hankintavaiheessa tietoturva ja tietosuojavaatimusten täyttyminen.

Keskeiset oikeudenkäynnit ja muut oikeudelliset tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvät riskit

Vireillä olevassa, salassa pidettävässä asiassa osapuolet neuvottelevat. Asiaan liittyy taloudellinen riski.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä hyväksymillään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteilla. Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä ja vastuista on määräykset hallintosäännössä ja sitä täydentävissä ohjeissa ja määräyksissä.

Kouvolan kaupungin eettiset periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Kaupunginvaltuuston vahvistamat Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sisältävät lähtökohdan, jonka mukaan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan muun muassa noudattamalla kaupungin eettisiä periaatteita. Eettiset periaatteet koskevat kaikkea Kouvolan kaupungin toimintaa ja niiden tulee määrittää asemasta tai työtehtävistä riippumatta kaikkien luottamushenkilöiden, johtajien, viranhaltijoiden ja työntekijöiden tapaa toimia. Kaupunki edellyttää eettisyyttä myös kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöiltä, kuntien yhteistoiminnalta ja muulta toiminnalta, jossa Kouvolan kaupunki on osallisena. Eettisten periaatteiden mukaisella toiminnalla ja niihin liittyvän käytännön ohjeistuksen noudattamisella varmistetaan, että kaupungin toiminta on lakien, säädösten, ohjeiden ja normien mukaista.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan. Esimiehet seuraavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta osana operatiivista johtamista. Kaupunginhallitus on antanut valtuuston hyväksymiä perusteita noudattaen ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja kytkeytymisestä kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmään. Kouvolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.1.2023.

Kaupunginhallituksen selonteko perustuu toimielinten toiminnastaan antamiin selontekoihin sekä sisäisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Selontekojen tueksi toimialat tekivät itsearviointeja tilinpäätösohjeeseen sisältyneen arviointimallin avulla sekä hyödynsivät muuta arviointitietoa toimialueensa sisäisen valvonnan riskienhallinnan tilasta. Arviointitietojen perusteella kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin hyvää tasoa. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Selonteissa toimielimet totesivat riskejä liittyvän muun muassa elinkaaren päähän tuleviin koulurakennuksiin, resurssipulaan sekä organisaation kuormitukseen ja työhyvinvoinnin heikentymiseen. Säästötoimenpiteiden sovittaminen lainsäädännön vaatimuksiin, strategian tavoitteisiin sekä palvelun laatuun ja määrään tunnistettiin haasteeksi. Tietoturvariskit tunnistettiin edelleen kasvavaksi toiminnalliseksi riskiksi digitalisoituvassa yhteiskunnassa ja sähköisissä palveluissa, kun muun muassa palvelunestohyökkäykset, haittaohjelmat ja huijausviestit lisääntyvät.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallintotavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus- tai muu oikeudellinen vaatimus tai vastuu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty muualla toimintakertomuksessa. Keskeiset poikkeamat talousarviossa asetettuihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin ja niiden johdosta mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden on esitetty talousarvion toteutumisosassa.

Toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat jatkuvan kehittämisen kohteena. Kouvolan kaupungilla on palvelusopimus Numera Palvelut Oy:n kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottamisesta. Kaupunki on taloushallinnon järjestelmien osalta Kuntamalli palveluna - ympäristön asiakas. Näin kaupungin taloushallinnon järjestelmät ovat yhdenmukaisia palveluntuottajan järjestelmien kanssa ja tietojärjestelmäratkaisuja voidaan kehittää yhdessä muiden kuntatoimijoiden kanssa. Kaupungilla ja Numeralla on vuosittain useita säännöllisiä kumppanuus- ja kehittämistilaisuuksia.

EU-direktiivin mukainen ilmoittajansuojelulaki velvoittaa organisaatiot tarjoamaan kanavan väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Ilmoituskanavaan voi tehdä ilmoituksen, jos havaitsee tai epäilee työnsä yhteydessä yleisen edun vastaista toimintaa. Kouvolan kaupungin sisäinen ilmoituskanava on otettu käyttöön keväällä 2023. Keskitetyn ilmoituskanavan toiminnasta vastaa oikeuskanslerinvirasto. Oikeuskanslerinvirasto toimii myös ilmoittajansuojelun keskitettynä ulkoisena ilmoituskanavana, johon on mahdollisuus tehdä ilmoitus väärinkäytöksestä. Sisäinen tarkastaja vastaa kaupungin sisäisestä ilmoituskanavasta ja toimii yhteyshenkilönä oikeuskanslerinvirastoon. Ilmoituskanavien kautta ei ole tullut ilmi väärinkäytöksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan järjestämisen ja toteuttamisen vastuut on määritelty hallintosäännössä ja niitä täydentävissä määräyksissä. Riskienhallinnan toteutus tapahtuu toimialoilla ao. johdon vastuulla. Konsernipalvelujen tehtävänä on kaupungin riskienhallinnan kehittäminen ja koordinointi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa kuvataan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan periaatteet ja riskienhallintaprosessi sekä riskienhallinnan kytkäytyminen osaksi keskeisiä toimintaprosesseja.

Kaupungin riskiarviointi suoritetaan strategiatarkistuksen yhteydessä. Toimialan toimielimet tunnistavat riskinsä ja laativat riskienhallintasuunnitelmansa talousarvion yhteydessä ja palvelut

käyttösuunnitelmien yhteydessä. Riskienhallinnan raportointi on kytketty osaksi toiminnan ja talouden seuranta ja raportointia.

Kokonaisvaltainen sähköinen riskienhallintajärjestelmä Granite hankittiin kaupungille vuonna 2022. Riskienhallintajärjestelmän käyttöönoton edistämistä on jatkettu vuonna 2024. Kaupungilla on voimassa olevat digitaalisen turvallisuuden politiikka ja sitä täydentävä tietosuojapolitiikka. Ne määrittävät periaatteet, toimintatavat ja vastuut, joiden mukaan toimitaan digitaalisessa ympäristössä sekä tietosuojan toteuttamisessa noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja asetusten määrittämiä normeja sekä tehtyjen sopimusten edellyttämiä vaatimuksia. Kyber- ja digitaalisen turvallisuuden ohjeistuksia ylläpidetään ja päivitetään säännöllisesti. Uusi tekoälypolitiikka ja lokien seuranta ja valvonta -ohjeistuksen päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammikuussa 2025.

Kaupungin toiminnan ja omaisuuden vakuuttamisperiaatteet on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä vakuuttamispolitiikka -asiakirjassa. Vakuutusturva on järjestetty vakuuttamispolitiikan mukaisesti. Kouvolan kaupungin vakuutusopas sisältää ohjeet ja menettelytavat vahinkotilanteisiin. Vakuutusturvan riittävyttä arvioidaan erityisesti vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä. Vakuutusten ajantasaisuutta ylläpidetään jatkuvasti.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Valtio on korvauksetta luovuttanut Anjalan maa- ja metsäoppilaitoksen kiinteistöt Kouvolan seudun kuntayhtymälle vuonna 1995. Kuntaliitoksen myötä 1.1.2009 kiinteistöt siirtyivät Kouvolan kaupungille ammatillisen koulutuksen käyttöön. Luovutussopimukseen on sisältynyt ehto palautusvelvollisuudesta tilanteissa, joissa valtion luovuttama omaisuus luovutetaan toiselle tai sen käyttötarkoitus muutetaan pysyvästi. Vuosien saatossa kiinteistöjä ja rakennuksia on luovutettu eri tahoille, eikä luovutuksista ole tehty lain edellyttämiä luovutusilmoituksia. Osa luovutuksista on sellaisia, että kiinteistön käyttötarkoitus on muuttunut ja niistä voi seurata korvausvelvollisuus. Muutoin kaupunginhallituksen tiedossa ei ole omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvaus- tai muu oikeudellinen vastuu. Kaupungilla on käytössä kaikkia voimassa olevia sopimuksia koskeva Cloudia Sopimushallintajärjestelmä.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Vuonna 2024 sisäisen tarkastuksen työ on kohdistunut muun muassa First Card –maksukorttien käyttöön, viivästyskorkoihin ja ostolaskujen hyväksymisprosessiin viivästyskorkojen kertymisen osalta, tilavuokrausprosessin läpikäyntiin, konserniyhtiöiden ohjaukseen, vakavien väärinkäytösten ja rikkeiden raportointiin tarkoitettun ilmoituskanavan ylläpitoon, Kouvolan kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa ohjeen päivittämiseen sekä kaupungin henkilöstön sisäisen valvonnan tietoisuuden parantamiseen. Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan ja muistioissaan tarkastuskohteille suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastuksista raportoitiin kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle, kaupungin johtoryhmälle, tarkastuskohteille sekä tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Raporteissa annettujen suositusten toteutumista seurataan säännöllisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisarvio

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin hyvää tasoa. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Olennaisia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteita ei ole havaittu.

Sisäistä valvontaa suoritetaan osana normaalia operatiivista johtamistyötä. Riskienhallinnan toteutus tapahtuu toimialoilla johdon vastuulla. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jatkuvan kehittämisen kohteena. Voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella kehittämistoimenpiteet kohdistuvat muun

muassa toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointijärjestelmiin sekä kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin kehittämiseen ja riskienhallintajärjestelmän käyttöönoton edistämiseen.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma, 1000 euroa	2024	2023
Toimintatuotot	46 586	47 534
Valmistus omaan käyttöön	1 323	1 769
Toimintakulut	-230 209	-236 106
Toimintakate	-182 299	-186 803
Verotulot	206 374	212 573
Valtionosuudet	-5 334	18 140
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 783	3 523
Muut rahoitustuotot	13 120	8 309
Korkokulut	-9 009	-7 591
Muut rahoituskulut	-409	-584
Vuosikate	24 226	47 567
Poistot ja arvonalentumiset	-26 705	-27 867
Tilikauden tulos	-2 478	19 700
Tilinpäätössiirrot	71	71
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 407	19 771
Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut, %	20,4	20,3
Vuosikate/poistot, %	90,7	170,7
Vuosikate, euroa/asukas	309	603
Asukasmäärä	78 399	78 876

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmassa esitetään ne tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta.

Toimintatuottoja kertyi 46,6 milj. euroa. Toimintatuotot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 milj. euroa (-2,0 %). Myyntituottoja kertyi 0,5 milj. euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena, mm. joukkoliikenteen lipputulojen toteuma oli 0,5 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Kotikuntakorvaukset toteutuivat lähes 0,2 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Maksutuottojen kertymä oli 4,2 milj. euroa, muutos edelliseen vuoteen oli 7,1 % eli 0,3 milj. euroa. Muutokseen vaikuttavat mm. rakennusvalvonnan ja yhdyskuntapalveluiden lupakäsittelyt muutaman suuren rakennushankkeen johdosta. Tukia ja avustuksia kertyi 10,0 milj. euroa, lähes saman verran kuin edellisvuonna. Työllistämistukia kertyi 0,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kelan koulumatkatuki toteutui lähes edellisvuoden suuruisena. Projektiavustuksia ja valtionavustuksia saatiin, mm. TE-valmisteluun liittyen 0,4 milj. euroa, edellisvuotta enemmän. Muita toimintatuottoja kertyi 23,4 milj. euroa, muutosta edelliseen vuoteen oli -7,2 prosenttia eli 1,8 milj. euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoittojen kertymä oli 1,5 milj. euroa, 0,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Toimintakulut olivat 230,2 milj. euroa, vähennystä edelliseen vuoteen nähden oli 5,9 milj. euroa (-2,5 %). Toimintakulujen merkittävimmät erät muodostuivat henkilöstökuluista ja palveluiden ostoista.

Henkilöstökulut olivat 135,2 milj. euroa, joka oli 58,7 % toimintakuluista. Henkilöstökulut vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 4,0 milj. euroa eli -2,9 %. Palkkojen ja palkkioiden osuus henkilöstökuluista oli 108,8 milj. euroa, vähennystä edelliseen vuoteen oli 1,8 milj. euroa.

Palveluja ostettiin 54,1 milj. eurolla, mikä oli 23,5 % toimintakuluista. Asiakaspalvelujen ostojen osuus oli 8,3 milj. euroa ja muiden palvelujen ostot 45,9 milj. euroa. Palvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,4 milj. euroa (2,6 %). Asiakaspalvelujen ostot olivat 0,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, poikkeama johtuu edellisvuoteen liittyvistä sosiaali- ja terveystalouden loppukirjauksista. Palvelusetelimenot olivat 5,8 milj. euroa eli lähes saman suuruiset kuin edellisenä vuonna. Asiantuntija- ja toimistopalveluihin käytettiin 0,2 milj. euroa edellistä vuotta enemmän. ICT-palveluita hankittiin 0,3 milj. euroa (4,4 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Puhtaanapito- ja pesulapalveluihin käytettiin 1,4 milj. euroa edellisvuoteen nähden enemmän. Muutokseen vaikuttaa mm. talvikunnossapito ja Moreenitien alueen puhdistamiskustannukset. Rakennusten ja alueiden rakentamispalvelut toteutuivat 6,0 % pienempinä edelliseen vuoteen nähden. Matkustus- ja kuljetuspalveluihin käytettiin 2,2 % edellisvuotta vähemmän. Muun muassa perusopetuksen ja lukioiden oppilaskuljetukset toteutuivat 0,9 milj. euroa edellisvuotta pienempinä ja joukkoliikenteen kuljetuspalveluihin käytettiin 0,4 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Sosiaali- ja terveystalouden palveluihin käytettiin 0,5 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Muutos selittyy työterveyshuollon edellistä vuotta suuremmilla kustannuksilla. Osuus verotuskustannuksiin toteutui lähes saman suuruisena kuin edellisvuonna. Muita yhteistoimintaosuuksia toteutui 0,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Muita palveluja (mm. vartiointi, ostopalveluna suoritettavat purkutytöt) hankittiin 0,4 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen nähden. Ostopalveluna suoritettavia purkutöitä tehtiin 0,9 milj. eurolla eli 0,2 milj. euroa edellistä vuotta enemmän.

Aineita, tavaroita ja tarvikkeita hankittiin 19,3 milj. eurolla, vähennys edellisvuoteen oli -11,2 % (2,3 milj. euroa). Toimisto- ja koulutarvikkeisiin käytettiin 0,5 milj. euroa eli lähes saman verran kuin edellisvuonna. Elintarvikkeita hankittiin 2,8 milj. eurolla, lähes saman verran kuin edellisvuonna. Polttoainekustannukset vähenivät 0,1 milj. euroa edellisestä vuodesta. Lämmitys-, sähkö- ja kaasukustannukset olivat 2,1 milj. euroa pienemmät edellisvuoteen nähden. Kalustohankinnat olivat 0,2 milj. euroa edellisvuotta pienemmät.

Avustuksia maksettiin 13,7 milj. euroa. Maksettujen avustusten määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna 1,6 milj. euroa. Lasten kotihoidon tuki toteutui noin 0,4 milj. euroa edellisvuotta pienempänä. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli 0,4 milj. euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Avustuksia yhteisöille maksettiin 0,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Muut toimintakulut olivat 7,9 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 11,5 %. Pysyvien vastaavien luovutustappioita toteutui 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Vuokramenojen toteutuma oli 0,4 milj. euroa edellisvuotta suurempi johtuen mm. uusien leasing-kohteiden vuokrasta. Luottotappioita kirjattiin noin 20 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimintakate oli -182,3 milj. euroa, muutos edelliseen tilikauteen verrattuna oli -2,4 %. Toimintatuotot kattoivat 20,4 % toimintakuluista.

Julkinen rahoitus väheni edellisestä vuodesta noin 30 milj. euroa. Muutos johtuu sote-uudistuksen leikkauksista verotuloihin ja valtionosuuksiin. Verotuloja kertyi 206,4 milj. euroa. Verotulokertymä oli 6,2 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloveron kertymä oli 1,2 milj. euroa (-0,8 %) edellisvuotta heikompi. Yhteisöverojen toteutuma oli 4,8 milj. euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Kiinteistöverotulot vähenivät 0,2 milj. euroa (-0,5 %) edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuuksia maksettiin 5,3 milj. euroa, muutos oli -23,5 milj. euroa (-129,4 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Rahoitustuottoja kertyi 14,9 milj. euroa, eli 3,1 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kaupungille maksettiin osinkoja yhteensä 10,9 milj. euroa, joista merkittävimmät olivat KSS Energia Oy:n osinko 8,0 milj. euroa, Kuntarahoitus Oyj 0,7 milj. euroa ja Kymenlaakson Sähkö Oy:n osinko 2,1 milj. euroa. Rahoituskulujen toteutuma oli 9,4 milj. euroa eli 1,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Korkokuluja maksettiin 1,4 milj. euroa edellisvuotta enemmän lyhytaikaisista kuntatodistuksista ja

maksuliikennetilistä. Arvopapereiden luovutustappioita ja arvonalentumisia kirjattiin noin 0,4 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Arvopapereiden luovutusvoittoa saatiin 1,9 milj. euroa.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate oli 24,2 milj. euroa ja se kattoi poistot 90,7 prosenttisesti. Asukasta kohden laskettuna vuosikate oli 309 euroa.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin tilikaudelle yhteensä 26,7 milj. euroa eli noin 1,2 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Suunnitelman mukaisten poistojen, 26,6 milj. euroa, lisäksi kirjattiin arvonalentumisia 0,1 milj. euroa. Arvonlennukset muodostuvat käytöstä poistuneiden rakennusten alaskirjauksista.

Kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui -2,5 milj. euroa, muutos edelliseen vuoteen on -22,2 milj. euroa. Aiempiin investointeihin (Tuulensuoja, Kaupungintalo ja kortteli 10008) liittyviä poistoeroja on kirjattu 0,1 milj. euroa. Poistoeron jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -2,4 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä taseessa on tilinpäätöshetkellä 16,9 milj. euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / toimintakulut, %

$$= 100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$$

Kaupungin toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittää kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kaupungin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kaupungin vuotuista keskimääräistä investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistoalaisten investointien omahankinta-menoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kaupungin toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen. Erityisesti silloin, kun kaupungin talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma, 1000 euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	24 226	47 567
Tulorahoituksen korjauserät	-1 000	-2 013
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 877	-30 612
Rahoitusosuudet investointimenoihin	640	462
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 683	2 698
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 673	18 102
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-9 568	-191
Antolainasaamisten vähennykset	454	52 116
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	64 400	33 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 800	-33 229
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 048	-52 217
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13	-14
Vaihto-omaisuuden muutos	4	-14
Saamisten muutos	-166	10 653
Korottomien velkojen muutos	-4 058	-29 221
Rahoituksen rahavirta	-768	-17 116
Rahavarojen muutos	1 904	986
Rahavarat kauden lopussa	33 396	31 491
Rahavarat 1.1.	31 491	30 506
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	21 412	-27 040
Investointien tulorahoitus, %	100,0	157,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	1,2
Kassan riittävyys, pv	40	37
Asukasmäärä	78 399	78 876

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kaupungin ja kaupunkiin kuulumattomien toimijoiden välillä.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnan rahavirta oli 23,2 milj. euroa, muutos edelliseen tilikauteen oli 22,4 milj. euroa.

Tulorahoituksen korjauseurat, yhteensä 1,0 milj. euroa, muodostuivat pysyvien vastaavien myyntivoitoista ja -tappioista. Tulorahoituksen korjauseurilla ei ole kassavaikutusta.

Rahoituslaskelman investointien rahavirta muodostuu pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloista. Investointimenoja oli 24,9 milj. euroa, luovutustuloja kertyi 3,7 milj. euroa ja rahoitusosuuksia saatiin 0,6 milj. euroa (mm. lämmitysjärjestelmämuutokset, liikuntapaikkojen peruskorjaukset, pyöräpysäköinti ja Käyrälammen puiston rakentaminen).

Toiminnan ja investointien rahavirraksi muodostui 2,7 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella rahoitettiin 100,0 % investointien omahankintamenosta. Investointien omahankintameno oli 30,1 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on tilinpäätöshetkellä 21,4 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta esittää ne rahoitukselliset erät, joilla varsinaisesta toiminnasta ja investoinneista syntynyt rahoitustarve katetaan. Rahoituksen rahavirran toteutumaksi muodostui 0,8 milj. euroa. Antolainasaamisten lisäykset muodostuvat palautettavista liittymismaksuista, 0,4 milj. euroa, ja myönnettyistä antolainoista Kouvolan Asunnot Oy:lle 4,5 milj. euroa ja Kouvolan Yritystilat Oy:lle 4,7 milj. euroa. Antolainasaamisten vähennykset muodostuvat mm. antolainojen takaisinmaksuista. Pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 64,4 milj. euroa. Lainojen lyhennykset olivat 32,8 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos, 19,0 milj. euroa, muodostuu kuntatodistuslainan muutoksista sekä konsernitilivelasta. Se sisältää sekä kaupungin konsernitilivelan pankille että tytäryhteisöille. Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävydestä lainojen hoitoon. Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,7 eli heikko. Nettolainakanta eli lainakanta vähennettynä antolainasaamisilla oli 3 305 euroa asukasta kohden.

Muut maksuvalmiuden muutokset, -4,2 milj. euroa, muodostuivat toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoksista, vaihto-omaisuuden muutoksista, saamisten muutoksista ja korottomien velkojen muutoksista. Toimeksiantojen varoihin sisältyneet Olavi Pokin testamentin varat siirrettiin perustetulle Myllykosken vanhustensäätiölle.

Rahavarojen muutos kertoo kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella. Rahavarojen muutos oli 1,9 milj. euroa. Rahavaroja oli tilinpäätöshetkellä 33,4 milj. euroa. Kassan riittävyys oli 40 päivää.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet (mutta ei luovutustuloja).

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kaupungin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kaupungin lainahoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluvun arvo on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kaupungin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA, 1000 euroa	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	558 779	554 816
Aineettomat hyödykkeet	2 117	1 635
Aineettomat oikeudet	4	50
Muut pitkävaikutteiset menot	2 092	1 392
Ennakkomaksut	21	194
Aineelliset hyödykkeet	380 292	386 434
Maa- ja vesialueet	84 794	84 094
Rakennukset	136 391	143 762
Kiinteät rakenteet ja laitteet	131 865	137 722
Koneet ja kalusto	1 267	426
Muut aineelliset hyödykkeet	1 989	1 943
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 985	18 487
Sijoitukset	176 370	166 747
Osakkeet ja osuudet	121 182	120 673
Muut lainasaamiset	52 498	43 700
Muut saamiset	2 690	2 374
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 188	4 305
Lahjoitusrahastojen varat	1 188	4 305
VAIHTUVAT VASTAAVAT	50 250	48 184
Vaihto-omaisuus	39	43
Aineet ja tarvikkeet	39	43
Saamiset	16 815	16 649
Pitkäaikaiset saamiset	6 208	6 341
Lainasaamiset	5 939	6 031
Muut saamiset	157	160
Siirtosaamiset	112	150
Lyhytaikaiset saamiset	10 606	10 308
Myyntisaamiset	3 630	3 686
Lainasaamiset	341	1 660
Muut saamiset	1 750	2 147
Siirtosaamiset	4 886	2 815
Rahoitusarvopaperit	33 287	31 362
Muut arvopaperit	33 287	31 362
Rahat ja pankkisaamiset	109	129
Rahat ja pankkisaamiset	109	129
VASTAAVAA	610 216	607 305

VASTATTAVAA, 1000 euroa	2024	2023
OMA PÄÄOMA	262 835	265 241
Peruspääoma	245 925	245 925
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä	19 317	-455
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 407	19 771
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	947	1 019
Poistoero	947	1 019
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 259	4 363
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 259	4 363
VIERAS PÄÄOMA	345 175	336 681
Pitkäaikainen vieras pääoma	204 061	206 143
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	204 061	206 143
Lyhytaikainen vieras pääoma	141 114	130 537
Joukkovelkakirjalainat	15 000	35 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	74 858	42 503
Lainat muilta luotonantajilta	17 726	15 446
Saadut ennakot	1 446	2 723
Ostovelat	9 205	11 852
Muut velat	2 220	2 326
Siirtovelat	20 659	20 687
VASTATTAVAA	610 216	607 305
Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	43,3	44,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	138,8	120
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	16 910	19 317
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	216	245
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	311 645	299 093
Lainat, eur/asukas	3 975	3 792
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 euroa	360 736	314 176
Lainat ja vastuut 31.12., euroa/asukas	4 601	3 983
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	52 498	43 700
Asukasmäärä	78 399	78 876

Tase sisältää kaupungin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Kuten tulos- ja rahoituslaskelmassakin erät eivät sisällä kaupungin eri yksiköiden välisiä sisäisiä eriä.

Kaupungin taseen loppusumma tilinpäätöshetkellä oli 610,2 milj. euroa. Pysyviä vastaavia oli 558,8 milj. euroa, joista merkittävimmät erät olivat aineelliset hyödykkeet 380,3 milj. euroa ja sijoitukset 176,4 milj. euroa. Toimeksiantojen varat olivat 1,2 milj. euroa. Toimeksiantojen varoihin edellisessä tilinpäätöksessä sisältyneet Olavi Pokin testamentin varat siirrettiin perustetulle Myllykosken vanhustensäätiölle. Vaihtuvat vastaavat olivat 50,3 milj. euroa. Merkittävimpänä eränä oli saamiset 16,8 milj. euroa, jotka kasvoivat edellisestä vuodesta 0,3 milj. euroa. Rahoitusarvopapereita tilinpäätöshetkellä oli 33,3 milj. euroa eli 1,9 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden tilinpäätöksessä. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa noin 0,1 milj. euroa.

Kaupungin oma pääoma tilinpäätöshetkellä oli 245,9 milj. euroa. Poistoeroa on jäljellä 0,9 milj. euroa. Toimeksiantojen pääomat olivat 1,3 milj. euroa, se muodostuu lahjoitusrahastojen pääomista. Vierasta pääomaa oli 345,2 milj. euroa, josta pitkäaikaista vierasta pääomaa oli 204,1 milj. euroa ja lyhytaikaista 141,1 milj. euroa. Kuntatodistustulot, 15,0 milj. euroa, luokitellaan joukkovelkakirjalainoiksi.

Kaupungin omavaraisuusaste oli 44,0 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 138,8 %. Kertynyt ylijäämä taseessa oli 16,9 milj. euroa, joka asukasta kohti oli 216 euroa. Lainakanta oli 311,6 milj. euroa eli 3 975 euroa asukasta kohden. Lainat ja vastuut olivat 360,7 milj. euroa, joka on 4 601 euroa asukasta kohden. Lainasaamiset 31.12. olivat 52,5 milj. euroa.

Sijoitustoiminta

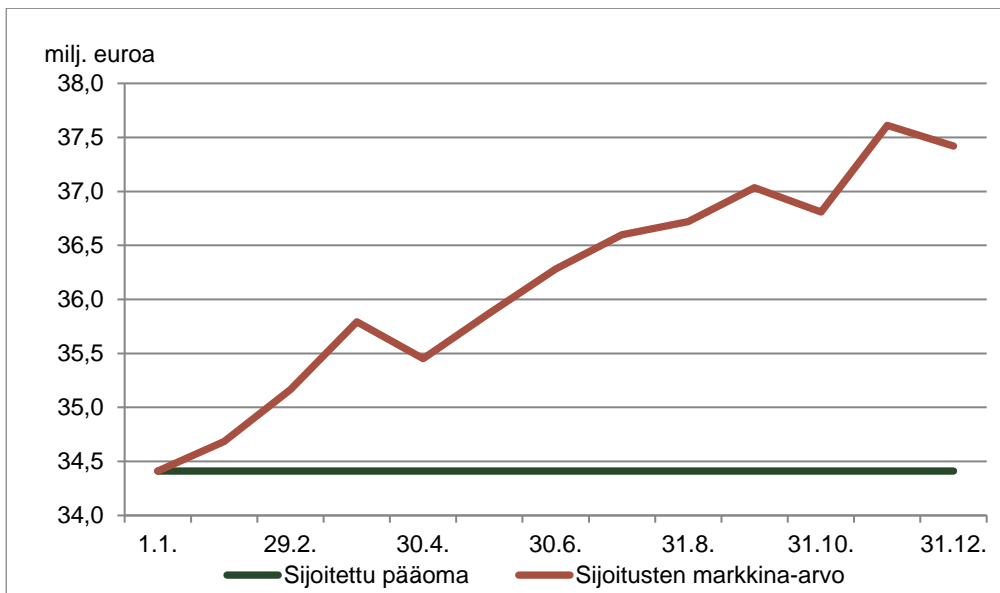
Kaupungin pitkäaikainen sijoitussalkku on täyden valtakirjan periaatteella kahden varainhoitajayhteisön – OP Varainhoidon ja Evlin hoidettavana. Lähtökohtana on, että tuottoja haetaan pitkäjänteisesti, ilman liiallista riskinottoa. Kaupungin nykyisellä sijoitusstrategialla salkun perusallokaatio on 35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % vaihtoehtoiset sijoitukset (esim. kiinteistörahastot ja metsärahastot). Vaihtoehtoisten sijoitusten osalta mukaan voidaan ottaa myös epälikvidimpiä vaihtoehtoja (esim. epälikvidit lainat, private equity-rahastot, infrasijoitukset). Epälikvidien vaihtoehtoisten sijoitusten osuus kaupungin kokonaissijoitusvarallisuudesta saa olla enintään 20 %. Maksimipaino osakkeiden osalta on 50 %. Pitkän aikavälin tuottotavoite perusallokaatiolla on noin 5 % ja volatiliteetti, joka kuvaa tuottojen vaihtelua odotetun tuoton ympärillä on noin 8 %.

Vastuullisen sijoittamisen merkitys on kasvanut viime vuosina. Vastuullisuudella tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä näkökulmia. Molemmat kaupungin varainhoitajista ovat sitoutuneet jatkuvasti kehittämään vastuullisen sijoittamisen toimintatapojaan. Vastuullisen sijoittamisen kulmakiviä ovat mm. vastuullisuustekijöiden analyysi ja ESG-arvosanan laskeminen, YK:n Global Compact –periaatteiden seuranta ja vaikuttaminen, kiistanalaisten asioiden poissulkeminen sekä vastuullisuusraportointi. Salkun ESG-raportti arvioi salkun sijoituksia vastuullisuustekijöiden näkökulmasta. Raportointi edistää merkittävästi salkun läpinäkyvyyttä.

Vuoden 2024 lopussa kaupungin sijoitussalkku on jakaantunut niin, että korkosijoitusten osuus on 31 %, osakesijoitusten osuus 39 % ja vaihtoehtoisten sijoitusten osuus 30 %. Osakesijoitukset ovat selvässä ylipainossa, korkosijoitukset alipainossa ja vaihtoehtoiset sijoitukset lähes normaalipainossa. Paremman hajautuksen aikaansaamiseksi kaupungin sijoitukset on toteutettu rahastojen kautta. Salkun volatiliteetti viime vuoden osalta oli alhainen, 6,24 %.

Vuosi 2024 sujui sijoitusmarkkinoilla suotuisissa merkeissä, joskin markkinoiden väliset tuottoerot olivat suuria. Yhdysvaltain osakemarkkinat potkaisi globaalit osakkeet koviin tuottoihin. Vastaavasti kotimaassa Helsingin pörssissä jäätiin nollatuottoihin. Kouvolan kaupungin varainhoitosalkun kehitys oli kaiken kaikkiaan positiivinen. Salkun arvo nousi vuoden aikana mukavasti, 8,77 %. Kaupungin pitkäaikaisen sijoitussalkun kirjanpidollinen arvo vuoden 2024 lopussa on 33,28 milj. euroa ja salkun markkina-arvo 37,42 milj. euroa. Osakesijoitusten tuotto vuonna 2024 oli +16,6 % ja korkosalkkukin tuotti kohtuullisesti, +5,0 %. Muut sijoitukset toivat salkkuun hajautusta ja tuottivat vuoden aikana 3,19 %.

Vuodesta 2025 odotetaan vähintäänkin kohtuullista sijoitusvuotta. Toiveikkautta maailman talouden kasvulle lisäävät hidastunut inflaatio ja laskeneet korot. Jos kohonneet tulosodotukset toteutuvat ja tulee positiivisia yllätyksiä, niin se voi tuoda hyvän vuoden osakemarkkinoille. Myös kiinteistömarkkinan odotetaan elpyvän laskevan korkotason myötä. Toisaalta geopolitiikka voi hidastaa orastavaa maailman talouden kasvua. Arvaamattoman Donald Trumpin edesottamuksia diileineen seurataan jännityksellä. Mahdollisessa kauppasodassa tuskin tulisi voittajia olemaan. Myös hieman sumuiselle Euroopan politiikalle kaivataan yhtenäisyyttä ja jämäkkyyttä. Lisäksi mm. Ukraina, Israel, Syyria ja Taiwan jatkavat tänäkin vuonna maailman politiikan polttopisteessä. Geopoliittiset jännitteet toisivat vähintäänkin lyhytkestoisia korjausliikkeitä markkinoille.

Kertyneeseen yli-/alijäämään vaikuttavat erät

Kertyneeseen yli- ja alijäämään vaikuttavista eristä on alla olevassa taulukossa esitetty merkittävimmät erät viideltä viimeiseltä vuodelta. Kumulatiivinen vaikutus vuosilta 2009–2024 on 132,6 milj. euroa. Hyvinvointialueuudistuksesta johtuvaa verotulojen ja valtionosuuksien poikkeuksellisuutta ei ole huomioitu laskelmassa.

Kertyneeseen yli- ja alijäämään vaikuttavat erät, milj. euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Poistoeron muutos	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Arvonlentumiset ja lisäpoistot	-4,3	-2,6	-0,1	-1,4	-0,1
Pakollinen varaus sote-ky:n alijäämien kattamiseen (kohdistettu as.palv.ostoihin)	-14,5	2,9	11,6		
Lomapalkkavarauksen muutos, lomarahen leikkaus 30 % kiky-sopimus	-0,4				
Melan takaisinperintä	-0,4				
Lomautukset	4,4				
Koronan vaikutus käyttötalouteen	0,3	-4,5			
Valtion koronatukipaketti	29,5	13,0			
Harkinnanvarainen valtionosuus	3,3		1,4	1,3	
Kymsoteen siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelan korjaus	-0,6				
KSS Energia Oy:n palautuskelpoisten liittymismaksujen oikaisu	1,3				
Kouvolan ammattiopisto Oy apportti		-0,5			
Kymsoten laskutus v. 2019-2021 korjaus			-0,4		
Taidelahjoitus				0,6	0,0
KOY Asentajankatu 9 fuusiotappio					-0,2
Yhteensä	18,6	8,5	12,5	0,5	-0,1

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsevät kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadun ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat}) \text{ sekä Lainat euroa/asukas}$$

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut sekä Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulot ja -menot kattavat varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman Rahavarojen muutos vähennettynä Muut maksuvalmiuden muutokset -erän summalla.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2024 olivat 330,2 milj. euroa ja kokonaismenot 324,1 milj. euroa. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on 6,1 milj. euroa.

Tulot, 1000 e

Toiminta

Toimintatuotot	46 586
Verotulot	206 374
Valtionosuudet	-5 334
Korkotuotot	1 783
Muut rahoitustuotot	13 120
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 482

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	640
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 683

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisen vähennykset	454
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	64 400
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0

Kokonaistulot yhteensä 330 226

Menot, 1000 e

Toiminta

Toimintakulut	230 209
-Valmistus omaan käyttöön	-1 323
Korkokulut	9 009
Muut rahoituskulut	409
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	
- Pakollisten varausten lisäys (+), vähennys (-)	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-482

Investoinnit

Investointimenot	24 877
------------------	--------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset	9 568
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	32 800
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	19 048
Oman pääoman vähennykset	0

Kokonaismenot yhteensä 324 115

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymi Oy	100,0 %
Suomen Energia-Urakointi Oy	100,0 %
KSS Verkko Oy	97,7 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Elinkeino- ja kehitysyhtiöt	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %
RRT Kouvola Oy	100,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Asunto Oy Elopuisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	100,0 %
Anjalankosken Jäähalli Oy	96,1 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	61,0 %
Kouvolan Ammattiopisto Oy	60,0 %
Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy ***	60,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy	32,2 %
(äänivalta 62,5%)	

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,0 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	33,5 %
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari	30,2 %
Asunto Oy Kataja-Haikula *	34,1 %
Asunto Oy Lohitie 5	28,7 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio *	31,0 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Huusarinmäki *	30,4 %
Asunto Oy Puutarhurinjousi *	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie *	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo *	27,9 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10*	27,1 %
Asunto Oy Siltapuisto 1	26,0 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto *	25,0 %
Asunto Oy Suolasenkoski *	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara *	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy****	22,6 %
Asunto Oy Rivikolka 2 *	22,0 %
Asunto Oy Anjalan Niittypuisto *	21,7 %
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi *	21,4 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kohoa Synergiakeskus Oy **	50,0 %
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 *	48,5 %
Asunto Oy Kirkkokuorentie 2 *	48,5 %
Asunto Oy Kimmelmanni *	45,4 %
Asunto Oy Enärivi *	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato *	40,7 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	40,6 %
Kiinteistö Oy Korianportti****	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1**	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju *	39,0 %

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson liitto	49,7 %

SÄÄTIÖT

Säätiö	
Myllykosken vanhustensäätiö sr	

24 tytäryhteisöä
39 osakkuusyhteisöä
1 kuntayhtymä
1 säätiö

Päivitetty 31.12.2024

Kouvolan kaupungin konserniin kuului vuoden 2024 lopussa 24 tytäryhteisöä, jotka kaikki on yhdistelty konserniin. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin 2 kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Toinen kuntayhtymistä, Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä, on yhdistelty joulukuussa 2024 tapahtuneeseen purkautumiseen asti. Kouvola-konserniin kuului myös 39 osakkuusyhteisöä, joista konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin konsernin kannalta 5 olennaista yhteisöä. Konsernikaavioon on täydennetty alakonserniin osakkuusyhteisöt. Kouvola-konserniin kuuluva 1 säätiö on yhdistelty konserniin.

Kouvolan kaupungin tytäryhteisöistä energia – ja vesi-yhtiöitä ovat 100 prosenttisesti omistetut KSS Energia Oy ja Kouvolan Vesi Oy. KSS Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat 100 prosenttisesti omistetut KSS Lämpö Oy, KSS Rakennus Oy, Voimakymi Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy ja 97,7 prosenttisesti omistettu KSS Verkko Oy.

Kouvolan kaupungin 100 prosenttisesti omistama Kouvola Innovation Oy on elinkeino- ja kehitys-yhtiö. Kouvola Innovation Oy omistaa 100 prosenttisesti Kouvola Yritystilat Oy:n ja RRT Kouvola Oy:n.

Kiinteistö- ja asunto-yhtiöitä ovat Kouvolan kaupungin 100 prosenttisesti omistamat Kouvolan Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Päätie 19 sekä 68,1 prosenttisesti omistettu Kiinteistö Oy Madekuja 1, 58,9 prosenttisesti omistettu Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus ja 58,3 prosenttisesti omistettu Kiinteistö Oy Korianjousi. Kouvolan Asunnot Oy:n tytäryhtiö on 84,1 %:n omistusosuudella Asunto Oy Elopuisto.

Muut Kouvolan kaupungin tytäryhtiöt ovat 100 prosenttisesti omistetut Kouvolan Teatteri Oy ja Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy sekä 96,1 %:n omistusosuudella Anjalankosken Jäähalli Oy, 87,0 %:n omistusosuudella Kuusankosken Tennishalli Oy, 61,0 prosenttisesti omistettu Kaakkois-Suomen Tieto Oy, 60,0 prosenttisesti omistettu Kouvolan Ammattiopisto Oy ja 32,2 prosenttisesti omistettu Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 62,5 %). Kouvolan Ammattiopisto Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy on Kouvola-konsernin 60,0 prosenttinen tytäryhtiö.

Osakkuusyhteisöjä ovat Kymenlaakson Jäte Oy (47,0 %), Kymenlaakson Orkesteri Oy (33,5 %), Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (24,5 %) ja Kymenlaakson Sähkö Oy (20,7 %). Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy kautta osakkuusyhtiöitä ovat Disec Oy (24,5 %) ja Saimaa Stadiumi Oy (24,5 %). KSS Energia Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kymin Voima Oy (24,0 %).

Kiinteistö- ja asunto-yhtiöihin kuuluvia osakkuusyhtiöitä ovat Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy (49,0 %), Asunto Oy Elimäen Napansäde (40,6 %), Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari (30,2 %), Asunto Oy Lohitie 5 (28,7 %), Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus (32,8 %), Asunto Oy Anjalantie 2 (31,3 %), Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (30,6 %), Asunto Oy Siltapuisto 1 (26,0 %) ja Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy (21,6 %).

Kouvola Innovation Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Kohoa Synergiakeskus Oy (50,0 %), Kiinteistö Oy Korian Portti (39,9 %), Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1 (39,1 %) ja Anjalankosken Painotalo Oy (22,6 %). Kouvolan Asunnot Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Asunto Oy Aron-Kara 1 (48,5 %), Asunto Oy Kirkkovuorentie 2 (48,5 %), Asunto Oy Kimmelmani (45,4 %), Asunto Oy Enärivi (40,8 %), Asunto Oy Kaipiaistensato (40,7 %), Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju (39,0 %), Asunto Oy Kataja-Haikula (34,1 %), Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio (31,0 %), Asunto Oy Huusarinmäki (30,4 %), Asunto Oy Puutarhurinjousi (29,3 %), Asunto Oy Silmuntie (27,9 %), Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo (27,9 %), Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10 (27,1 %), Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto (25,0 %), Asunto Oy Suolasenkoski (23,7 %), Asunto Oy Kasakkakara (23,1 %), Asunto Oy Rivikolkka 2 (22,0 %), Asunto Oy Anjalan Niittyapuisto (21,7 %) ja Asunto Oy Naakanhovi (21,4 %).

Kuntayhtymä on Kymenlaakson liitto (49,7 %). Säätiö on Myllykosken vanhustensäätiö sr.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kouvola-konserniin kuuluu peruskaupungin lisäksi yhtiöitä ja yhteisöjä. Kuntalain mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Kaupunginhallituksen elinvoimajaosto (31.12.2024 asti) ja elinvoima- ja työllisyysjaosto (1.1.2025 alkaen) huolehtii käytännön konsernivalvonnan toteuttamisesta Kouvola-konsernissa, kaupungin talous ja strategia -palvelun huolehtiessa valmistelusta. Tilikaudella 2024 elinvoimajaosto kokoontui 11 kertaa.

Kaupunginvaltuusto on asettanut vuosittaiset tavoitteet keskeisille tytäryhtiöille. Asetettuja tavoitteita ja talouden kehitystä seurattiin osavuosikatsausten yhteydessä.

Hallintosäännön 19 §:n mukaan elinvoimajaosto vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista, nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet. Elinvoimajaosto on nimennyt Kouvolan kaupungin yhtiökokousedustajat ja ehdokkaat yhtiöiden ja yhteisöjen toimielimiin/hallituksiin kuluvasi valtuustokaudeksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 päivitetyn Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen. Ennakkokäsityksen hankkiminen on valtuutettu konserniohjeen mukaan yhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan tehtäväksi. Tavoitteena on omistajatahdon näkyminen yhtiön strategisten päätösten taustalla ja tiiviimpi yhteydenpito omistajaan myös yhtiökokousten välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupungin kokonaan omistaman Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9:n purkamisesta osakeyhtiölain mukaisella selvitysmenettelyllä päätettiin keväällä 2023 ja yhtiö purkautui 16.2.2024.

Kouvola Innovation Oy kokonaan omistaman Railgate Finland Oy:n nimi muuttui maaliskuussa 2024 RRT Kouvola Oy:ksi.

Kymenlaakson käräjäoikeus on 3.6.2024 tehdyllä päätöksellä asettanut Kiinteistö Oy Elimäen Liiketorin konkurssiin. Kouvolan kaupungin omistuksessa on ollut em. kiinteistöyhtiön osakekannasta liikehuoneistojen A12, A13, A14 ja B11 hallintaan oikeuttavat osakkeet.

Kouvolan kaupunginhallitus päätti joulukuussa 2022 vastaanottaa Olavi Pokin testamentin. Marraskuussa 2023 kaupunginvaltuusto päätti, että perustetaan säätiö, johon kaupunki sijoittaa testamentilla saamansa varat ja toteuttaa säätiömuodossa testamentin tekijän tahtoa. Myllykosken vanhustensäätiö sr rekisteröitiin säätiörekisteriin 3.6.2024. Säätiön sääntöjen mukaan Kouvolan kaupunki valitsee hallituksen, joten säätiö kuuluu kaupunkikonserniin.

Kouvolan Yritystilat Oy on Kouvolan kaupungin kokonaan välillisesti omistama tytäryhtiö. Kaupunki on tehnyt heinäkuussa 2024 SVOP-sijoituksen Kouvolan Yritystilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. SVOP-sijoitus on sisältänyt Kouvolan kaupungin omistamat Anjalankosken Painotalo Oy:n, Kiinteistö Oy Jukolantie 6:n ja Kiinteistö Oy Korian Portin osakkeet.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän purkaminen on saatu päätökseen joulukuussa 2024. Kuntayhtymän aiemmin harjoittama päihdekeskustoiminta päättyi hyvinvointialueuudistuksen täytäntöönpanoon 1.1.2023, jonka jälkeen kuntayhtymä realisoi omaisuutensa.

Muutoin tilikaudella 2024 konsernirakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Yhteenveto kaupungin saamista osingoista 2021–2024

Tilikauden 2024 osingot muodostuvat pääosin KSS Energia Oy:n, Kymenlaakson Sähkö Oy:n ja Kuntarahoitus Oyj:n osingoista.

Osingot, 1000 euroa	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
KSS Energia Oy	8 000	8 004	5 400	8 000	8 000
Kymenlaakson Sähkö Oy	1 800	585	585	2 000	2 078
Kuntarahoitus Oyj	0	439	738	700	721
Muut	0	3	3		107
Yhteensä	9 800	9 031	6 726	10 700	10 906

Keskeisten konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

KSS Energia Oy (konserni)

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Sijoitetun pääoman tuotto ≥ 15 %	Sijoitetun pääoman tuotto %	21,0 %
Omavaraisuusaste $\geq 35,0$ %	Omavaraisuusaste %	39,5 %
Nettovelkaantumisaste $\leq 50,0$ %	Nettovelkaantumisaste %	33,5 %
Osinko tilikaudelta 2023, joka maksetaan 2024 on 8,0 M€ Osinko tilikaudelta 2024, joka maksetaan 2025 on 8,5 M€	Maksettavan osingon määrä (euroa)	8,0 miljoonaa euroa 8,5 miljoonaa euroa
Asiakastytyväisyys ≥ 35	NPS mittausasteikko	34,9
Energian toimitusvarmuus sähkö keskeytysaika $\leq 0,46$ h/asiakas lämpö keskeytysaika $\leq 0,50$ h/asiakas	Keskeytysaika (h/asiakas)	0,35 h sähkö 0,46 h lämpö
Hiilidioksidineutraali oma energiantuotanto. Oman energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöjen suunnitelmallinen vähenemä vuoden 2019 tasosta vuoteen 2030 ≥ 10 %/vuosi	Päästövähennemä (%/vuosi)	3,7 %
Työhyvinvointi, sairauspoissaolot $\leq 10,0$ pv/hlö/vuosi	Sairauspoissaolot pv/hlö/vuosi	12,0

Kouvolan Asunnot Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Käyttöasteen säilyttäminen yli 92 %	Käyttöaste % vuokratuloista laskettuna	87,6 %
Luottotappiot liikevaihdosta ennetään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	0,19 %
Yhden uuden kohteen suunnittelun käynnistys	Suunnittelu on käynnistynyt / ei ole käynnistynyt	On käynnistynyt (Pukimo-kortteli)
Halkotorille valmistuvasta uudesta kohteesta 10 asuntoa vuokrataan ensisijaisesti opiskelijoille	Opiskelijoille vuokrattujen asuntojen lkm	Opiskelijoille on vuokrattuna 10 asuntoa
Vuokria korotetaan vuosittain omakustannusperusteisesti	Painotettu korotusprosentti	1.3.2024 alkaen n. 6 %
Asiakastytyväisyysmittaustulos vähintään 25	NPS mittausasteikko (asteikko 0–10 0-6 =arvostelijat 7-8 = passiiviset 9-10=suosittelijat Suosittelijoiden prosenttiosuudesta vähennetään arvostelijoiden prosenttiosuus =NPS)	Vuoden 2022 alussa tehdyn mittauksen tulos oli +24, vuonna 2023 se laski ja oli +10. Kustannusten kehitys pakotti yhtiötä nostamaan voimakkaasti vuokria 1.3.2023 alkaen ja tämä näkyy asiakastytyväisyydessä. Jatkuvan kyselyn tulos oli +2 (vajaa vuosi 2024).

Kouvolan Vesi Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Liikevoittoprosentti > 10 %	% liikevaihdosta	17,44 %
Omavaraisuusaste vähintään 48 %	Omavaraisuusaste %	49,59 %
Talousveden laatu, viranomaisnäytteiden ylitykset 0 kpl / vuosi	Ylitykset kpl / vuosi	1
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl / vuosi	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl / vuosi	0
Vuosittain saneeratun (ei sis. uudisrakentamista) vesi- ja jätevesiverkoston määrä prosentteina verkoston kokonaismäärästä mukaan lukien keskeneräiset pitkissä hankkeissa	> 0,6 % verkoston kokonaismäärästä, kestävä taso on 1 % pitkällä aikavälillä	0,52 % vesi 0,86 % jätevesi
Hulevesiliittyjien (uudet + saneerausalueet) määrän lisääminen vähintään 200 liittymää vuodessa	Uusien hulevesiliittymien lukumäärä kpl / vuosi	654

Kouvola Innovation Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Asiakaskontaktien määrä 1 200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä	1 230
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen (300), joista Kinnon palveluja käyttänyt (150)	Perustettujen tai sijoittuneiden yritysten määrä / Kinnon palveluja käyttänyt (kpl) (300/150). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus ja Kinnon asiakastietojärjestelmä	368/101
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos -250 000 euroa	Emoyhtiö Kouvola Innovation Oy:n tilikauden tulos	-18 208 euroa
Asiakastytyväisyysmittaus on tehty ja sen tulos on vähintään 3,8	Toiminnan kehittämistä ohjaava asiakastytyväisyysmittaus asteikolla 1–5	4,5
Palvelusopimuksen vuositavoitteista vähintään 90 % toteutuu	Toteuma vähintään 90 %	Toteutunut
Tytäryhtiö RRT Kouvola Oy:n liikevaihdon vaiheittainen kasvu 25 %	Liikevaihdon kasvu (%) ed. tilikauteen verrattuna	Ei vertailukelpoista liikevaihtoa edellisenä vuonna

Kouvolan Ammattiopisto Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Opiskelijavuosien tavoite rahoituspäätöksen mukaiset opiskelijavuodet = järjestämislupa + mahdolliset lisävuodet (järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 2 333, lisävuosilla 2 574)	Opiskelijavuosien kertymä	2 499
Oppimisen tehostaminen työpaikoilla. Pitkän aikavälin tavoite, puolet oppimisesta tapahtuu oppilaitosympäristöjen ulkopuolella, jonka on todettu edistävän työllistymistä opintojen jälkeen. Vuodelle 2024 20 % kasvu vuodesta 2023.	Työelämässä tapahtuvan oppimisen (oppilaitosympäristöjen ulkopuolella) osuus prosentteina	Ei kasvu. Työelämässä tapahtuvaa oppimista keskimäärin 40 % opiskelijoista, joka on vastaava osuus kuin 2023.
Kouvolan Ammattiopisto Oy:n ja Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy:n voitolliset tulokset	Molempien yhtiöiden tilikauden tulos	Tulos on ylijäämäinen molemmissa yhtiöissä (konsernitulos 2 508 601 euroa)
Alueen elinvoiman ja vetovoimaisten koulutuksien lisääminen (osaaja- ja työvoimapula, elinvoiman vahvistaminen uusilla koulutusavauksilla). Koulutuksien suuntaaminen työvoima- ja osaajapula-aloille.	Koulutuksen ja aloituspaikkojen määrän lisääminen / vähentäminen työvoima- ja osaajapula-aloille (lähde: Kaakkois-Suomen ELY tilasto). On toteutunut / ei toteutunut	Tavoite on toteutunut. Työvoimantarvetta on ennakoitu erityisesti seuraaville aloille (lähde: OPH Osaamisen ennakointifoorumi): <ul style="list-style-type: none"> • Liiketoiminnan ala • Logistiikka ala • Ravitsemusala • Talonrakentaminen • Kiinteistöala • Terveyspalvelut sis. sosiaalialan Eduko tarjoaa jatkuvan haun kautta mahdollisuuden aloittaa koulutus ko. aloilla.

Kouvolan Teatteri Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Ohjelmistossa vähintään 5 ensi-iltaa (lisäksi vierailuesityksiä)	Ensi-iltojen lkm	9 tuotantoa ja 15 vierailuesitystä
Nykyisen valtiosuustason säilyttäminen, 50 henkilötyövuotta (opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitussuunnitelmakausi 2022-2027)	Henkilötyövuodet	Ei toteutunut, OKM laski henkilötyövuodet 45,5 kun teki valtiosuuteen leikkaukset
Oman pääoman säilyttäminen vähintään +300.000,- tasolla	Oma pääoma	Toteutunut, oma pääoma 495 228 euroa
Katsojatavoite 37 000	Katsojamäärä lkm	33 792
Yleisötyötavoite 4 000	Osallistujamäärä lkm	4 152

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Kumppanuuskysely suurimmille asiakkaille ja sidosryhmille, jossa mitataan tyytyväisyyttä yhteistyöhön	Kyselyn tulos väh. 3,5 (asteikolla 1-4)	Asteikolla 1-4 keskiarvo 3,6
Yhtiön strategian mukaisesti kouluttavan henkilöstön työelämäjaksojen toteutuminen, tällä huolehditaan henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpidosta	Toteutuneet työelämäjaksot vuonna 2024, 3 kpl	Toteutunut 3 jaksoa
Uusien koulutustuotteiden kehittäminen, vähintään yksi uusi koulutustuote, jolla vahvistetaan myyntiä	1 uusi koulutustuote tuotantokäytössä	Uusia koulutustuotteita ei otettu tuotantokäyttöön
KRAO:n tunnettuuden ja näkyvyyden lisääminen	Myyntiliiketoiminnan kasvu	Myyntiliiketoiminnassa kasvua 20,8 %
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Myyntiliiketoiminnasta positiivinen tulos	Kyllä (56 130 euroa)

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2024
Liikevoittoprosentti vähintään 4,0	Liikevoittoprosentti (liikevoitto / liikevaihto) * 100	Liikevoittoprosentti on 3,4
Asiakastyytyväisyys tasolla 3,3	Asiakastyytyväisyysmittaukset 2 kertaa vuodessa (asteikolla 1-4)	Asiakastyytyväisyysmittausten kokonaiskeskiarvo 3,3
Palvelupyynnöiden (SLA) vasteaika toteutuu palvelukuvausten mukaisesti Kouvolan kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyynnöistä valmistuu määräajassa. Lisäksi Kouvolalle toimitetaan kuukausittain tarkempi erittely SLA lajeittain.	SLA-toteuma 89,6 %
ServiceDeskin vastausaika keskimäärin 55 sekuntia	Keskimääräinen vastausaika sekuntia	Keskimääräinen vastausaika 48,4 sekuntia
Tavoitteena hankkia yksi uusi omistaja-asiakas ja kasvattaa yhtiön liiketoimintaa maltillisesti	Uusien omistaja-asiakkaiden lukumäärä	Omistaja-asiakkaissa ei muutosta aiempaan

Keskeisten konserniyhtiöiden talouden toteutuminen (1000 euroa)

KSS Energia Oy (konserni)	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	158 884	196 982	-19,34
Liikevoitto/-tappio	28 588	41 358	-30,88
Tilikauden voitto/tappio	23 534	30 357	-22,48
Kouvola Innovation Oy (konserni)	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	6 078	5 726	6,15
Liikevoitto/-tappio	-151	-518	-70,85
Tilikauden voitto/tappio	-173	-556	-68,88
Kouvolan Ammattiopisto Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	27 888	29 385	-5,09
Liikevoitto/-tappio	2 225	1 538	44,67
Tilikauden voitto/tappio	2 333	1 594	46,36
Kouvolan Asunnot Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	25 791	25 124	2,65
Liikevoitto/-tappio	2 302	1 606	43,34
Tilikauden voitto/tappio	46	341	-86,51
Kouvolan Vesi Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	19 849	18 918	4,92
Liikevoitto/-tappio	3 463	2 634	31,47
Tilikauden voitto/tappio	460	244	88,52
Kouvolan Teatteri Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	867	850	2,00
Liikevoitto/-tappio	-37	-24	-54,17
Tilikauden voitto/tappio	-12	1	-1 300,00
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	2 594	1 991	30,29
Liikevoitto/-tappio	56	12	366,67
Tilikauden voitto/tappio	237	147	61,22
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	TP 2024	TP 2023	Muutos-%
Liikevaihto	28 324	26 408	7,26
Liikevoitto/-tappio	973	700	39,00
Tilikauden voitto/tappio	799	585	36,58

1.6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Peruskaupungin talouden ja kehityksen suunta vaikuttaa merkittävästi Kouvola-konsernin taloudelliseen tulokseen myös tulevina vuosina.

KSS Energia konsernin uudistunut strategia ohjaa toimintaa ja suuntaa tekemisiä vastuullisuuden viitoittamana uusille toiminta-alueille. KSS Energia myy ja toimittaa jatkossakin kaukolämpöratkaisuja, toteuttaa sähköjakelua, myy ja jakelee maakaasua sekä tarjoaa uusia energiapalveluita asiakkaiden muuttuviin energiatarpeisiin. KSS:n valintana on vahvistaa asemaa luotettavana kestävien energiaratkaisuiden, energiainfrastruktuurien ja energiankäytön mahdollistajana. Investoinnit uusiin puhtaan energian tuotantomuotoihin tulevat olemaan merkittäviä. KSS Energia selvittää aktiivisesti datakeskuksista muutoin hyödyntämättä jäävän lauhdelämmön jatkojalostamisen mahdollisuuksia kaukolämmöksi ja kierrätystä alueen yritysälämän tarpeisiin ja kouvolaisten kotien lämmitykseen.

Kouvola Innovation Oy:n perustehtävä on huolehtia jatkossakin alueen yritysten toimintaedellytyksistä ja kasvusta yhdessä Kouvolan kaupungin ja yhteistyökumppanien kanssa. Yhteistyö kaupungille siirtyneiden työllisyyspalvelujen kanssa tiivistyy ja siihen syntyy uusia toimintamalleja. Kouvola

Innovation Oy lisäsi omistustaan Kohoa Synergiakeskus Oy:ssä, jonka myötä siitä tuli Kinnon tytäryhtiö tammikuussa 2025.

Kouvola Innovation Oy:n tytäryhtiö Kouvolan Yritystilat Oy:n vuokrausaste pyritään pitämään mahdollisimman korkeana. Yhtiön tavoitteena ei ole toimia yksinomaan kohteiden pitkäaikaisena vuokranantajana, vaan tukea dynaamisesti uusilla toimitilahankkeilla uuden yritystoiminnan sijoittumista ja kasvua Kouvolaissa. Se luo edellytyksiä uusien työpaikkojen syntymiselle ja kaupungin elinvoiman vahvistumiselle. Kouvolan kaupungin kanssa jatketaan valmistelua kaupungin omistamien, yrityksille tarkoitettujen toimitilojen siirtämiseksi yhtiölle. Yhtiön tehtävänä on kehittää kaupungilta siirtyvien kohteiden kannattavuutta ja parantaa vuokrausastetta sekä vastata asiakaslähtöisesti tilojen edellyttämistä peruskorjauksista ja muutostöistä. Kouvolan Yritystilojen toiminta laajenee uusien hankkeiden ja kaupungilta siirtyvien kohteiden myötä merkittävästi.

Kouvola Innovation Oy:n tytäryhtiö RRT Kouvola Oy hallinnoi terminaalikeskittymän RRT itä ja länsi -terminaaleja ja vuokraa niitä yritysten käyttöön. Yhtiö hoitaa ja kehittää terminaalien infrastruktuuria sekä turvallisuus- ja ympäristöratkaisuja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. RRT Kouvola Oy markkinoi terminaalikeskittymän palveluita ja mahdollisuuksia sekä pyrkii tehostamaan toimintaansa sekä lisäämään terminaalien käyttöasteita myynnillisesti, lisäten samalla terminaalikeskittymän alueen tarjoamien mahdollisuuksien tunnettuutta kohderyhmissä. Vallitsevan maailmantilanteen poikkeukselliset olosuhteet ja sitä seurannut idän suunnan liikenteen päättyminen vaikuttavat edelleen terminaalien toimintaan ja lisäävät epävarmuutta. Idän suunnan liikenteen tilalle etsitään aktiivisesti muita mahdollisuuksia, jotka liittyvät erityisesti Suomen sisäisiin tavaravirtoihin.

Alueen elinvoiman kehitys heijastuu voimakkaasti myös Kouvolan Ammattiopisto Oy:n (Edukon) toimintaan. Kymenlaakso on äkillisen rakennemuutoksen aluetta. Ikäluokakehitys alueella on voimakkaasti laskeva ja tulee vaikuttamaan opiskelijamääriin erityisesti vuodesta 2030 eteenpäin. Kouvolan kaupunki on itsenäinen työllisyysalue ja Eduko-konsernilla koulutustoimijana on rooli TE-uudistuksessa. Edukon rooli on merkittävä myös alueen elinvoiman kehittämisessä ja yhtiö pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan toiminnallaan alueen positiiviseen kokonaiskehitykseen. Kouvolan Ammattiopisto Oy on mukana toimintakenttensä keskeisissä foorumeissa, joissa valmistaudutaan nykyisen hallitusohjelman kirjausten toteutumiseen tämän hallituskauden aikana. Merkittävimpinä muutoksina nähdään rahoitusmallin uudistaminen ja toiminnanohjaus. Koko toimialaa koskeva talouden ja toiminnanohjauksen muutokset tulevat tehostamaan sitä, että järjestettävät koulutukset pyritään kohdistamaan työvoima- ja osaaajapula-aloille. Aikuiset jo tutkinnon omaavat ohjataan lyhytkestoisempiin koulutuksiin. Vuodelle 2025 kohdistuu ammatilliseen koulutukseen rahoitusleikkaus, joka tulee laskemaan myös Kouvolan Ammattiopisto Oy:n rahoituksen tasoa. Rahoituksen kehitys pitkällä aikavälillä näyttää merkittävästi kustannusnousua negatiivisemmalta. Operatiivisella puolella Edukon merkittäviä tulevaisuuden suuntia ovat digitalisaatio sekä aikaan ja paikkaan sitomattomat oppimismahdollisuudet.

Kouvolan Vesi Oy jatkaa strategiansa mukaisesti toiminnan kehittämistä. Kymenlaakson alueella on suunnitteilla useita teollisuushankkeita, joiden prosessit kuluttavat paljon talousvettä ja tuottavat jätevesiä. Näiden hankkeiden toteutumisella on merkittävä vaikutus koko Kymenlaakson elinvoimaisuuteen ja myös vesilaitoksen toimintaan. Pidemmällä aikavälillä on varauduttava mahdollisesti kasvavaan talous- ja jäteveden käyttöön tarvittavilla laitos- ja verkostoinvestoinneilla. Toisaalta Kymenlaakson alueen asukasmäärän laskeva kehitys, veden käytön säästäminen ja teollisuuden veden käytön lasku vähentävät veden kulutusta, joka on osaltaan huomioitava investointien ja käyttötalouden suunnittelussa. Verkoston ja laitoksien saneeraus- ja uudisinvestointeja on tarve jatkaa tulevina vuosina, jotta talousveden toimitusvarmuus ja laatu voidaan turvata asiakkaille kaikissa tilanteissa. Investointien keskeinen tavoite on vähentää aiempina vuosina syntyntä korjausvelkaa. Veden- ja jäteveden perus- ja käyttömaksuissa, sekä liittymismaksuissa, on huomioitava jatkossakin investointien rahoitustarve lyhyellä ja pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Hinnoittelun kohtuullisuus ja kustannustehokkuus ovat keskeistä vesilaitoksen talouden ja Kouvolan alueen kilpailukyvyn kannalta. Yhtiön on varauduttava tulevina vuosina jäteveden puhdistamon laajennusinvestointiin. Yhdyskuntajätevesidirektiivin myötä tulee

todennäköisesti lisävaatimuksia yhdyskuntapuhdistamoille 2030-luvulla. Lisävaatimuksina mm. typenpoisto ympärivuotiseksi, energianeutraalisuus, haitta-aineiden poistoprosessi. Luonnoksen vaatimukset lisäävät merkittävästi investointeja jätevedenpuhdistukseen, mikä vähentää mahdollisuuksia saneerata verkostoinfraa sekä nostaisivat käyttökustannuksia lisääntyneen näytteenoton sekä haitta-aineprosessien käyttökustannusten takia. Vedenhankinnan kehittämistyötä jatketaan suunnitelmallisesti koko Kouvolan alueella. Tavoitteena on, että jokaisen vedenottamon tuotanto voidaan korvata toisella vedenottamalla poikkeustilanteessa.

Kouvolan Asunnot Oy:n lähivuosien näkymät yhtiön toiminnalle ja kehitymiselle ovat edelleen haastavat. Vaikka voimakas korkotason nousu on laantunut, on sillä edelleen vaikutusta suunniteltuihin ja rahoitettaviin peruskorjauksien sekä uudishankkeiden kannattavuuteen. Huoneistojen taloudellinen käyttöaste on vuoden aikana laskenut johtuen asumistukeen tulleista muutoksista. Tilikauden päättymisen ajankohtana ei tiedossa ole muutoksia, jotka aiheuttaisivat merkittäviä poikkeamia yhtiön toimintaan tai vakavaraisuuteen. Pitkällä aikavälillä suunnitelmallisella yhtiön kehittämisellä, omaisuuden hallinnalla ja kiinteistöstrategialla uskotaan olevan positiivinen vaikutus yhtiön vakavaraisuuteen. Vastuullisuus, sisältäen ympäristö- sekä taloudellisen ja sosiaalisen vastuun on mukana yhtiön toiminnassa vastuullisuusohjelman muodossa sekä ne on kytketty tiiviisti yhtiön strategiaan. Yhtiö seuraa aktiivisesti markkinoiden ja toimintaympäristön muutoksia, ja on valmis sopeuttamaan strategiaansa tarvittaessa, varmistaakseen toiminnan jatkuvuuden ja kilpailukyvyn.

Kaupunginavustuksen 2020-luvun leikkaukset tulevat vaikuttamaan Kouvolan Teatteri Oy:n tulevien vuosien toimintaan ja tuotantoihin. OKM leikkasi kulttuurin rahoituksesta vuodelle 2025 ja Kouvolan Teatterin valtionosuudesta leikattiin 11 % eli 136 000 euroa. Lippujen hintoja on jouduttu jonkin verran korottamaan, mutta sitäkin on tehtävä maltillisesti. Muiden tuottojen kasvattaminen tulee olemaan myös tärkeitä. Nykyisiä henkilöstöresursseja ei voi enää leikata, mikäli toiminta halutaan pitää nykyisellä tasolla.

Rautatieliikenteen uudelleen järjestäytyminen Venäjän pakotteiden takia on vähentänyt kuljettajien tarvetta. Odotettavaa on, että vuonna 2025 Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy:n koulutusmäärät ovat maltillisia. Suomen taloudelle ennustetaan piristymistä, jolloin vuoden 2026 aikana on uusille liikkuvan kaluston kuljettajille runsas lukuisempi tarve. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen on vähentänyt mielenkiintoa veturinkuljettajakoulutukseen. Koulutuksen aikaiseen taloudentukeen on saatava uusia keinoja, jotta tulevien rekrytointitarpeiden täyttämiseen löytyy riittävästi vaatimukset täyttäviä opiskelijoita. Liikenne- ja viestintäministeriön koulutustoimintaan myöntämä avustuksen enimmäismäärä on pysynyt yli kymmenen vuotta ennallaan eikä kata nykyistä tarvetta. Radanpitoon- ja rakentamiseen liittyvät kertaus- ja täydennyskoulutukset ovat lisääntyneet.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:llä on vahva asema Kymenlaaksossa maakunnallisena toimijana, joka kykenee palvelemaan asiakkaitaan myös valtakunnallisesti. Yhtiön toiminta-alueena on koko Suomen maanlaajuisen asiakkaan myötä. Yhtiön oman ohjelmistotuotannon kasvunäkymät ovat hyvät, myös muita uusia tuote- ja palvelukokonaisuuksia on kehitetty ja tuotteistettu. Riskeinä yhtiö näkee hallitusohjelmassa mainitut in-house-yhtiöiden toimintaa rajoittavat esitykset sekä mahdolliset hyvinvointialueiden rakenteelliset muutokset. Nämä riskit koskevat kaikkia maakunnallisia ICT-palvelutuottajia.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, asetetut tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävä ja luotettava ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 päivitetyn Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen. Konserniohjeet vastaavat kuntalakia ja kaupungin hallintosääntöä ja noudattavat Kuntaliiton konserniohjeesta annettua suositusta. Omistajapoliittiset

linjaukset on päivitetty ja uudistettu omistajapoliittinen ohjelma 2024-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2024.

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Kuntalain mukaan kaupunginvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernivalvonnasta ja konserniohjauksen järjestämisestä vastaa konsernijohto (kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja ja kehitysjohtaja). Konsernivalvonnan käytännön toteuttamisesta huolehtii elinvoimajaosto. Kouvola-konserniin kuuluvat tytäryhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupunginvaltuuston vahvistamia ohjeita. Tavoitteena on yhtenäinen toimintatapa konserniin kuuluvissa yhtiöissä, omistajatahdon näkyminen yhteisön strategisten päätösten taustalla ja tiiviimpi yhteydenpito omistajaan myös yhtiökokousten välillä. Omistajaohjausta on edelleen kehitetty tilikauden aikana.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Elinvoimajaoston tehtävänä on nimetä kaupungin ehdokkaat yhtiöiden toimielimiin sekä nimetä yhtiökokousedustajat. Pääsääntöisesti ehdokkaat on nimetty valtuustokaudeksi. Elinvoimajaosto on antanut toimiohjeita kaupungin yhtiökokousedustajille. Yhtiökokouksissa on valittu toimielinten jäsenet vuosittain. Kaupunginvaltuuston vahvistamat konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistus sekä omistajapoliittiset linjaukset on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin päätöksentekijöille ja henkilöstölle, tytär- ja osakkuusyhteisöille sekä kuntayhtymille tulevien yksittäisten päätösten tueksi. Elinvoimajaosto on seurannut konserniohjeen noudattamista muun muassa hallituksen jäsenehdokkaiden nimeämisen osalta. Kaupungin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenille on tarjottu koulutusta sekä kaupungin että yhtiöiden toimesta. Elinvoimajaosto on osallistunut kaupunginvaltuuston 11.11.2024 hyväksymän Kouvolan kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen päivittämiseen. Elinvoimajaosto on ollut mukana kaupunginvaltuuston 10.6.2024 hyväksymän uudistetun omistajapoliittisen ohjelman valmistelussa. Elinvoimajaosto on hyväksynyt joulukuussa 2021 ohjeen Kouvolan kaupungin tytäryhtiöille kokous- ja matkustuskäytänteistä, kestitsemisistä ja kaupungin edustajan läsnäolosta muissa kuin virallisissa kokouksissa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Merkittäville konserniyhteisöille on asetettu yhteisökohtaiset tavoitteet. Taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita sekä hallinnon ja toiminnan tilaa on seurattu vähintään kaupungin osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Konsernitilinpäätöksen laadintaa on sähköistetty ja yhteisöt syöttivät tilinpäätöstietonsa itse konsernitilinpäätösohjelmaan. Merkittävien konserniyhteisöjen johtajia on kuultu kaupunginhallituksessa ja konsernijaostossa tilikauden aikana. Konserniohjeessa konsernijohto on edellyttänyt merkittävien taloudellisten ratkaisujen hyväksyttämistä etukäteen. Vastuu konsernijohtoon ennakokäsityksen hankkimisesta on konserniohjeen mukaan toimitusjohtajalla ja tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajalla.

Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat

Konserniohjeen mukaisesti konserniin kuuluvat yhteisöt voivat selvittää tukipalveluja hankkiessaan konsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden, jotta päästään kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun. Tukipalveluita voivat olla esimerkiksi hallinto-, taloushallinto-, tietohallinto-, ict-, laki-, henkilöstö-, hankinta-, materiaali-, ateria- ja toimitila- sekä kiinteistöpalvelut. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tytäryhtiöiden tulee selvittää konserniohjeen mukainen hankintalain soveltaminen. Yhtiöissä tulee varmistaa, että hankintoja koskevat prosessit ja hankintaohjeistus on ajantasainen. Asia tulee käsitellä yhtiön hallituksessa ja toimittaa tästä tieto omistajaohjaukseen. Elinvoimajaosto käy läpi keskeisten tytäryhtiöiden hankintaohjeet.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kouvolan kaupungin eettiset periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Kaupunki edellyttää eettisyyttä myös kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille. Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kouvolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.1.2023. Konserniyhteisöjen riskienhallinta tulee järjestää noudattaen soveltuvin osin kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymiä riskienhallintalinjauksia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisvastuu on yhteisön hallituksella. Yhteisön hallitus vastaa myös omaisuuden vakuuttamisesta. Konserniyhteisöjen riskienhallinnan toteuttamista on seurattu. Keskeisten konserniyhteisöjen riskien arviointi- ja seurantadokumentit käydään läpi kaupungin talousarvion valmistelun yhteydessä. Lisäksi keskeisiltä tytäryhtiöiltä pyydetään vuosittain yhtiön hallituksen vahvistama yhteenveto yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta sekä riskienhallintaohjeistus.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma, 1 000 euroa	2024	2023
Toimintatuotot	288 362	318 816
Toimintakulut	-411 677	-440 828
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 183	8 279
Toimintakate	-116 131	-113 733
Verotulot	204 878	211 075
Valtionosuudet	-2 782	20 813
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 647	2 044
Muut rahoitustuotot	5 255	3 948
Korkokulut	-14 914	-11 840
Muut rahoituskulut	-704	-1 626
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 715	-7 473
Vuosikate	78 250	110 683
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 792	-44 736
Arvonalentumiset	-1 253	-1 374
Poistot ja arvonalentumiset	-48 045	-46 110
Tilikauden tulos	30 205	64 573
Tilinpäätössiirrot	-12	-5
Tilikauden verot	-5 331	-8 522
Laskennalliset verot	-1 167	-884
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-1 373	-821
Tilikauden yli-/alijäämä	22 323	54 341

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	70,0	72,3
Vuosikate/Poistot, %	162,9	240,0
Vuosikate, euroa/asukas	998	1 403
Asukasmäärä	78 399	78 876

Konsernituloslaskelmalla liitetietoineen osoitetaan kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyys ja toiminnan taloudellinen tulos. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin tuloksen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet ja vähemmistöosuudet.

Konsernin toimintatuotot olivat 288,4 milj. euroa. Toimintatuottojen väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna oli 30,5 milj. euroa. Toimintakulut olivat 411,7 milj. euroa, vähenemistä edelliseen vuoteen verrattuna 29,2 milj. euroa, eli 6,6 %. Toimintatuotot kattoivat noin 70,0 % toimintakuluista. Osuus osakkuusyhteisöjen tilikauden tuloksista oli 7,2 milj. euroa eli 1,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Suurimmat osakkuusyhteisöjen tulokseen vaikuttavat osuudet muodostuivat Kymenlaakson Sähkö Oy:n +5,76 milj. euroa, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy +0,93 milj. euroa ja Kymenlaakson Jäte Oy:n +0,32 milj. euroa osuuksista. Konsernin toimintakatteeksi muodostui –116,1 milj. euroa, joka on edellisvuoden toimintakatetta 2,1 % heikompi.

Toimintakuluihin sisältyvä henkilöstökulujen määrä oli 186,9 milj. euroa, vähenemistä edelliseen vuoteen oli 4,7 milj. euroa. Konsernissa palveluja ostettiin 65,6 milj. eurolla eli lähes saman verran kuin edellisvuonna.

Konsernin rahoitustuotot olivat 7,9 milj. euroa. Rahoituskulut olivat yhteensä 15,6 milj. euroa, 2,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Konsernin rahoituskulut olivat 6,6 milj. euroa enemmän kuin kaupungin rahoituskulut.

Vuosikate oli 78,3 milj. euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 32,4 milj. eurolla. Vuosikate oli 162,9 % poistoista, edellisvuonna 240,0 %. Asukasta kohden laskettuna vuosikate oli 998 euroa.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 48,0 milj. euroa. Poistoja kirjattiin 2,1 milj. euroa enemmän ja arvonalentumisia 0,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuoden konsernitilinpäätöksessä. Konsernin arvonalentumiset yhteensä 1,3 milj. euroa muodostuivat pääosin KSS Energia Oy kirjauksista. Olennaisia omistuksen eliminointieroja ei kirjattu.

Konsernin tilikauden tulos oli 30,2 milj. euroa, joka on 34,4 milj. euroa huonompi kuin edellisenä vuotena. Tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien jälkeen konsernin tilikauden ylijäämäksi muodostui 22,3 milj. euroa. Kouvolan kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui -2,5 milj. euroa ja alijäämäksi -2,4 milj. euroa. Konsernituloksen muodostumiseen vaikuttivat pääosin peruskaupungin alijäämä ja KSS Energia –konsernin tilikauden voitto 23,5 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / toimintakulut, %

$$= 100 * \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista, %

= $100 * \text{vuosikate} / (\text{suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kaupunkikonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Mm. konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Konsernin rahoituslaskelma, 1 000 e	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	78 250	110 683
Tilikauden verot	-5 331	-8 522
Tulorahoituksen korjauserät	-5 352	-9 318
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-67 208	-74 678
Rahoitusosuudet investointimenoihin	640	462
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 891	5 848
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 890	24 474
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-106	-14
Antolainasaamisten vähennykset	15	19
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	91 144	100 581
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-41 777	-91 691
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-21 402	-75 614
Oman pääoman muutokset	100	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	116	26
Vaihto-omaisuuden muutos	-873	583
Saamisten muutos	6 822	39 319
Korottomien velkojen muutos	-26 811	-28 608
Rahoituksen rahavirta	7 227	-55 400
Rahavarojen muutos	11 118	-30 926
Rahavarat 31.12.	76 792	65 675
Rahavarat 1.1.	65 675	96 601
Rahavarojen muutos	11 118	-30 926
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 e	-81 050	-145 834
Investointien tulorahoitus, %	117,5	149,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	1,8
Kassan riittävyys, pv	52	38

Konsernin rahoituslaskelma laaditaan samoilla periaatteilla kuin kaupungin rahoituslaskelma ja se osoittaa kuinka paljon investointeihin ja lainanlyhennyksiin tarvitaan ulkoista pääomarahoitusta konsernin tulorahoituksen lisäksi. Rahoituslaskelma laaditaan konsernituloslaskelman ja taseen sekä niitä täydentävien liitetietojen perusteella. Ennen konsernin rahoituslaskelman laadintaa, edellä mainituista laskelmista on tehty sisäisten erien eliminointi- ja yhdistelykirjaukset. Konsernin rahoituslaskelmassa esitetään, kuten konsernituloslaskelmassa ja taseessa, ainoastaan ne erät, jotka ovat syntyneet konsernin ulkopuolisten kanssa.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 3,9 milj. eurona ja 20,6 milj. euroa edellistä vuotta pienempänä. Tilikauden veroja maksettiin 5,3 milj. euroa eli 3,2 milj. euroa vähemmän kuin

edellisvuonna. Tulorahoituksen korjauserien toteutuma oli -5,4 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserillä vuosikatetta oikaistaan kaupunkikonsernin saamien pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen ja -tappioiden, osakkuusyhteisöjen tulososuuksien, osakkuusyhteisöiltä saatujen osinkojen sekä pakollisten varausten muutosten osalta.

Konsernin rahoituslaskelman investoinnit muodostuivat pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä luovutustuloista. Konsernin investointimenot olivat 67,2 milj. euroa eli 7,5 milj. euroa pienemmät kuin edellisellä tilikaudella. Investointimenojen rahoitusosuuksia kertyi 0,6 milj. euroa ja pysyvien vastaavien luovutustuloja 2,9 milj. euroa. Rahoitusosuuksia ja luovutustuloja kertyi 2,8 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Nettoinvestoinnit ilman käyttötalouden myyntivoittoja ja -tappioita olivat 64,3 milj. euroa, joka oli 4,5 milj. euroa edellistä tilikautta vähemmän. Investointien rahavirta oli 63,7 milj. euroa negatiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran erotuksena laskettu rahavirta oli tilikaudella 3,9 milj. euroa positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta oli tilinpäätöshetkellä yhteensä -81,1 milj. euroa eli omarahoitusvaatimus ei täyttynyt. Tulorahoituksen riittävyttä kuvaava investointien tulorahoitusprosentti oli 117,5 %. Investointien omahankintameno oli 66,6 milj. euroa.

Rahoituksen nettorahavirta toteutui 7,2 milj. euroa positiivisena. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 91,1 milj. euroa eli 9,4 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella ja niitä lyhennettiin 41,8 milj. eurolla. Pitkäaikaisten lainojen muutos oli -49,7 milj. euroa. Konsernin lyhytaikaisten lainojen muutos oli -21,4 milj. euroa. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate tilinpäätöksessä oli 1,3 eli tyydyttävä. Edellisvuonna konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,8 eli tyydyttävä. Konsernitiilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Toiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirroista muodostuva rahavarojen muutos muodostui 11,1 milj. euroa positiiviseksi. Konsernin rahavarat tilikauden lopussa olivat 76,8 milj. euroa. Konsernin rahavaroilla voitiin kattaa 52 päivän kassasta maksut.

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainahoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluvun arvo on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Konsernitase, 1 000 e	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	847 324	825 834
Aineettomat hyödykkeet	9 853	9 688
Aineettomat oikeudet	7 449	7 693
Konserniliikearvo	8	8
Muut pitkävaikutteiset menot	2 355	1 775
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	41	212
Aineelliset hyödykkeet	710 306	699 648
Maa- ja vesialueet	91 502	90 824
Rakennukset	258 898	253 863
Kiinteät rakenteet ja laitteet	309 234	293 581
Koneet ja kalusto	10 722	10 895
Muut aineelliset hyödykkeet	2 215	2 112
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	37 736	48 373
Sijoitukset	127 165	116 498
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	58 739	53 628
Muut osakkeet ja osuudet	63 021	57 544
Muut lainasaamiset	5 136	5 151
Muut saamiset	269	175
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 621	8 678
Valtion toimeksiannot	3 733	4 374
Lahjoitusrahastojen varat	3 888	4 305
VAIHTUVAT VASTAAVAT	154 768	149 577
Vaihto-omaisuus	7 062	6 189
Aineet ja tarvikkeet	2 460	2 297
Keskeneräiset tuotteet	2 662	1 976
Muu vaihto-omaisuus	1 940	1 916
Saamiset	70 913	77 713
Pitkäaikaiset saamiset	16 551	9 348
Lyhytaikaiset saamiset	54 363	68 365
Rahoitusarvopaperit	66 458	54 293
Rahat ja pankkisaamiset	10 334	11 382
VASTAAVAA	1 009 713	984 090
VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	394 018	371 583
Peruspääoma	245 925	245 925
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	100	0
Muut omat rahastot	684	672
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	124 986	70 646
Tilikauden yli-/alijäämä	22 323	54 341
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 412	5 038
PAKOLLISET VARAUKSET	612	0
Muut pakolliset varaukset	612	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 796	8 737
Valtion toimeksiannot	3 733	4 374
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 063	4 363
VIERAS PÄÄOMA	600 876	598 731
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	371 852	356 025
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	49 831	49 588
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	98 313	86 362
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	80 880	106 756
VASTATTAVAA	1 009 713	984 090

Konsernitaseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	39,8	38,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	121,7	107,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 e	147 309	124 986
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 879	1 585
Lainakanta 31.12., 1 000 e	470 165	442 387
Lainakanta 31.12./asukas	5 997	5 609
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 e	546 832	488 082
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 975	6 188
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	5 136	5 151
Asukasmäärä	78 399	78 876

Konsernitase sisältää konsernin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan ja osoittaa konsernin varat ja velat sekä vastuut ulkopuolisille. Konsernitase osoittaa konsernin oman pääoman sen jälkeen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset keskinäiset saamiset ja velat, konserniyhteisöjen sisäiset katteet ja keskinäinen osakeomistus, erotettu ulkopuolisten omistus vähemmistöosuudeksi, ja osakkuusyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitoista tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konsernitaseeseen.

Konsernitaseen loppusumma oli 1 009,7 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen nähden on 25,6 milj. euroa.

Konsernitaseen vastaavista noin 84 % muodostuu pysyvien vastaavien hyödykkeistä (847,3 milj. euroa). Pysyvät vastaavat kasvoivat 21,5 milj. euroa tilikauden aikana. Merkittävin erä on aineelliset hyödykkeet, 710,3 milj. euroa, joista rakennuksia oli 258,9 milj. euroa. Osakkuusyhteisöosuudet sekä osakkeet ja osuudet kasvoivat edellisestä vuodesta yhteensä 5,1 milj. euroa. Muut osakkeet ja osuudet kasvoivat 5,5 milj. euroa. Pysyvien vastaavien muut lainasaamiset olivat 5,1 milj. euroa ollen edellisvuoden tasolla. Konsernin lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset olivat yhteensä 70,9 milj. euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli 6,8 milj. euroa. Konsernin rahat ja pankkisaamiset olivat 10,3 milj. euroa ja ne vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 1,0 milj. euroa.

Konsernin oma pääoma oli 394,0 milj. euroa eli 39,0 % taseen loppusummasta. Edellisten tilikausien ylijäämä oli 125,0 milj. euroa. Muut omat rahastot 0,7 milj. euroa osalta ei olennaista muutosta tilikaudella. Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 0,1 milj. euroa muodostuu tilikaudella 2024 perustetusta säätiöstä. Konsernin tilikauden ylijäämäksi muodostui 22,3 milj. euroa. Kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 147 milj. euroa eli 1 879 euroa asukasta kohti. Konsernin omavaraisuusaste oli 39,8 %.

Vieras pääoma oli yhteensä 600,9 milj. euroa, joka oli 59,5 % taseen loppusummasta. Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 546,8 milj. euroa eli 6 975 euroa asukasta kohti. Pitkäaikaista vierasta pääomaa oli 421,7 milj. euroa ja lyhytaikaista vierasta pääomaa oli 179,2 milj. euroa. Vierasta pääomaa oli 2,1 milj. euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 121,7 %.

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
 = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa kuinka paljon konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/asukas osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä saadaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= $\text{sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kaupungin tilikauden tulos on 2 478 389,57 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan investointeihin liittyvää poistoeroa 71 450,93 euroa
- siirretään tilikauden alijäämä -2 406 938,64 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa. Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ohjeistaa yli- ja alijäämän käsitteen sisällöstä tilinpäätöksessä. Ylijäämäeriin rinnastetaan myös vapaaehtoiset varaukset ja poistoero, jotka ovat kirjattaessa vähentäneet tilikauden ylijäämää. Kuntalain 110 §:ssä tarkoitettu ylijäämä lasketaan siten edellisten tilikausien yli- tai alijäämän, tilikauden yli- tai alijäämän sekä vapaaehtoisten varausten ja poistoeron summana.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen kaupungilla on noin 16,9 milj. euroa kertynyttä ylijäämää, ja kun siihen huomioidaan tuloksenkäsittelyerät (1,0 milj. euroa), näiden yhteissumma on 17,9 milj. euroa.

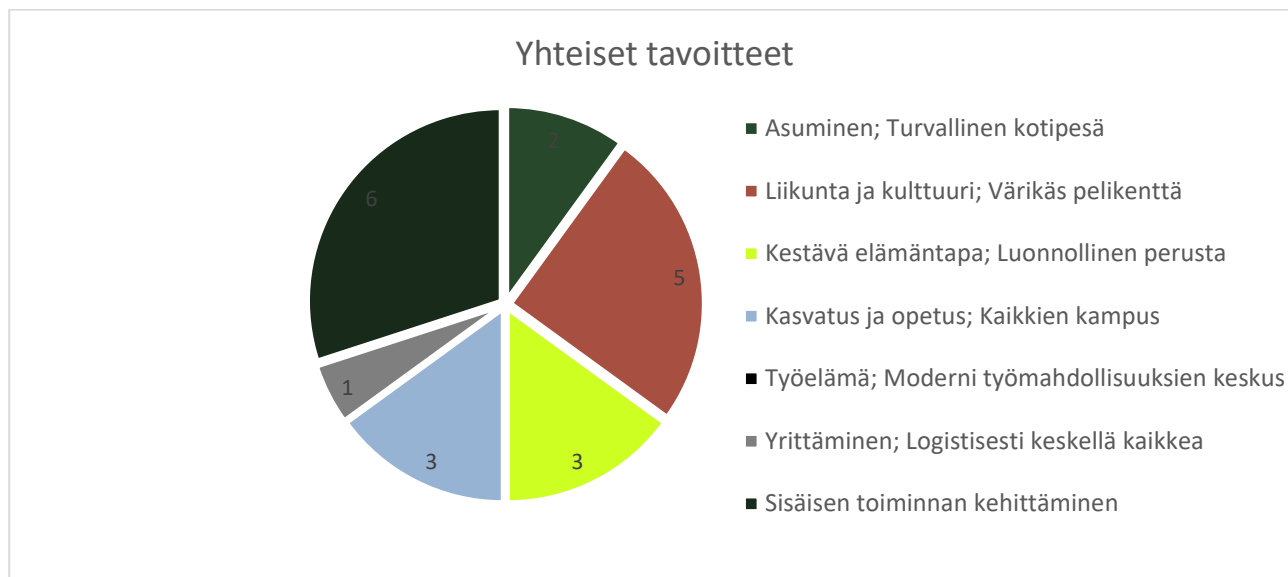
Kouvolan kaupungilla ei ole kuntalain mukaista alijäämän kattamisvelvollisuutta tilinpäätöksen 2024 perusteella. Kaupunki on laatinut talouden tasapainottamistoimenpidesuunnitelmat vuosittain talousarvion yhteydessä.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteista, jotka johdetaan kaupunkistrategiasta ja sen toteuttamisohjelmista. Tässä raportoidaan toimielinten valtuuston nähden sitovat tavoitteet, jotka esitettiin vuoden 2024 talousarviossa. Tavoitteiden toteutuminen esitetään kaupunkistrategian yhteisten tavoitteiden mukaan. Palvelujen tavoitteet ja toimenpiteet esitetään käyttösuunnitelmissa ja raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.

Kouvolan talousarviossa 2024 asetettiin 21 valtuustoon nähden sitovaa tavoitetta. Kokonaan aloittamatta ei jäänyt yhtään. Käynnissä on edelleen 7 tavoitetta (33 %). Vuonna 2024 valmiiksi saatuja tavoitteita oli 14 kappaletta (67 %). Valmiina tavoitteista on huomattavasti suurempi osuus kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2023 tavoitteista, joita oli 24 kpl, valmistui 46 %. Tavoitteiden määrä on edelleen vähentynyt ja tavoitteet ovat laadullisesti parempia kuin monina aiempina vuosina. Osa tavoitteista on perustoimintaa tukevaa jatkuvaa toimintaa ja on käynnissä koko suunnittelukauden tai pidempäänkin. Tästä esimerkkinä lasten ja nuorten digiosaamisen vahvistaminen ja oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen.

2.1.1.1 Sitovat tavoitteet kaupunkistrategian yhteisten tavoitteiden mukaan

Vuonna 2024 toimielinten sitovat tavoitteet toteuttivat kaupunkistrategiaa epätasapainoisesti. Kaupunkistrategian yhteisistä tavoitteista Liikuntaan ja kulttuuriin asetettiin eniten tavoitteina, sen sijaan Työelämään ei yhtään ja Yrittämiseen vain yksi tavoite. Sisäisen toiminnan kehittämiseen asetettiin eniten tavoitteita, yhteensä kuusi kappaletta, joista 3 koski henkilöstön hyvinvointia, 2 uusia toimintatapoja ja 1 hallittua ja vakaata taloutta. Tämä kertoo siitä, että henkilöstö nähdään tärkeimpänä voimavarana ja että uusien toimintatapojen välttämättömyys on ymmärretty palvelutuotannossa. Henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia halutaan tukea monin eri tavoin jatkuvien muutosten ja kehittämis- ja sopeuttamistoimien keskellä. Henkilöstöä tulee vahvasti osallistaa digitalisaation ja uusien toimintatapojen käyttöönotossa.

Liikunta ja kulttuuriin liittyvät tavoitteet edistivät tasokasta ja kiinnostavaa kulttuuritarjontaa, lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia ja keskustan elävöittämistä. Kaupunkistrategian kasvukärjistä lasten ja nuorten hyvinvointiin ja kehitykseen liittyvät sosiaaliset ja vuorovaikutustaidot, kansainvälistymis- ja digitaidot sekä harrastusmahdollisuudet on tuotu vahvasti esille. Sen sijaan toinen kasvukärki eli yritykset on varsin vähäisesti huomioitu tavoiteasetannassa.

Suunnitelmakaudelle asetetut strategiset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet positiivisesti. Kuntien välinen nettomuutto ja työpaikkojen lukumäärä ovat kehittyneet epäsuotuisasti tavoitteeseen nähden. Toteuma-arvo on vuoden 2024 lopussa uusin saatavilla ollut arvo.

Mittari	Lähtöarvon ajankohta	Lähtöarvo	Toteuma 12/2024	Tavoitearvo 12/2026
Opiskelijat kpl	12/2020	7 905	8 309	8 900
Yritykset kpl	12/2021	4 847	4 948	5 000
Työpaikat kpl	12/2020	29 545	29 271	31 000
Työllisyysaste %	12/2020	67,4	70,1	71,0
Kuntien välinen nettomuutto kpl	12/2021	-243	-342	0

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

2.2.1 Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Konsernipalvelut 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	68 110	0	68 110	69 228	1 118	101,6
Myyntitulot	111	0	111	373	261	334,9
Tuet ja avustukset	3 252	0	3 252	4 579	1 327	140,8
Muut toimintatulot	64 746	0	64 746	64 277	-470	99,3
Valmistus omaan käyttöön	460	0	460	235	-225	51,2
Toimintamenot	-67 632	200	-67 432	-63 174	4 257	93,7
Henkilöstömenot	-13 420	200	-13 220	-12 342	877	93,4
Palkat ja palkkiot	-10 973	166	-10 807	-10 134	673	93,8
Henkilösivumenot	-2 446	34	-2 413	-2 208	204	91,5
Eläkemenot	-2 127	29	-2 098	-1 949	150	92,9
Muut henkilösivumenot	-319	5	-314	-260	54	82,7
Palveluiden ostot	-27 720	0	-27 720	-27 422	298	98,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 792	0	-10 792	-9 093	1 699	84,3
Avustukset	-8 332	0	-8 332	-7 827	506	93,9
Muut toimintamenot	-7 367	0	-7 367	-6 490	877	88,1
Toimintakate	939	200	1 139	6 290	5 151	552,4
Laskennalliset kustannukset	-12 753	0	-13 156	-6 246		
Poistot ja arvonalentumiset	-12 802	0	-13 156	-12 510	0	95,1
Poistoeron muutos	49	0	49	49	0	99,9
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	6 264		
Kokonaiskustannukset	-11 815	200	-13 940	44		

Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävät jakautuvat kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: arviointitiedon tuottaminen valtuustolle, kuntalaisille ja kaupunkikonsernille toiminnan kehittämiseksi ja päätöksenteon tueksi, hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen sekä sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Arviointikertomuksessa arvioidaan vuosittain, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Lautakunnan työskentely ja toiminta ovat toteutuneet työsuunnitelman mukaisesti. Lautakunnan puheenjohtaja vaihtui kesäkuussa. Yksityiskohtaisemmin lautakunta raportoi toimintaansa valtuustolle arviointikertomuksen yhteydessä.

Riskianalyysi

Lautakunnan toimintaan ja sen jatkuvuuteen ei kohdistu erityisiä riskejä. Arviointipäällikön pitkäaikainen poissaolo tai sitoutuminen muihin tehtäviin vaatii tarvittaessa sijaisuusjärjestelyjä tai arviointikertomuksen osalta ostopalveluihin tukeutumista.

Talous

Tarkastuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintamenot	-189	0	-189	-155	34	82,2
Henkilöstömenot	-116	0	-116	-95	21	82,1
Palkat ja palkkiot	-96	0	-96	-78	18	81,2
Henkilösivumenot	-20	0	-20	-17	3	86,8
Eläkemenot	-17	0	-17	-15	2	89,0
Muut henkilösivumenot	-2	0	-2	-2	1	71,6
Palveluiden ostot	-69	0	-69	-51	18	74,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-1	-1	255,2
Muut toimintamenot	-4	0	-4	-8	-4	195,8
Toimintakate	-189	0	-189	-155	34	82,2
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-5		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-5		
Kokonaiskustannukset	-189	0	-189	-161		

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tarkastuslautakunta	0,7	1,0	0,8

Konsernipalvelut

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut muodostuvat seuraavista palveluista: hallinto ja hankinnat, henkilöstö, talous ja strategia sekä tilapalvelut.

Hallinto ja hankinta -palvelu tuottaa kaupungin hallinto-, arkisto- ja hankintapalvelut, juridiset palvelut ja turvallisuushallinnon palvelut. Myös pysäköinninvalvonta sekä kaupungintalon info ja postitus sisältyvät palveluun. Kaupungin hallinto- ja arkistopalvelut vastaavat kaupungin toimielintyöskentelystä ja päätöksenteon tukipalveluista, kaupungin asianhallinnasta ja arkistotoimesta, ja siten osaltaan myös tiedonhallintalain mukaisesta tiedonhallinnasta. Hankintapalvelut johtaa kaupungin hankintoja sekä vastaa palvelujen ja tavaroiden keskitetystä kilpailuttamisesta. Palveluyksikkö toimii siten yhteistyössä kaupungin toimialojen ja sidosryhmien kanssa. Turvallisuushallinnon palvelut vastaa Kouvolan kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan, turvallisuussuunnittelun ja valmiussuunnittelun kehittamisestä ja koordinoinnista.

Henkilöstöpalvelut ohjaa, kehittää, seuraa ja arvioi henkilöstövoimavaroja ja -johtamista (henkilöstösuunnittelu, rekrytointi, johtaminen ja esimiestyö, osaaminen, työhyvinvointi ja palkitseminen) strategisten tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä toimialojen kanssa. Se vastaa työnantajatoiminnasta, koordinoi työsuojelutoimintaa sekä tuottaa henkilöstöhallinnon tukipalveluja.

Viestintä ja VisitKouvola-palveluyksikkö vastaa Kouvolan kaupungin viestinnästä, markkinoinnista, matkailun alueorganisaatio VisitKouvolan toiminnasta sekä hoitaa tiettyjä yhteistyökumppanuuksiin ja tapahtumiin liittyviä tehtäviä. Vuoden 2024 elokuussa Kouvola- ja Kuusankoskitalojen kokoustilojen myynti sekä markkinointi siirtyi Liikuntapalveluille keskitettyyn tilavaraustiimiin.

Talous ja tietohallinto -yksikkö ohjaa kaupungin talous- ja ICT-prosesseja, vastaa talouden suunnittelu- ja raportointiprosesseista, talousarviosta, tilinpäätöksestä, talouteen liittyvästä tilastoinnista, rahoituksesta, maksuvalmiuden suunnittelusta ja kassanhallinnasta, lainarahoituksesta, sijoitustoiminnasta sekä omistajaohjauksesta. Sisäinen tarkastus sisältyy talous- ja omistajaohjaukseen.

Tietohallinnon tehtävänä on luoda perusta teknologisille ratkaisuille toteuttamalla tietotekniikan ja lisenssien hankintaa ja kehittämällä ict-infrastruktuuria. Tietohallinto tukee ja ohjaa digitalisaation keinoin tapahtuvaa toimialojen toimintoprosessien kehittämistä. Tietoturvallisuuden ja tietosuojan osalta tietohallinto ohjaa ja seuraa niiden toteutumista, osallistuu riskienhallinnan kehittämiseen ja varmistaa teknisen ympäristön tietoturvallisuutta. Tiedonhallintalaki asettaa vaatimuksia myös tietohallinnon toimintaan mm. tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuuden, lokien keräämisen ja tietoturvallisuuden osalta.

Strategia vastaa kaupunkistrategian ennakoinnista, suunnittelun koordinoinnista, jalkauttamisen menetelmistä sekä seurannasta. Elinvoiman pääpaino on elinvoiman kehittämisessä sekä korkeakoulu yhteistyössä. Lisäksi yksiköllä on useita tukitoimintoja kuten hanketoiminta, prosessien kuvaaminen, evaus ja tilastointi.

Hyvinvointi vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, osallisuudesta, kotouttamisesta ja kansainvälisestä työstä ja työllisyydestä sekä TE-uudistuksen valmistelusta (31.7.2024 asti). Tämän lisäksi hyvinvointi tekee vahvaa yhteistyötä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa edunvalvonnan ja eri yhdyspintojen näkökulmasta.

Tilapalvelut huolehtii toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta elinkaariajattelun pohjalta sekä vastaa omaisuusmassan arvon säilymisestä. Tilapalvelut vastaa kaupungin suoraan omistaman rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Tilapalvelut hoitaa keskitetysti toimitilojen välivuokrauksen sekä toimii koko

konsernin kiinteistöasioiden asiantuntijana. Tilapalvelut vastaa kaupungin investointi- ja perusparannusohjelmiin sisältyvien talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Hallinto ja hankinnat –palvelun prosessien digitalisointi jatkui vuonna 2024. Hankintojen seurannan kehittämistä jatkettiin ja Handata-hankinta järjestelmän käyttöönotto toteutettiin loppuvuonna 2024. Lisäksi jatkettiin ClouDia-kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmän sekä sähköisen arkiston integraation selvittämistä hankinta- ja arkistopalveluiden yhteistyönä yhdessä järjestelmäyhteistyökumppaneiden kanssa. Ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden resurssi- ja toteutushaasteet ovat hidastaneet kehitystyötä merkittävästi, minkä vuoksi projekti ei toteutunut suunnitellusti kuluneen talousarviokauden aikana ja jatkuu siten vuodelle 2025.

Pysäköinninvalvonnassa jatkettiin tavoitteeksi asetetun Helga-pysäköinninvalvontajärjestelmän päivitys- ja käyttöönottokartoitusta. Järjestelmän käyttöönotto ei toteutunut talousarviokauden aikana johtuen arvioitua suuremmista käyttöönottokustannuksista.

Tekniikka ja ympäristö -toimialan rakennusvalvonnan arkiston digitointia on jatkettu vuonna 2024 arkistopalveluissa. Digitointi ei ole kuitenkaan edennyt suunnitellusti muun muassa aineiston haastavuuden ja tietosisältöjen vuoksi. Projektin lisäksi arkistopalveluissa kaupungin eri toimialojen manuaalitallennuksia on tehty organisaation eri yksiköiden aineistojen osalta.

Hallintopalveluissa toimintaympäristön muutosten osalta kuluvana vuonna on erityisesti loppuvuodesta vaikuttanut merkittävästi työresurssien näkökulmasta myös työllisyys- ja yrityspalveluiden siirtymiseen kaupungille liittyvä valmistelutyö ja toimintavalmiuksien rakentaminen muun muassa kaupungin asianhallintajärjestelmään sekä tiedonohjaussuunnitelmaan ja sähköiseen arkistoon sekä päätöksenteon tukeen liittyen.

Kaupungin tiedonhallintamalli sekä toiminnan koordinointi ja raportointi on pääosin edistynyt suunnitellusti vuoden 2024 aikana huolimatta siitä, että työhön osoitetussa resurssissa on ollut vajetta vuoden 2024 aikana.

Henkilöstöhallinnon prosessien digitalisointia on jatkettu. Johdon raportointia kehitettiin yhdessä talouden ja tietohallinnon kanssa. Projekti valmistui HR-raportoinnin osalta loppuvuodesta. Nykyisten prosessien ja toimintatapojen kehittämis ehdotukset edellyttävät yhteen järjestelmään siirtymistä HR- ja palkkatietojen osalta. Käytössä olevan palkanlaskentajärjestelmän HR-lisäosilla Personec F ESS ja Personec F OSS korvataan erillinen Sympa HR -järjestelmä. Järjestelmämuutosta koskevan projektin aloitus siirtyi loppuvuoteen toimittajasta riippuvista syistä.

Sairauspoissaoloja ja työkyvyttömyyden kustannuksia pyritään vähentämään ”Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan” -hankkeella, johon saatiin Kevan työelämän kehittämisrahaa. Tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi. Samalla kehitetään työrajohtamista. Hankkeen osalta toteutettiin työkykyjohtamisen auditointi, esihenkilöiden työkykyjohtamisen valmennukset ja uudistettiin työkyvyn toimintamalli. Vuoden aikana uudistettiin myös työhyvinvointikysely.

Henkilöstön työterveyspalveluja koskeva uusi sopimus Suomen Terveystalo Oy:n kanssa astui voimaan heinäkuussa 2023. Hinnoittelumalli muuttui uuden sopimuksen myötä kiinteähintaisesta suoriteperusteiseksi, joten kustannukset eivät ole enää yhtä hyvin ennakoitavissa kuin aiempina vuosina. Myös palvelutarve on selvästi kasvanut.

Kilpailu osaavasta työvoimasta on kiristynyt. Johtamisen ja esihenkilötyön sekä osaamisen kehittämiseen, työnantajamielikuvaan ja rekrytointiin sekä palkkausjärjestelmien kehittämiseen on panostettu. Palkkausjärjestelmiä on kehitetty kunta-alan paikallisilla järjestelyerillä ja kehittämisohjelmaerällä. Henkilöstöpalvelut valmistelivat TE-palvelujen siirtoon kaupungille liittyviä henkilöstöasioita.

Vuosi 2024 oli kunnille taloudellisesti haastava, mikä korosti strategisen viestinnän merkitystä. Digitaalinen viestintä ja markkinointi kehittyivät nopeasti, ja kaupunkien tuli reagoida muuttuvaan mediakenttään. Kotimaan matkailussa vastuullisuus ja elämyksellisyys korostuivat, ja tapahtumien rooli elinvoiman tukena vahvistui. Lisäksi geopoliittinen tilanne ja turvallisuuskysymykset nostivat edunvalvonnan ja kriisiviestinnän merkitystä.

Kouvolan kaupungin viestintä tuki kaupunkistrategian toteutumista, kaupungin johtamista ja tilannekuvan muodostamista sekä arjen palveluviestintää ja organisaation toimivuutta. Vuoden aikana viestinnän keskeisiä teemoja olivat muun muassa TE24-uudistus, TE-verkkosivut, EU-vaalit, Ratamon yöpäivystys, kaupungin investointihankkeet (uusi teatteri ja monitoimiareena) sekä edunvalvonnan aiheet, kuten Hemsö ja valtatie 15.

Kaupungin viestintäkyvykkyyttä kehitettiin tarjoamalla viestintäkoulutuksia, ylläpitämällä oto- viestijäverkostoa sekä kouluttamalla henkilöstöä verkkosivujen ja uuden intranetin käyttöön. Lisäksi analytiikkaa ja raportointia vahvistettiin osana tiedolla johtamisen kehittämistä.

Kouvola-mielikuvan kehittämiseen panostettiin vahvasti. Pääkaupunkiseudulla toteutettiin näkyvä imagomarkkinointikampanja, jossa yhdistettiin bussimainonta, diginäytöt Pasilan asemalla sekä digitaalinen markkinointi. Kampanjan ydinviestinä oli ”Kouvolassa olisit jo perillä.”

Matkailu ja tapahtumat ovat keskeisiä elinvoimatekijöitä. Vuonna 2024 käynnistettiin Matkailukompassi- ja Tapahtumakipinä-hankkeet, joiden tavoitteena on kehittää Käyrälampea vastuulliseksi matkailukohteeksi ja vahvistaa Kouvolan tapahtumatarjontaa. Hankkeet toivat lisäresursseja yksikköön. Matkailun ja elinvoiman kehittämisessä messut (Matkamessut, Kevätmessut, Kongressimessut) olivat merkittävässä roolissa.

Kouvola tarjosi jälleen areenan yhteiskunnalliselle turvallisuuskeskustelulle järjestämällä Kouvolan Turvallisuuskonferenssin jo viidettä kertaa. Tapahtuma on vakiintunut valtakunnalliseksi turvallisuusalan foorumiksi ja toteutettiin nyt ensimmäistä kertaa uuden kumppanin, Miltonin, kanssa. Lisäksi järjestettiin ensimmäinen Kouvola Security Talks -illallinen.

Talous- sekä tietohallinnossa valmistauduttiin te-palvelujen siirtoon kaupungin toiminnaksi toimimalla aktiivisesti valmisteluryhmissä sekä suunnittelemalla käytännön toimenpiteitä ja muutoksia. Talouden tasapainottamistyöhön panostettiin merkittävästi, toimenpiteitä on kartoitettu ja laadittu usean vuoden ajan. Molemmissa yksiköissä oli vuoden aikana henkilövaihdoksia, joten uusien henkilöiden rekrytointi sekä perehdyttäminen vaativat resursseja. Talousraportoinnin PowerBI-raportti otettiin käyttöön ja sitä kehitetään edelleen palautteiden perusteella.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin kaupunkitasoinen tekoälypolitiikka ja testattiin tietoturvasuojausta käyttäjätasoisesti harjoitustilanteessa valitulla kohderyhmällä. Toiminnassa on ensisijaisesti turvattu operatiiviset tehtävät. Tietohallinnon ydintoimintaan kuuluvien tietoturva- ja tietosuoja-asioiden osalta kaupungin henkilöstön osaamista on ylläpidetty tietoturvakoulutuksin ja organisaation valmiustasoa on testattu osallistumalla DVV:n järjestämään Taisto-harjoitukseen. Kuluneen vuoden aikana vaihdettiin tietosuoja- ja tietoturvakoulutusjärjestelmä yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa. OSKU-hanke päättyi 31.12.2024 ja hankkeen aikana tehdyn työn tuloksia tiivistetysti, osaamiskyvykkyuden parantaminen, avustusprosessin mallintaminen, valmisteltiin digikehityksen toimintamalli ja muutosvaikutusten arviointiprosessin kehittäminen.

Edunvalvontaa ja suunnittelua on edelleen kehitetty ja toteuttamista seurataan aktiivisesti. Korkeakouluyhteistyötä jatketaan Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopiston (LUT) sekä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) kanssa. Opiskelijamäärät LUT:in tuotantotalouden maisteriohjelmassa on 40 opiskelijaa/vuosi, XAMK:in elintarvikealan ohjelmassa opiskelijoita on 35 opiskelijaa/vuosi ja XAMK:in elintarviketekniikan ohjelmassa 54 opiskelijaa/vuosi.

Työllisyys- ja yrityspalveluiden valmistelua on viety eteenpäin työllisyysjohtajan johdolla osallistaen laajasti niin TE-toimiston henkilökuntaa kuin myös sidosryhmiä. Valmistelun ydinryhmässä ovat olleet kaupungin työllisyyden edistämisen henkilöt ja tukipalveluiden ydinhenkilöt. Organisaation luominen ja valmistelu ovat edenneet suunnitellusti sisältäen myös riskien hallinnan. Vaikuttavat työllisyyspolut ovat jatkaneet ekosysteemyötä mm. pitkittyvän työttömyyden ehkäisyn toimenpiteiden suunnittelulla.

Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvonta Moonan kävijämäärä on ollut voimakkaasti kasvava. Erityisesti kansainväliset opiskelijat ja ukrainalaiset tilapäistä suojelua saavat ovat löytäneet Moonan palvelun. Kouvolalla on valmius KOTO24-lakiuudistuksen kotoutumisen kokonaisvastuun siirtymiseen kaupungille. Yhteistyön kehittäminen työllisyys- ja yrityspalveluiden kanssa siirtyi alkuvuoteen 2025.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintasääntö uudistettiin 1.8.2024 alkaen.

Kaupunki toteuttaa esteettömyyskartoituksen, jossa on toteutettu viisi esteettömyyskävelyä. Esteettömyyskartoituksesta nousseiden tietojen ja huomioiden avulla laaditaan esteettömyysraportti, jolla tuetaan tilapalveluiden suunnitteluohjeita, jotta tulevissa investoinneissa ja korjausrakentamisessa huomioidaan esteettömyys aiempaa vahvemmin.

Digitukityötä on juurrutettu kaupungin lähikirjastojen lisäksi yhteisötiloihin, joissa vapaaehtoiset digiopastajat ovat säännöllisesti antaneet maksutonta digiopastusta kuntalaisille ja tarjonneet täten ennaltaehkäisevää palvelua ja lisänneet kotona asumisen mahdollisuuksia. Digiopastajat ovat antaneet myös etädigitukea ja kotikäyntejä digiopastuksen suhteen.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen poikkihallinnollisena yhteistyönä on toteutunut eri verkostojen muodossa. Poikkihallinnollisena yhteistyönä on laadittu Kouvolaan uusi kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen malli.

Rakenteellista eriarvoisuutta on pyritty vähentämään tiivistämällä yhteistyötä alueellisesti HVA:n kanssa. Yhteisötilojen toiminta ja aluetoimikuntien työ on ollut aktiivista, joka osaltaan on lisännyt kuntalaisten osallisuutta.

Kiinteistömässä oli edelleen vuoden 2024 alussa laaja. Vuoden 2024 aikana myytiin 18 000 m² ja purettiin 16 000 m² kiinteistöjä mutta myös vastaavasti rakennettiin uutta mm. Valkealan monitoimitalo 11 500 m².

Talonrakentamisen investointien määrä oli vuonna 2024 korkealla tasolla. Uudisinvestoinneille tavoitellaan merkittäviä käyttötaloussäästöjä ja korjausvelka vähenee oleellisesti. Hyvinvointialueen tarvitsema tilatarve aiheuttaa edelleen epävarmuutta. Kiinteistökehitys ei edennyt suunnitellusti. Eteneminen on hyvin hidasta, kohteita kiinteistökehityksestä oli paljon ja edelleen näiden osuus kasvaa. Kiinteistökehityskohteita vuoden 2024 osalta olivat mm. Sairaalanmäki, Kasarminmäki, Keltakangas sekä suojellut tyhjät/tyhjäksi jäävät kohteet.

Riskianalyysi

Toimialalla tunnistettuja riskejä on kirjattu Graniten riskienhallintajärjestelmään. Suurimmat riskit liittyvät henkilöstömuutoksiin ja siitä aiheutuneisiin avainhenkilöriskeihin. Meneillään olevat talouden sopeuttamiset tuovat epävarmuutta työhön. Kuormittuminen työssä ja resurssien vähyys on tuonut ajoittain haastetta työhön. Henkilöstön tehtäväkuvia on tarkasteltu ja tehtäviä jaettu osin uudelleen muutosten takia. Samalla on pyritty vähentämään henkilöstön samanaikaiseen vaihtumiseen liittyviä riskejä varmistamalla sujuvia tehtävien siirtoja, prosessikuvauksia sekä tarkentamalla vastuita ja varaamalla riittävästi aikaa perehdyttämiseen. Myös varahenkilö- ja sijaisjärjestelyihin on kiinnitetty huomiota.

Hallinto ja hankinnat -palveluiden strategiset riskit liittyvät muun muassa päätöksentekoprosessien toimivuuteen ja seurantaan, avainosaamiseen ja yhteistyökumppaneiden toimintaan. Toiminnalliset riskit liittyvät erityisesti käytössä oleviin järjestelmiin. Lisäksi palvelun toiminnalliset riskit liittyvät

henkilöstön työhyvinvointiin ja resursseihin. Tavoitteisiin kohdistuneiden riskien osalta vuodelle 2024 asetettu tavoite Tekniikka ja ympäristö -toimialan rakennusvalvonnan arkiston digitalisointiprojektin valmistumisesta ei toteutunut suunnitellusti ja projektia on välttämättömästi jatkettava vuodelle 2025.

Henkilöstöpalvelujen strategiset riskit liittyvät muun muassa yhteistyökumppaneiden toimintaan ja avainosaamiseen. Henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen vaatii yhteistyötä ja resursseja toimialoilta sekä Sarastialta sekä muilta yhteistyökumppaneilta. Toiminnalliset riskit liittyivät erityisesti käytössä oleviin HR-järjestelmiin ja niiden välisten integraatioiden toimivuuteen sekä henkilöstön työhyvinvointiin.

Kyberturvallisuuden eri uhkatekijät on tietohallinnon näkökulmasta tällä hetkellä merkittävä riskitekijä. Tietosuojan ja tietoturvan osalta organisaatioon kohdistuneet uhkatekijät on pystytty estämään ja vaikutukset minimoimaan. Tietohallinnossa on johdonmukaisesti panostettu organisaatiotasoiseen kehitykseen ja pyritty käyttäjälähtöisten riskien pienentämiseen esim. ohjeistamisella, kannustamalla henkilöstöä koulutuksiin ja kaksivaiheisen tunnistamisen käyttöönottoon.

Jo edellisenä vuonna alkanut korkoriski jatkui, mutta loppuvuodesta korkotasot laskivat jonkin verran pysyen kuitenkin melko korkealla tasolla.

Kaupungilla on laaja kiinteistöomaisuus ja korjausvelka. Kiinteistöomaisuutta saatiin supistettua vuoden aikana, vaikka markkinatilanne myyntien osalta oli huono. Huonokuntoinen rakennuskanta aiheutti käyttötalourisriskiä lisääntynein vikakorjauksin.

Talous

Kaupunginhallituksen käyttötalouden toimintakatteen toteuma oli 5,1 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimintatuotot ylittivät 1,1 milj. euroa. Suurimmat ylitykset ovat tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista (+0,8 milj. euroa) sekä TE-valmisteluun liittyvästä korvauksesta (+0,4 milj. euroa). Myös vaaliavustukset olivat arviota suuremmat (+ 0,1 milj. euroa).

Vastaavasti suurimmat alitukset toimintatuotoissa oli muissa toimintatuotoissa. Ulkoiset vuokratuotot alittuivat -0,8 milj. euroa johtuen muun muassa Kymen Tuen ARA-kohteiden liikaa perittyjen vuokrien jälkitasauksesta ja puhtauden irrottamisesta HVA vuokrista sekä Edukon osalta arvioitua pienemmästä toteumasta.

Valmistus omaan käyttöön jäi -0,2 milj. euroa alle talousarvion johtuen siitä, että rakentamisen aloittaminen on viivästynyt muun muassa Urheilupuiston uimahallin, Marjoniemen yhtenäiskoulun, Kaunisnurmen päiväkodin ja pääkirjaston osalta.

Toimintakulut alittivat talousarvion 4,2 milj. eurolla. Suurimmat alitukset ovat aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, henkilöstökuluissa, muissa toimintakuluissa sekä avustuksissa.

Energiakustannukset jäivät talousarviosta noin 1,7 milj. euroa. Energiatehokkuuteen panostettiin resursseja, joka tuotti tulosta. Vuoden aikana tehtiin laajasti lämmitystapamuutoksia ja automaattiosäätöjä, rakennuksista laskettiin lämpöjä ja otettiin lämmityksiä pois sekä purettiin kokonaisia rakennuksia ja yksittäisiä lämpöliittymiä. Rakennusten myynnit vähensivät omalta osaltaan kokonaisenergian ostomäärää. Ostoenergian hinta laski keskimäärin 10 prosenttia edellisvuodesta. Myös poikkeuksellisen lämmin sää myötävaikuttanut energiakustannuksien alitukseen.

Suurin syy henkilöstökulujen alitukseen (noin 0,9 milj. euroa) oli, että työllistämiskupalkat toteutuivat arvioitua alhaisempana. Muut toimintakulut jäivät alle talousarvion (noin 0,9 milj. euroa) johtuen arvioitua pienemmästä ulkoisten vuokramenojen toteumasta. Valkealan monitoimitalon osalta oli arvioitu koko vuoden osalta leasingmaksut, jotka alkoivat vasta syyskuussa 2024. Maksettujen avustusten budjetoitua alhaisempaan määrään (noin 0,5 milj. euroa) vaikutti mm. varaukset hanketoimintaan, jotka eivät toteutuneet suunnitellusti.

Kaupunginhallitus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	68 110	0	68 110	69 228	1 118	101,6
Myyntitulot	111	0	111	373	261	334,9
Maksutulot	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	3 252	0	3 252	4 579	1 327	140,8
Muut toimintatulot	64 746	0	64 746	64 277	-470	99,3
Valmistus omaan käyttöön	460	0	460	235	-225	51,2
Toimintamenot	-67 442	200	-67 242	-63 019	4 223	93,7
Henkilöstömenot	-13 303	200	-13 103	-12 247	857	93,5
Palkat ja palkkiot	-10 877	166	-10 711	-10 056	655	93,9
Henkilösivumenot	-2 427	34	-2 393	-2 191	202	91,6
Eläkemenot	-2 110	29	-2 081	-1 933	148	92,9
Muut henkilösivumenot	-317	5	-312	-258	54	82,8
Palveluiden ostot	-27 652	0	-27 652	-27 372	280	99,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 792	0	-10 792	-9 092	1 700	84,2
Avustukset	-8 332	0	-8 332	-7 827	506	93,9
Muut toimintamenot	-7 363	0	-7 363	-6 482	881	88,0
Toimintakate	1 128	200	1 328	6 445	5 117	485,4
Laskennalliset kustannukset	-12 802	0	-12 802	-6 240		
Poistot ja arvonalentumiset	-12 802	0	-12 802	-12 510	293	97,7
Poistoeron muutos	49	0	49	49	0	99,9
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	6 269		
Kokonaiskustannukset	-11 675	200	-11 475	204		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Kouvola aktivoituu tapahtumakaupunkina	Tilannekuvaus: Tapahtumakipinä-hanke käynnistyi 10.6.2024. Tapahtumatalojen myyntiä kasvatettiin aktiivisen markkinoinnin ja myynnin toimenpiteillä. Tästä huolimatta myynnin 2024 kasvu verrattuna vuoteen 2023 oli -1,91 %. Uusien kokous- ja tapahtumaliidien määrä on tammi-joulukuulta 528 kpl. Tapahtumatalojen myynti ja markkinointi siirtyi 1.9.2024 liikuntapalvelujen tilavarauksikkoon. Kymenlaakson uusi tapahtumakalenteri on otettu käyttöön ja sitä on markkinoitu.		
Mittarit			
Toimintamallit (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 1	Tavoitearvo 12/2024 1
Mittarit			
Myynnin kasvu (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 - 1,91	Tavoitearvo 12/2024 2
Mittarit			
Uudet tapahtumahaut (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 528	Tavoitearvo 12/2024 330

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Tilannekuvaus: Rakenteellista eriarvoisuutta on pyritty vähentämään tiivistämällä yhteistyötä alueellisesti HVA:n kanssa mm. luomalla yhteistyörakenteet. Esteettömyyskartoitus on valmis. On otettu käyttöön kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli, maakunnallinen ehkäisevän päihdetyön toimintamalli ja väkivallan ehkäisyn toimintaohjelma. Yhteisötilojen toiminta on ollut aktiivista ja osallistavaa vuoden aikana.		
Mittarit			
Vaikeasti työllistettävien osuus työllistetyistä (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 4,8	Tavoitearvo 12/2024 4,5
Mittarit			
Esteettömyystoimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 7	Tavoitearvo 12/2024 5

Toimintamme linjaus: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite: Toimintaprosessien digitalisoiminen	Tilannekuvaus: Digikehityksen toimintamalli on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä 25.11.2024. HR- ja palkanlaskentajärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt.		
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 1	Tavoitearvo 12/2024 6

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Henkilöstöjohtaminen kehittyä ja työhyvinvointi paranee	Tilannekuvaus: Työkykyjohtamista kehitettiin Kevan tukemassa Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hankkeessa. Hankkeen asiantuntijapalvelu kilpailutettiin alkuvuodesta. Keväällä toteutettiin työkykyjohtamisen auditointi. Esihenkilöiden työkykyjohtamisen valmennukset pidettiin syys-lokakuussa. Työkyvyn toimintamalli uudistettiin joulukuussa. Henkilöstön työhyvinvointikysely uudistettiin alkuvuodesta ja toteutettiin maaliskuussa.		
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 22,9	Toteuma-arvo 12/2024 19,1	Tavoitearvo 12/2024 16,5

Toimintamme linjaus: Hallittu vakaa talous

Talousarviotavoite: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen	Tilannekuvaus: Toimintakate toteutui ennakoitua paremmin (lähtöarvo TP23 mukaan) ja talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat tuottaneet tulosta. Talouden suunta on saatu muuttumaan. TA kehys sisältää palveluanalysien ja kustannusvertailujen perusteella 10 M€:n säästötoimenpiteitä vuosille 2025–2028. Kiinteistömassan pienentäminen vähentää ylläpitokuluja ja korjausvelkaa sekä erityisesti energiakustannuksia. Energiakustannukset 2 M€ vähemmän kuin vuonna 2023. Purut 16 160m ² . Rakennusomaisuus pienentyi n. 7 %.		
Mittarit			
kiinteistöjen myynti m ²	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 17 864	Tavoitearvo 12/2024 25 000
Mittarit			
Toimintakatteen muutosprosentti (%)	Lähtöarvo 12/2022 3,3	Toteuma-arvo 12/2024 - 2,4	Tavoitearvo 12/2024 0

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupunginhallituksen alainen toiminta yhteensä	160,5	132,5	137,0

Yhteisötyö on 1.1.2023 siirtynyt liikunnasta ja kulttuurista kaupunginhallituksen alaiseksi toiminnaksi hyvinvoinnin palveluyksikköön. Yhteisötyössä huolehditaan yhdistyksien palkkatukijaksojen edelleen sijoituksesta ja palkkatukijaksojen henkilötyövuodet sisältyvät kaupunginhallituksen alaisen toiminnan toteutumaan 1-12/2023. Talousarvion 2024 htv-luvussa ei ole huomioitu kaikilta osin määräaikaista henkilöstöä, jotka ovat mukana toteumassa 1-12/2024.

2.2.2 Sivistys

Sivistyksen toimiala muodostuu kasvatuksen ja opetuksen sekä liikunnan ja kulttuurin palveluista.

Sivistys 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	12 875	0	12 875	13 279	404	103,1
Myyntitulot	4 620	0	4 620	5 227	607	113,1
Maksutulot	2 485	0	2 485	2 378	-107	95,7
Tuet ja avustukset	3 713	0	3 713	3 850	137	103,7
Muut toimintatulot	2 057	0	2 057	1 824	-233	88,7
Toimintamenot	-183 940	-200	-184 140	-185 747	-1 607	100,9
Henkilöstömenot	-96 723	-200	-96 923	-97 296	-373	100,4
Palkat ja palkkiot	-77 218	-166	-77 384	-78 145	-761	101,0
Henkilösivumenot	-19 506	-34	-19 540	-19 151	389	98,0
Eläkemenot	-17 097	-29	-17 126	-16 982	144	99,2
Muut henkilösivumenot	-2 408	-5	-2 413	-2 169	244	89,9
Palveluiden ostot	-29 037	0	-29 037	-30 602	-1 565	105,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 746	0	-3 746	-3 652	94	97,5
Avustukset	-5 693	0	-5 693	-5 226	467	91,8
Muut toimintamenot	-48 741	0	-48 741	-48 971	-230	100,5
Toimintakate	-171 064	-200	-171 264	-172 468	-1 203	100,7
Laskennalliset kustannukset	-449	0	-449	-5 718		
Poistot ja arvonalentumiset	-449	0	-449	-378	-312	271
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-5 340		
Kokonaiskustannukset	-171 514	-200	-171 714	-178 186		

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen lautakunnan alaiset palvelut muodostuvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden sekä lukiokoulutuksen palveluista. Jokaisen palveluyksikön toiminnasta vastasi vastuullinen viranhaltija. Palvelulla on oma johtoryhmä, jonka kautta koordinoidaan asioiden edistämistä, strategisia ja operatiivisia linjauksia. Tukipalveluista muodostettu tiimiorganisaatio käynnisti toimintansa virallisesti 1.1.2024. Tiimejä ovat asiakastiimi, arviointi- ja kehittämistiimi, ohjauksen ja tuen tiimi sekä nuorisopalveluiden tiimi. Tiimien työ ulottuu varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja nuorisopalveluihin sekä jatkossa koulutuspalveluihin. Tiimien toimintaa johtavat tiimivetäjät.

Palveluyksiköissä tuotetaan kaikki lasten ja nuorten elämänkaaren palvelut kasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön kautta. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää talousarvion puitteissa annettavan palvelun laajuudesta ja tavoitteista. Vuoden 2024 tavoitteet painottuvat lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseen. Lisäksi tavoitteina ovat digitalisaation edistäminen sekä lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen.

Kasvatus- ja opetus on olennainen osa kaupunkilaisten hyvinvointia tukevia palveluita. Onnistuminen tehtävässä luo parhaat mahdollisuudet lasten ja nuorten eheälle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille. Laadukkaat palvelut ovat myös elinvoimaa edistäviä. Perheet tekevät päätöksiä tulevaisuuden työmahdollisuuksien ja palveluista muodostuvan mielikuvan perusteella.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Palveluverkkojen tarkastelu sekä palveluverkkojen edelleen kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden lapsi- ja oppilasmäärien tarpeeseen on ollut keskiössä. Palveluyksiköiden yhteistyötä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä on lisätty palveluverkkotyöskentelyssä.

Monitoimitalot ovat yhteistyörakenteiltaan ja toimintamahdollisuuksiltaan kuntalaisia laajasti palvelevia yksiköitä. Valkealan monitoimitalo otettiin käyttöön 1.1.2024 alussa. Inkeröisten monitoimitalo on rakenteilla ja otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Monitoimitaloihin sijoittuvat varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalveluiden tilat, kirjastopalvelut sekä Valkealassa on myös hyvinvointialueen palveluita. Varhaiskasvatuksen palveluverkkotyöskentelyyn on perustettu ohjausryhmä ja samalla tarkastellaan yhtymäkohdat tulevaisuuden palveluverkossa myös perusopetuksen ja nuorisopalveluiden osalta. Ohjausryhmään kuuluu sekä poliittisia päättäjiä että viranhaltijoita. Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on edennyt ja valmistuminen ajoittuu tammikuuhun 2028.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä tehdään sekä kunnan että hyvinvointialueen palveluissa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on ohjannut yhteistä työskentelyä. Yhteensovittavan johtamisen malli on antanut raamit verkostotyölle, ja verkostot ovat toimineet moniammatillisesti maakunnan, kunnan sekä alueiden tasolla. Verkostoyhteistyönä on kehitetty toimintamalleja sekä varmistettu poikkihallinnollista yhteistyötä sekä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuoden 2024 aikana erityisesti vanhemmuuden tukeminen on noussut yhteisen työskentelyn tavoitteeksi ja toimenpiteitä on suunniteltu erityisesti tähän työhön. Hyvinvointialueen henkilöstössä on ollut pulaa erityisesti psykologeista. Tämä on näkynyt koulujen opiskeluhuoltotyössä sekä oppilaiden saamassa avussa.

Digitalisaatio on ollut yhtenä kehittämisen kohteena. Varhaiskasvatus on suunnitellut ja valmistellut uuden asiakastietojärjestelmän hankkimista. Sähköistä asiointia on pyritty edistämään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa oppilashallinto-ohjelman mahdollisuuksien mukaan. Hyvinvointialueen työntekijöille ei ole voitu mahdollistaa Wilma-järjestelmän yhteiskäyttöä tietoturvaan liittyvien syiden vuoksi.

Nuorisopalveluissa nuorten ohjautuminen kaikkiin palveluihin niin etsivässä nuorisotyössä, Ohjaamossa, työpajatoiminnassa, erityisnuorisotyössä kuin nuorisotilatoiminnassa kasvoi edellisestä vuodesta. Loppuvuonna valmisteltiin työpajatoiminnan sekä Ohjaamo-toiminnan siirtymistä nuorisopalveluista 1.1.2025 aloittavaan Työllisyys- ja yrityspalveluihin.

Lukioissa on työstetty yhtenäisen lukiokoulutuksen ja lukioiden hallinnollista yhdistämistä koko vuoden. Lukiokoulutuksen kehittämissuunnitelman päivitys on aloitettu. Urheilulukiostatuksen tavoite ei toteutunut, mutta Kouvolan yhteislyseon lukuvuonna 2023–2024 alkanut urheilupainotteinen linja jatkuu.

Riskianalyysi

Globaalit haasteet ovat tuoneet mukanaan huomioitavia asioita opetuksen perustyölle. Koulujen hyvinvointityötä on vahvistettu ja mm. maakunnallista poissaoloihin puuttumisen mallia on päivitetty. Lapsilla ja nuorilla ovat lisääntyneet erityisesti yksinäisyyden tunne sekä mielenterveyden haasteet. Verkostotyötä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa, jotta resurssit ja tarvittavat toimenpiteet saadaan kohdennettua oikea-aikaisesti mm. tukea tarvitseville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Työn tulee painottua ennaltaehkäisevään työhön ja vanhemmuuden tukeminen on nostettu tärkeäksi toimenpiteeksi verkostoyhteistyössä.

Kaupungin talouden tasapainottaminen, samanaikaisesti toteutettavat mm. lakimuutoksista johtuvat toimintakulttuurin muutokset sekä säästötoimenpiteet haastavat henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia. Muutokset tulee toteuttaa suunnitelmallisesti, avoimesti ja hallitusti.

Edellytykset hyvään johtamiseen ja riittävään esihenkilötyöhön ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen, sopeuttamistoimenpiteiden ja muutosprosessien johtamisen vuoksi.

Talous

Kasvatuksen ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi noin 1,5 milj. euroa (1,0 %) muutettua talousarviota heikommin. Toimintatulot toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Toimintamenot ylittyivät talousarvioon nähden 1,9 milj. euroa.

Myyntitulot (kotikuntakorvaukset sekä muut myyntitulot) toteutuivat noin 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Talousarviossa ei ollut huomioitu kaikkea Edukolle myytyä koulutusta. Maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota pienempinä.

Palvelujen ostot ylittyivät 1,6 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat olivat palvelusetelikustannuksissa 0,9 milj. euroa. Palvelusetelin arvon nousua ei ole pystytty huomioimaan riittävästi talousarviossa.

Henkilöstökustannusten ylitys 0,7 milj. euroa, joka johtui pääosin kasvun ja oppimisen tuen sekä varhaiskasvatuksen määräaikaisten ja sijaisten kustannuksista. Henkilöstön poissaolot ovat edelleen koholla ja sijaisten saannissa on ollut ajoittain haasteita.

ICT-palvelut toteuma oli 0,3 milj. euroa talousarviota suurempi sekä muut palvelut ylittyivät 0,3 milj. euroa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	9 306	0	9 306	9 734	428	104,6
Myyntitulot	3 515	0	3 515	4 079	565	116,1
Maksutulot	2 025	0	2 025	1 926	-99	95,1
Tuet ja avustukset	3 565	0	3 565	3 566	1	100,0
Muut toimintatulot	201	0	201	162	-39	80,4
Toimintamenot	-154 522	-200	-154 722	-156 645	-1 923	101,2
Henkilöstömenot	-90 302	-200	-90 502	-91 236	-734	100,8
Palkat ja palkkiot	-72 072	-166	-72 238	-73 264	-1 027	101,4
Henkilösivumenot	-18 231	-34	-18 265	-17 972	293	98,4
Eläkemenot	-15 980	-29	-16 009	-15 934	75	99,5
Muut henkilösivumenot	-2 250	-5	-2 255	-2 038	218	90,4
Palveluiden ostot	-24 391	0	-24 391	-26 010	-1 619	106,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 840	0	-2 840	-2 830	9	99,7
Avustukset	-2 800	0	-2 800	-2 296	504	82,0
Muut toimintamenot	-34 188	0	-34 188	-34 272	-84	100,2
Toimintakate	-145 216	-200	-145 416	-146 911	-1 495	101,0
Laskennalliset kustannukset	-10	0	-10	-4 851		
Poistot ja arvonalentumiset	-10	0	-10	0	-10	0,0
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-4 851		
Kokonaiskustannukset	-145 226	-200	-145 426	-151 762		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen	Tilannekuvaus: Karvin Valssin kehittämistyön tavoitteena on sensitiivisen vuorovaikutuksen vahvistaminen. Henkilöstön itsearviointi ja arviointitulosten mukaiset yksikötason kehittämistoimenpiteen on sovittu. Huoltajien kyselystä ja haastatteluista saatu arvokasta tietoa kehittämistyölle.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1–5)	Lähtöarvo 4/2023 4,3	Toteuma-arvo 12/2024 4,4	Tavoitearvo 12/2024 4,4
Mittarit			
Nuorten kysely/Yksilöllisen kasvun tukeminen	Lähtöarvo 8/2023 3,9	Toteuma-arvo 12/2024 3,9	Tavoitearvo 12/2024 4,1
Talousarviotavoite: Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen	Tilannekuvaus: Lasten ja nuorten tilanteeseen tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, jotta kehitys saadaan käännettyä. Uusissa yksiköissä oppimis- ja kasvatusympäristöt ovat monipuolisia ja tilat joustavat ryhmien tarpeiden mukaan. Digilaitteiden hankintaa on jouduttu hidastamaan. Kaikkia laitteita ei saada päivitettyä tietoturvalleksi. Tämän vuoksi laitteita oppilasta kohden on käytössä vähemmän kuin lukuvuoden 24–25 alkaessa. Laitteita ei ole toimitettu varhaiskasvatusyksiköihin.		
Mittarit			
Oppija/laitte	Lähtöarvo 8/2023 2,6	Toteuma-arvo 12/2024 3,48	Tavoitearvo 12/2024 2,5
Mittarit			
Päiväkoti- ja koulurakennusten toteutukset aikataulussa	Lähtöarvo 8/2023 2	Toteuma-arvo 12/2024 3	Tavoitearvo 12/2024 3
Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen	Tilannekuvaus: Laitekantaa tulee uusia merkittävästi nopeammassa tahdissa. Laitteisto on osin vanhentunut. Kaikkien laitteiden päivittäminen tietoturvalleksi ei ole enää onnistunut. Tämän vuoksi laitteita on tällä hetkellä vähemmän oppilaskäytössä kuin aikaisemmin.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten itsearvioinnissa määritetty hyvän osaamisen taso (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 54,5	Tavoitearvo 12/2024 60

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen	Tilannekuvaus: Toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Sekä päiväkotien johtajat että rehtorit ovat osallistuneet työhyvinvointijohtamisen koulutukseen.		
Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 8/2023 3,67	Toteuma-arvo 12/2024 3	Tavoitearvo 12/2024 3,7
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 23	Toteuma-arvo 12/2024 19,6	Tavoitearvo 12/2024 21
Mittarit			
Työhyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 4/2023 3,72	Toteuma-arvo 12/2024 3,72	Tavoitearvo 12/2024 3,82

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 734,0	1 721,5	1 672,0

Toiminnan volyymit

Varhaiskasvatus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	24 490	27 000	24 225
Päiväkotitoiminta kk/yht, palveluseteli	7 047	7 500	6 509

Perusopetus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä	6 924	6 741	6 761
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 186	1 162	1 160
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	516	465	442
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava op.)	1 423	1 411	1 444

Lukiokoulutus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päivälukioiden/kurssit	1 850	1 880	1 865
Iltalukio/kurssit	297	320	305
Lukioiden opiskelijamäärä	1 188	1 224	1 138

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Liikunta ja kulttuuri -palvelussa tuotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittymistä edistäviä palveluja. Palveluyksiköitä ovat liikunta, kulttuuri ja kansalaisopisto. Liikunnan ja kulttuurin palvelut tuottavat laadukkaan arjen ja vapaa-ajan Kouvolassa. Tavoitteena on parantaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja vireyttä sekä edistää ihmisten itse kokemaa terveyttä. Palveluiden onnistuneella asiakaslähtöisellä toteutuksella on merkitystä koko kaupungin elinvoiman sekä vetovoimaisuuden kannalta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikunta on kunnan peruspalvelu ja tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia. Kaupungin tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen sekä edistää liikuntaseurojen yhteistyötä.

Kulttuuripalveluiden perustehtävä on tukea asiakkaiden omaehtoisen itsensä kehittämisen, virkistäytymisen ja yhteisöllisyyden tarpeita sekä vahvistaa kouvolaisten ja Kouvolan identiteettiä. Tehtäviin kuuluvat myös kulttuuriperinnön ylläpitäminen ja elinvoiman edistäminen kulttuurin ja taiteen avulla. Kulttuuripalveluissa tarjotaan myös tiloja eri asiakasryhmille kirjastoissa ja kulttuuritaloissa. Palveluita ovat kirjasto, kulttuuritalot, museot, ja yleinen kulttuuritoimi (kulttuurikasvatus ja -tapahtumat, taidelaitos - ja muu kulttuuriyhteistyö). Asiakkaina ovat kaikenikäiset kouvolaalaiset, tapahtumien järjestäjät, yritykset ja matkailijat.

Kouvolan kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jossa tuetaan kaikenikäisten kuntalaisten omaehtoista itsensä kehittämistä. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä,

tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Tavoitteena on edistää myös ihmisten monipuolista osaamista, kehittymistä ja hyvinvointia. Osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan osaamisperusteisten kurssien muodossa. Opiston asiakkaina on eri ikäiset kaupunkilaiset, jotka opiskelevat ja harrastavat kursseilla eri puolilla Kouvolaan lukuisissa toimipisteissä. Kansalaisopisto tarjoaa taiteen perusopetusta (TPO) kuudessa taiteenlajissa.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Urheilupuiston uimahalli sulkeutui kesällä ja uuden uimahallin rakennustöitä päästiin aloittamaan syksyllä. Liikuntapalvelut järjesti kaupungin ja liikuntaseurojen välisiä yhteistyötilaisuuksia mm. liikuntapaikkahankkeista. Lisäksi pidettiin erilaisia seura-, laji ja lajiittopalavereita normaalin arkiyhteistyön lisäksi. Uusi tilavarausyksikkö aloitti syyskuun alussa. Yksikköön on keskitetty kaikkien kaupungin tilojen varaukset ja laskutukset. Tavoitteena on helpottaa sopivien tilojen löytymistä ja varaamista erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Yhdessä hyvinvointialueen kanssa rakennettu sähköinen liikuntalähete on ollut aktiivisessa käytössä. Selvitys kaupungin sisäliikuntatiloista on valmistunut. Työn tarkoituksena oli tuottaa tiivis pelkistetty nykykuvaus Kouvolan sisäliikuntapaikkaverkon nykytilasta sekä kuvata toimenpiteet verkon uudistamiseksi huomioiden tulevaisuuden haasteet.

Kulttuuripalveluissa tapahtumat ovat keränneet hyvin kävijöitä. mm. taiteiden yössä tehtiin kävijäennätys. Kouvolan ensimmäinen kulttuurifoorumi järjestettiin onnistuneesti toukokuussa ja toinen lokakuussa. Kulttuurilähete -pilottihanke yhteistyössä Kymenlaakson Hyvinvointialueen kanssa käynnistyi keväällä jatkuen seuraavan vuoden helmikuun alkupuolelle. Läheteellä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilainen ohjaa asiakkaan tämän kotikunnan kulttuurineuvontaan. Kuntien kulttuurineuvonnan tarkoituksena on kannustaa ja ohjata kulttuurin ja yhdessä tekemisen pariin tutustuttamalla asukas alueen kulttuuritarjontaan. Toiminnan vakinaistamista pohditaan.

Kirjaston AVI-rahoitteinen Pikkuvarpaat Sananjalkapolulla-hanke alkoi syyskuussa. Tavoitteena on edistää 0-4 vuotiaiden lukemista ja vuorovaikutusta. Vuonna 2024 koottiin tehokas ja moniammatillinen verkosto, jonka ytimen muodostavat perhekeskukset ja neuvolat, avoin varhaiskasvatus, MLL ja Kymenlaakson kirjastot.

Poikilo-museon kävijämäärät ovat kasvussa toista vuotta peräkkäin ja vuonna 2024 saavutettiin kävijäennätys 18 450 käynnillä. Markku Villikan taidekokoelma siirrettiin Kouvolaan ja kokoelman vastaanottotyö ja digitointi jatkui. Kokoelmaan saatiin myös lisälahjoitus.

Kulttuuritaloilla tilojen myynnille asetettuja tavoitteita ei ole saavutettu ja yksi merkittävä tekijä tähän on pienten kokoustilojen kysynnän lasku. Syksyllä käynnistettiin selvitystyö kulttuuritalojen ja kaupungintalon vahtimestaripalvelujen keskittämiseksi yhteiseen tiimiin. Tavoitteena on pienenevän henkilöstöresurssin tehokkaampi käyttö ja ostopalvelujen vähentäminen av-tekniikan osalta.

Kansalaisopistolla monipuolisen kurssitarjonnan suunnittelun ja sujuvan opetuksen järjestämisen lisäksi on keskeisinä tavoitteina olleet toiminnasta viestimisen ja turvallisuuden kehittäminen sekä Kuntotalolta väistötiloihin siirtymisen suunnittelu. Opetusta on siirretty uusiin tiloihin Valkealassa, Voikkaalla, Elimäellä ja Koriolla. Asiakkaiden halu sitoutua koko lukuvuoden kestäviin kursseihin on pienentynyt, joten lyhytkurssien määrää kurssitarjonnassa on lisätty. Yhteistyönä toteutettiin kesäliikuntakursseja Liikuntaseura Tempo kanssa sekä kaksi esitystä Kuusankosken Teatterin kanssa. Opiston toiminnasta viestimisen kanavaksi otettiin käyttöön kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä Opistouutiset lehti sekä opiston toiminnasta ja tulevista lyhytkursseista kertova 4–6 kertaa vuodessa ilmestyvä Opistouutiset-uutiskirje.

Riskianalyysi

Lasten ja nuorten pahoinvointi on edelleen lisääntynyt, ja tiukentunut taloustilanne näkyy perheiden mahdollisuuksissa panostaa lasten ja nuorten harrastuksiin. Toisaalta paineet palvelujen maksujen korotuksiin kasvavat ja resurssien leikkaaminen näkyvät palvelujen määrässä ja laadussa.

Tiukka henkilöstöpolitiikka on toiminnallinen riski asiakaspalvelussa ja johtamisessa. Tulevaisuudessa työvoimapula tulee näkymään myös liikunta- ja kulttuuripalveluissa, kun kilpailu osajista kiristyy työmarkkinoilla edelleen

Turvallisuusympäristö on heikentynyt yleisissä tiloissa viime vuosina, kun erilaisia häiriö- ja uhkaustilanteita ollut yhä enemmän. Tämän myötä yksintyöskentelyn riskit ovat lisääntyneet.

Tiloihin liittyvät riskit kasvavat koko ajan vanhenevissa, osittain jo teknisen elinkaarensa päässä olevissa monissa liikunnan ja kulttuurin kiinteistöissä.

Talous

Toimintakate toteutui hieman talousarviota parempana. Vuokratuotot toteutuivat talousarviota pienempinä, tukia ja avustuksia saatiin talousarviota enemmän. Toimintamenot toteutuivat talousarviota pienempinä henkilöstökulujen osalta. Muut toimintakulut toteutuivat talousarviota suurempina.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	3 570	0	3 570	3 545	-24	99,3
Myyntitulot	1 106	0	1 106	1 148	42	103,8
Maksutulot	460	0	460	451	-9	98,1
Tuet ja avustukset	148	0	148	284	136	191,8
Muut toimintatulot	1 856	0	1 856	1 662	-194	89,6
Toimintamenot	-29 418	0	-29 418	-29 102	316	98,9
Henkilöstömenot	-6 421	0	-6 421	-6 060	361	94,4
Palkat ja palkkiot	-5 146	0	-5 146	-4 881	265	94,8
Henkilösivumenot	-1 275	0	-1 275	-1 179	96	92,5
Eläkemenot	-1 117	0	-1 117	-1 048	69	93,8
Muut henkilösivumenot	-158	0	-158	-131	27	83,0
Palveluiden ostot	-4 645	0	-4 645	-4 592	54	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-906	0	-906	-822	84	90,7
Avustukset	-2 893	0	-2 893	-2 931	-37	101,3
Muut toimintamenot	-14 553	0	-14 553	-14 698	-146	101,0
Toimintakate	-25 849	0	-25 849	-25 557	292	98,9
Laskennalliset kustannukset	-439	0	-439	-867		
Poistot ja arvonalentumiset	-439	0	-439	-378	61	86,1
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-489		
Kokonaiskustannukset	-26 288	0	-26 288	-26 424		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta ja kehittäminen sekä kulttuuritalojen tapahtumatuotannon kehittäminen	Tilannekuvaus: Tapahtumia on saatu toteutettua osin saatujen avustusten ansiosta. Tapahtumatarjonta melko runsas ja tavoitti hyvin kävijöitä eri yksiköissä.		
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 110 000	Toteuma-arvo 12/2024 114 168	Tavoitearvo 12/2024 116 000
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 1	Tavoitearvo 12/2024 1
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2 300	Toteuma-arvo 12/2024 1 937	Tavoitearvo 12/2024 2 500
Talousarviotavoite: Pääkirjaston uudistaminen kaikkien yhteiseksi tilaksi yhteistyössä opiston ja muiden käyttäjien kanssa. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin.	Tilannekuvaus: Aloittaminen viivästyi tilapalveluiden henkilöstöressurssien ja nuorisopalveluiden tarveselvityksen valmistumisen odottelun vuoksi. Kirjaston osalta tarveselvitys aloitettiin.		
Mittarit			
Osallistamisen toimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 3
Mittarit			
Suunnittelukokousten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 12/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 10
Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa	Tilannekuvaus: Taiteen perusopetuksen yhteistyökurseja päiväkodeissa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa toteutettiin musiikissa, sanataiteessa, kuvataiteessa ja syyslukukaudella 2024 myös teatteritaiteessa. Seurakyselyllä tehtiin seuroille keväällä 2024, jossa haettiin tietoja: perustietoja paikallisesta seuratoiminnasta, seurojen tyytyväisyys nykytilanteeseen, tulevaisuuden haasteet ja toiminnan kehittäminen, tulosten kuntavertailua. Koulu PT (liikunnanohjaaja) aloitti kahdella hankekoululla 1.9.2024		
Mittarit			
Järjestötapaamiset (lkm/v)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 12/2024 6	Tavoitearvo 12/2024 2
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 770	Toteuma-arvo 12/2024 610	Tavoitearvo 12/2024 700

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa		Tilannekuvaus: Museon kokoelmien digitointi on edistynyt, verkossa julkaistu kuvakokoelmien kuvia.	
Mittarit			
Digitoitujen objektien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 4 800	Toteuma-arvo 12/2024 8 118	Tavoitearvo 12/2024 7 000
Mittarit			
Verkkokaupassa tehdyt ostot (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 231	Toteuma-arvo 12/2024 761	Tavoitearvo 12/2024 500

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikunta- ja kulttuurilautakunta yhteensä	182,7	116,4	111,7

Toiminnan volyymit

Liikunta	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Uimahallien kävijämäärä	166 090	170 000	209 944
Kuntosalien kävijämäärä	14 817	15 000	24 820
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	979 504	1 500 000	1 019 341
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	12 574	10 000	12 310
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	26	15	18

Kulttuuri	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kirjastokäynnit	550 207	550 000	595 757
Museoiden kävijämäärä	16 023	17 000	18 450
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	15 604	15 000	14 522
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä	24 779	18 000	16 445
Kirjaston tapahtumien määrä	628	400	410
Museoiden tapahtumien määrä	145	200	162
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	520	600	561
Kulttuuritapahtumien määrä	30	30	29
Kulttuuritalojen kävijämäärä	100 606	115 000	86 198

Lisäksi striimatut tapahtumat: yhteensä 43 164 katselukertaa

Vapaa sivistystyö	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	5 902	5 500	5 455
Kansalaisopiston kurssien määrä	1 095	700	973
Kansalaisopiston tapahtumat	30	30	42

2.2.3 Tekniikka ja ympäristö

Tekniikka- ja ympäristö toimialaan kuuluu kaksi lautakuntaa tekninen lautakunta ja Kymen jätelautakunta. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto. Lupajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena. Teknisen lautakunnan lupajaosto toimii myös ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Tekniikka ja ympäristö 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	39 081	0	39 081	40 791	1 710	104,4
Myyntitulot	27 475	0	27 475	27 293	-182	99,3
Maksutulot	1 463	0	1 463	1 962	499	134,1
Tuet ja avustukset	1 179	0	1 179	1 610	431	136,6
Muut toimintatulot	8 964	0	8 964	9 926	961	110,7
Valmistus omaan käyttöön	1 444	0	1 444	1 088	-356	75,3
Toimintamenot	-57 240	0	-57 240	-57 999	-759	101,3
Henkilöstömenot	-26 935	0	-26 935	-25 577	1 358	95,0
Palkat ja palkkiot	-21 515	0	-21 515	-20 487	1 028	95,2
Henkilösivumenot	-5 420	0	-5 420	-5 089	331	93,9
Eläkemenot	-4 756	0	-4 756	-4 512	244	94,9
Muut henkilösivumenot	-664	0	-664	-577	87	86,9
Palveluiden ostot	-17 205	0	-17 205	-20 021	-2 816	116,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 067	0	-7 067	-6 762	305	95,7
Avustukset	-637	0	-637	-633	3	99,5
Muut toimintamenot	-5 396	0	-5 396	-5 007	390	92,8
Toimintakate	-16 715	0	-16 715	-16 121	594	96,4
Laskennalliset kustannukset	-14 326	0	-13 156	-14 741		
Poistot ja arvonalentumiset	-14 348	0	-13 156	-13 817	532	105,0
Poistoeron muutos	22	0	49	22	0	45,9
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-924		
Kokonaiskustannukset	-31 041	0	-13 940	-30 862		

Tekninen lautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluu neljä palvelua; viranomaispalvelut, kaupunkisuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut. Teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto. Tekniikan ja ympäristön hallinto sisältää teknisen lautakunnan kustannukset sekä hallinnon kustannukset.

Viranomaispalvelut järjestävät rakennusvalvonnan, terveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutupalvelujen palvelut sekä huolehtivat niiden lainsäädännön mukaisista Kouvolan kaupungille kuuluvista neuvonta-, lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä. Ympäristönsuojelu käsittelee ympäristö- ja maa-ainesluvut sekä ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitukset. Ympäristönsuojelun vastuulla on lisäksi kaupungin Hinku- ja ympäristöohjelmatyön edistäminen. Terveysvalvonta tekee elintarvike- ja terveydensuojelutoimijoiden valvontaa ja käsittelee toimintoja koskevat ilmoitukset. Terveysvalvonnalla on lisäksi lakisääteinen velvollisuus osallistua ruoka- tai vesivälitteisten epidemioiden selvitystyöhön osana epidemioiden selvitystyöryhmää. Eläinlääkintähuolto vastaa eläinten terveydenhoidosta vastaanotolla ja asiakaskäynneillä sekä toimii eläinsuojeluviranomaisena. Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädetty maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, maaseudun ja kylien kansalaisosallistumiseen sekä infrastruktuuriin (yksityistiet ja valokuituavustukset) ja kehittämiseen liittyvät tehtävät. Rakennusvalvonta käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Kaupunkisuunnittelun palvelussa kaavoituksen yksikön vastuulle kuuluvat asemakaavojen ja yleiskaavojen valmistelu ja muu yleispiirteinen maankäytön suunnittelu sekä kaupunkikuvaan ja rakennussuojeluun liittyvät asiat. Yhdyskuntatekniikan suunnittelu valmistelee katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat ja vastaa kaupungin joukkoliikenteen sekä koulukuljetusten järjestämisestä. Maaomaisuuden yksikkö hoitaa maan hankintaan, hallintaan ja luovutukseen sekä kiinteistörekisterin pitoon liittyvät tehtävät. Paikkatietoyksikkö vastaa paikkatietojärjestelmien ylläpidosta, ajantasaisista paikkatietoaineistoista sekä maastomittaustoiminnasta.

Yhdyskuntatekniikka hallinnoi kunnalle kuuluvia eräitä yleisiä alueita ja vastaa näiden alueiden rakentamisesta/rakennuttamisesta ja kunnossa- ja puhtaanapidosta. Yhdyskuntatekniikan varikkopalvelut vastaavat kaikista kaupungin ajoneuvoista ja työkoneista. Yhdyskuntatekniikka-palvelussa työskentelee myös Kymen jätelautakunnan viranomaistehtäviä hoitava henkilöstö.

Kiinteistöpalvelut tuottavat pääosin sisäisiä puhtaus-, ruoka-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- sekä liikunta- ja palvelualueita kaupungin toimialoille.

Teknisen lautakunnan lupajaosto toimii ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena vastaten ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi-, vesihuolto- ja luonnonsuojelulain mukaan kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Jaosto toimii myös terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena vastaten terveydensuojelulain, elintarvikelain, tupakkalain, lääkelain ja eläinlääkintähuoltolain mukaan kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Lupajaosto toimii samoin maankäyttö- ja rakennuslain (voimassa 31.12.2024 asti) ja rakentamislain (voimassa 1.1.2025 alkaen) tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut saavuttivat vuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet pääosin hyvin. Kärkihankkeiden projektisuunnitelmien kohteet toteutettiin ja rakennuslupien käsittelyn nopeudessa päästiin myös tavoitteeseen. Tavoitteisiin ei päästy kaikilta osin henkilöstön sairauspoissaolojen ja

työtyytyväisyyden osalta. Toiminnalliset tavoitteet on kuvattu tarkemmin raportin toiminnalliset tavoitteet osiossa.

Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa työskenteli joulukuussa 2024 yhteensä 471 vakituista työntekijää. Määräaikaisten työntekijöiden määrä vaihteli vuodenajasta riippuen noin 50–130 henkilön välillä ja palkkatukityöllistettyjen määrä 20–60 henkilön välillä. Sairaspoissaolopäivien määrä laski edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön vaihtuvuus sekä eläköityminen osassa palveluita on ollut voimakasta mikä on aiheuttanut rekryointitarpeita ja myös osittaista henkilöstön resurssivajetta.

Käyrälammen kehittämisen kärkihanke eteni suunnitellusti. Käyrälammen puistoalueiden rakennusurakka valmistui loppuvuodesta 2024. Viimeisimmät alueen rakennushankkeet on ajoitettu vuodelle 2025.

Yritysalueet-kärkihanke eteni ohjausryhmän linjausten ja projektisuunnitelman mukaisesti. Kärkihankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa. Kaavoja vahvistui vuoden aikana Tervaskankaalla ja Teholassa. Ensimmäinen tontti kärkihankkeen alueilta luovutettiin joulukuussa Korian Hiivurista.

Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Lakiin liittyvät muutokset varmistuivat vasta lain hyväksyntäpäivänä 19.12.2024, jonka johdosta lakiin liittyviä valmisteluja ei ollut mahdollista riittävässä määrin suorittaa ennakkoon. Rakentamislain voimaan tulosta huolimatta 31.12.2024 mennessä vireille saatetut asiat käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kahden päällekkäin sovellettavan lain käyttäminen vaatii erityistä tarkkuutta ja aiheuttaa lisätyötä.

Kiinteistöpalvelujen kohteita väheni koulu- ja varhaiskasvatuksen palveluverkkomuutosten myötä. Myös tilapalvelujen kiinteistöjen myyntien vaikutuksena puhtauspalvelujen sekä kiinteistönhoidon työmäärä on vähentynyt. Puhtauspalvelujen henkilöstöä siirtyi lokakuun alussa liikkeenluovutuksen myötä hyvinvointialueelle, Kymen Tuen palvelukseen. Liikuntapaikkapalvelut siirtyivät 1.1.2024 kiinteistöpalveluihin.

Riskianalyysi

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut ovat merkittävässä roolissa kaupungin valmiussuunnittelussa, jonka keskeisenä tavoitteena on turvata kaupungin toiminnalle tärkeät palvelut ja toiminnot mahdollisimman häiriöttömästi ja kattavasti kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa, mikä edellyttää riittäviä resursseja esimerkiksi yhdyskuntatekniikan alueiden kunnossapidossa sekä kiinteistöpalvelujen ruoka- ja kiinteistönhoitopalveluissa. Riittävät henkilöresurssit kaupunkisuunnittelussa ja viranomaispalveluissa vahvistavat kaupungin elinvoimaa mahdollistamalla rakentamiseen sekä yritystoimintaan liittyvät luvutukset ja maankäytön kehittämisen tehokkaasti ja nopeasti.

Kaupungin katualueiden heikkenevä kunto ja infran korjausvelan kasvu nähdään riskinä. Taloudellisena riskinä nähdään myös ulkoisten palveluostojen kasvupaineet, jos paikkakunnalla ei ole riittävästi kilpailua yksityisellä sektorilla. Palveluostojen kustannukset kasvoivat kuluneena vuonna huomattavasti runsaslumisen talven sekä yleisen kustannustennousun seurauksena.

Tiukka budjetti on ohjannut palveluiden toiminnassa toteuttamaan vain lakisääteisiä ja välttämättömiä tehtäviä eikä suunnitelmalliselle ennakoinnille, ja toiminnan kehittämiselle ole jäänyt riittävästi resursseja, jotka kuitenkin ovat merkittäviä kaupungin elinvoimaisuuden kasvun kannalta.

Talvihoidolle varatut määrärahat yhdyskuntatekniikassa arvioitiin riittämättömiksi talousarviota laadittaessa, koska ne eivät vastanneet kahden viime talven aiheuttamia resurssitarpeita ja talvihoidon kustannukset ylittyivät noin 0,8 milj. eurolla. Sairauspoissaolot laskivat edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön fiilismittauksen mukaan tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten osuus on laskenut. Vuoden 2024 keskiarvo oli 63 %, kun vuonna 2023 tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten osuus oli 66 %.

Talous

Lautakunnan alaisten palveluiden talous toteutui vuonna 2024 kokonaisuutena hyvin. Toimintakate allittui noin 0,6 milj. euroa. Toimintatuotot ylittyivät noin 1,7 milj. euroa. Merkittävin kasvu oli joukkoliikenteen myyntituloissa, kun lipputulot ylittyivät 0,8 milj. euroa talousarviosta.

Yhdyskuntatekniikan myynti- ja maksutuotot ylittyivät 0,5 milj. euroa arvioidusta. Katulupien hinnoittelu ja lupien määrän kasvun kasvatti myös tuottoja. Rakennusvalvonnan maksutulot ylittyivät 0,3 milj. euroa talousarviosta muutaman suuren rakennushankkeen kuten datakeskusten lupakäsittelyn johdosta. Valmistus omaan käyttöön toteutui noin 0,4 milj. euroa talousarvion määriteltä pienempänä. Maaomaisuuden myyntitulot ylittyivät 0,1 milj. euroa. Muihin tuottoihin ja palvelujen ostoihin on kirjattu noin 1 milj. euroa Moreenitien alueen puhdistamiskustannuksia.

Toimintakulut ylittyivät noin 0,8 milj. euroa, mikä johtuu runsaslumisesta alkuvuodesta. Myös loppuvuosi oli haastava talven alkaessa runsain lumisatein. Määrärahavaraukset ylittyivät eniten palveluiden ostoissa yhdyskuntatekniikassa ja kiinteistöpalveluissa. Palvelun ostojen määrärahat ylittyivät toistuvasti näissä palveluissa mikä on merkki siitä, että talvikunnossapidon määrärahavaraus on teknisen lautakunnan talousarviota suunniteltaessa alimitoitettu. Keväällä 2023 käyttöönotetut talouden sopeuttamistoimet ovat myös osaltaan vaikuttaneet talouden positiiviseen lopputulokseen. Yhdyskuntatekniikan palvelussa tehtiin sopeuttamistoimia kesä- ja talvikunnossapidossa. Kiinteistöpalveluissa tehtiin toimenpiteitä, millä saatiin yksiköiden palvelujen laatutasa hallitusti laskemaan.

Henkilöstökulut toteutuivat talousarviota noin 1,3 milj. euroa pienempinä. Suurin osa (0,7 milj. euroa) henkilöstökulujen poikkeamasta kohdistuu kiinteistöpalveluihin, joka on henkilöstöltään toimialan suurin palvelu. Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa eläköityminen jatkui korkeana ja henkilöstöä hakeutui myös osassa palveluita muiden työnantajien palvelukseen.

Tekninen lautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	38 714	0	38 714	40 449	1 736	104,5
Myyntitulot	27 117	0	27 117	26 958	-158	99,4
Maksutulot	1 463	0	1 463	1 962	499	134,1
Tuet ja avustukset	1 170	0	1 170	1 604	434	137,1
Muut toimintatulot	8 964	0	8 964	9 926	961	110,7
Valmistus omaan käyttöön	1 444	0	1 444	1 088	-356	75,3
Toimintamenot	-56 873	0	-56 873	-57 658	-785	101,4
Henkilöstömenot	-26 660	0	-26 660	-25 325	1 335	95,0
Palkat ja palkkiot	-21 292	0	-21 292	-20 283	1 009	95,3
Henkilösivumenot	-5 368	0	-5 368	-5 042	326	93,9
Eläkemenot	-4 710	0	-4 710	-4 470	240	94,9
Muut henkilösivumenot	-658	0	-658	-572	86	87,0
Palveluiden ostot	-17 150	0	-17 150	-19 967	-2 816	116,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 065	0	-7 065	-6 762	304	95,7
Avustukset	-637	0	-637	-633	3	99,5
Muut toimintamenot	-5 361	0	-5 361	-4 971	390	92,7
Toimintakate	-16 715	0	-16 715	-16 121	594	96,4
Laskennalliset kustannukset	-14 348	0	-14 348	-14 727		
Poistot ja arvonalentumiset	-14 348	0	-14 348	-13 817	532	96,3
Poistoeron muutos	22	0	22	22	0	102,2
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-910		
Kokonaiskustannukset	-31 063	0	-31 063	-30 848		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite: Laadukkaat kaupungin tekniset palvelut	Tilannekuvaus: Viranomaistoiminnan asiakastytyväisyyttä mitataan verkossa ja kaupungintalon infossa olevalla palautejärjestelmällä.		
Mittarit			
Viranomaistoiminnan asiakastytyväisyys (0–10)	Lähtöarvo 8/2023 7,52	Toteuma-arvo 12/2024 7,89	Tavoitearvo 12/2024 7,5

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Ydinkeskustan elinvoimaisuutta kasvatetaan	Tilannekuvaus: Ydinkeskustan kehittämiseen liittyviä toimija- ja kiinteistökohtaisia yhteistyöneuvotteluja on pidetty vuoden aikana ja priorisoitu kaupungin toimenpiteitä tulevia ydinkeskustan kehittämistoimenpiteitä varten.		
Mittarit			
Valmiusaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 20	Tavoitearvo 12/2024 100

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Käyrälammen alueen kehittäminen	Tilannekuvaus: Investointien valmistelu eteni projektisuunnitelman mukaisesti. Käyttösuunnitelmaan määritellyt toimenpiteet toteutettiin.		
Mittarit			
Investointien toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 100	Tavoitearvo 12/2024 100

Kaupunkistrategian tavoite: Yrittäminen: Kouvola on logistisesti keskellä kaikkea

Talousarviotavoite: Kaupungin yritystonttivarannon kasvattaminen	Tilannekuvaus: Yritystontit-kärkihankkeen osa-alueittainen valmistelu eteni pääosin projektisuunnitelman mukaisesti. Aikataulut venyivät kohteissa, joiden toteutuminen johtui ulkoisista asiakkaista.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 100	Tavoitearvo 12/2024 100

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Hyvinvoiva henkilöstö	Tilannekuvaus: Erittäin tyytyväisten ja tyytyväisten osuus vaihteli runsaasti vuoden 2024 aikana tehdyissä fiilismittauksissa. Joulukuun 2023 ja 2024 aikana erittäin tyytyväisten ja tyytyväisten osuus kasvoi 60 %:sta 63 %:iin, mikä oli myös koko vuoden 2024 mittauksen keskiarvo. Lähimpänä tavoitetasoa mittauksissa päästiin huhtikuussa 2024, jolloin erittäin tyytyväisten ja tyytyväisten osuus oli 69 %.		
Mittarit			
Erittäin tyytyväisten ja tyytyväisten osuus (%)	Lähtöarvo 8/2023 72.0	Toteuma-arvo 12/2024 63.0	Tavoitearvo 12/2024 72.0

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tekninen lautakunta yhteensä	551,9	599,3	572,4

Talousarvion 2024 tunnuslukua on korjattu 12 htv:lla (kiinteistöpalvelujen määräaikaiset).

Toiminnan volyymit

Viranomaispalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Rakentamisen luvat	561	650	555
Rakentamisen katselmukset	2710	1 900	2 881
Ympäristöluvitteet laitokset yhteensä, kpl (kunta+AVI)	207	208	204
Ympäristölupapäätökset ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	10	10	12
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	43	39	41
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	4	1	2
Muut (ei-ympäristölupa eikä rekisteröinti) ilmoitukset ja annetut lausunnot, kpl	80	70	154
Maa-ainesluvut kpl	6	8	4
Maa-ainestarkastukset kpl	58	65	49
Terveysvalvonnan valvontakohteet, kpl	2 188	2 100	2 270
Terveysvalvonnan rekisteröinti-ilmoitukset ja päätökset, kpl	244	150	222
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset, kpl	606	520	831
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	9269	9 000	9 288
Eläinsuojelukäynnit, kpl	281	350	280
Välitetty EU-viljelijätuki, milj. €	22,4	27,0	24,2
Tiloja tukihauun piirissä	810	800	796
Saapuneet hakemukset, kpl (viljelijätukipalvelut)	4 261	3 300	4 278
Hukkakaura- ja vahinkotarkastukset, kpl	47	45	58
Yksityistieavustukset, €	550 000	500 000	499 695

Kaupunkisuunnittelu	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Asemakaavoitettu alue ha/v	137	80	221
Hyväksytyt kaavat kpl/v	12	12	10
Maan osto ha	71	50	54
Luovutettuja AO-tontteja kpl	10	15	7
Metsää ha	3 888	3 600	3 932
Peltoa ha	724	600	691

Yhdyskuntatekniikka	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	949	953	949
Rakennettua puistoa ha	223	218	227
Leikkipaikat kpl	108	108	108
Sillat ja tunnelit kpl	129	129	130
Ulkovalaisimet kpl	28 000	28 200	28 000

Kiinteistöpalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Rakennusten hoito, käytössä olevat tilat (m2)	553 000	491 900	435 600
Siivottavat neliöt	270 000	226 317	225 000
Ateriamäärät kpl	1 825 288	2 586 528	2 234 823
Liikuntapaikkojen rakennusten hoito (m2)			65 000
Liikuntapaikkojen kuntoradat/hiihtoladut (km)			138
Liikuntapaikkojen urheilukenttien hoito (kpl)			73

Kymen jätelautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan isäntäkuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Biojätteen erilliskeräysvelvoite Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamissa (yli 10 000 asukkaan taajamat) laajeni omakoti- ja paritaloihin 1.5.2024. Kiinteistön omistajalla oli kaksi vaihtoehtoa järjestää biojätteen erilliskeräys: liittyminen biojätteen kuljetukseen tai kompostointi. Tähän liittyviä yhteydenottoja ja kompostointi-ilmoituksia tuli alkuvuodesta hyvin runsaasti.

Pertunmaan kunta liittyi Mäntyharjuun 1.1.2025. Tämän vuoksi jätelautakuntasopimus uudistettiin loppuvuodesta. Entisen Pertunmaan kunnan alueella siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen myös sekajätteiden ja lietteiden osalta 27.4.2025. Samalla myös siellä olevat jätteen aluekeräyspisteet poistetaan ja siirrytään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Tulevat muutokset aiheuttivat jo syksyllä 2024 runsaasti yhteydenottoja ja hakemuksia jätelautakuntaan. Pyhtään Kaunissaaren asukkaiden jätehuolto päätettiin järjestää vastaisuudessakin saarella olevalla jätepuristimella.

Jätehuoltoon liittyneiden seuranta tehtiin etenkin taloyhtiöiden osalta v. 2024. Jätelajeista tarkasteltiin bio- ja pakkausjätteitä, joiden kuljetuksiin liittymättömiä taloyhtiöitä kehoitettiin hoitamaan asia kuntoon yhteistyössä ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Kehotukset toimivat hyvin.

Jätehuollon palvelutasoa sekä Jätepoliittista ohjelmaa vuosille 2025–2030 työstettiin yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n sekä alueen kuntien edustajista koostuvan ohjausryhmän kanssa lähes koko vuosi. Jätehuoltomääräysten muutosta valmisteltiin etenkin loppuvuodesta. Uusien määräysten on tarkoitus olla voimassa 1.6.2025.

Jätelautakunnan toiminta

Hakemuksia ja ilmoituksia saapui hieman yli arvion, yhteensä 6 325. Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrästä kompostointi-ilmoituksia on 5 596 kpl, jätemaksun kohtuullistamishakemuksia 406 kpl ja tyhjennysväli-ilmoituksia 323 kpl. Kompostointi-ilmoitusten määrä oli suuri etenkin ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Näistä ei tehdä viranhaltijapäätöksiä, mutta ne viedään kompostointirekisteriin. Pääosa saadaan rekisteriin ns. massa-ajona, mutta osa kompostointi-ilmoituksista vaatii käsityötä, mm. paperiset ilmoitukset, joita saapui 627 kpl.

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 179 kpl. Talousarviossa oli ennakoitu, että päätöksiä tehtäisiin tänä vuonna 800 kpl, joka on liian yläkanttiin arvioitu. Hakemuksia oletettiin tulevan enemmän biojätteen erilliskeräykseen liittymisestä vapauttamiseksi. Hakemusten käsittelyaika on ollut hyvin pitkä ja

etenkin alkuvuoden päätösmäärä on hyvin pieni. Hakemukset olivat päässeet ruuhkautumaan jo edellisen vuoden puolella.

Jätelautakunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2024 aikana. Alueellinen jätehuolto -yksikkö jatkoi edelleen säännöllisiä tiimipalavereja sekä yhteistyötä ja tiedotusta sidosryhmiin, mm. kuntiin ja jätteenkuljetusyrityksiin. Jäteyhtiön kanssa jatkettiin runsasta yhteistyötä mm. jätehuoltomääräyksiä ja jätetaksaa sekä kuljetusmuutoksia valmisteltaessa.

Riskianalyysi

Yhteistyö kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa on toiminut hyvin.

Toiminnalliset riskit liittyvät jätehuollossa ja lainsäädännössä tapahtuviin muutoksiin, vanhoihin ja uusiin hakemusruuhkiin sekä henkilöstömuutoksiin pienessä työyksikössä. Riskiä suurentaa vähäinen ja vuonna 2025 eläköitymisen myötä entisestään vähenevä henkilöstöressurssien määrä suhteessa lakisääteisen työn määrään. Töitä priorisoidaan ja prosesseja pyritään kehittämään.

Hakemusten käsittelyaika on tällä hetkellä hyvin pitkä ja se tulee olemaan sitä vielä jonkin aikaa. Myös jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin ajan tasalla pitämisessä oli viime vuonna haasteita etenkin kompostointi-ilmoitusten osalta. Hakemusruuhkan purkaminen ja hakemusten käsittelyn sekä kompostointirekisterin ajan tasalle saaminen on asiakaspalvelun sekä myös jätehuollon seurannan kannalta ensisijainen tavoite. Hakemusten käsittelyn osalta tähän voi mennä vielä aikaa. Myös jätteenkuljetusrekisterin ajantasaisuudesta on pidettävä huolta.

Lautakunnan talous

Kymen jätelautakunnan talous toteutui miltei suunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot olivat arvioitua pienemmät. Jätelautakunnan perustamissopimuksen mukaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:lle hyvitetiin ylijäämää 25 737,58 euroa.

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	367	0	367	341	-26	93,0
Myyntitulot	358	0	358	335	-24	93,4
Tuet ja avustukset	9	0	9	7	-2	74,1
Toimintamenot	-367	0	-367	-341	26	93,0
Henkilöstömenot	-275	0	-275	-251	24	91,4
Palkat ja palkkiot	-223	0	-223	-204	19	91,5
Henkilösivumenot	-52	0	-52	-47	5	90,9
Eläkemenot	-46	0	-46	-42	4	92,0
Muut henkilösivumenot	-7	0	-7	-5	1	82,9
Palveluiden ostot	-55	0	-55	-54	1	98,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	0	1	15,4
Muut toimintamenot	-35	0	-35	-35	0	99,7
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-14		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-14		
Kokonaiskustannukset	0	0	0	-14		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite: Laadukkaat palvelut ja tyytyväinen asiakas	Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on erittäin pitkä. Henkilöstöressurssien liian pieni mitoitus jo pidemmältä ajalta verrattuna työmäärään sekä muutokset henkilöstössä on johtanut hakemusten käsittelyn viivästymiseen jo pidemmältä ajalta.		
Mittarit			
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2023 47,4	Toteuma-arvo 12/2024 145,9	Tavoitearvo 12/2024 42

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista.	Tilannekuvaus: Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräykseen liittyneiden taloyhtiöiden osuus liittymisvelvollisista on kasvanut ja tavoite on saavutettu.		
Mittarit			
Liittyneiden osuus (%)	Lähtöarvo 8/2023 84 (83,6)	Toteuma-arvo 12/2024 89	Tavoitearvo 12/2024 88
Talousarviotavoite: Jätehuollon yhteisten suuntaviivojen määrittely vuosille 2025–2030	Tilannekuvaus: Jätelautakunta on päättänyt jätehuollon palvelutasosta vuosille 2025-2030. Jätepoliittinen ohjelma 2025-2030 on lähdössä kuntien päätöksentekoon.		
Mittarit			
Toteutumisasaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 100	Tavoitearvo 12/2024 100

Henkilöressurit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kymen jätelautakunta yhteensä	3,5	4,5	4,2

Toiminnan volyymit

Kymen jätelautakunta	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	6 401	6 000	6 325
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	825	800	179

2.2.4 Yhteenvedo käyttötalouden toteutumisesta

Kouvolan kaupunki 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta						
Toimintamenot	-189	0	-189	-155	34	82,2
Toimintakate	-189	0	-189	-155	34	82,2
Kaupunginhallitus						
Toimintatulot	68 110	0	68 110	69 228	1 118	101,6
Valmistus omaan käyttöön	460	0	460	235	-225	51,2
Toimintamenot	-67 442	200	-67 242	-63 019	4 223	93,7
Toimintakate	1 128	200	1 328	6 445	5 117	485,4
Konsernipalvelut yhteensä						
Toimintatulot	68 110	0	68 110	69 228	1 118	101,6
Valmistus omaan käyttöön	460	0	460	235	-225	51,2
Toimintamenot	-67 632	200	-67 432	-63 174	4 257	93,7
Toimintakate	939	200	1 139	6 290	5 151	552,4
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
Toimintatulot	9 306	0	9 306	9 734	428	104,6
Toimintamenot	-154 522	-200	-154 722	-156 645	-1 923	101,2
Toimintakate	-145 216	-200	-145 416	-146 911	-1 495	101,0
Liikunta- ja kulttuurilautakunta						
Toimintatulot	3 570	0	3 570	3 545	-24	99,3
Toimintamenot	-29 418	0	-29 418	-29 102	316	98,9
Toimintakate	-25 849	0	-25 849	-25 557	292	98,9
Sivistys yhteensä						
Toimintatulot	12 875	0	12 875	13 279	404	103,1
Toimintamenot	-183 940	-200	-184 140	-185 747	-1 607	100,9
Toimintakate	-171 064	-200	-171 264	-172 468	-1 203	100,7
Tekninen lautakunta						
Toimintatulot	38 714	0	38 714	40 449	1 736	104,5
Valmistus omaan käyttöön	1 444	0	1 444	1 088	-356	75,3
Toimintamenot	-56 873	0	-56 873	-57 658	-785	101,4
Toimintakate	-16 715	0	-16 715	-16 121	594	96,4
Kymen jätelautakunta						
Toimintatulot	367	0	367	341	-26	93,0
Toimintamenot	-367	0	-367	-341	26	93,0
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0
Tekniikka ja ympäristö yhteensä						
Toimintatulot	39 081	0	39 081	40 791	1 710	104,4
Valmistus omaan käyttöön	1 444	0	1 444	1 088	-356	75,3
Toimintamenot	-57 240	0	-57 240	-57 999	-759	101,3
Toimintakate	-16 715	0	-16 715	-16 121	594	96,4
Käyttötalous yhteensä						
Toimintatulot	120 066	0	120 066	123 298	3 232	102,7
Valmistus omaan käyttöön	1 904	0	1 904	1 323	-581	69,5
Toimintamenot	-308 811	0	-308 811	-306 920	1 891	99,4
Toimintakate	-186 841	0	-186 841	-182 299	4 542	97,6

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosien talousarvion vertailut esitetään sisältäen kaikki kaupungin kustannukset mukaan lukien sisäiset erät. Toteutumisvertailuissa esitetään alkuperäinen talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset, muutettu talousarvio, toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Talousarviomuutoksena (Kv 9.9.2024 § 54) käsiteltiin käyttämättä jäävien palkkatukimäärärahojen siirto kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta kasvatus- ja opetuslautakuntaan perusopetukseen avustajaresurssien palkkaamiseen. Talousarviomuutoksella oli vaikutusta ainoastaan toimielinten toimintakatteeseen.

Kouvolan kaupunki	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma-%
Toimintatuotot	120 066 316	123 297 970	3 231 654	102,7
Myyntituotot	32 206 828	32 893 068	686 240	102,1
Maksutuotot	3 947 700	4 339 427	391 727	109,9
Tuet ja avustukset	8 144 149	10 039 260	1 895 111	123,3
Muut toimintatuotot	75 767 639	76 026 214	258 575	100,3
Valmistus omaan käyttöön	1 904 200	1 323 201	-580 999	69,5
Toimintakulut	-308 811 346	-306 920 408	1 890 938	99,4
Henkilöstökulut	-137 077 741	-135 214 759	1 862 982	98,6
Palkat ja palkkiot	-109 705 468	-108 765 824	939 644	99,1
Henkilösivukulut	-27 372 273	-26 448 936	923 337	96,6
Eläkekulut	-23 980 471	-23 442 851	537 620	97,8
Muut henkilösivukulut	-3 391 802	-3 006 085	385 717	88,6
Palvelujen ostot	-73 962 214	-78 045 053	-4 082 839	105,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 604 751	-19 507 099	2 097 652	90,3
Avustukset	-14 662 429	-13 686 105	976 324	93,3
Muut toimintakulut	-61 504 211	-60 467 391	1 036 820	98,3
Toimintakate	-186 840 830	-182 299 236	4 541 594	97,6
Verotulot	201 800 000	206 374 170	4 574 170	102,3
Valtionosuudet	-4 083 000	-5 333 761	-1 250 761	130,6
Rahoitustuotot ja -kulut	6 321 000	5 485 059	-835 941	86,8
Korkotuotot	1 940 000	1 783 325	-156 675	91,9
Muut rahoitustuotot	11 990 000	13 119 741	1 129 741	109,4
Korkokulut	-7 400 000	-9 009 248	-1 609 248	121,7
Muut rahoituskulut	-209 000	-408 759	-199 759	195,6
Vuosikate	17 197 170	24 226 232	7 029 062	140,9
Poistot ja arvonalentumiset	-27 600 220	-26 704 622	895 598	96,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 600 220	-26 618 126	982 094	96,4
Arvonalentumiset	0	-86 496	-86 496	
Tilikauden tulos	-10 403 050	-2 478 390	7 924 660	23,8
Poistoeron muutos	71 000	71 451	451	100,6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-10 332 050	-2 406 939	7 925 111	23,3

Toimintatulot

Toimintatulot toteutuivat 3,2 milj. euroa talousarviota paremmin. Myyntituloja kertyi 32,9 milj. euroa (102,1 %). Myyntitulojen kertymään vaikutti muun muassa kotikuntakorvaustulot, lipputulosten kasvu joukkoliikenteessä ja maanmyyntitulojen kasvu. Maksutulosten kertymä oli noin 0,4 milj. euroa

talousarviota parempi, mm. yhdyskuntatekniikan ja rakennusvalvonnan maksutulojen paremmasta kertymästä.

Tuet ja avustukset toteutuivat 1,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Talousarviota parempaan kertymään vaikutti mm. pakolaisista saatu laskennallinen korvaus, TE-valmisteluun saatu korvaus sekä liikunnan ja kulttuurin ennakoitua suuremmat avustukset.

Muiden toimintatuottojen kertymä toteutui 0,3 milj. euroa talousarvioon nähden paremmin. Vuokratulojen kertymä jäi 1,4 milj. euroa ennakoitua alhaisemmaksi. Kertymään vaikutti muun muassa Kymen Tuen ARA-kohteiden liikaa perittyjen vuokrien jälkitasaus, puhtauden irrottaminen hyvinvointialueen vuokrista ja Edukon vuokrien arvioitua pienempi toteuma. Pysyvien vastaavien luovutustuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa ennakoitua paremmin. Sakkojen ja uhkasakkojen kertymä oli noin 0,1 milj. euroa arvioitua parempi.

Toimintamenot

Toimintamenot toteutuivat 1,9 milj. euroa (99,4 %) talousarvioon nähden paremmin. Henkilöstökulut toteutuivat 1,9 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä. Poikkeamaan vaikuttaa mm. työllistämistukipalkkojen alhaisempi toteuma, eläköityminen ja muu poistuma.

Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 4,1 milj. eurolla. Asiakaspalveluiden ostot ylittivät 0,9 milj. euroa. Merkittävin poikkeama oli lasten päivähoiton palvelusetelien toteutuminen 0,9 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempana. Asiantuntija-, toimisto- ja ICT-palvelut toteutuivat yhteensä 0,1 milj. euroa pienempinä talousarvioon nähden. Puhtaanapito- ja pesulapalvelujen ylitys talousarvioon oli 1,6 milj. euroa. Runsasluminen alkuvuosi ja loppuvuoden runsaat lumisateet vaikuttivat kunnossapidon määrärahan ylitykseen. Lisäksi Moreenitien alueen puhdistuskustannuksiin ei oltu varauduttu. Rakennusten ja alueiden rakentamispalveluihin käytettiin 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Majoitus- ja ravitsemispalvelujen ylitys talousarvioon oli 0,1 milj. euroa. Matkustus- ja kuljetuspalvelujen osalta ylitys oli noin 0,1 milj. euroa. Muut palvelut ylittivät 0,7 milj. euroa talousarvioon nähden. Ostopalveluna suoritettavia purkutöitä tehtiin 0,9 milj. eurolla.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 2,1 milj. euroa pienempinä talousarvioon nähden. Elintarvikkeisiin käytettiin 0,4 milj. euroa ennakoitua enemmän. Poltto- ja voiteluainehankinnat olivat noin 0,2 milj. euroa talousarvioon nähden pienemmät. Sähkö- ja kaasukulut alittuivat 0,9 milj. euroa ja lämmityskulut jäivät noin 1,0 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmäksi. Poikkeamaan vaikuttivat mm. panostukset energiatehokkuuteen, lämmitystapamuutokset ja automaatioasäädöt sekä energian hinnan aleneminen. Kalusto-, rakennus- ja muut materiaalihankinnat toteutuivat lähes 0,4 milj. euroa ennakoitua pienempinä.

Avustuksia maksettiin noin 1,0 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Lastenhoidon tukiin käytettiin 0,6 milj. euroa arvioitua vähemmän. Avustukset yhteisöille toteutuvat 0,4 milj. euroa ennakoitua pienempinä.

Muut toimintakulut toteutuivat 1,0 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Merkittävimmät poikkeamat olivat koneiden ja laitteiden vuokrissa sekä pääomavuokrissa, jotka toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarvioon nähden suurempina sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrissa (2,3 milj. euroa alle talousarvion) ja muissa toimintakuluissa, joiden toteuma ylittyi talousarvioon nähden. Poikkeamaan vaikuttivat mm. arvioitua pienempi ulkoisten vuokramenojen toteuma sekä Valkealan monitoimitalon leasingmaksujen alkaminen arvioitua myöhemmin. Pysyvien vastaavien luottotappiota kirjattiin lähes 0,5 milj. euroa sekä luottotappioita toiminnan tuotoista noin 60 000 euroa.

Toimintakate

Toimintakate, -182,3 milj. euroa, toteutui 4,5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 206,4 milj. euroa ja ne toteutuivat 4,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Tuloverot toteutuivat 7,6 milj. euroa talousarviota paremmin. Kiinteistöverojen toteutuma oli noin 1,2 milj. euroa talousarvioon nähden heikommin. Osuus yhteisöverojen tuotosta toteutui 1,9 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin.

Verotulot, 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kunnan tulovero	148 500	156 137	7 637	105,1
Kiinteistövero	31 300	30 099	-1 201	96,2
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 000	20 138	-1 862	91,5
Yhteensä	201 800	206 374	4 574	102,3

Kouvola	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. e	Muutos
Verovuosi 2020	21,25	1 422	1,0 %
Verovuosi 2021	21,25	1 452	2,1 %
Verovuosi 2022	21,25	1 484	2,2 %
Verovuosi 2023	8,61	1 634	10,1 %
Verovuosi 2024	8,90	-	-

Kouvolan kiinteistöveroprosentit olivat

- Maapohjan kiinteistövero 1,45 %
- Yleinen kiinteistövero 1,45 %
- Vakituiset asuinrakennukset 0,65 %
- Muut asuinrakennukset 1,35 %
- Voimalaitosrakennus 3,10 %
- Rakentamaton rakennuspaikka, ei määritelty erikseen, jolloin se on sama kuin yleinen kiinteistöveroprosentti

Vuoden 2024 valtionosuudet olivat negatiiviset eli kaupunki maksoi valtionvarainministeriölle yhteensä 5,3 milj. euroa vuodessa. Talousarvioon nähden valtionosuuksia maksettiin 1,3 milj. euroa ennakoitua enemmän. Kaupungin opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen, koska kunnilta peritään valtionosuuksien yhteydessä omarahoitussuosuuksia ammatilliseen koulutukseen (204,22 e/asukas vuonna 2024). Kaupungilta peritään myös lukiokoulutuksen omavastuuosuus (96,03 e/asukas vuonna 2024), mutta opetuksen järjestäjänä kaupunki saa lukiokoulutuksesta oppilaskohtaisen valtionosuuden.

Valtionosuudet, 1000 e	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	-9 812	-10 504	-692	107,1
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-7 416	-7 744	-328	104,4
Verotulomenetysten kompensatio	13 145	12 914	-231	98,2
Yhteensä	-4 083	-5 334	-1 251	130,6

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen (netto) toteuma oli 0,8 milj. euroa arvioitua heikompi. Korkotulot toteutuivat 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä ja korkomenot 1,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Poikkeamiin vaikutti lyhytaikaisen rahoituksen korkokustannukset ja

maksuliikennetilin korkokustannukset. Muut rahoitustuotot, 13,1 milj. euroa, toteutuvat 1,1 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Osinkotuotot toteutuivat 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempina ja arvopapereiden luovutusvoittojen kertymä oli 0,9 milj. euroa ennakoitua parempi. Muut rahoitusmenot ylittyivät 0,2 milj. euroa talousarvioon nähden. Poikkeama johtuu arvopapereiden luovutustappioista ja arvonalentumisista sekä Kiinteistö Oy Asentajankatu 9 fuusiotappiosta.

Vuosikate sekä poistot ja arvonalentumiset

Vuosikatteen muodostui 24,2 milj. euroa, mikä on 7,0 milj. euroa talousarviota parempi. Poistot ja arvonalentumiset alittivat talousarvion 0,9 milj. eurolla.

2.4 Investointiosan toteutuminen

Investointimenot olivat yhteensä 24,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 10,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Investointituloja kertyi 3,3 milj. euroa, josta rahoitusosuuksia oli noin 0,6 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myyntituloja 2,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 21,6 milj. euroa eli 12,9 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Perusinvestoinnit (pl. leasing, vuokraus ja muu rahoitusmalli) olivat noin 16,8 milj. euroa. Elinkeinopolitiiset hankkeet, sisältäen kärkihankkeet ja muut elinvoimaa vahvistavat hankkeet, olivat noin 5 milj. euroa.

Talousarviomuutoksena (Kv 13.5.2024 § 18) hyväksyttiin SVOP-sijoitus Kouvolan Yritystilat Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä tilapalveluiden pieninvestointien kohdentuminen (Kh 20.5.2024 § 115 ja 14.10.2024 § 204).

Talousarviomuutoksena käsiteltiin (Kv 13.5.2024 § 19) Yritysalueiden ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (Marjonientie) välinen määrärahojen muutos. Talousarviomuutoksena (Kv 11.11.2024 § 71) hyväksyttiin Käyrälammen kehittämiseen kohdistuvat määräraha ja tuloarvioiden muutokset, määrärahan lisäys pitkävaikutteisiin menoihin hulevesiin liittyen sekä Kasarminkadun johtosiirtoihin ja Utin helikopterikentän kuivatuksiin liittyvän määrärahojen siirto perushankkeiden kiinteistä rakenteista ja laitteista muihin pitkävaikutteisiin menoihin. Lisäksi tekninen lautakunta on 11.11.2024 § 71 hyväksynyt tarkempia projekti-/kohdetason määrärahamuutoksia.

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Aineettomat hyödykkeet	-1 193 000	-1 100 000	-2 293 000	-911 638	1 381 362	39,8
Aineettomat oikeudet	-943 000	0	-943 000	0	943 000	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	-250 000	-1 100 000	-1 350 000	-890 438	459 562	66,0
Ennakkomaksut	0	0	0	-21 200	-21 200	
Aineelliset hyödykkeet	-33 163 000	1 860 000	-31 303 000	-22 517 270	8 785 730	71,9
Maa- ja vesialueet	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 228 172	1 271 828	49,1
Rakennukset	-15 938 000	0	-15 938 000	-4 115 709	11 822 291	25,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-12 405 000	1 860 000	-10 545 000	-4 362 934	6 182 066	41,4
Koneet ja kalusto	-1 170 000	0	-1 170 000	-25 251	1 144 749	2,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	-46 000	-46 000	
Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	-1 150 000	0	-1 150 000	-12 739 204	-11 589 204	
Sijoitukset	-290 000	-1 262 802	-1 552 802	-1 448 283	104 519	93,3
Osakkeet ja osuudet	-290 000	-1 262 802	-1 552 802	-1 448 283	104 519	93,3
Investointimenot yhteensä	-34 646 000	-502 802	-35 148 802	-24 877 192	10 271 610	70,8
Rahoitusosuudet	117 500	40 000	157 500	640 413	482 913	406,6
Pysyvien vastaavien myynti	500 000	0	500 000	2 683 379	2 183 379	536,7
Investointitulot yhteensä	617 500	40 000	657 500	3 323 792	2 666 292	505,5
Nettoinvestoinnit yhteensä	-34 028 500	-462 802	-34 491 302	-21 553 400	12 937 902	62,5

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Korvausinvestoinnit						
Investointimenot	-11 528 000	-410 000	-11 938 000	-12 674 521	-736 521	106,2
Investointitulot	0	0	0	1 662 908	1 662 908	
Uusinvestoinnit						
Investointimenot	-23 118 000	-92 802	-23 210 802	-12 202 671	11 008 131	52,6
Investointitulot	617 500	40 000	657 500	1 660 884	1 003 384	252,6

Kärkihankkeiden erittely	Euroa	Kokonais-kustannus-arvio	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Yritysalueet	Menot	-11 000 000	-1 750 000	1 250 000	-500 000	-576 239	-76 239
Yritysalueet	Tulot	0	0	0	0	0	0
Yritysalueet	Netto	-11 000 000	-1 750 000	1 250 000	-500 000	-576 239	-76 239
Käyrälammen kehittäminen	Menot	-12 891 000	-2 300 000	500 000	-1 800 000	-1 848 911	-48 911
Käyrälammen kehittäminen	Tulot	379 000	0	40 000	40 000	40 000	0
Käyrälammen kehittäminen	Netto	-12 512 000	-2 300 000	540 000	-1 760 000	-1 808 911	-48 911
Kärkihankkeet yhteensä	Netto	-23 512 000	-4 050 000	1 790 000	-2 260 000	-2 385 150	-125 150

Aineettomat hyödykkeet

ICT-investointeihin vuodelle 2024 oli varattu 0,9 milj. euroa ja investoinneista toteutui noin 0,2 milj. euroa. Investoinneista valmistuivat paikkatietohankkeet, rakennusvalvonnan aineiston digitointi ja digitalisaatio. Paikkatietohankkeiden ja rakennusvalvonnan digitoinnin kustannukset toteutuivat selvästi pienempinä kuin oli arvioitu. Digitalisaatiohankkeena suunniteltiin ja toteutettiin HR- ja taloustiedon tiedolla johtamisen ja raportoinnin ympäristö, jonka jatkokehittäminen jatkuu osana normaalia toimintaa. TE-palveluiden siirto valtiolta Kouvolan työllisyysalueelle toteutettiin, mutta siirto ei edellyttänyt ICT-investointivarausten käyttämistä. HR- ja palkanlaskentajärjestelmän uudistaminen ja yhdistäminen -investointi käynnistyi loppuvuodesta 2024 ja järjestelmän uudistaminen jatkuu vuonna 2025. Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusiminen ei toteutunut ja se siirtyi vuoden 2025 ICT investointeihin.

Muiden pitkävaikutteisten menojen toteutuma oli 0,7 milj. euroa. Korvausinvestointien osuus oli 0,1 milj. euroa ja koostuu kaupungin osuudesta Kouvolan Veden hulevesi-investointiin. Uusinvestoinnit, 0,6 milj. euroa, kohdentuivat Kouvolan veden hulevesi-investointeihin, vt 6:n Tykkimäen melunsuojaukseen ja vt 6 Keltti-Tanttari-tiesuunnitelmaan. Suunniteltu Kasarminkadun rakentamiseen liittyvä johtosiirtourakka (vesi- ja lämpö) ei toteutunut, koska urakan hankintapäätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen. Utin lääkärihelikopterikentän vaatimiin kuivatuksiin liittyvän hulevesialtaan rakentaminen ei toteutunut suunnitelman mukaisesti, vaan siirtyi vuodelle 2025.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Maanhankintaan käytettiin 0,7 milj. euroa ja investointituloja kertyi 1,2 milj. euroa. Maanhankinnassa keskityttiin Teholan ja Hyötyvirran alueisiin, mutta ostettiin myös rakentamattomia asuin- ja yritystontteja eri puolilta. Hiivurista myytiin 12,5 ha yritystontti datakeskusta varten.

Rakennukset

Rakennusinvestointeihin kohdistuvat investointimenot olivat 11,0 milj. euroa. Investointituloja kertyi 1,7 milj. euroa, jotka muodostuivat rahoitusosuuksista ja pysyvien vastaavien myynnistä.

Marjoniemen yhtenäiskoulun rakentamiseen talousarviossa varattiin 1,0 milj. euroa. Hankkeessa siirryttiin kilpailutusvaiheeseen, mutta rakentamisen aloitus viivästyi. Toteuma vuodelle 2024 jäi noin 63 000 euroon.

Pääkirjaston peruskorjaus -hankkeelle talousarviossa varattiin noin 0,2 milj. euroa. Hankkeen tarveselvitys viivästyi ja toteuma jäi noin 10 000 euroon.

Teatteri, uudisrakennus ja peruskorjaus -hankkeelle talousarviossa varattiin noin 0,3 milj. euroa. Hankkeen suunnittelussa edettiin ennakoitua nopeammin ja hankkeeseen käytettiin noin 0,6 milj. euroa.

Uimahallin peruskorjaukseen ja laajennukseen talousarviossa varattiin 7,7 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana suunnittelu eteni ja hanke siirtyi toteutusvaiheeseen loppuvuodesta, toteuma jäi noin 1,2 milj. euroon.

Kouvolan jäähallin korjaus- ja muutostöihin talousarviossa varattiin noin 1,4 milj. euroa. Rakennustyöt etenivät suunniteltua nopeammin ja toteuma oli noin 2,2 milj. euroa hankkeen pysyessä kuitenkin kokonaisbudjetissaan.

Eskolanmäen liikuntahallin rakentamiseen oli talousarviossa varattu 2,9 milj. euroa. Hanke eteni toteutukseen ja toteuma oli noin 2,7 milj. euroa.

Tilojen hankesuunnitteluun oli talousarviossa varattu 0,2 milj. euroa. Toteumaksi muodostui noin 0,2 milj. euroa, jotka siirretään myöhemmin investointiprojekteille.

Rakennushankkeiden kalustuksiin oli varattu noin 1,2 milj. euron määräraha. Inkeröiden monitoimitalon valmistuminen siirtyi vuodelle 2025, joten kalustehankinnat toteutuvat näin ollen vuoden 2025 aikana. Valkealan monitoimitalon hankinnoista laskutettiin hyvinvointialueen osuus, osa laskutuksesta koski vuotta 2024.

Pieninvestoinneille oli talousarviossa varattu 2,5 milj. euroa. Investointimenojen toteuma oli 2,7 milj. euroa ja investointitulot olivat 60 000 euroa. Muutamia pieninvestointeja toteutettiin talousarvion myötä aiottua laajempia korjaustöitä, jotka vähentävät tulevien vuosien korjaustarvetta kyseisissä kohteissa. Kokonaan toteuttamatta jäivät Anjalan kaukalon uusiminen, jonka toteutus olisi ylittänyt budjetin, Kääpäälän koulun akuutteja korjaustarpeita ei ollut sekä Kymintehtaan päiväkodin korjaustöiden osalta odotetaan päätöstä rakennuksen tulevaisuudesta.

Energiatehokkuusinvestoinneille oli talousarviossa varattu 1,0 milj. euroa. Investointimenot olivat 0,9 milj. euroa ja investointituloja saatiin 0,4 milj. euroa. Merkittävimmät energiatehokkuusinvestoinnit kohdistuivat Valkealataloon ja Valkealan jäähalliin. Business Finlandin ja Motiva Oy:n energiatehokkuutta parantavalle hankkeelle oli budjetoitu 0,3 milj. euroa, joka jakautui useaan kohteeseen. Hankkeen investointimenojen toteuma oli noin 0,3 milj. euroa ja rahoitusosuuksia saatiin 150 000 euroa.

Muut rahoitusmuodot

Leasing, vuokraus tai muun rahoitusmallin hankkeita suunniteltiin toteutettavan 25 milj. eurolla. Hankkeiden toteumat vuodelle 2024 ovat yhteensä noin 14,9 milj. euroa.

Valkealan monitoimitalon toiminta alkoi tammikuussa 2024 ja vuoden aikana rakennettiin ulkoalueet valmiiksi. Hankkeen rakentaminen on rahoitettu kiinteistöleasingilla. Vuodelle 2024 hankkeelle varattiin noin 4,5 milj. euroa ja toteumaa kertyi 0,5 milj. euroa. Kokonaiskustannusarvio oli 29,9 milj. euroa ja toteuma 31,8 milj. euroa, sisältäen rakennusajan korkokustannuksen 1,7 milj. euroa.

Kuusankosken yhtenäiskoululle varattiin 1,0 milj. euroa vuodelle 2024. Hankkeen lähtötietojen tarkastelu aiheutti viivästystä, eikä hanketta ehditty edistämään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Inkeröisten monitoimitalon rakentaminen jatkui. Hanke on rahoitettu kiinteistöleasingilla ja hankkeen vuokralimiitin maksimimääräksi on kirjattu 35 milj. euroa. Vuodelle 2024 hankkeelle varattiin 17,0 milj. euroa, toteumaa kertyi 14,5 milj. euroa.

Kaunisnurmen päiväkodin rakentamisvaiheen aloittaminen oli tavoitteena vuoden 2024 aikana. Hankkeen lähtötietojen tarkastelu aiheutti edelleen viivästystä eikä hanketta ehditty toteuttamaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Keskuskeittiön rakentamisvaiheen oli tarkoitus alkaa vuoden 2024 aikana. Hankkeen lähtötietojen tarkastelu aiheutti viivästystä, eikä hanketta ehditty edistämään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Mansikkamäen koulun ruokailutilat -hanke on sidoksissa Keskuskeittiö -hankkeen etenemiselle, jonka vuoksi tätä hanketta ei edistetty vuoden 2024 aikana.

Vaihtoehtoiset rahoitusmuodot	KUST.ARVIO	TA 2024
Valkealan monitoimitalo	-29 900	-4 494
Kuusankosken yhtenäiskoulu	-22 200	-1 000
Inkeröisten monitoimitalo	-30 800	-17 000
Keskuskeittiö uudisrakennus	-7 800	-800
Kaunisnurmen päiväkotiki	-8 000	-1 500
Yhteensä	-98 700	-24 794

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Yhdyskuntatekniikan kiinteiden rakenteiden ja laitteiden eli nk. perushankkeiden investointimenot olivat 7,8 milj. euroa, toteutumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 95 % (poikkeama noin 0,4 milj. euroa). Investointituloja kertyi perushankkeisiin noin 0,1 milj. euroa.

Korvausinvestointien toteutuma oli 99 % (poikkeama noin 70 000 euroa) ja uusinvestointien 79 % (poikkeama noin 0,3 milj. euroa).

Korvausinvestoinneissa katuihin, teihin ja kevyen liikenteen väyliin oli muutetussa talousarviossa varattu 4,6 milj. euroa ja määrärahaa jäi käyttämättä noin 70 000 euroa. Suurin euromääräinen poikkeama, noin 70 000 euroa, oli Kaunisnurmen alueen saneerauksessa (toteuma 0,3 milj. euroa). Euromäärältään suurimmat saneerauskohteet olivat Ravikylä II -urakka (toteuma 1,1 milj. euroa) ja Tammenmäentien aluesaneeraus (0,9 milj. euroa). Molemmat urakat jatkuvat vuonna 2025. Päätökseen saatiin vuonna 2021 alkanut Elimäen Mettäläntien ym. aluesaneeraus. Saneeraukseen käytettiin yhteensä 1,6 milj. euroa, josta vuoden 2024 osuus oli noin 0,2 milj. euroa. Uudelleenpäällystykseseen määrärahaa oli varattu muutetussa talousarviossa 1,2 milj. euroa ja määräraha käytettiin 100 % tarkkuudella.

Katujen, teiden ja kevyen liikenteen väylien uusinvestointikohteisiin muutetussa talousarviossa oli varattu määrärahaa noin 0,5 milj. euroa, josta käyttämättä jäi noin 0,3 milj. euroa. Tästä suurin osa kohdistui Kasarminkadun urakkaan, jota ei päästy aloittamaan lainkaan vuonna 2024 markkinaoikeuteen tehdyn valituksen takia.

Siltoihin ja erikoisrakenteisiin oli talousarviossa varattu yhteensä 0,9 milj. euron määräraha, josta käytettiin noin 60 000 euroa yli ennakoidun. Viheralueisiin käytettiin yhteensä 0,7 milj. euroa, merkittävimpinä kohteina Tapulipuiston ja Rantapuiston rakentaminen. Muihin maa- ja vesirakenteiden investointimäärärahaa oli muutetussa talousarviossa varattu 0,6 milj. euroa, josta käytettiin 0,5 milj. euroa, ja rahoitusosuuksia saatiin 67 500 euroa.

Käyrälammen alueen kehittäminen

Käyrälammen kärkihankkeen nettoinvestointien toteutuma oli vuoden lopussa 102,8 %. Alkuperäiseen talousarvioon investointimäärärahaa oli varattu 2,3 milj. euroa. Talousarviomuutoksella määrärahaa vähennettiin 0,5 milj. euroa, koska suunnitelluista toteutuksista Pohjanraitin saneeraus sekä

melunsuojaus siirtyi vuodelle 2025. Käyrälammen puiston pelikentille ja ulkokuntosalille saatiin rahoitusosuutta 40 000 euroa. Pääosa Käyrälammen uimaranta-alueen töistä valmistui touko-kesäkuussa ennen uimakauden alkua ja puistoalueiden rakennusurakka loppuvuodesta 2024. Puistoalueilla mm. rakennettiin esteetön rantaraitti, taukopaikkoja sekä siirrettiin koirapuisto pois uimaranta-alueen välittömästä läheisyydestä.

Yritysalueet

Yritysalueet-kärkihankkeen investointien toteutuma oli vuoden lopussa 115,2 %. Alkuperäiseen talousarvoon oli varattu investointimäärärahaa 1,8 milj. euroa, jota vähennettiin talousarviomuutoksella 1,3 milj. euroa. Hankkeeseen arvioitiin kuluvan 0,5 milj. euroa lähinnä Kultasuontien rakentamiseen. Kultasuontien rakentaminen saatiin valmiiksi.

Muut aineelliset hyödykkeet

Arvo- ja taide-esineisiin kirjattiin Markku Villikan taidelahjoitukseen lisälahjoitus, 46 000 euroa.

Sijoitukset

Osakkeisiin ja osuuksiin käytettiin noin 1,4 milj. euroa. Kouvolan Yritystilat Oy:hyn tehtiin 1 262 802 euron SVOP-sijoitus (Kaupungin tarkoituksena on keskittää ulkopuolisille toimijoille vuokratut yritys- ja toimitilat Kouvolan Yritystiloilta). Itärata Oy:lle tehtiin osakassopimuksen mukainen SVOP-sijoitus 182 160 euroa. Lisäksi osakkeisiin ja osuuksiin tehtiin muutama muu vähäisempi lisäys yhteensä 3 321 euroa. Sijoituksista luovutustuloja kertyi 908 532 euroa, josta myyntivoittoa 194 962 euroa ja myyntitappiota 148 497 euroa.

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunginhallituksen alainen toiminta, 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
ATK-ohjelmat ja laitteet	UI	Menot	0	0	-943	0	-943	-208	735	
Digitalisaation edistäminen	UI				0	0	0	-75	-75	
Rakennusvalvonnan aineiston digitalisointi	UI				0	0	0	-77	-77	
Paikkatietohankkeet	UI				0	0	0	-56	-56	
Osakkeet ja osuudet	UI	Menot			-290	-1 263	-1 553	-1 448	105	
Osakkeet ja osuudet	UI	Tulot			0	0	0	909	909	
Tilojen hankesuunnittelu	KI	Menot			-200	0	-200	-195	5	
Haanojan pk/kirjasto	KI	Menot		-7	0	0	0	-3	-3	
Myllykosken kirjasto	KI	Menot		-24	0	0	0	-1	-1	
Kouvolan jäähalli	KI	Menot	-7 300	-2 028	-1 363	0	-1 363	-2 196	-833	-4 224
Kirjaston peruskorjaus	KI	Menot	-10 700	0	-150	0	-150	-11	139	-11
Energiatohokkuusinvestoinnit	KI	Menot	0	0	-1 000	0	-1 000	-901	99	
		Tulot	0	0	0	0	0	392	392	
		Netto	0	0	-1 000	0	-1 000	-509	491	
Ruusulaakson PK Valkeala	KI				-50	0	-50	-30	20	
Valkealan terveyskeskus	KI				-90	0	-90	-49	41	
Pihlajiston asumisyksikkö Valkeala	KI				-90	0	-90	-40	50	
Motiva energiakatselmoinnit	KI				-300	0	-300	-277	23	
Valkealatalo	KI				-175	0	-175	-185	-10	
Valkealan urheilukentän huoltorakennus	KI				-80	0	-80	-46	34	
Valkealan jäähalli	KI				-115	0	-115	-216	-101	
Saviniemen jalkapallohalli	KI				-100	0	-100	-57	43	
Rahoitusosuudet	KI				0	0	0	392	392	
Pieninvestoinnit, KI	KI	Menot		-148	-2 500	0	-2 500	-2 714	-214	
		Tulot		0	0	0	0	91	91	
		Netto		-148	-2 500	0	-2 500	-2 624	-124	
Erittelemätön	KI				-70	70	0	0	0	
Jaalan koulun korjaustyöt	KI				-70	0	-70	-73	-3	
Kuusankosken kalliosuoja	KI				-500	0	-500	-573	-73	
Utin koulu korjaukset	KI				0	-100	-100	-100	0	
Museokokoelmien säilytystilan muutos	KI				-35	0	-35	-34	1	
Kouvolan pesäpallokenttä (KSS)	KI				-120	0	-120	-177	-57	
Saviniemen koulun korjaustyöt	KI				-30	0	-30	-32	-2	
Niinistön koulu korjaukset	KI				0	-30	-30	-34	-4	
Jaakonpuiston päiväkodin korjaustyö	KI				-280	-20	-300	-356	-56	
Jokelan koulu korjaukset	KI				-30	30	0	0	0	
Kääpälän koulun akuutit korjaukset	KI				-30	30	0	0	0	
Mansikka-ahon liikuntahalli	KI				-100	20	-80	-136	-56	
Vahteron koulun korjaustyöt	KI				-70	0	-70	-56	14	
Valkealan metsäeskareiden kota	KI				-30	30	0	0	0	
Naukion koulun korjaukset	KI				-50	-10	-60	-63	-3	
Kymintehtaan päiväkotitöiden muutostyöt	KI				-50	50	0	0	0	
Elimäen koulu korjaukset	KI				-95	0	-95	-27	68	
Kuusankoskitalon korjaukset	KI				-90	0	-90	-78	12	
Peippolan päiväkodin keittiön korjaus	KI				-65	0	-65	-53	12	
Korian koulu korjaukset	KI				-45	0	-45	0	45	
Eskolanmäen koulu korjaukset	KI				-55	0	-55	-58	-3	
Voikkaan koulu rak.automaation päivitys	KI				-35	0	-35	-34	1	
Yhteislyseon liikuntahalli	KI				-160	-50	-210	-236	-26	
Kaupungintalo akuutit korjaukset	KI				-140	0	-140	-177	-37	
Anjalan kaukalon uusimien	KI				-40	40	0	0	0	
Kymin kaukalon uusiminen	KI				-40	-15	-55	-43	12	
Saviniemen tekonurmen uusinta	KI				-270	25	-245	-286	-41	
Mielakan rinteiden korjaustyöt	KI				0	-70	-70	-77	-7	
Lehtomäen urheilupuisto peruskorjaus	KI				-148	0	0	-10	-10	
Rahoitusosuudet	KI				0	0	0	91	91	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunginhallituksen alainen toiminta, 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Myynnit, Muut rakennukset	KI	Tulot			0	0	0	1 180	1 180	
Maa- ja vesialueet, kiinteistöjen liittymismaksut	UI	Menot			0	0	0	-27	-27	
Teatteri, uudisrakennus	UI	Menot	-30 000		-275	0	-275	-623	-348	-623
Marjoniemen yhtenäiskoulu	UI	Menot	-40 000	-52	-1 000	0	-1 000	-64	936	-116
Uusi uimahalli	UI	Menot	-31 975	-478	-7 700	0	-7 700	-1 177	6 523	-1 654
Uusi uimahalli, rahoitusosuus	UI	Tulot	1 000		0	0	0	0	0	0
Museo-teatteri, uudisrakennus	UI	Menot		-90	0	0	0	90	90	0
Liikuntahalli Eskolanmäki	UI	Menot	-5 000	-32	-2 900	0	-2 900	-2 703	197	-2 735
Liikuntahalli Naukio	UI	Menot	-5 000		0	0	0	-40	-40	-40
Myynti, asuinrakennukset	UI	Menot			0	0	0	0	0	0
Myynti, asuinrakennukset	UI	Tulot			0	0	0	60	60	
Rakennusten osto	UI	Menot			0	0	0	-456	-456	
Myynti, kiinteät rakenteet ja laitteet	UI	Tulot			0	0	0	8	8	
Kalustusrakennushankkeisiin	KI	Menot			-1 170	0	-1 170	9	1 179	
Valkealan monitoimitalo	KI				0	0	0	9	9	
Yhteensä		Menot	-129 975	-2 858	-19 491	-1 263	-20 754	-12 667	8 087	-9 403
		Tulot	1 000	0	0	0	0	2 639	2 639	0
		Netto	-128 975	-2 858	-19 491	-1 263	-20 754	-10 028	10 727	-9 402

Investoinnit projekteittain/kohteittain Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Muut aineelliset hyödykkeet	UI	Menot			0	0	0	-46	-46	
Arvo- ja taide-esineet	UI				0	0	0	-46	-46	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Tekninen lautakunta, 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Maa- ja vesialueet	UI	Menot			-2 500	0	-2 500	-1 201	1 299	
	UI	Tulot			500	0	500	528	28	
	UI	Netto			-2 000	0	-2 000	-673	1 327	
Rakennukset	UI	Menot			0	0	0	0	0	
KI Kadut tiet ja kevyt liikenne	KI	Menot			-4 145	-410	-4 555	-4 483	72	
Uudelleenpäällystys	KI				-800	-370	-1 170	-1 171	-1	
Pappilapellon alue	KI			-827	-180	55	-125	-126	-1	-953
KI viimeistelytyöt	KI				-30	0	-30	0	30	
Päätekatu KLV	KI			-346	-30	30	0	0	0	-346
KI Kaidekorjaukset ja reunatuet	KI				-100	40	-60	-52	8	
Ajoratamerkinät	KI				-70	-10	-80	-62	18	
Vahteron alue	KI			-2 723	-100	0	-100	-105	-5	-2 827
Mettäläntie	KI			-1 450	-140	-40	-180	-168	12	-1 618
Ravikylä II	KI			-269	-740	-300	-1 040	-1 078	-38	-1 347
Ospantie +Koulutie	KI			-710	-250	0	-250	-193	57	-904
Itäasemantie	KI			-738	-35	-5	-40	-38	2	-776
Palmutie ym.	KI			-379	-320	-10	-330	-289	41	-668
Tammenmäentie ym. Kaunisnurmen alueen katusaneeraus	KI				-810	0	-810	-930	-120	
	KI				-540	200	-340	-272	68	
KI Viheralueet	KI	Menot			-410	0	-410	-388	22	
Leikkipaikat/lähiliikuntapaikat	KI				-190	0	-190	-163	27	
Tapulipuisto	KI				-160	0	-160	-176	-16	
Monimuotoisuuskohteet	KI				-60	0	-60	-48	12	
KI Sillat ja erikoisrakenteet	KI	Menot			-920	0	-920	-976	-56	
Muut kohteet/rautatiet	KI				-60	0	-60	-76	-16	
KI muut erikoisrakenteet	KI				-100	0	-100	-4	96	
Siltasaneeraukset	KI				-760	0	-760	-896	-136	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Tekninen lautakunta, 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
KI Ulkovalaistus	KI	Menot			-250	0	-250	-250	0	
Maakaapelointi	KI				-50	0	-50	-124	-74	
SpNa-valojen vaihto	KI				-200	0	-200	-127	73	
KI Suunn. ja pieninvestoinnit	KI	Menot			-250	0	-250	-252	-2	
Ki suunnittelu	KI				-200	0	-200	-252	-52	
Ki pieninvestoinnit	KI				-50	0	-50	0	50	
KI Muut maa- ja vesirakenteet	KI	Menot			-210	0	-210	-175	35	
	KI	Tulot			0	0	0	0	0	
	KI	Netto			-210	0	-210	-175	35	
Ki Kuivatuskohteet (ml. Hulevesi)	KI				-130	0	-130	-96	34	
Hulevesikaivonkannet	KI				-80	0	-80	-78	2	
KI Liikenteen ohjauslaitteet	KI	Menot			-30	0	-30	-30	0	
LV ohjausjärj. uusiminen+hali	KI				-30	0	-30	-30	0	
Muut pitk.vaik.menot/hulevedet	KI	Menot			-100	0	-100	-100	0	
Muut pitk.vaik.menot/hulevedet	UI	Menot			-105	-1 100	-1 205	-552	653	
Muut pitk.vaik.menot/VT6 Keltti-Tanttari	KI	Menot			-239	-45	0	-45	-30	15
Muut pitk.vaik.menot/VT6 Tykkimäki/melunsuojaus	UI	Menot			0	0	0	-21	-21	
UI Kadut tiet ja kevyt liikenne	UI	Menot			-390	-65	-455	-202	253	
UI muut liikent.rauh.kohteet	UI				-100	50	-50	-6	44	
Halkotorin alue	UI				-30	-25	-55	-26	29	
Nurmiraanta ym.	UI				-80	80	0	0	0	
Tommolankatu/Lehtikaari	UI				-50	30	-20	-19	1	
Uudet pyörätiet	UI				-130	0	-130	-79	51	
Kasarminkatu	UI				0	-200	-200	-72	128	
UI Viheralueet	UI	Menot			-600	170	-430	-357	73	
Rantapuisto	UI				-929	-600	-430	-357	73	
UI Suunn. ja pieninvestoinnit	UI	Menot			-230	100	-130	-144	-14	
UI suunnittelu	UI				-200	100	-100	-134	-34	
UI pieninvestoinnit	UI				-30	0	-30	-10	20	
UI Muut maa- ja vesirakenteet	UI	Menot			-820	435	-385	-371	14	
	UI	Tulot			68	0	68	68	0	
	UI	Netto			-753	435	-318	-303	14	
Fillariparkit	UI				0	0	0	0	0	
la-pysäkit/pyöräpysäköinti	UI				-135	-50	-185	-178	7	
la-pysäkit/pyöräpysäköinti, rahoitusosuus	UI				68	0	68	68	0	
Maijanaron laajentaminen	UI				-10	10	0	0	0	
UI Kuivatuskohteet (ml. hulevesi)	UI				-675	475	-200	-193	7	
UI Liikenteen ohjauslaitteet	UI	Menot			-100	-120	-220	-206	14	
	UI	Tulot			50	0	50	50	0	
	UI	Netto			-50	-120	-170	-156	14	
Käpy-viitoitus	UI				-26	-100	-120	-206	14	-232
Käpy-viitoitus, rahoitusosuus	UI				50	0	50	50	0	
Yritysalueet	UI	Menot	-11 000		-1 750	1 250	-500	-576	-76	-576
Liisakarhunmäki	UI				-30	30	0	-18	-18	
Kultasuontie	UI				-750	250	-500	-558	-58	
Tervakangas	UI				-660	660	0	0	0	
Tehola III	UI				-30	30	0	0	0	
Matkakeskuskortteli	UI				-280	280	0	0	0	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Tekninen lautakunta, 1 000 euroa	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Käyrälammen kehittäminen	UI	Menot	-12 891	-1 762	-2 300	500	-1 800	-1 849	-49	-3 611
	UI	Tulot	379	272	0	40	40	40	0	312
	UI	Netto	-12 512	-1 490	-2 300	540	-1 760	-1 809	-49	-3 299
Jk-pp-väylien parantaminen	UI				-130	100	-30	-35	-5	
Käyräjoen silta	UI			-845	-30	0	-30	-15	15	-860
Käyräjoen silta, rahoitusosuus	UI			141	0	0	0	0	0	141
Käyrälammen puisto	UI				-2 140	400	-1 740	-1 798	-58	
Käyrälammen puisto, rahoitusosuus	UI				0	40	40	40	0	
Investoinnit yhteensä		Menot	-23 891	-2 001	-15 155	760	-14 395	-12 164	2 231	-4 187
		Tulot	379	272	618	40	658	685	28	312
		Netto	-23 512	-1 729	-14 538	800	-13 738	-11 479	2 259	-3 874

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunki, 1 000 euroa	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talousarvio	TA- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty
Investoinnit yhteensä	Menot	-153 866	-4 858	-34 646	-503	-35 149	-24 831	10 318	-13 590
Investoinnit yhteensä	Tulot	1 379	272	618	40	658	3 324	2 666	312
Investoinnit yhteensä	Netto	-152 487	-4 586	-34 029	-463	-34 491	-21 553	12 938	-13 276

2.5 Rahoitusosan toteutuminen

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	16 002 170	0	16 002 170	23 226 260	7 224 090
Vuosikate	17 197 170	0	17 197 170	24 226 232	7 029 062
Tulorahoituksen korjauserät	-1 195 000	0	-1 195 000	-999 972	195 028
Investointien rahavirta	-32 833 500	-462 802	-33 296 302	-20 553 428	12 742 874
Investointimenot	-34 646 000	-502 802	-35 148 802	-24 877 192	10 271 610
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117 500	40 000	157 500	640 413	482 913
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 695 000	0	1 695 000	3 683 351	1 988 351
Toiminta ja investoinnit, netto	-16 831 330	-462 802	-17 294 132	2 672 832	19 966 964
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	-33 300	-9 200 000	-9 233 300	-9 114 135	119 165
Antolainasaamisten lisäys	-200 000	-9 200 000	-9 400 000	-9 568 220	-168 220
Antolainasaamisten vähennys	166 700	0	166 700	454 085	287 385
Lainakannan muutokset	28 400 000	4 500 000	32 900 000	12 552 359	-20 347 641
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000	4 500 000	64 500 000	64 400 000	-100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 600 000	0	-31 600 000	-32 799 600	-1 199 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-19 048 041	-19 048 041
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-4 206 605	-4 206 605
Rahoituksen rahavirta	28 366 700	-4 700 000	23 666 700	-768 381	-24 435 081
Vaikutus maksuvalmiuteen	11 535 370	-5 162 802	6 372 568	1 904 451	-4 468 117

Rahoitusosan talousarviomuutoksina kaupunginvaltuusto (Kv 10.6.2024 § 42) hyväksyi Kouvolan Yritystilat Oy:lle myönnetyn 4,7 milj. euron antolainan lisäyksen vuoden 2024 talousarvioon sekä 9.9.2024 § 53 Kouvolan Asunnot Oy:n 4,5 milj. euron lainan nostoon liittyvät määrärahamuutokset antolainasaamisten lisäykseen ja pitkäaikaisten lainojen lisäykseen.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 20,0 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua paremmin. Tulorahoituksen korjauserät muodostuvat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista (1,5 milj. euroa) ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista (0,5 milj. euroa).

Investointimenot toteutuivat 10,3 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua pienempinä. Rahoitusosuuksien kertymä oli noin 0,5 milj. euroa ennakoitua suurempi. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot toteutuivat 2,0 milj. euroa paremmin talousarvioon nähden.

Antolainasaamisten lisäys muodostuu palautuskelpoisista liittymismaksuista sekä myönnettyistä antolainoista Kouvolan Asunnot Oy:lle 4,5 milj. euroa ja Kouvolan Yritystilat Oy:lle 4,7 milj. euroa. Antolainasaamisten vähennys sisältää Kouvolan Asunnot Oy:n antolainojen takaisinmaksuja 0,2 milj. euroa, KOY Asentajankatu 9 antolainan, 0,2 milj. euroa, kiinteistöjen siirto SVOP:na Kouvolan Yritystilat Oy:lle sekä liittymismaksujen palautuksista. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 64,4 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja maksettiin 32,8 milj. euroa 1,2 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli 19,0 milj. euroa ja se muodostuu kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen konsernipankkitilin sekä kuntatodistuslainojen muutoksista.

Muut maksuvalmiuden muutokset sisältävät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihtomaisuuden muutoksen sekä muiden velkojen ja saamisten muutokset. Vaikutus maksuvalmiuteen oli 1,9 milj. euroa.

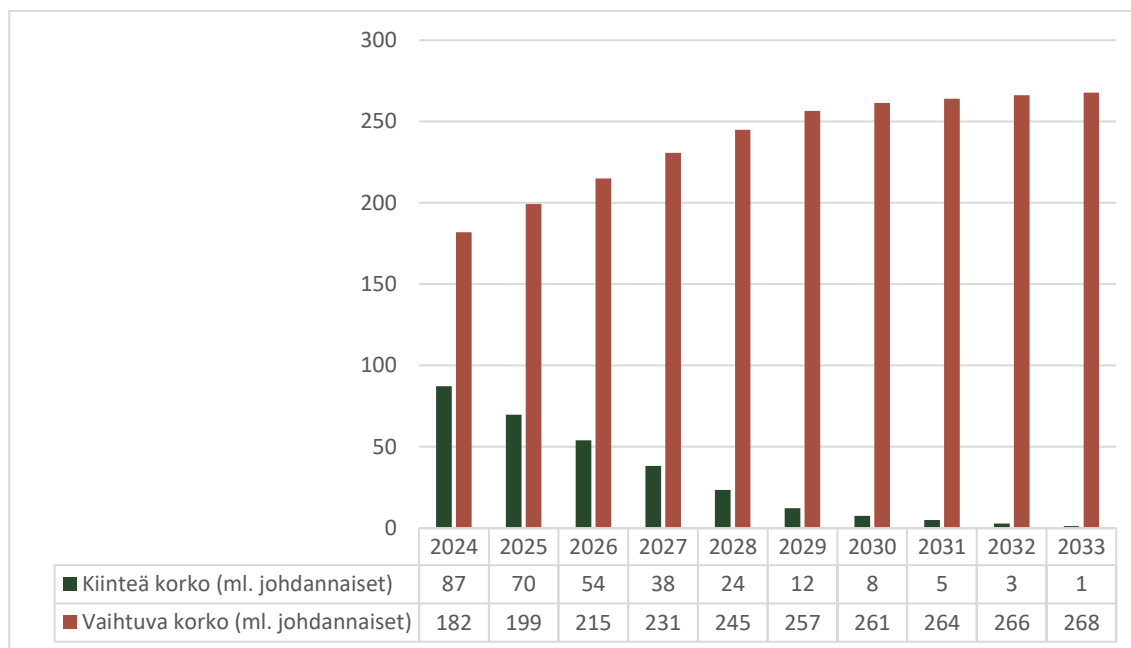
Lainat rahoituslaitoksilta

Kaupungin pitkäaikaiset lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta ovat tilinpäätöshetkellä 269,4 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 64,4 milj. euroa, josta lyhennettiin noin 1,2 milj. euroa jo vuoden aikana. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden aikana 27,6 miljoonan euron edestä. Tilapäislainaa kuntatodistusohjelman kautta nostettiin vuoden aikana kaikkiaan 27 kertaa ja vuoden lopussa kuntatodistuslainaa oli 15 milj. euroa. Tilapäislainojen maturiteetti vaihteli kahdesta viikosta 4 kuukauteen. Kuntatodistusohjelman lisäksi lyhytaikaisiin rahantarpeisiin hyödynnettiin 16 milj. euron konsernitilin limiittiä.

Pitkäaikaisen lainojen kehitys	31.12.2024	31.12.2023
Avoimna oleva saldo pitkäaikaiset lainat, milj. euroa	269,4	237,8
Avoimna oleva saldo kuntatodistukset, milj. euroa	15,0	35,0
Avoimna oleva johdannaisten nimellismäärä, milj. euroa	0,0	35,0
Pitkäaikainen korkositoumus sis. johdannaiset, %	32,41	56,03
Pitkäaikainen korkositoumus ei sis. Johdannaiset, %	32,41	41,36
Korkositoumus keskimäärin, vuotta	1,14	1,49
Pääomasitoumus keskimäärin, vuotta	3,97	3,95
Keskikorko viimeiset 12 kuukautta, %	2,75	1,96

Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Kaupunginhallituksen hyväksymien Kouvolan kaupungin rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti lainasalkun suojausaste tulee olla aina vähintään 25 % ja enintään 80 %. Kaupungin pitkäaikaisen lainasalkun suojausaste on vuoden 2024 lopussa nykyisistä suoja- ja lainapääomista laskettuna noin 32,4 %. Kaupungin lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika on tilinpäätöshetkellä 1,1 vuotta ja viimeisen 12 kuukauden keskikorko 2,75 % (sis. marginaalin). Kouvolan kaupungin lainasalkun pääomasitoumus vuoden 2024 lopussa on keskimäärin 3,97 vuotta. Arvot ovat lähellä kuntien tämän hetken keskimääräistä tasoa. Suojausasteen kehitys on varsin riippuvainen lainakannan kasvutahdista ja uusien lainojen nostoajankohdista. Odotettavissa oleva lainakannan kasvu tulee ilman suojaustoimenpiteitä olennaisesti pudottamaan lähivuosina sekä suojausastetta että korkosidonnaisuusaikaa. Tämä lisää lainasalkun korkoriskiä.

Korkosidonnaisuusriskin jakauma seuraavalle 10 vuodelle sisältää jälleenrahoituksen. Oletuksena on, että kaikki uudet lainat nostettaisiin vaihtuvakorkoisena. Tässä tapauksessa suojausaste tippuisi alle 25 prosentin keväällä vuonna 2027.

2.5.1.1 Korkosidonnaisuusriskin jakauma vuosina 2024-2033

2.6 Talousarvion ja määrärahojen toteutuminen

Talousarvion määrärahat ja tuloarviot	Määrärahat						Tuloarviot				
	Sito- vuus	Alkup. ta	TA- muutos	Muutettu TA	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. ta	TA- muutos	Muutettu TA	Toteu- tuma	Poik- keama
1 000 euroa											
Käyttötalousosa											
Tarkastuslautakunta	N	189	0	189	155	34	0	0	0	0	0
Kaupunginhallitus	N	66 982	200	67 182	62 783	4 399	68 110	0	68 110	69 228	1 118
Kasvatus- ja opetuslautakunta	N	154 522	-200	154 322	156 645	-2 323	9 306	0	9 306	9 734	428
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	N	29 418	0	29 418	29 102	316	3 570	0	3 570	3 545	-24
Tekninen lautakunta	N	55 429	0	55 429	56 570	-1 142	38 714	0	38 714	40 449	1 736
Kymen jätelautakunta	N	367	0	367	341	26	367	0	367	341	-26
Käyttötalous yhteensä		306 907	0	306 907	305 597	1 310	120 066	0	120 066	123 298	3 232
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						201 800	0	201 800	206 374	4 574
Valtionosuudet	B						-4 083	0	-4 083	-5 334	-1 251
Rahoitustuotot ja -kulut	N	7 609	0	7 609	9 418	1 809	13 930	0	13 930	14 903	973
Tuloslaskelma yhteensä		7 609	0	7 609	9 418	1 809	211 647	0	211 647	215 943	4 296
Investointiosa											
Kaupunginhallitus											
Konsernipalvelut/Aineettomat hyödykkeet	B	943	0	943	208	735	0	0	0	0	0
Konsernipalvelut/Sijoitukset	B	290	1 263	1 553	1 448	105	0	0	0	909	909
Konsernipalvelut, Tilapalvelut	B	18 258	0	18 258	11 011	7 247	0	0	0	1 730	1 730
Liikunta- ja kulttuurilautakunta											
Arvo- ja taide-esineet	B	0	0	0	46	-46	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta											
Maa- ja vesialueet	B	2 500	0	2 500	1 201	1 299	500	0	500	528	28
Muut pitkävaikutteiset menot	B	250	1 100	1 350	704	646	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	8 355	-110	8 245	7 835	410	118	0	118	117	0
Kärkihankkeet											
Yritysalueet	B	1 750	-1 250	500	576	-76	0	0	0	0	0
Käyrälammen kehittäminen	B	2 300	-500	1 800	1 849	-49	0	40	40	40	0
Investoinnit yhteensä		34 646	503	35 149	24 877	10 272	618	40	658	3 324	2 666
Rahoitusosa											
Tulorahoituksen korjauserät					0					0	
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	200	9 200	9 400	9 568	-168	167	0	167	454	287
Antolainasaamisten vähennykset											
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						60 000	4 500	64 500	64 400	-100
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		31 600	0	31 600	32 800	-1 200					
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0	19 048	-19 048			0	0	0
Oman pääomanmuutokset				0	0	0			0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				0	4 207	-4 207			0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		11 535	-5 163	6 373	1 904	4 468			0	0	0
Yhteensä		392 498	4 540	397 038	407 419	-10 382	392 498	4 540	397 038	407 419	10 382

Bruttositovuus (B) = määrärahat ja tuloarviot

Nettositovuus (N) = tuloarvioiden ja määrärahojen erotus

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Kaupungin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	8 953 178,09	8 465 591,38
Maksutuotot	4 177 448,45	3 902 147,91
Tuet ja avustukset	10 039 260,18	9 942 743,34
Muut toimintatuotot	23 416 216,15	25 223 667,75
Toimintatuotot	46 586 102,87	47 534 150,38
Valmistus omaan käyttöön	1 323 201,37	1 769 282,71
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-108 765 823,51	-110 571 512,95
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-23 442 851,21	-24 422 277,13
Muut henkilösivukulut	-3 006 084,57	-4 225 462,99
Palvelujen ostot	-54 147 968,95	-52 792 117,01
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-19 283 069,80	-21 705 424,43
Avustukset	-13 686 104,91	-15 324 669,15
Muut toimintakulut	-7 876 637,77	-7 064 664,32
Toimintakulut	-230 208 540,72	-236 106 127,98
TOIMINTAKATE	-182 299 236,48	-186 802 694,89
Verotulot	206 374 170,48	212 573 492,52
Valtionosuudet	-5 333 761,00	18 139 674,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 783 324,87	3 523 273,77
Muut rahoitustuotot	13 119 741,44	8 308 658,12
Korkokulut	-9 009 248,34	-7 591 188,53
Muut rahoituskulut	-408 758,72	-584 112,92
Rahoitustuotot ja -kulut	5 485 059,25	3 656 630,44
VUOSIKATE	24 226 232,25	47 567 102,07
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 618 126,18	-26 488 660,44
Arvonalentumiset	-86 495,64	-1 378 418,40
Poistot ja arvonalentumiset	-26 704 621,82	-27 867 078,84
TILIKAUDEN TULOS	-2 478 389,57	19 700 023,23
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	71 450,93	71 450,94
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 406 938,64	19 771 474,17

3.2 Kaupungin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
Toiminnan rahavirta	23 226 260,38	45 553 624,44
Vuosikate	24 226 232,25	47 567 102,07
Tulorahoituksen korjauserät	-999 971,87	-2 013 477,63
Investointien rahavirta	-20 553 428,15	-27 451 955,63
Investointimenot	-24 877 191,89	-30 611 894,26
Rahoitusosuudet investointimenoihin	640 413,00	462 220,91
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 683 350,74	2 697 717,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 672 832,23	18 101 668,81
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-9 114 134,67	51 924 827,74
Antolainasaamisten lisäykset	-9 568 219,70	-191 076,63
Antolainasaamisten vähennykset	454 085,03	52 115 904,37
Lainakannan muutokset	12 552 358,73	-50 446 288,75
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	64 400 000,00	35 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 799 600,00	-33 229 216,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 048 041,27	-52 217 072,75
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 206 605,45	-18 594 605,63
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12 964,92	-13 742,93
Vaihto-omaisuuden muutos	4 135,98	-13 511,77
Saamisten muutos	-165 750,40	10 653 360,48
Korottomien velkojen muutos	-4 057 955,95	-29 220 711,41
Rahoituksen rahavirta	-768 381,39	-17 116 066,64
Rahavarojen muutos	1 904 450,84	985 602,17
Rahavarat 31.12.	33 395 664,77	31 491 213,93
Rahavarat 1.1.	31 491 213,93	30 505 611,76
Rahavarojen muutos	1 904 450,84	985 602,17

3.3 Kaupungin tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	558 778 933,07	554 816 020,20
Aineettomat hyödykkeet	2 116 504,33	1 635 420,93
Aineettomat oikeudet	3 685,63	50 231,66
Muut pitkävaikutteiset menot	2 091 618,70	1 391 514,34
Ennakkomaksut	21 200,00	193 674,93
Aineelliset hyödykkeet	380 291 932,29	386 433 648,05
Maa- ja vesialueet	84 794 352,16	84 093 971,50
Rakennukset	136 391 182,39	143 762 110,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	131 865 328,15	137 722 013,69
Koneet ja kalusto	1 267 025,51	425 677,75
Muut aineelliset hyödykkeet	1 989 192,21	1 943 192,21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 984 851,87	18 486 682,48
Sijoitukset	176 370 496,45	166 746 951,22
Osakkeet ja osuudet	121 182 407,50	120 672 996,94
Muut lainasaamiset	52 498 414,96	43 700 310,27
Muut saamiset	2 689 673,99	2 373 644,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 187 706,36	4 304 897,52
Lahjoitusrahastojen varat	1 187 706,36	4 304 897,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT	50 249 661,97	48 183 596,71
Vaihto-omaisuus	39 267,75	43 403,73
Aineet ja tarvikkeet	39 267,75	43 403,73
Saamiset	16 814 729,45	16 648 979,05
Pitkäaikaiset saamiset	6 208 354,43	6 341 216,75
Lainasaamiset	5 939 363,15	6 031 363,15
Muut saamiset	156 565,44	159 952,48
Siirtosaamiset	112 425,84	149 901,12
Lyhytaikaiset saamiset	10 606 375,02	10 307 762,30
Myyntisaamiset	3 629 504,80	3 686 116,13
Lainasaamiset	341 071,59	1 659 905,86
Muut saamiset	1 750 208,82	2 146 548,14
Siirtosaamiset	4 885 589,81	2 815 192,17
Rahoitusarvopaperit	33 286 767,47	31 362 003,03
Muut arvopaperit	33 286 767,47	31 362 003,03
Rahat ja pankkisaamiset	108 897,30	129 210,90
VASTAAVAA	610 216 301,40	607 304 514,43

VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	262 834 560,98	265 241 499,62
Peruspääoma	245 924 841,57	245 924 841,57
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	19 316 658,05	-454 816,12
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 406 938,64	19 771 474,17
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	947 417,77	1 018 868,70
Poistoero	947 417,77	1 018 868,70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 259 202,76	4 363 429,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 259 202,76	4 363 429,00
VIERAS PÄÄOMA	345 175 119,89	336 680 717,11
Pitkäaikainen vieras pääoma	204 060 879,00	206 143 357,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	204 060 879,00	206 143 357,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	141 114 240,89	130 537 360,11
Joukkovelkakirjalainat	15 000 000,00	35 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	74 858 493,86	42 503 441,29
Lainat muilta luotonantajilta	17 725 974,56	15 446 190,40
Saadut ennakot	1 445 501,64	2 722 775,30
Ostovelat	9 204 852,33	11 852 016,37
Muut velat	2 220 176,93	2 326 037,91
Siirtovelat	20 659 241,57	20 686 898,84
VASTATTAVAA	610 216 301,40	607 304 514,43

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma, 1000 euroa	2024	2023
Toimintatuotot	288 362	318 816
Toimintakulut	-411 677	-440 828
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 183	8 279
Toimintakate	-116 131	-113 733
Verotulot	204 878	211 075
Valtionosuudet	-2 782	20 813
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 647	2 044
Muut rahoitustuotot	5 255	3 948
Korkokulut	-14 914	-11 840
Muut rahoituskulut	-704	-1 626
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 715	-7 473
Vuosikate	78 250	110 683
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 792	-44 736
Arvonalentumiset	-1 253	-1 374
Poistot ja arvonalentumiset	-48 045	-46 110
Tilikauden tulos	30 205	64 573
Tilinpäätössiirrot	-12	-5
Tilikauden verot	-5 331	-8 522
Laskennalliset verot	-1 167	-884
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-1 373	-821
Tilikauden yli-/alijäämä	22 323	54 341

Konsernin rahoituslaskelma, 1000 euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta	67 567	92 843
Vuosikate	78 250	110 683
Tilikauden verot	-5 331	-8 522
Tulorahoituksen korjaukset	-5 352	-9 318
Investointien rahavirta	-63 677	-68 369
Investointimenot	-67 208	-74 678
Rahoitusosuudet investointimenoihin	640	462
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 891	5 848
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 890	24 474
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-92	4
Antolainasaamisten lisäykset	-106	-14
Antolainasaamisten vähennykset	15	19
Lainakannan muutokset	27 965	-66 724
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	91 144	100 581
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-41 777	-91 691
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-21 402	-75 614
Oman pääoman muutokset	100	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-20 746	11 320
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	116	26
Vaihto-omaisuuden muutos	-873	583
Saamisten muutos	6 822	39 319
Korottomien velkojen muutos	-26 811	-28 608
Rahoituksen rahavirta	7 227	-55 400
Rahavarojen muutos	11 118	-30 926
Rahavarat 31.12.	76 792	65 675
Rahavarat 1.1.	65 675	96 601
Rahavarojen muutos	11 118	-30 926

Konsernitase, 1000 euroa		
VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	847 324	825 834
Aineettomat hyödykkeet	9 853	9 688
Aineettomat oikeudet	7 449	7 693
Konserniliikearvo	8	8
Muut pitkävaikutteiset menot	2 355	1 775
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	41	212
Aineelliset hyödykkeet	710 306	699 648
Maa- ja vesialueet	91 502	90 824
Rakennukset	258 898	253 863
Kiinteät rakenteet ja laitteet	309 234	293 581
Koneet ja kalusto	10 722	10 895
Muut aineelliset hyödykkeet	2 215	2 112
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	37 736	48 373
Sijoitukset	127 165	116 498
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	58 739	53 628
Muut osakkeet ja osuudet	63 021	57 544
Muut lainasaamiset	5 136	5 151
Muut saamiset	269	175
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 621	8 678
Valtion toimeksiannot	3 733	4 374
Lahjoitusrahastojen varat	3 888	4 305
VAIHTUVAT VASTAAVAT	154 768	149 577
Vaihto-omaisuus	7 062	6 189
Aineet ja tarvikkeet	2 460	2 297
Keskeneräiset tuotteet	2 662	1 976
Muu vaihto-omaisuus	1 940	1 916
Saamiset	70 913	77 713
Pitkäaikaiset saamiset	16 551	9 348
Lainasaamiset	3 852	3 944
Laskennalliset verosaamiset	1 783	1 758
Muut saamiset	10 779	3 472
Siirtosaamiset	136	173
Lyhytaikaiset saamiset	54 363	68 365
Myyntisaamiset	25 934	31 269
Lainasaamiset	17	108
Muut saamiset	3 417	3 596
Siirtosaamiset	24 995	33 392
Rahoitusarvopaperit	66 458	54 293
Osakkeet ja osuudet	1 674	1 453
Joukkovelkakirjalainasaamiset	124	125
Muut arvopaperit	64 660	52 715
Rahat ja pankkisaamiset	10 334	11 382
VASTAAVAA	1 009 713	984 090

Konsernitase, 1000 euroa		
VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	394 018	371 583
Peruspääoma	245 925	245 925
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	100	0
Muut omat rahastot	684	672
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	124 986	70 646
Tilikauden yli-/alijäämä	22 323	54 341
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 412	5 038
PAKOLLISET VARAUKSET	612	0
Muut pakolliset varaukset	612	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 796	8 737
Valtion toimeksiannot	3 733	4 374
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 063	4 363
VIERAS PÄÄOMA	600 876	598 731
Pitkäaikainen vieras pääoma	421 683	405 613
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	303 408	307 950
Lainat julkisyhteisöiltä	399	0
Lainat muilta luotonantajilta	68 045	48 075
Saadut ennakot	4	3
Muut velat	38 285	39 310
Siirtovelat	75	0
Laskennalliset verovelat	11 467	10 275
Lyhytaikainen vieras pääoma	179 193	193 118
Joukkovelkakirjalainat	15 000	35 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	83 313	51 362
Saadut ennakot	4 210	5 887
Ostovelat	29 681	29 904
Muut velat	11 944	14 251
Siirtovelat	35 045	56 714
VASTATTAVAA	1 009 713	984 090

3.5 Kaupungin ja konsernin tunnusluvut

Tunnusluvut	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,4	20,3	70,0	72,3
Vuosikate/Poistot, %	90,7	170,7	162,9	240,0
Vuosikate, euroa/asukas	309	603	998	1 403
Asukasmäärä	78 399	78 876	78 399	78 876
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	21 412	-27 040	-81 050	-145 834
Investointien tulorahoitus, %	100,0	157,8	117,5	149,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	1,2	1,3	1,8
Kassan riittävyys, pv	40	37	52	38
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	43,3	44,0	39,8	38,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	138,8	120,0	121,7	107,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	16 910	19 317	147 309	124 986
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	216	245	1 879	1 585
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	311 645	299 093	470 165	442 387
Lainakanta 31.12./asukas	3 975	3 792	5 997	5 609
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	360 736	314 176	546 832	488 082
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 601	3 983	6 975	6 188
Lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	52 498	43 700	5 136	5 151
Henkilöstön lukumäärä	2 507	2 732	3 261	3 467

4 Liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät, sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla, poikkeuksena ent. Kuusankosken kaupungin arvo ja taide-esineet, jotka on arvostettu vakuutusarvoon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti. Mikäli yleisohjeen mukaiseen liitetietoon ei tule mitään tietoja, ei kyseistä liitetietoa esitetä. Kaupungilla ei ole liitetietoina ilmoitettavaa seuraavien liitetietojen osalta: 2, 3, 5, 9,10, 14, 16, 17, 18, 26, 29, ja 43. Konsernin liitetietoina esitetään yleisohjeen mukaisesti seuraavat liitetiedot: 6, 12, 13, 19 (maa- ja vesialueet), 24, 25, 27, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 40 ja 41.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamia vähentänyt muun yhteisön negatiivinen tilin saldo on esitetty vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena. Konsernitilin kokonaislimiitti on 16 milj. euroa.

Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät muiden yhteisöjen alatilien saldoja 17,4 milj. euroa, joka jakautuu lainoihin muilta luotonantajilta 17,7 milj. euroa ja lainasaamisiin 0,3 milj. euroa. Konsernitilin vaikutus heijastuu myös rahoituslaskelman eriin. Saamisten muutokseen konsernitili vaikuttaa 1,2 milj. euroa (ilman konsernitiliä muutos olisi -1,4 milj. euroa), lyhytaikaisten lainojen muutokseen vaikutus on 2,2 milj. euroa (ilman konsernitiliä muutos olisi -21,3 milj. euroa).

Pysyvien vastaavien arvonalennukset

Kohde	Perustelu	Tasearvo	Arvonalennus	Tasearvo 31.12.2024
KOY Elimäen Liiketori	Konkurssi	30 340,74	30 340,74	0,00
Hirvelän koulu	Poistettu käytöstä	42 823,39	42 823,39	0,00
Pilkanmaan koulu	Poistettu käytöstä	4 074,82	4 074,82	0,00
Toimintakeskus Myllykoski	Poistettu käytöstä	9 256,69	9 256,69	0,00
Yhteensä		86 495,64	86 495,64	0,00

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Osakeyhtiöalakerneina on yhdistelty KSS Energia, Kouvola Innovation ja Eduko-konserni. Kouvolan Asunnot Oy ei laadi konsernitilinpäätöstä, mutta sen tytäryhtiö Asunto Oy Elopuisto on yhdistelty. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaksi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konsernin kannalta olennaiset kaupungin viisi osakkuusyhteisöstä, sekä alakonserneihin yhdisteltyt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä. Samoin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin, kun ne ovat tiedossa. Konsernin sisäiset liittymismaksut on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointierot on pääsääntöisesti kohdistettu tilikaudelle.

KSS Energian konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on osittain kohdistettu pysyviin vastaaviin ja osittain esitetty konserniliikearvona. Sähkön siirto- ja jakeluverkostoon kohdistetut erät on poistettu kyseisen erän poistosuunnitelman mukaan, ja ne ovat tulleet kokonaisuudessaan poistetuksi 31.12.2020 mennessä. Konserniliikearvo on poistettu kokonaan.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa, sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu kaupungin suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Muita osakkuusyhteisöjä ei yhdistelty, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Yhdistelemättömien osakkuusyhteisöjen osakkeet ja osuudet on siirretty muihin osakkeisiin ja osuuksiin.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on yleisohjeen mukaisesti jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9 toiminta on päättynyt ja yhtiö on fuusioitunut Kouvolan kaupunkiin tilikauden aikana.

Kaupunki siirsi omistamaansa omaisuutta Kouvolan Yritystilat Oy:lle 1 262 802,00 euron SVOP-sijoituksena. Omaisuutena siirtyi mm. kiinteistö osoitteessa Asentajankatu 9, yhdistellyn osakkuusyhtiö Kiinteistö Oy Korian Portin osakkeet ja yhdistelemättömän osakkuusyhtiön Anjalankosken Painotalo Oy:n osakkeet. Kouvolan Yritystilat Oy on yhdistelty sekä Kiinteistö Oy

Korian Portin että Anjalankosken Painotalo Oy:n Kouvola Innovation -al konsernitilinpäätökseensä vuonna 2024.

Konserniin on tullut uusi tytäryhtiö, Myllykosken vanhustensäätiö sr. Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä purkautui.

Korjaukset vertailuvuoden tietoihin

Tilikaudella ei ole tehty korjauksia vertailuvuoden tietoihin.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtävälueittain	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Yleishallinto	31 796 487,38	28 199 433,82	5 377 834,00	4 380 828,13
Kasvatus-, opetus- ja nuorisotoiminta	15 098 008,71	13 518 770,70	9 693 017,15	10 612 945,31
Kulttuuri- ja liikuntatoiminta	32 488 354,92	34 888 747,57	3 052 706,78	3 446 024,35
Tekniikka- ja ympäristöpalvelut	171 192 122,59	203 556 569,76	14 506 863,54	12 869 640,83
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	37 787 345,70	38 652 094,56	13 955 681,40	16 224 711,76
Toimintatuotot yhteensä	288 362 319,30	318 815 616,42	46 586 102,87	47 534 150,38

7. Verotulojen erittely	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Kunnan tulovero	156 137 006,21	157 373 693,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 138 106,67	24 935 052,02
Kiinteistövero	30 099 057,60	30 264 747,49
Verotulot yhteensä	206 374 170,48	212 573 492,52

8. Valtionosuuksien erittely	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-10 503 757,00	12 706 933,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	14 025 072,00	13 395 156,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	1 250 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-7 743 780,00	-7 642 507,00
Verotulomenetysten kompensatiot	12 913 776,00	13 075 248,00
Valtionosuudet yhteensä	-5 333 761,00	18 139 674,00

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Omaisuusluokat ja poistoajat vuosina	ennen vuotta 2013 hankitut hyödykkeet	vuonna 2013 ja sen jälkeen hankitut hyödykkeet	Poisto- menetelmä
Aineettomat oikeudet	5	2 - 5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	2	Tasapoisto
Liikearvo	2	2	Tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön			
- tiehankkeisiin	15	15	Tasapoisto
- ratahankkeisiin	30	30	Tasapoisto
- väylähankkeisiin	max 10	max 10	Tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2	2	Tasapoisto
Rakennukset			
Asuinrakennukset	40	30	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40	20	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30	20	Tasapoisto
Muut rakennukset	30	20-30	Tasapoisto
Talousrakennukset	15	10	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	15 - 20	10 - 15	Tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	10 - 40	10 - 30	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	10 - 15	Tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	10	4 - 15	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	3 - 10	3 - 10	Tasapoisto

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 30 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Peruseräparannusmeno on lisätty poistamattomaan hankintamenoon vuoteen 2016 asti, vuodesta 2017 alkaen poistosuunnitelman mukaisesti.

Osallistuessa toisen yhteisön väylähankkeisiin sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja. Jollei voida luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, poistetaan hankintameno enintään 10 vuodessa.

12. Pakollisten varausten muutokset	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0,00	3 931 045,61	0,00	0,00
HVA muutos	0,00	-3 931 045,61	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	612 000,00	0,00	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus 31.12.	612 000,00	0,00	0,00	0,00
Melan valtionkorvauksen takaisinperintä 1.1.	0,00	426 040,00	0,00	426 040,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-426 040,00	0,00	-426 040,00
Melan valtionkorvauksen takaisinperintä 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	996 354,66	879 435,38	996 354,66	1 273 176,22
Rakennusten luovutusvoitot	255 522,87	294 483,16	255 522,87	294 483,16
Osakkeiden luovutusvoitot	40 589,67	0,00	194 961,76	0,00
Muut luovutusvoitot	52 910,15	141 874,43	34 760,15	28 911,29
Luovutusvoitot yhteensä	1 345 377,35	1 315 792,97	1 481 599,44	1 596 570,67
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	37 487,21	13 926,79	37 487,21	942,12
Rakennusten luovutustappiot	294 893,62	83 914,36	294 893,62	0,00
Osakkeiden luovutustappiot	153 533,01	8 760,46	148 496,75	8 190,92
Muut luovutustappiot	749,99	11 281,80	749,99	0,00
Luovutustappiot yhteensä	486 663,83	117 883,41	481 627,57	9 133,04

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	8 000 000,00	5 400 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 906 388,83	1 326 228,29
Yhteensä	10 906 388,83	6 726 228,29

4.3 Taseen liitetiedot

19. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1.	50 231,66	1 391 514,34	193 674,93	1 635 420,93			
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	892 417,62	21 200,00	913 617,62			
Siirrot erien välillä	0,00	193 674,93	-193 674,93	0,00			
Tilikauden poisto	-46 546,03	-385 988,19	0,00	-432 534,22			
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 685,63	2 091 618,70	21 200,00	2 116 504,33			
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 685,63	2 091 618,70	21 200,00	3 685,63			
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	84 093 971,50	143 762 110,42	137 722 013,69	425 677,75	1 943 192,21	18 486 682,48	386 433 648,05
Lisäykset tilikauden aikana	1 228 172,30	4 115 709,35	4 362 933,95	25 251,34	46 000,00	12 737 224,07	22 515 291,01
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-272 081,00	-109 900,00	0,00	0,00	-258 432,00	-640 413,00
Vähennykset tilikauden aikana	-527 791,64	-1 239 466,58	-7 588,69	0,00	0,00	0,00	-1 774 846,91
Siirrot erien välillä	0,00	1 483 720,59	4 450 959,75	1 045 942,34	0,00	-6 980 622,68	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-11 402 655,49	-14 553 090,55	-229 845,92	0,00	0,00	-26 185 591,96
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-56 154,90	0,00	0,00	0,00	0,00	-56 154,90
Poistamaton hankintameno 31.12.	84 794 352,16	136 391 182,39	131 865 328,15	1 267 025,51	1 989 192,21	23 984 851,87	380 291 932,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	84 794 352,16	136 391 182,39	131 865 328,15	1 267 025,51	1 989 192,21	23 984 851,87	380 291 932,29

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 745 516,04	1 748 152,36	173 254,51	145 811,38
Muut maa- ja vesialueet	89 756 113,97	89 076 088,09	84 621 097,65	83 948 160,12
Maa- ja vesialueet yhteensä	91 501 630,01	90 824 240,45	84 794 352,16	84 093 971,50

Pysyvien vastaavien sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisö- osakkeet ja -osuudet	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuus- yhteisöosakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	97 347 649,72	94 902,53	5 742 936,88	17 487 507,81	120 672 996,94
Lisäykset	1 262 802,00	0,00	0,00	185 481,26	1 448 283,26
Vähennykset	-287 285,83	-69 964,55	-445 241,11	-106 040,47	-908 531,96
Hankintameno 31.12.	98 323 165,89	24 937,98	5 297 695,77	17 566 948,60	121 212 748,24
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-30 340,74	-30 340,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	98 323 165,89	24 937,98	5 297 695,77	17 536 607,86	121 182 407,50

Pysyvien vastaavien sijoitukset Joukkovelkakirja-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	40 769 952,59	5 304 001,69	46 073 954,28
Lisäykset	9 481 819,70	86 400,00	9 568 219,70
Vähennykset	-454 085,03	0,00	-454 085,03
Hankintameno 31.12.	49 797 687,26	5 390 401,69	55 188 088,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 797 687,26	5 390 401,69	55 188 088,95

20. Omistukset tytäryhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Anjalankosken Jäähalli Oy	0936118-7	96,08	96,08	290 261,98	7 685,06	20 999,07
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	2369983-8	60,98	61,01	2 481 653,82	2 055 707,64	487 330,54
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	0211764-0	58,95	58,95	267 888,31	19 579,85	5 244,12
Kiinteistö Oy Korianjousi	0158402-8	58,30	58,30	1 304,34	28 049,09	23,46
Kiinteistö Oy Madekuja 1	0452645-6	68,09	68,09	585 742,03	59 705,62	990,76
Kiinteistö Oy Päätie 19	0932272-7	100,00	100,00	651 590,71	7 177,93	20 604,68
Kouvola Innovation Oy (alakonsernitp)	2221859-6	100,00	100,00	12 022 008,83	8 147 601,61	-173 238,58
Kouvolan Yritystilat Oy	2413977-9		100,00	10 623 124,30	5 535 836,06	169 465,88
Railgate Finland Oy	3193538-6		100,00	852 336,56	387 487,50	-180 817,27
Kouvolan Ammattiopisto Oy (alakonsernitp)	3213129-1	60,00	60,00	3 710 664,56	1 885 100,08	1 505 160,96
EduKo koulutus- ja yrityspalvelut Oy	2752232-7		60,00	116 037,86	403 625,78	111 254,36
Kouvolan Asunnot Oy	0512766-8	100,00	100,00	19 200 889,94	100 691 307,21	46 480,96
Asunto Oy Elopuisto	0609417-5		84,10	114 385,18	21 009,21	1 063,43
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	2644196-3	100,00	100,00	3 938 385,47	647 140,49	237 264,26
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 62,5 %)	1524078-7	32,16	32,16	982 659,84	4 299,64	1 844,96
Kouvolan Teatteri Oy	2235738-5	100,00	100,00	542 085,36	436 453,64	34 348,75
Kouvolan Vesi Oy	2125434-1	100,00	100,00	49 834 420,90	53 825 015,19	460 334,20
KSS Energia Oy (alakonsernitp)	0877511-8	100,00	100,00	101 822 541,96	158 159 145,41	23 534 627,22
KSS Lämpö Oy	0161040-9		100,00	18 113 067,03	34 764 497,82	170 066,46
KSS Rakennus Oy	1654027-1		100,00	1 769 133,34	3 952 070,86	446 174,13
KSS Verkko Oy	1950357-2		97,74	14 338 710,06	48 840 217,31	3 956 219,44
Suomen Energia-Urakointi Oy	1108971-7		100,00	4 975 379,19	3 175 239,06	-649 877,33
Voimakymi Oy	1008027-8		100,00	8 100,00	0,00	0,00
Kuusankosken Tennishalli Oy	0480737-0	86,99	87,02	241 778,07	7 268,71	4 130,35

21. Omistukset kuntayhtymissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Kymenlaakson liitto	0206714-5	49,73	49,73	413 839,66	385 069,11	-31 891,71
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0125920-9	5,80	5,80	228 473,18	11,76	-4 900,22

22. Osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (alakovernitp)	2472908-2	24,50	24,50	10 138 878,11	7 378 744,71	842 971,03
Disec Oy *)	2050571-9		24,50			
Saimaa Stadiumi Oy *)	2671378-9		24,50			
Kouvola Innovation Oy (Innovationin alakovernitp)						
Kohoa Synergiakeskus Oy	3283959-9		50,00	840 566,43	2 087 425,50	-88 204,43
Kouvolan Yritystilat Oy (Innovationin alakovernitp)						
Kiinteistö Oy Ksnk Kiltakuja 1	1840379-9		39,07	409 331,69	13 186,66	274,10
Kiinteistö Oy Korian Portti	0817616-9		39,92	742 377,59	1 612,48	0,00
Anjalankosken Painotalo Oy			22,59	311 571,64	25 176,69	3,30
KSS Energia (alakovernitp)						
Kymin Voima Oy **)	0763405-7		24,00	4 073 864,27	2 042 829,71	-329,06
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	2425368-6	49,00	49,00	12 252 996,91	36 285 247,96	-101 838,91
Kymenlaakson Jäte Oy (alakovernitp)	1093000-9	47,00	47,00	9 000 636,30	4 838 373,17	339 191,48
Ekokaari Oy	2840058-3		47,00	1 984 327,90	315 165,86	11 857,48
Keltakankaan Lämpö Oy	3402915-1		47,00	1 945 754,58	1 786 079,06	-203 389,17
Kymenlaakson Orkesteri Oy	1519805-6	33,50	33,50	67 837,61	185 254,12	50 874,11
Kymenlaakson Sähkö Oy (alakovernitp)	0128951-2	20,66	20,66	22 327 372,64	42 043 348,78	5 739 493,33

22. Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Asunto Oy Anjalantie 2 (päiväkotitilat)	0163242-1	31,26	31,26	52 661,15	12 968,24	10,06
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (hoitokoti)	0875751-8	30,57	30,57	269 450,88	1 291,83	1 267,84
Asunto Oy Elimäen Napansäde (osaomistus)	1973038-8	40,59	40,59	458 906,27	89 141,59	0,00
Asunto Oy Kouvolan Eväkujaankaari	0796916-4	30,25	30,25	395 158,53	1 945,05	-15,91
Asunto Oy Lohitie 5	0745855-9	28,72	28,72	484 877,64	1 683,00	3,87
Asunto Oy Siltapuisto 1	0161699-0	26,04	30,57	63 750,13	9 958,00	3,16
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	0370608-4	32,80	32,80	687,24	1 372,07	-3,94
Kouvolan Asunnot Oy						
Asunto Oy Aron-Kara I	0798308-9		48,48	622 609,82	11 680,91	787,54
Asunto Oy Enärivi	0839763-9		40,77	187 557,61	353,83	1 186,15
Asunto Oy Huusarinmäki	0163249-9		30,39	113 609,09	20 634,01	2 222,21
Asunto Oy Kaipiaistensato	0681522-7		40,72	178 832,52	13 620,18	18,19
Asunto Oy Kasakkakara	0718618-6		23,10	244 034,73	7 224,18	2 806,40
Asunto Oy Kataja-Haikula	0683158-5		34,08	230 747,63	21 460,42	998,93
Asunto Oy Kimmelmani	0612121-7		45,38	236 448,22	41 175,09	3,04
Asunto Oy Kirkkovoorentie 2	0163260-8		48,51	139 343,82	16 013,06	24,11
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju	0304048-9		39,02	16 046,92	1 015,62	18,55
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10	0738682-3		27,06	161 590,92	29 175,36	3 555,48
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto	0724513-1		25,00	268 999,59	1 372,02	1 913,12
Asunto Oy Naakanhovi	0582939-5		21,40	210 519,75	1 221,10	0,00
Asunto Oy Puutarhurinjousi	0738055-2		29,28	273 469,69	5 444,30	-3 057,00
Asunto Oy Rivikolkka	0695765-5		21,95	47 665,14	40,25	544,42
Asunto Oy Silmuntie	0218518-4		27,85	95 153,25	3 993,45	13,60
Asunto Oy Suolasenkoski	0764995-3		23,72	236 156,05	7 975,74	366,03
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo	0218509-6		27,86	23 783,22	30 531,17	5,41
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarmiaukio	1636208-1		31,00	6 492,63	625 306,33	2,35
As Oy Kouvolan Lasipalatsi	2818059-2		47,26	0,00	0,00	0,00
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy **)	0161530-6	21,57	21,57	52 934,69	2 453,92	1 633,99
Kymin Vesi Oy (äänivalta 18 %) (omistusyhteisyhteisö)	2081160-1	32,65	32,65	14 917 671,97	20 333 016,29	319 904,88

Taulukossa 22 on *) -merkillä merkittynä tiedot, jotka sisältyvät alakonsernin lukuihin sekä merkillä **) yhteisön vuoden 2023 tiedot.

23. Saamisten erittely	Kaupunki 2024 Pitkäaikaiset	Kaupunki 2024 Lyhytaikaiset	Kaupunki 2023 Pitkäaikaiset	Kaupunki 2023 Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	329 626,64	0,00	613 474,45
Lainasaamiset	2 087 175,28	324 071,59	2 087 175,28	1 555 555,86
Muut saamiset	5 759,41	0,00	6 085,61	0,00
Siirtosaamiset	0,00	121 638,30	0,00	144 102,46
Yhteensä	2 092 934,69	775 336,53	2 093 260,89	2 313 132,77
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	883,16	0,00	2 541,16
Yhteensä	0,00	883,16	0,00	2 541,16
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	243 725,11	0,00	148 176,84
Siirtosaamiset	0,00	705 000,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	948 725,11	0,00	148 176,84
Saamiset yhteensä	2 092 934,69	1 724 944,80	2 093 260,89	2 463 850,77
24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Ennakkomenot	135 875,84	0,00	112 425,84	149 901,12
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	135 875,84	0,00	112 425,84	149 901,12
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	36 151,76	262 464,12	157 790,06	370 853,29
Verosaamiset	441 989,00	732 935,71	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	725 889,40	547 134,87	717 068,60	530 947,86
Ennakkomenot	408 465,10	215 561,16	408 465,10	20 535,75
Valtion tuet ja avustukset	1 070 505,80	1 022 024,04	1 070 505,80	1 022 024,04
EU-tuet ja -avustukset	964 904,64	941 271,77	188 814,82	137 120,22
Projektisaamiset	744 557,17	703 753,78	444 229,72	455 355,34
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0,00	0,00	0,00	35 713,29
Laskuttamaton myynti	6 220 702,72	14 335 222,12	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset	14 381 526,20	14 805 210,72	1 898 715,71	242 642,38
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	24 994 691,79	33 565 578,29	4 885 589,81	2 815 192,17

25. Oman pääoman erittely	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Peruspääoma	245 924 841,57	285 680 540,57	245 924 841,57	285 680 540,57
HVA muutos	0,00	-39 755 699,00	0,00	-39 755 699,00
Peruspääoma 1.1.	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57
Peruspääoma 31.12.	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57
Rakennusrahasto 1.1.	552 926,27	552 926,27	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	552 926,27	552 926,27	0,00	0,00
Muu oma rahasto 1.1.	119 351,17	114 310,17	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	15 946,88	5 041,01	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-4 332,89	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 31.12.	130 965,16	119 351,17	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	124 986 185,41	59 346 508,69	19 316 658,05	-454 816,12
HVA muutos	0,00	11 299 094,99	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	124 986 185,41	70 645 603,68	19 316 658,05	-454 816,12
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	-0,01	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	124 986 185,41	70 645 603,67	19 316 658,05	-454 816,12
Tilikauden yli-/alijäämä	22 322 703,66	54 340 581,75	-2 406 938,64	19 771 474,17
Oma pääoma yhteensä	394 017 622,07	371 583 304,43	262 834 560,98	265 241 499,62

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma

milj. euroa

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2022	59,35
Kymsote siirtynyt hyvinvointialueelle	11,12
Kymsote pysyvät vastaavat	0,05
Hyvinvointialueelle siirtyneet palautuskelvottomat liittymismaksut	0,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2023	70,65

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

**Kaupunki
2024**

**Kaupunki
2023**

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	19 316 658,05	-454 816,12
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 406 938,64	19 771 474,17
Kertynyt poistoero 31.12.	947 417,77	1 018 868,70
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	17 857 137,18	20 335 526,75

27. Pitkäaikaiset velat

**Konserni
2024**

**Konserni
2023**

**Kaupunki
2024**

**Kaupunki
2023**

Velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 956 700,32	139 120 845,85	76 990 804,00	64 468 201,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	149 956 700,32	139 120 845,85	76 990 804,00	64 468 201,00

28. Joukkovelkakirjalainat	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Lyhytaikainen kuntatodistus, OP Yrityspankki Oyj	5 000 000,00	13 000 000,00
Lyhytaikainen kuntatodistus, Nordea Bank Abp	4 000 000,00	12 000 000,00
Lyhytaikainen kuntatodistus, Kuntarahoitus Oyj	6 000 000,00	10 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	15 000 000,00	35 000 000,00

30. Vieras pääoma	Kaupunki 2024 Pitkäaikaiset	Kaupunki 2024 Lyhytaikaiset	Kaupunki 2023 Pitkäaikaiset	Kaupunki 2023 Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	17 725 974,56	0,00	15 446 190,40
Ostovelat	0,00	2 677 068,17	0,00	3 409 192,95
Yhteensä	0,00	20 403 042,73	0,00	18 855 383,35
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	808 195,50	0,00	222 994,51
Siirtovelat	0,00	25 737,58	0,00	12 673,53
Yhteensä	0,00	833 933,08	0,00	235 668,04

31. Sekkitililimiitti	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	16 000 000,00	16 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	6 457 318,14	5 129 492,71

32. Muiden velkojen erittely	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Muut velat				
Liittymismaksut	38 284 152,19	39 309 359,78	0,00	0,00
Muut velat	390,00	377,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	38 284 542,19	39 309 736,78	0,00	0,00

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	2 149 175,10	4 211 441,89	0,00	0,00
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 497 822,71	2 322 359,36	521 217,95	403 104,17
Lomapalkkajaksotukset	21 956 680,90	21 683 980,61	14 928 528,55	14 734 039,96
Korkojaksotukset	1 196 217,85	842 696,91	1 084 633,78	744 114,22
Valtionosuusennakot	57 531,00	208 173,00	57 531,00	208 173,00
Muut siirtovelat	7 263 299,27	27 445 180,03	4 067 330,29	4 597 467,49
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	35 120 726,83	56 713 831,80	20 659 241,57	20 686 898,84

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 825 973,15	1 640 482,32	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 730 236,00	7 810 166,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 730 236,00	7 810 166,00	0,00	0,00

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 000 000,00	45 000 000,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	8 204 000,00	8 204 000,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet yhteensä	8 204 000,00	8 204 000,00	0,00	0,00

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

35.–37. Vakuudet	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00
Talletukset	144 031,93	149 064,78	144 031,93	149 064,78
Takaukset	0,00	350 000,00	0,00	0,00
Yhteensä	3 644 031,93	3 999 064,78	144 031,93	149 064,78

38. Vuokra- ja leasingvastuut	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Toimitilojen vuokravastuut	24 765 494,19	27 110 150,06	3 902 698,89	4 193 787,44
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	0,00	9 350,00	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	12 040,00	12 890,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	24 777 534,19	27 132 390,06	3 902 698,89	4 193 787,44
Vuokravastuista seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	8 096 946,54	8 016 824,74	1 450 089,42	1 574 447,55
Vuokravastuista kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut			55 197,09	77 615,09
Leasingvastuut yhteensä	51 889 329,76	18 562 530,21	45 188 439,20	10 889 283,40
Leasingvastuista seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 894 023,07	3 200 573,97	3 243 651,07	1 472 825,67
Leasingvastuista kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	41 818 356,98	7 314 826,03	41 818 356,98	7 314 826,03
Leasingvastuista PPP-hankkeet (public-private partnerships)	35 864 838,75	0,00	35 864 838,75	0,00
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	76 666 863,95	45 694 920,27	49 091 138,09	15 083 070,84

Lisäksi leasingsopimukset, joiden rahoitus ei ole vielä alkanut. Nämä sopimukset sisältyvät Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt-kohdan vastuisiin.

Sopimusten saldo 31.12.2024	21 964 641,52
Sopimusten saldo 31.12.2023	35 711 457,12

39.–40. Vastuositoumukset	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			189 647 037,10	203 737 667,19
Jäljellä oleva pääoma			108 822 922,15	112 819 919,78
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	15 093 196,55	15 798 240,34	15 093 196,55	15 798 240,34
Jäljellä oleva pääoma	6 213 929,52	7 735 796,63	6 213 929,52	7 735 796,63

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			681 721 707,00	658 929 422,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			731 553,00	524 524,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	975 746,80	1 746 334,80	975 746,80	1 746 334,80
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	678 000,00	696 500,00	678 000,00	696 500,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	38 700 000,00	69 250 000,00	38 700 000,00	69 250 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	2 350 000,00	35 040 000,00	2 350 000,00	35 040 000,00
Palvelusopimukset	21 591 044,83	26 465 270,00	30 494 956,00	38 133 360,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	7 418 182,00	8 587 673,00	13 149 682,00	14 819 663,00
Ympäristövastuu, tonttien siivous	1 700 000,00	800 000,00	1 700 000,00	800 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 700 000,00	800 000,00	1 700 000,00	800 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	62 966 791,63	98 261 604,80	71 870 702,80	109 929 694,80

Palvelusopimuksiin sisältyy hulevesisopimukset, joiden vuosikustannus on noin 800 000 euroa ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Kaupunki on jätelain perusteella toissijaisesti siivoamisvelvollinen jätteenhaltijan laiminlyötyä siivousvelvollisuutensa. Ympäristövastuun määrää tältä osin ei tilinpäätöshetkellä pystytty arvioimaan.

Arvonlisäveron palautusvastuu	589 894,59	570 329,86	0,00	0,00
Konserniyhtiöt ilmoittavat kaikki arvonlisäveron palautusvastuunsa, mutta kaupunki ilmoittaa vain sellaiset, joissa vastuun toteutuminen on todennäköistä.				

41. Muut taseen ulkopuoliset vastuut	Konserni 2024	Konserni 2023	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset 1. ryhmä				
Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua.				
Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimus sopimusnro 1302615; 10-vuotinen peruskoronvaihtosopimus. Suoja päättyy 24.1.2024.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	10 000 000,00	0,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	54 278,00	0,00	54 278,00
Koronvaihtosopimus sopimusnro 1333887; 10-vuotinen peruskoronvaihtosopimus. Suoja päättyy 18.3.2024.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	57 543,00	190 366,00	57 543,00	190 366,00

Koronvaihtosopimus sopimusno 32132;
Sopimus on tehty 3/2014 alun perin 9 v.
fwd startina. Tällä hetkellä vastaa
peruskoronvaihtosopimusta. Suoja
päättyy 18.3.2024.

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	10 000 000,00	0,00	10 000 000,00
---	------	---------------	------	---------------

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	47 129,21	0,00	47 129,21
--	------	-----------	------	-----------

Koronvaihtosopimus sopimusno
1302622; 10-vuotinen

korkokattorakenteinen suoja.

Yksiselitteisesti suojaava sopimus
vaikkakin suoja ei kaikissa
markkinatilanteissa ole niin tehokas kuin
peruskoronvaihtosopimuksella. Suoja
päättyy 24.1.2024.

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
---	------	--------------	------	--------------

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	21 286,00	0,00	21 286,00
--	------	-----------	------	-----------

Koronvaihtosopimukset 2. ryhmä

Konserniyhtiöiden

koronvaihtosopimuksilla suojataan
lainasalkun vaihtuvan koron riskiä.

KSS Energia -konserni

Koronvaihtosopimus; Lainasalkun
vaihtuvan koron riski on suojattu
koronvaihtosopimuksilla, missä KSS
Energia saa vaihtuvaa euribor kuuden
kuukauden korkoa ja maksaa sovittua
kiinteää korkoa. Sopimus 1 on voimassa
kesäkuuhun 2025 asti, sopimukset 2 ja 3
kesäkuuhun 2031 asti ja sopimus 4
joulukuuhun 2030 asti. Sopimusten 2-3
voimassaoloaika alkaa 31.12.2023
jälkeen.

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	53 000 000,00	53 000 000,00	0,00	0,00
---	---------------	---------------	------	------

Käypä arvo	3 023 554,23	3 157 793,29	0,00	0,00
------------	--------------	--------------	------	------

Koronvaihtosopimusten nimellisarvot yhteensä

53 000 000,00	88 000 000,00	0,00	35 000 000,00
----------------------	----------------------	-------------	----------------------

Koronvaihtosopimusten käypä arvo yhteensä

3 023 554,23	3 338 029,50	0,00	180 236,21
---------------------	---------------------	-------------	-------------------

41. Muut taseen ulkopuoliset vastuut Hyödykejohdannaiset

**Konserni
2024**

**Konserni
2023**

**Kaupunki
2024**

**Kaupunki
2023**

Sähköjohdannaiset				
Sähkö, muu käypä arvo	739 873,90	26 726 879,00	0,00	0,00

Päästöoikeudet 2024

**Konserni
tCO₂**

Toteutuneiden päästöjen määrä	24 236
-------------------------------	--------

Hallussa olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	18 464
--	--------

Päästöoikeudet	42 700
----------------	--------

Päästöoikeudet 2023

**Konserni
tCO₂**

Toteutuneiden päästöjen määrä	26 590
-------------------------------	--------

Hallussa olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	16 498
--	--------

Päästöoikeudet	43 088
----------------	--------

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Konsernipalvelut	135	149
Sivistys	1825	2022
Tekniikka ja ympäristö	547	561
Yhteensä	2 507	2 732

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kaupunki 2023	Kaupunki 2022
Kaakkois-Suomen Kokoomus ry	303,76	337,50
Keskustan Kouvolan Kunnallisjärjestö ry	8 120,33	7 214,40
Kokoomuksen Kouvolan Kunnallisjärjestö ry	15 520,74	13 917,54
Kouvolan Seudun Perussuomalaiset ry	7 650,00	7 060,95
Kouvolan Sitoutumattomat ry	147,30	160,00
Kouvolan Sosiaalidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	21 236,70	17 649,70
Kouvolan Vihreät ry	6 244,20	4 808,40
Suomen Kristillisdem. KD Kouvolan kunnallisjärjestö ry	4 713,90	3 341,70
Kouvolan Vasemmistoliiton kunnallisjärjestö ry	4 527,25	3 384,00
liitin Keskustan Kuntayhdistys ry	222,75	243,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	68 686,93	58 117,19

45. Tilintarkastajan palkkiot	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
BDO Auditor Oy/BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	34 107,00	29 152,25
Palkkiot yhteensä	34 107,00	29 152,25

46. Intressitahotapahtumat

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu 3.7.2017 kuntalain mukainen johtajasopimus, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.4.2017 § 30. Johtajasopimuksessa on sovittu 12 kuukauden rahapalkkaa vastaavasta erokorvauksesta, joka on 31.12.2024 suuruudeltaan 181 461,60 euroa.

Apulaiskaupunginjohtajan kanssa on solmittu 6.2.2019 johtajasopimus, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.11.2018 § 150. Johtajasopimuksessa on sovittu 12 kuukauden rahapalkkaa vastaavasta erokorvauksesta, joka on 31.12.2024 suuruudeltaan 127 695,00 euroa.

Kouvolan kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle KSS Energia Oy:lle 17 500 000 euron pääomalainan ja 8 649 000 euron normaalin antolainan. Ensin mainittua on 31.12.2024 jäljellä 4 372 329,52 euroa ja jälkimmäistä 2 087 175,28 euroa. Lyhennysvapaat vuodet myönnetty molemmille lainoille vuosille 2024–2026 (Kh 31.10.2023 § 262). Kummankin lainan korko on markkinaehtoinen. KSS Energia Oy on menestyvä toimija toimialallaan eikä Kouvolan kaupungin arvion mukaan kumpaankaan lainaan sisälly merkittävää taloudellista riskiä. (Päätös Kh 23.11.2009 § 585, Kh 5.11.2012 § 374, Kh 18.11.2019 § 390)

Kouvolan kaupungin 100 % omistamalle tytäryhteisölle Kouvolan Asunnot Oy:lle (aikaisemmin kuntien omat eri vuokrataloyhtiöt) on myönnetty 52 kpl antolainoja. Lainojen alkuperäinen pääoma on 2 370 486,55 euroa. 31.12.2024 lainoja on avoimena 1 208 591,81 euroa. Lainojen maturiteetit ovat pitkiä ja korko on matala (valtion 10 vuoden viitelainojen korko 31.12.). Korko ei ole varsinaisesti markkinaehtoinen, mutta ottaen huomioon, että kyse on kaupungin vuokrataloyhtiön pitkäaikaisista osakaslainoista, korkoperustetta voidaan pitää relevanttina. Korko määritettiin Kh:ssa 3.5.2010 § 155.

Asuntoyhtiön toimimisen yleishyödyllisessä asuntotuotannossa ja toiminnanvakaan luonteen huomioiden Kouvolan kaupunki katsoo, ettei lainoihin sisälly suurta taloudellista riskiä. (Päätökset, jotka on tehty ennen kuntaliitosta "vanhojen" kuntien toimesta vuosina 1980–2007)

Kouvolan kaupunki myönsi 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Asunnot Oy:lle vuonna 2024 uuden pitkäaikaisen antolainan. 20.12.2024 nostetun lainan alkupääoma on 4 500 000 euroa ja lainan maturiteetti 35 vuotta. Lainan viiden vuoden välein tarkistettava korko on täysin markkinaehtoinen. Lainan vakuutena on As. Oy Kouvolan Lasipalatsin 29 huoneiston osakekirjat. Asuntoyhtiön toimimisen yleishyödyllisessä asuntotuotannossa ja toiminnanvakaan luonteen huomioiden Kouvolan kaupunki katsoo, ettei lainoihin sisälly suurta taloudellista riskiä. (Päätös Kv 14.11.2022 § 129, Kv 9.9.2024 § 53)

Kouvolan kaupunki myönsi 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Yritystilat Oy:lle vuonna 2024 uuden pitkäaikaisen antolainan. 20.12.2024 nostetun lainan alkupääoma on 4 700 000 euroa ja lainan maturiteetti 20 vuotta. Lainan viiden vuoden välein tarkistettava korko on täysin markkinaehtoinen. Lainan vakuutena on panttikirjoja. Kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen eikä kaupungin talouden voida katsoa vaarantuvan lainajärjestelyn johdosta. (Päätös Kv 10.6.2024 § 42)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 18 581 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 31.8.2029. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuolto-yhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös Kv 9.6.2014 § 40, Kh 18.8.2014 § 200, velkakirja 1.8.2014)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 8 000 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 12.7.2028. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuolto-yhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös Kv 21.5.2018 § 66, velkakirja 6/2018)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 6 000 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 28.9.2029. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuolto-yhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös Kv 27.5.2019 § 57, velkakirja 5/2019)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 %:sti omistamalleen tytäryhteisölle Kiinteistö Oy Asentajankatu 9:lle 187 294,07 euron suuruisen lainan. Sen aikaiset Kouvolan kaupungin viranhaltijat ovat sopineet kiinteistöosakeyhtiön kanssa, että laina korkoineen maksetaan pois, mikäli yhtiö joskus puretaan. Kyseessä on poikkeuksellinen lainajärjestely, joka liittyy ns. Pöyry-yhtiöiden asiaan. (Päätös Velkakirja 30.8.1996, Kh 16.12.1996 § 730). Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9 asetettiin selvitystilaan, joka alkoi 1.6.2023. Selvitystilassa yhtiön koko varallisuus ja sen velat siirtyivät omistajataholle ts. Kouvolan kaupungille. Tällöin omistuksen ja velkojen yhtyessä velka kirjattiin alas ja kuitattiin saatua omaisuutta vastaan. Loppuselvytys tehtiin 16.2.2024.

Alun perin Kouvolan seudun kuntayhtymä on tehnyt päätöksen 5 milj. euron korottoman pääomalainan myöntämisestä Kymenlaakson Ammattikorkeakoululle. Laina on sittemmin siirtynyt kuntayhtymältä Kouvolan kaupungin lainasaamisiin. Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu Oy:n osittaisjakautumisessa uudeksi velalliseksi tuli Kyamk-kiinteistöt Oy, joka on Kouvolan 49 %:sti omistama osakkuusyhtiö. Yhtiön laina erääntyy maksettavaksi bullettina 31.12.2043. Järjestelyt on tehty osana ammattikorkeakoulujen uudistusprosessia. Ammattikorkeakoulujen menojen rahoitus tulee valtiolta eikä kaupunki näin ollen näe suurta taloudellista riskiä lainajärjestelyn osalta. (Päätös Kv 11.2.2008 § 58, Kv 11.6.2012 § 62, Kv 13.10.2014 § 83, velkakirjat 9.7.2008, 31.12.2010, 31.7.2012)

Kouvolan kaupunki on antanut 45 %:sti omistamalleen osakkuusyhtiölle Kymenlaakson Orkesteri Oy:lle 56 342,96 euron suuruisen avustusluonteisen pääomalainan. Lainan tavoitteena on ollut yhtiön pääomarakenteen parantaminen. Lainan korko ei ole markkinaehtoinen. Käytännössä pääomalainan ehtoihin liittyen korkoa eikä lyhennystä voida maksaa muuta kuin siinä tapauksessa, että yhtiöllä olisi voitonjakokelpoisia varoja. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen, joten on mahdollista, ettei velkaa saada koskaan kuitattua. (Päätös Kv 28.5.2001 § 61)

5 Eriytetyt laskelmat

5.1 Kilpailulain edellyttämät laskelmat

Kilpailulainsäädännön mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailuilla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kustannuslaskennan periaatteet

Markkinaehtoinen toiminta on kirjanpidossa eriytetty kaupungin muusta toiminnasta omalla laskentatunnisteen osalla. Kustannukset on kohdistettu pääsääntöisesti aiheuttamisperiaatteen mukaan. Yhteisiä kustannuksia on kohdistettu/eriytetty muusta toiminnasta prosentuaalisesti. Laskennalliset erät (sisäisten tukipalveluiden kustannukset) toimintamenojen tai palkkojen ja palkkioiden suhteessa. Tuottovaatimusta ei ole määritelty. Keskitetysti hoidetut palvelu on jaettu eriytetyille toimintoille toimintamenojen suhteessa. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä eriytetyn liiketoiminnan tuloslaskelman kaavaa noudattaen.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

Toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraus	2024	2023
Liikevaihto	7 058 969,62	7 973 340,57
Liiketoiminnan muut tuotot	346,07	1 634,07
Materiaalit ja palvelut	-1 577 430,46	-2 337 002,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-540 517,97	-1 101 800,93
Ostot tilikauden aikana	-540 517,97	-1 101 800,93
Palvelujen ostot	-1 036 912,49	-1 235 201,31
Henkilöstökulut	-56 837,59	-77 608,61
Palkat ja palkkiot	-47 498,14	-64 181,91
Henkilösivukulut	-9 339,45	-13 426,70
Eläkekulut	-8 152,87	-10 916,90
Muut henkilösivukulut	-1 186,58	-2 509,80
Poistot ja arvonalentumiset	-2 374 982,45	-2 010 321,33
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 374 982,45	-2 010 321,33
Liiketoiminnan muut kulut	-348 626,46	-554 407,09
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 701 438,73	2 995 635,37
Rahoitustuotot ja -kulut	471,29	286,08
Muut rahoitustuotot	471,29	287,40
Muut rahoituskulut	0,00	-1,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 701 910,02	2 995 921,45
Muut laskennalliset kustannukset	-216 972,73	-87 997,23
Toiminnan kokonaiskustannukset	2 484 937,29	2 907 924,22

Kokous- ja konserttipalvelut	2024	2023
Liikevaihto	113 198,41	152 140,04
Liiketoiminnan muut tuotot	9 708,64	22 428,09
Materiaalit ja palvelut	-67 118,43	-122 257,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 884,34	-27 697,39
Ostot tilikauden aikana	-11 884,34	-27 697,39
Palvelujen ostot	-55 234,09	-94 559,66
Henkilöstökulut	-395 066,49	-377 832,10
Palkat ja palkkiot	-321 295,77	-301 073,69
Henkilösivukulut	-73 770,72	-76 758,41
Eläkekulut	-65 502,93	-66 368,76
Muut henkilösivukulut	-8 267,79	-10 389,65
Liiketoiminnan muut kulut	-1 039 151,40	-1 017 150,79
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 378 429,27	-1 342 671,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 378 429,27	-1 342 671,81
Muut laskennalliset kustannukset	-34 340,37	-35 112,47
Toiminnan kokonaiskustannukset	-1 412 769,64	-1 377 784,28

Matkahuolto asiamiespalvelu	2024	2023
Liikevaihto	32 791,28	14 970,96
Liiketoiminnan muut tuotot	3 470,39	34 642,34
Materiaalit ja palvelut	-1 516,92	-2 400,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-736,04	-2 400,00
Ostot tilikauden aikana	-736,04	-2 400,00
Palvelujen ostot	-780,88	0,00
Henkilöstökulut	-45 268,89	-40 184,95
Palkat ja palkkiot	-37 621,81	-33 371,34
Henkilösivukulut	-7 647,08	-6 813,61
Eläkekulut	-6 611,88	-5 913,40
Muut henkilösivukulut	-1 035,20	-900,21
Liiketoiminnan muut kulut	-7 103,37	-16 601,15
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-17 627,51	-9 572,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-17 627,51	-9 572,80
Muut laskennalliset kustannukset	-2 819,96	-2 014,44
Toiminnan kokonaiskustannukset	-20 447,47	-11 587,24

Kiinteistöjen hoito ja kunnossapito	2024	2023
Liikevaihto	122 605,57	133 315,94
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut	-39 295,42	-41 554,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 001,83	-7 041,45
Ostot tilikauden aikana	-2 001,83	-7 041,45
Palvelujen ostot	-37 293,59	-34 513,05
Henkilöstökulut	-58 406,92	-99 003,70
Palkat ja palkkiot	-48 504,30	-82 202,70
Henkilösivukulut	-9 902,62	-16 801,00
Eläkekulut	-8 482,33	-13 733,84
Muut henkilösivukulut	-1 420,29	-3 067,16
Liiketoiminnan muut kulut	-8 635,55	-11 503,11
Liikelylijäämä (-alijäämä)	16 267,68	-18 745,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	16 267,68	-18 745,37
Muut laskennalliset kustannukset	-11 872,92	-18 002,63
Toiminnan kokonaiskustannukset	4 394,76	-36 748,00

Puhtauspalvelut ulkoinen tuotanto	2024	2023
Liikevaihto	26 879,36	39 939,54
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut	-19 284,21	-23 487,94
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125,34	-3 285,08
Ostot tilikauden aikana	-125,34	-3 285,08
Palvelujen ostot	-19 158,87	-20 202,86
Henkilöstökulut	-4 674,78	37 828,59
Palkat ja palkkiot	-3 927,42	32 111,18
Henkilösivukulut	-747,36	5 717,41
Eläkekulut	-643,61	4 507,74
Muut henkilösivukulut	-103,75	1 209,67
Liiketoiminnan muut kulut	-4 699,57	-4 730,15
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 779,20	49 550,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 779,20	49 550,04
Muut laskennalliset kustannukset	-2 332,69	-519,88
Toiminnan kokonaiskustannukset	-4 111,89	49 030,16

Ruokapalvelut ulkoinen tuotanto	2024	2023
Liikevaihto	167 001,08	169 815,61
Materiaalit ja palvelut	-29 135,58	-54 888,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 990,40	-30 303,56
Ostot tilikauden aikana	-23 990,40	-30 303,56
Palvelujen ostot	-5 145,18	-24 585,23
Henkilöstökulut	-22 614,82	-183 209,09
Palkat ja palkkiot	-18 076,54	-150 813,49
Henkilösivukulut	-4 538,28	-32 395,60
Eläkekulut	-3 797,77	-26 328,16
Muut henkilösivukulut	-740,51	-6 067,44
Liiketoiminnan muut kulut	-38 003,42	-38 447,50
Liikelylijäämä (-alijäämä)	77 247,26	-106 729,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77 247,26	-106 729,77
Muut laskennalliset kustannukset	-5 939,29	-19 966,66
Toiminnan kokonaiskustannukset	71 307,97	-126 696,43

Henkilöstökuluja oli vuonna 2023 kirjattu liikaa ulkoiseen toimintaan.

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Pääkirjanpito

Käyttöomaisuuskirjanpito atk-tuloste

Myyntireskontra atk-tuloste

Ostoreskontra atk-tuloste

Päiväkirja atk-tuloste

Pääkirja atk-tuloste

Palkkaluettelo atk-tuloste

Tilinpäätös

Tase-erittelyt

Liitetietojen erittelyt

Kaikki asiakirjat säilytetään paperimuotoisena tai sähköisenä.

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi ja muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

6.2 Luettelo tositelajeista

ALKUSA	Alkusaldot	MRP44	Laskulaji 44
BUD	Talousarvio	MRP47	Laskulaji 47
BUDL	Lisätalousarvio	MRP48	Laskulaji 48
HAAHTE	Haahtela muistiot	MRP49	Laskulaji 49
KASSA	CPU kassa	MRP50	Laskulaji 50
KOMMUI	Käyttöomaisuuden muistiot	MRP53	Laskulaji 53
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	MRP54	Laskulaji 54
MATKAT	Travel-matkalaskut	MRP64	Laskulaji 64
MRP10	Laskulaji 10	MRP65	Laskulaji 65
MRP11	Laskulaji 11	MRP66	Laskulaji 66
MRP21	Laskulaji 21	MRP68	Laskulaji 68
MRP26	Laskulaji 26	MRP69	Laskulaji 69
MRP27	Laskulaji 27	MRP73	Laskulaji 73
MRP28	Laskulaji 28	MRP74	Laskulaji 74
MRP33	Laskulaji 33	MRP75	Laskulaji 75
MRP34	Laskulaji 34	MRP76	Laskulaji 76
MRP36	Laskulaji 36	MRP78	Laskulaji 78
MRP38	Laskulaji 38	MRP80	Laskulaji 80
MRP42	Laskulaji 42	MRP81	Laskulaji 81

MRP83	Laskulaji 83	MUISIS	Muistio sisäinen
MRP86	Laskulaji 86	MUIST1	Muistio ulkoinen
MRP87	Laskulaji 87	ORPMAK	Orp Maksut
MRP88	Laskulaji 88	ORPRO	ORP Ostol DataCycle
MRP98	Laskulaji 98	PALKAT	Palkkatositteet
MRPHYV	Hyvityslaskun kuittaus	PANKKI	Pankkien tiliotteet
MRPK	Tileistä poisto	SISROP	Sisäiset laskut
MRPMAN	Manuaalisuoritukset	VARAS1	Varasto
MRPVII	Viitesuoritukset	VYÖR	Vyörytys
MUIRO2	Rondo-muistio ulkoinen	ZBF	Budjetointitositteet
MUIRS2	Rondo-muistio sisäinen		

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kouvolassa 31.3.2025

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Jouko Leppänen

Jenni Aikio

Ukko Bamberg

Manu Huuhilo

Tapio Karvonen

Kirsi Kekki

Jukka Nyberg

Markku Pakkanen

Janne Patjas

Milla Raunio

Liisa Varjola

Anni Villikka

Miia Witting

Marita Toikka, kaupunginjohtaja

7.2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kouvolassa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela

JHT, KHT

8 Liitteet

8.1 Investointien seurantalomakkeet

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing

Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Kuusankosken yhtenäiskoulu

Kuvaus

Kuusankosken yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Kuusankoski-Jaalan perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Vuonna 2021 hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti Kuusankosken yhtenäiskouluun yhdistettäisiin uuden koulurakennuksen valmistumisen jälkeen Naukion yhtenäiskoulu, Hirvelän koulu, Pilkanmaan koulu ja Kymintehtaan koulun yläkouluopetus. Samoin kouluun sijoittuisi osa Tähteenkadun koulun opetusta sekä erikoisluokkia. Koulu hankesuunnitelman mukaan mitoitetaan 680 oppilaalle. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen on Kuusankosken kouluverkon opetusasteissa tapahtunut muutoksia ja on todettu, että uudisrakennuksen tarve sekä mitoitus tulee tarkistaa.

Kuusankosken alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet. Koulun yhteyteen sijoittuu alueen erityisen tuen osaamiskeskus. Naukion päiväkodin uudisrakennus sijoittuu uudisrakennuksen kanssa samalle alueelle, mikä mahdollistaa joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestämisen. Koulun käyttöön tulevat liikuntatilat toteutetaan erillisenä hankkeena; Kuusankosken Urheilutalon perusparannus.

Riskiarvio

Kuusankosken yhtenäiskoulu on ratkaisu alueen peruskorjaustarpeisiin sekä palveluverkon tiivistämiseen Kuusankoski-Jaala perhekeskusalueella. Kuntokartoitusten osalta Kuusankosken alueella on useampi opetuskäytössä oleva rakennus peruskorjauksen tarpeessa 5-10 vuoden päästä, lisäksi lapsimäärän väheneminen tulee huomioida hankkeen mitoituksessa.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankesuunnitelman suuntaviivat on käsitelty lautakunnassa 03/2021. Hankesuunnitelma on hyväksytty 26.1.2022 Kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Rahoitusmallin valinta sekä kustannusten muuttuminen käsiteltiin hallituksessa 7.3.2022. Vuoden 2024 aikana on tehty hankkeen lähtötietojen tarkastelua ja asia on käsitelty Kasvatus- ja opetuslautakunnassa 29.1.2025. Kevään 2025 aikana päivitetään tarvittavat tiedot hankesuunnitelmaan. Rakentaminen taloussuunnitelman 2025-2028 mukaisesti ajoittuu vuosille 2025-2028, arvioitu koulutoiminnan alkaminen 2028.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Kiinteistöleasing	22 200			22 200	0
Rahoitusosuudet				0	
Netto	22 200	0	0	22 200	0
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet	600			600	
Pienkalustus (käyttötalous)	90			90	
Naukion koulun purku (käyttötalous)	150			150	
Yhteensä	840	0	0	840	0
Investointikustannukset yhteensä	23 040	0	0	23 040	0

Talousarvioseuranta

Päähanke		Talousarvio	Muutokset	Muutettu	Toteuma	Poikkeama
				talousarvio		
	2024	1 000	0	1 000	0	-1 000
	yht	1 000	0	1 000	0	-1 000

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Inkeröiden monitoimitalo (yhtenäiskoulu)**Kuvaus**

Inkeröiden monitoimitalo on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Myllykoski-Inkeröinen perhekeskusalueen kouluinvestointeja sekä osa päiväkotiverkon kehittämissuunnitelmaa.

Inkeröiden monitoimitaloon yhdistetään Inkeröiden yhtenäiskoulu, Anjalan toimipiste ja Tehtaanmäen toimipiste. Lisäksi Inkeröiden yhtenäiskouluun ohjataan 1.8.2025 alkaen Sippolan koulun 3.-6.-luokkalaiset oppilaat. Sippolan pienten lasten talon perusopetuksen osa on yhdistetty hallinnollisesti Inkeröiden yhtenäiskouluun (Kasvatus- ja opetuslautakunta 29.01.2025 § 7). Lukuvuoden 2025-2026 alkaessa Inkeröiden yhtenäiskoulun oppilasmäärä on n. 500 oppilasta. sekä varhaiskasvatuksena lasten määrä 166 lasta eli yhteensä 612 lasta.

Inkeröiden monitoimitalo, joka käsittää alueen oppilaiden peruskoulun (1-9lk), alueen erityisen tuen osaamiskeskuksen pienryhmineen, 8-ryhmäisen päiväkodin, tilat kirjastolle ja nuorisopalveluille. Monitoimitalo palvelee myös kuntalaisia ja järjestöjä.

Riskiarvio

Inkeröiden monitoimitalo olisi ratkaisu peruskorjaustarpeisiin ja palveluverkon tiivistämiseen. Monitoimitila palvelisi iltaisin ja viikonloppuisin myös alueen järjestöjä, seuroja, kansalaisopistoa, musiikkiopistoa, kuvataidekoulua. Maailman taloustilanteen myötä hintojen nousu aiheuttaa riskin ja kustannuspaineita tilojen mitoitukseen.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kehitysvaihe jatkui vuodelta 2022 aina maaliskuun 2023 loppuun saakka. Hankkeelle on myönnetty rakennuslupa 5.4.2023 lupajaoston kokouksessa. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.4.2023 hankkeen toteutusvaiheen aloittamisen, sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tavoitehinnan kokonaiskustannusarvioksi. Kaupungin valtuusto kokoontui 8.5.2023, myönteisen päätöksen jälkeen hanke siirtyi toteutusvaiheeseen. Rakennusvaihe on aloitettu 21.6.2023 päivätyllä sopimuksella. Työmaatilanne: Julkisivu pääosin valmis, sisäseinät valmiit, sisustus - ja asennustyöt käynnissä. Pihatyöt ja -rakennukset aloitettu.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Kiinteistöleasing	30 800	0	0	30 800	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	
Netto	30 800	0	0	30 800	
Alkuperäinen kustannusarvio	27 500				
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet (käyttäjän hankinta)	800			800	
2012 valmistuneen osan muutos- ja korjaustyöt, aiemmat kustannukset hankesuunnittelua	380			380	409
Pienkalusto (käyttötalous)	80			80	
Yhteiskoulun purku (käyttötalous)	400			400	370
Yhteensä	1 660	0	0	1 660	779
Investointikustannukset yhteensä	32 460	0	0	32 460	779

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu	Toteuma	Poikkeama
			talousarvio		
2020	200		200	0	-200
2021	0	380	380	0	-380
2022	0		0	0	0
2023	0		0	0	0
2024	0		0	0	0
yht	200	380	580	0	-580

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Marjoniemen yhtenäiskoulu, Kouvola**Kuvaus**

Marjoniemen yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman keskisen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Marjoniemen yhtenäiskouluun yhdistetään Kaunisnurmen koulu, Kouvolan yhteiskoulu ja Urheilupuiston koulu. Lisäksi kouluun liitetään kaikkein vaativin muu erityisopetus. Suunnittelun pohjana on 838 oppilaan ja noin 138 henkilökunnan koulu, sisältäen erityisen vaativan tuen oppilasmäärät. Keskustan alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioidaan opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitukset sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Kaunisnurmen koulun, Kouvolan yhteiskoulun ja Urheilupuiston koulun peruskunto edellyttää peruskorjausta. Kouluverkon kuntotarkastuksessa Kaunisnurmen koulun ja Kouvolan yhteiskoulun peruskorjaustarve on 1-5 vuotta. Urheilupuiston koulun peruskorjaustarve on 5-10 vuotta.

Kuvaus projektin tilanteesta

Keskustan koulun sijoittamisesta on tehty ennakkovaikutusten arviointi. Tähän pohjautuen lautakunta on päättänyt koulun sijoituspaikaksi Marjoniemen alueen. Kiinteistöllä sijainnut vanha terveystalorakennus purettiin vuonna 2023. Hankesuunnittelun päivitetty suuntaviiva on käsitelty lautakunnassa 24.1.2024. Rakentaminen taloussuunnitelman 2024-2027 mukaisesti ajoittuu vuosille 2025-2027. Hankesuunnittelu vuoden 2024 aikana, kilpailutus ja urakoitsijavalinnat 2024-keväät 2025, rakentaminen 2025-2027, koulutoimen alkaminen tammikuun 2027.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Investointimenot	40 000	0	0	0	115
Rahoitusosuudet					
Netto	40 000	0	0	0	115
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet	1 250	0	0	1 250	
Katualueet	1 800	0	0	1 800	
Johtosiirrot	100	0	0	100	
Terveystalorakennuksen purku ja siihen liittyvät työt (käyttötalous)	300	0	0	300	441
Pienkalusteet (käyttötalous)	100	0	0	100	
Yhteensä	3 550	0	0	3 150	0
Investointikustannukset yhteensä	43 550	0	0	3 150	115

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
2021	0	0	0	8	8
2022	500	-400	100	42	-58
2023	3 000	-2 900	100	2	-98
2024	1 000	0	1 000	64	-936
yht	4 500	-3 300	1 200	115	-1 085

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Teatteri**Kuvaus**

Teatterin laajennus ja peruskorjaus, joka kuuluu osana kulttuurikortteli-kokonaisuuteen. Teatteri tarvitsee kävijämäärien kasvattamisen, oheispalvelujen ja tilavuokrauksen lisäämisen mahdollistamiseksi ajanmukaiset ja riittävän kokoiset näyttämötilat ja erillisen harjoitussalin. Kuntotalo-osa peruskorjataan teatterin käyttöön kokonaisuudessaan ja sinne sijoitetaan pieninäyttämö. Nykyisen teatterin paikalle rakennetaan uudisrakennus, johon mahtuu nykyaikainen suuri näyttämö lämpiöineen. Poikilo-museoiden siirtyminen keskustakortteliin tarkastellaan tilavarauksena teatterin tai entisen yhteiskoulun tontille. Kulttuurilaitosten sijoittuminen yhteen kortteliin synnyttää Kouvolan keskustaan nykyaikaisen ja elävällisen kohtaamispaikan kaupunkilaisille ja matkailijoille. Kaupunkilainen voi helposti löytää itselleen sopivaa kulttuuritoimintaa, tapahtumia, tapaamisen paikkoja, työskentelytiloja ja kokoontumispaikkoja.

Riskiarvio

Kouvolan nykyisen kansalaisopiston (Kuntotalo) ja teatterin kiinteistöt ovat kaikki teknisen elinkaarensa päässä. Tilojen sopimattomuus nykyaikaisiin ja monipuolisiin kulttuuripalveluihin vähentää Kouvolan keskustan vetovoimaa. Vanhentuneet rakennukset ovat myös imagohaitta kaupungille sekä vaikeuttaa tilojen käyttäjien mahdollisuuksia kehittää toimintaansa. Teknisen käyttöikänsä päässä olevat putket, hissi ja ilmastointi ym. aiheuttavat kasvavia vuosittaisia korjausmenoja. Tilojen työ- ja asiakasturvallisuusriskit lisääntyvät ja epäkäytännölliset tilat heikentävät työn tehokkuutta. Vanhojen tilojen esteettömyys (myös muilta osin kuin liikunnalliset esteet) on kaikissa kiinteistöissä heikko, joten ikääntyvän väestön osallistumisen mahdollisuus ei ole taattu. Teatterin laajennus on riippuvainen Kuntotalon tilanteesta ja opiston toimintojen sijoittamisesta muihin tiloihin.

Kuvaus projektin tilanteesta

Teatterin laajennuksen ja peruskorjauksen osalta on käyty arkkitehtuurikilpailu kutsukilpailuna 2023. Arkkitehtuurikilpailun valmistelu on käynnistynyt vuoden 2023 alusta kilpailukonsultin kilpailuttamisella. Arkkitehtuurikilpailun (SAFA) osallistumishakemuksia tuli 16 kpl, joista kutsukilpailuun valittiin 5 toimistoa. Voittaja julkistettiin tammikuussa 2024. Arkkitehtuurikilpailun voittajalle oli ehdollisena jatkosuunnittelusopimus, joka hankesuunnitteluvaiheeseen allekirjoitettiin ARCO Architecture Companyn kanssa 24.6.2024. Hankesuunnitelma hyväksyttiin Liikunta- ja kulttuurilautakunnassa 10.12.2024. Arkkitehtisuunnittelun toteutussuunnittelun sopimuksesta päättää kaupunginhallitus 3.2.2025. Muiden suunnittelualojen kanssa on hankintapäällikön hankesuunnittelun sopimukset, joissa optiona on toteutussuunnittelu. Nämä optiot on otettu käyttöön 17.1.2025.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu	
				kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähänke					
Teatteri, laajennus ja peruskorjaus	30 000			30 000	916
Rahoitusosuudet				0	0
Netto	30 000	0	0	30 000	916
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
				0	
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	0
Investointikustannukset yhteensä	30 000	0	0	30 000	916

Talousarvioseuranta

Päähänke		Talousarvio	Muutokset	Muutettu		
				talousarvio	Toteuma	Poikkeama
	2023	250	0	250	292	42
	2024	275	0	275	623	348
	yht	525	0	525	916	391

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Kirjaston peruskorjaus**Kuvaus**

Kirjaston toiminta on ollut muutoksessa viimeisinä vuosina. Kirjaston rakennus on osittain tarkoituksen mukainen, mutta peruskorjauksen tarpeessa. Pohjakerroksen tilat ovat epäkäytännölliset nykyiseen kirjastotoimintaan nähden. Kirjaston tulisi tarjota myös sähköisiä informaatiopalveluja nykyistä enemmän. Maakuntakirjasto- statuksen lakkautuksen (2017) myötä jää arkistotilaa tyhjilleen, jota voitaisiin osoittaa uuteen käyttötarkoitukseen. Kansalaisopiston hallinnon sekä luento-/ luokkatilojen saamista kirjaston tiloihin tulee tutkia sekä nuoripalvelutilojen osittaista siirtymistä pääkirjastoon ja(mahdollisesti yhteisötilojen siirtymistä kirjastoon) ja näin saataisi synergia etua kolmen kulttuuritoimijan kesken.

Riskiarvio

Kouvolan kansalaisopiston, pääkirjaston ja teatterin kiinteistöt ovat kaikki teknisen elinkaarensa päässä. Tilojen sopimattomuus nykyaikaisiin ja monipuolisiin kulttuuripalveluihin vähentää Kouvolan keskustan vetovoimaa. Vanhentuneet rakennukset ovat myös imagohaitta kaupungille. Teknisen käyttöikänsä päässä olevat putket, hissi ja ilmastointi ym. aiheuttavat kasvavia vuosittaisia korjausmenoja. Tilojen työ- ja asiakasturvallisuusriskit lisääntyvät ja epäkäytännölliset tilat heikentävät työn tehokkuutta. Vanhojen tilojen esteettömyys (myös muilta osin kuin liikunnalliset esteet) on kaikissa kiinteistöissä heikko, joten ikääntyvän väestön osallistumisen mahdollisuus ei ole taattu.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankesuunnittelun aloitus 2024.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu	
				kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Kirjaston peruskorjaus	10 700			10 700	11
Rahoitusosuudet				0	0
Netto	10 700	0	0	10 700	11
Muut liittyvät kustannukset:				0	
				0	
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	0
Investointikustannukset yhteensä	10 700	0	0	10 700	11

Talousarvioseuranta

Päähanke		Talousarvio	Muutokset	Muutettu		
				talousarvio	Toteuma	Poikkeama
	2024	150	0	150	11	-139
	yht	150	0	150	11	-139

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Uimahallin peruskorjaus ja laajennus**Kuvaus**

Nykyiset uimahallit ovat olleet jo kauan ollut perusteellisen korjausten tarpeessa. Uuden uimahallin hankesuunnittelun käynnistävänä tekijänä on uimahallin tekninen kunto ja palvelutason laatu. Kouvolan uusi uimahalli tulee olemaan kaupungin tärkein sisäliikuntapaikka, joka palvelee laajasti kaikkia väestöryhmiä. Uimahallipalveluita parantamalla luodaan kuntalaisille mahdollisuuksia lisätä liikkumista ja lisätään ennaltaehkäisevää hyvinvointia. Kouvola uimahallit ovat perinteisesti toteutettu ns. perusuimahalleja, josta puuttuvat nykyaikaiset uimahallipalvelut. Kävijämäärätavoite on asetettu 400 000 kävijään, jota voidaan pitää realistisena. Kouvolan uusi uimahalli palvelee Kouvolan kaupungin asukkaiden ja seurojen lisäksi lähikuntien asukkaita omatoimisena virkistys ja kuntoilupaikkana sekä muun muassa lasten ja nuorten uimaopetuksessa.

Riskiarvio

Suurimpana haasteena on ikääntyvän uimahalliverkon korjaustarve lähivuosina arvion mukaan 23,6 milj. euroa, heikko palveluvarustus sekä pienenevät kävijämäärät. Nykyisten uimahallien heikko kunto asettaa toiminnallisen riskin. Uimahalliverkkoselvityksen ohjausryhmän tutustumiset eri paikkakunnilla nostivat esille vahvasti uuden nykyaikaisen uimahallin rakentamisvaihtoehdon. Työmaa-aikaiset kustannus- ja aikatauluriskit kohdistuvat Louhintaan, vanhan, suojellun uimahallin kuntoon, sekä laajennuksen aikataulutukseen.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankesuunnitelma on tehty talven 2022/2023 aikana ja se on hyväksytty Liikunta- ja kulttuurilautakunnassa 19.4.2023 § 23. Hankkeella on ohjausryhmä, joka on kokoontunut hankesuunnitelman valmistelun ajan noin kerran kuukaudessa. Hanke on yleis- ja toteutussuunnitteluvaiheessa 15.12.2023 lähtien. Urakkakilpailutus on julkaisu lokakuussa 2024 ja urakkasopimukset allekirjoitettuna 14.1.2025. Rakennusvaihe alkaa tammikuussa 2025. Alustavan aikataulun mukaan uimahallin rakennusurakka valmistuu helmikuussa 2027 ja uimahalli avautuu yleisölle toukokuussa 2027.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Investointimenot	31 975			31 975	1 654
Rahoitusosuudet	-1 000			-1 000	
Netto	30 975	0	0	30 975	1 654
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalustus	500				0
Yhteensä	500	0	0	0	0
Investointikustannukset yhteensä	31 475	0	0	30 975	1 654

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
2021	350	-200	150	26	-124
2022	250	-100	150	86	-64
2023	1 000	0	1 000	365	-635
2024	7 700	0	7 700	1 177	-6 523
yht	9 300	-300	9 000	1 654	-7 346

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Käyrälammen alueen kehittäminen**Kuvaus**

Käyrälammen aluetta vahvistetaan kärkihankkeella kaupungin matkailupalveluiden ja virkistyskäytön keskuksena. Alueen uusi asemakaava mahdollistaa nykyistä laajempien matkailupalveluinvestointien toteutumisen alueelle. Käyrälammen etelärannalle on valmistunut yleissuunnitelma ja katu- ja yleisen alueen suunnitelma. Investoinnit mahdollistavat entistä paremmat harrastusmahdollisuudet, tapahtumatuottamisen sekä matkailun kehittymisen Käyrälammen alueella. Kärkihanketta jatketaan vuoden 2024 loppuun asti.

Riskiarvio

Viivästyksset sekä kustannusten nousu mahdollisia. Riskit osoittautuivat hallittaviksi ja aiheuttivat pääosin pieniä viivästyksiä aikatauluun, esim. kevyen liikenteen sillan rakentamisen aloitus viivästyi muutamia kuukausia.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kärkihanke on päättynyt vuoden 2024 lopussa. Hankkeen tavoitteet toteutettiin vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. VT 6 melusuojaus ja Pohjanraitin kunnostus toteutetaan erillisenä hankkeena vuoden 2025 aikana. Hankkeessa on parannettu mm. uimaranta-alueen toiminnallisuutta, rakennettu uusi koirapuisto, pysäköintialueita ja Käyräjoen ylittävä kevyen liikenteen silta sekä toteutettu mm. ulkokuntosali, pelikenttiä sekä Käyrälammen kiertävä rantaraitti opasteineen.

Kokonaiskustannukset 1000 e	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähänke					
Investointimenot	12 891			12 891	3 930
Rahoitusosuudet	-379			-379	-354
Netto	12 512	0	0	12 512	3 576
Käyttötalouden kustannukset					
Projektitoimisto	80			80	77
Yhteensä	80	0	0	80	77
Investointikustannukset yhteensä, netto	12 592	0	0	12 592	3 653

Talousarvioseuranta

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
2022	1 080	-330	750	660	-90
2023	3 163	-1 867	1 297	1 108	-189
2024	2 300	-540	1 760	1 809	49
yht	6 543	-2 737	3 807	3 576	-230

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Yritysalueet

Kuvaus

Tällä kärkihankkeella kasvatetaan kaupungin yritystonttutuotantoa. Hanke toteutetaan vuosien 2023-2027 aikana ja sille on määritelty erillismäärärahat maanhankinnalle sekä yhdyskuntatekniikan investoinneille. Hankkeelle laadittavassa hankesuunnitelmassa määritellään vuosittaiset tavoitteet yritystonttutuotannon kasvattamiseksi valituille yritysalueille. Yritystonttutuotantoa kasvatetaan Teholan, Jokelan, Korjalan, Tervaskankaan, Korian, Ummeljoen, Myllykosken ja Hyötyvirran alueilla. Hankkeessa määritellään uusien yritysalueiden maanhankinnan, asemakaavoituksen, infran rakentamisen, tonttien esirakentamisen sekä tonttien luovutuksen aikataulut. Hankkeelle tällä hetkellä määritellyt investointimäärärahat mahdollistavat kaupungin tonttivarannon merkittävän kasvattamisen maanhankinnan ja asemakaavoituksen osalta siten, että kaupungista löytyisi tulevaisuudessa jopa 200 ha uutta yritystonttitarjontaa eri puolilta kaupunkia. Määritellyt investointimäärärahat keskittyvät maanhankinnan tehostamiseen, mutta ne eivät mahdollista juurikaan tonttien esirakentamista ja vain vähäisessä määrin uuden infran ja katujen rakentamista.

Riskiarvio

Hankkeen projektisuunnitelman laadinnan yhteydessä laaditaan tarkempi ennakkovaikutusten arviointi sisältäen riskiarvion. Jos hanketta ei toteuteta, niin kaupungin elinvoima heikkenee, jos kaupunkiin ei toteuteta jatkossa ollenkaan uusia yritysalueita. Jos laajennettavat yritysalueet tai osa niistä ei kiinnosta yrityksiä, aiheutuu kaupungille ns. hukkaainvestointeja, jos alueet jäävät rakentumatta. Tätä riskiä on pienennetty siten, että valikoidut laajennettavat yritysalueet ovat niitä, joilta yritykset ovat tällä hetkellä osoittaneet eniten kiinnostusta. Riskiä madalletaan myös sillä, että alkuvaiheessa kaupunki hankkii maa-alueita omistukseensa ja asemakaavoittaa ne tonttivarannoksi. Pääosin kohteiden infran ja katuverkoston toteutus käynnistetään vasta sitten, kun alueelle on tonttivaraus tai muu sitova sopimus yrityksen sijoittumisesta alueelle. Kaikkein tärkeimmillä yritysalueilla rakennetaan jo valmiiksi uusia katuja ja esirakennetaan tontteja. Kaupungissa on oltava tarjolla myös täysin valmiita yritystontteja, koska tämä pienentää riskiä sille, että yritys hakeutuisikin jollekin toisen kunnan alueelle niissä tapauksissa, joissa yritys haluaa päästä rakentamaan heti. Kärkihankkeen prosessiin liittyviä riskejä ovat mm. mahdolliset viivästymiset tai maanomistajien kieltäytymiset tarvittavista maakaupoista, asemakaavoista, katusuunnitelmista tai lupaprosesseista tehtävät valitukset tai tulevista urakoista tehtävät valitukset, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia projektiin toteutumiseen tai sen aikatauluun.

Kuvaus projektin tilanteesta

Yritysalueet-kärkihankkeeseen etenee ohjausryhmän linjausten ja hankesuunnitelman mukaisesti. Kärkihankkeen ohjausryhmä kokoontui edellisen kerran helmikuussa 2025. Yritysalueet-kärkihankkeeseen kuuluvia osa-alueiden suunnittelua ja rakentamista on edistetty Teholassa ja Jokelassa. Tervaskankaan asemakaavat ovat lainvoimaisia ja alueen tontteja on myynnissä. Korian Hiivurin asemakaavan ehdotus oli nähtävillä alkuvuodesta 2024. Hiivurista on myyty alue datakeskusta varten ja laajenemisalueesta on aiesopimus. Kultasuontien rakentaminen on saatu valmiiksi. Maanhankintaa keskitetään Jokelan, Teholan ja Hyötyvirran alueille. Hyötyvirran alueelta on jo hankittu vajaa 24 hehtaaria maata.

Kokonaiskustannukset 1000 e	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht.
Päähanke					
Investointimenot	11 000			11 000	1 066
Rahoitusosuudet				0	
Netto	11 000	0	0	11 000	1 066
Muut liittyvät kustannukset:					
Maanhankinta ja tonttien esirakentaminen	0			0	2 041
Tonttien myynnit	0			0	-2 389
Yhteensä	0	0	0	0	-348
Investointikustannukset yhteensä	11 000	0	0	11 000	719

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
2023	5 000	-4 389	611	490	-121
2024	1 750	-1 250	500	576	76
yht	6 750	-5 639	1 111	1 066	-45